

JÁSZBERÉNY VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

ELŐTERJESZTÉSEK FEDŐLAPJA

Az előterjesztés címe, tárgya:	Előterjesztés Jászberény Város Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatára és elfogadására
Az előterjesztő megnevezése:	Dr. Szabó Tamás polgármester
Az előterjesztés Képviselő-testület általi tárgyalásának időpontja:	2017. szeptember 13.
	Mellékletek száma: 1 db
Mellékletek megnevezése:	Jászberény Város helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata
Feladatot jelent:	Érintett Bizottságok elnökei
	Érintett Irodák vezetői
Véleményező bizottság:	Humán Erőforrás Bizottság
Egyéb véleményező szerv:	Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Előkészítésben részt vevő kabinettitkár neve, aláírása:	Hajagos-Bali Ildikó
A törvényességi ellenőrzésre való leadás időpontja:	2017. szeptember 4.
Törvényességi ellenőrzést végző neve, aláírása:	Bobák Zoltán
Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalandó: A zárt ülés elrendelésének indoka:	Nyílt
	-
Az ügyirat iktatószáma:	PH/567-51/2017.
Előkészítésben résztvevők:	Kóczián-Patkó Anett, Gáspár Csaba

Előterjesztés

Jászberény Város Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatára és elfogadására

Tisztelt Képviselő-testület!

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a 265/2013. (IX. 11.) Kt. határozattal fogadta el az **öt évre** szóló Jászberény Város Esélyegyenlőségi Programját (a továbbiakban: Program). Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. § (4) bekezdése előírja, hogy a helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a helyzetelemzés során feltárt helyzet esetleges megváltozását kétfévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

Az Ebktv. 31. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az Ebktv. rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik. Ezen jogszabályi rendelkezést az Ebktv. 64/A. §-a előírása szerint 2013. július 1-jétől kell alkalmazni.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet (a továbbiakban: HEP rendelet) meghatározza azokat a kötelező tartalmi elemeket, amelyek szükségesek a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő esélyegyenlőségi program felülvizsgálatához illetve elfogadásához. A Program az öt célcsoport helyzetének a bemutatásából, az ezekből megállapított és beazonosított problémák leírásából, valamint a problémák kezelése érdekében tenni kívánt intézkedésekből áll össze. Az öt célcsoport nevesítve a következő: mélyszegénységben élők és romák; gyermekek; idősek; nők; fogyatékkal élők.

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 6. § (3) bekezdés a) pontja alapján, ha a felülvizsgálat miatt szükséges, módosítja a helyi esélyegyenlőségi programot.

A Program létrejöttének alapja – a helyi dokumentumokon kívül – a Türr István Képző és Kutató Intézet által meghatározott kötelező adattáblák kitöltése. A felülvizsgálat során egyes célcsoportokra vonatkozó adatokat 2013-tól 2017-ig kellett vizsgálni, ennek megfelelően jelen Program az elmúlt 5 év elemzését tartalmazza. Az adatok meghatározásában segítségül használtuk az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszert, az ún. TEIR rendszert, ahol több statisztikai online felület került összekapcsolásra, azonban az onnan lekérhető adatok nem voltak elegendőek a kötelező adattáblák kitöltéséhez. A még teljesebb helyzetelemzés érdekében az önkormányzat maga is végzett adatgyűjtést.

A felülvizsgált Program rávilágít a helyi problémákra, javaslatot tesz a beavatkozás módjára, nevesítve azok felelőseit és a határidőket. Rangsorolja azokat a feladatokat, amelyek megvalósítása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű célcsoportok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében. Természetesen szükséges a jövőben még egyes részterületek pontosabb feltérképezése is, így alapvető feladatként került megjelölésre az adatok további gyűjtése és azok utólagos elemzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Programok elkészültét és felülvizsgálatát a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által működtetett esélyegyenlőségi mentori hálózat munkatársai segítik. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság esélyegyenlőségi mentorának, Fazekas Lászlónak megküldésre került a Helyi Esélyegyenlőségi Program véleményezésre, aki 2017. augusztus hó 16. napján szóban tájékoztatót, hogy a Programot megfelelőnek, rendben találta.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az alábbi határozati javaslat – egyszerű többséggel történő – elfogadására

Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének

.../2017. (IX. 13.) határozata

Jászberény Város Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatáról és elfogadásáról

1. A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva, figyelemmel a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 6. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltakra a Jászberény Város Esélyegyenlőségi Programját felülvizsgálta, és azt elfogadja a jelen határozat melléklete szerinti tartalommal.

Határidő: folyamatos

Felelős: érintett irodák vezetői
érintett Bizottságok elnökei

2. A Képviselő-testület felkéri a PH Humán és Önkormányzati Igazgatási Iroda vezetőjét, hogy a 2018-2023 közötti időszakra vonatkozó Esélyegyenlőségi Program előkészítéséről gondoskodjon.

Határidő: 2018. szeptember 30.

Felelős: Dr. Pap Magdolna, a PH Humán és Önkormányzati Igazgatási Iroda vezetője

Erről:

1. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal – Szolnok,
2. Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság – Szolnok,
3. PH Humán és Önkormányzati Igazgatási Iroda – helyben,
4. PH Városfejlesztési Iroda – helyben,
5. PH Városüzemeltetési Iroda – helyben,
6. PH Közgazdasági Iroda – helyben,
7. PH Államigazgatási Iroda – helyben,
8. PH Adóigazgatási Iroda – helyben,
9. PH Számviteli Iroda – helyben,
10. PH Jogi és Önkormányzati Iroda – helyben,
11. Képviselő-testület valamennyi Bizottsága,
12. Képviselő-testület valamennyi tagja,
13. Irattár **é r t e s ü l**.

Jászberény, 2017. augusztus 29.

Dr. Szabó Tamás s. k.
polgármester

Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Jászberény Városi Önkormányzat

2013-2018

2017. évi felülvizsgálat

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	7
Célok.....	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (a továbbiakban: HEP HE)	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása	9
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	52
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	76
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	81
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	88
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	98
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	99
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (a továbbiakban: HEP IT).....	100
1. A HEP IT részletei	100
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	100
A beavatkozások megvalósítói.....	102
Jövőképünk	104
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	105
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	127
3. Megvalósítás.....	130
A megvalósítás előkészítése	130
A megvalósítás folyamata.....	130
Monitoring és visszacsatolás.....	132
Nyilvánosság	132
Érvényesülés, módosítás	133
4. Elfogadás módja és dátuma.....	134

Bevezetés

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Jászberény Városi Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. A Helyi Esélyegyenlőségi Programok elkészültét és felülvizsgálatát a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (SZGYF) alkalmazásában álló esélyegyenlőségi mentorok segítik 2016 évtől a Türr István Képző és Kutató Intézet (TKKI) helyett (módosította: 253/2016. (VIII. 24.) Korm. rendelet egyes kormányrendeleteknek a Türr István Képző és Kutató Intézet megszűnésével összefüggő módosításáról szóló 3.§ a) pontja) a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm.rendelet 2.§ (1) bekezdése alapján.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal (a továbbiakban: HEP) összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Jászberény városa elkötelezett az esélyegyenlőség megteremtésének területén. (A helyzetelemzéshez kapcsolódó adatokat a HEP-hez tartozó melléklet adattáblái tartalmazzák.) A HEP-ben közölt rövid leírások és elemzések a munka megindítását jelzik. Alapvető feladat tehát az adatok további gyűjtése és utóelemzése, majd szükség esetén a HEP felülvizsgálata és korrekciója. A Helyi Esélyegyenlőségi Program minél szakszerűbb elkészítése, valamint a célcsoportok hatékony megközelítése érdekében esélyegyenlőségi képzésen vett részt a Polgármesteri Hivatal két munkatársa, mely képzésen megszerzett ismeretek az eredményes munkavégzésen túl a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának hatékonyságához és annak eredményességéhez is jelentős mértékben hozzájárul.

A település bemutatása

Jászberényi Járás

A járás a magyar közigazgatás jellegzetes intézménye volt évszázadokon át. A járás a megye részét alkotó, annak felosztásával kialakított, községeket – 1950-1954 között esetleg városokat is – magába foglaló közigazgatási területi egység volt Magyarországon.

A járások határai gyakran változtak, sokszor természeti, gazdasági, földrajzi, táji határokat, történeti, néprajzi csoportokat követtek. Sok esetben elnevezésükben is utaltak ilyen összefüggésekre. A járási beosztás tehát meglehetősen változékony volt, nem volt a közigazgatási beosztás stabil, kiszámítható eleme. A járások száma Magyarországon az 1950-es években megemelkedett, majd fokozatosan csökkent, egészen az 1983. december 31-i megszűnésükig.

A Jászberényi járás Jász-Nagykun-Szolnok megyéhez tartozó járás Magyarországon 2013-tól, székhelye Jászberény. Területe 617,01 km², népessége 51 038 fő, népsűrűsége 82 fő/km² volt a 2013. évi adatok szerint. 2015. évi adatok szerint állandó népesség száma 50 414 fő, népsűrűsége 81 fő/km² volt.

Három város (Jászberény, Jászárokszállás és Jászfényszaru) és hat község (Jászágó, Jászboldogháza, Jászfelsőszentgyörgy, Jászfákóhalma, Jásztelek, Pusztamonostor) tartozik hozzá.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A Jászberényi járás az 1950-es járásrendezés során jött létre 1950. június 1-jén az addigi Jászsági felső járás nevének megváltoztatásával. Területe 1961-ben, a szomszédos Jászapáti járás megszűnésekor jelentősen megnőtt, amikor annak községeit kettő kivételével idecsatolták. A kettő közül az egyiket, Jászladányt, 1974-ben csatolták ide a Szolnoki járástól. A Jászberényi járás korábbi neve Jászsági felső járás volt, székhelye mindvégig Jászberény volt. 1983. december 31-én valamennyi járás megszűnt, a Jászberényi is.

A magyar kormány 2011 augusztusában közreadott önkormányzati reformtervezete szerint ismét létrehozott járásnak nevezett közigazgatási egységeket. A járasok 2013-ban jöttek létre ismét Magyarországon.

Jászberény bemutatása

A Jászság fővárosa, a közel 27 ezres lélekszámú Jászberény kellemes hangulatú, műemlékekben gazdag alföldi kisváros. Jászberény élénk kulturális élete és magas színvonalú művészeti programjai, sportrendezvényei minden évben látogatók ezreit vonzzák a jársok földjére.

Jászberény gazdasági jelentősége és vonzáskörzete több szinten is túlmutat a jelenleg köré szerveződött 8 település által alkotott járás keretein. A városban több munkáltató a járási határokon jóval túlnyúló területekről is foglalkoztat munkaerőt.

A város népességdinamikája gazdasági jelentőségének és területi szerepkörének megfelelően alakult az elmúlt idöszakban. Eszerint a város állandó népessége a gazdaság, mezőgazdaság fejlődésének köszönhetően fokozatosan növekedett és 1920-ban már meghaladta a 30 ezer főt. Ezután volt egy megtorpanás és csökkent a lakosságszám 1949-ig, amikor 27.528 fő lakost számlált a város. Az ötvenes éveket követően gyors gazdasági fejlődés indult el a településen. Ennek köszönhetően egyre növekedett a város lakosságszáma és 1980-ra elérte az eddigi legmagasabb lélekszámot, a 31.162 főt. Ettől az évtől kezdődően ismét a csökkenés vette kezdetét, ami a napjainkig tart. A 2013. évi népszámlálás adatai alapján az állandó népesség 26.622 fő a településen, 2015. évben az állandó népesség száma 26.466 fő.

A település gazdasági dinamikája hasonlóan mutatja a változásokat, mint azt a népességdinamikai változásoknál is említettük. Viszont a társas vállalkozások száma 1999 óta folyamatosan emelkedő tendenciát mutat. Így összességében elmondható, hogy a gazdasági dinamikát mutató vállalkozói aktivitás városi szinten 2004-ig javuló képet mutatott - egyetlen év kivételével, mely 2001. év volt.

A munkanélküliség a gazdasági dinamika egyik indikátora, amelyről az esélyegyenlőségi terv tartalma miatt külön kell szólni. Jászberényben a munkanélküliség mutatói viszonylag kedvezőbb képet mutatnak a megyei és az országos értékekhez képest. Így a régió és a megyén belül is kedvezőbb helyzetben van. 2000 óta a város munkanélküliségi területi mutatója stabil és alacsony értékű volt, kivéve a 2005-ös évet.

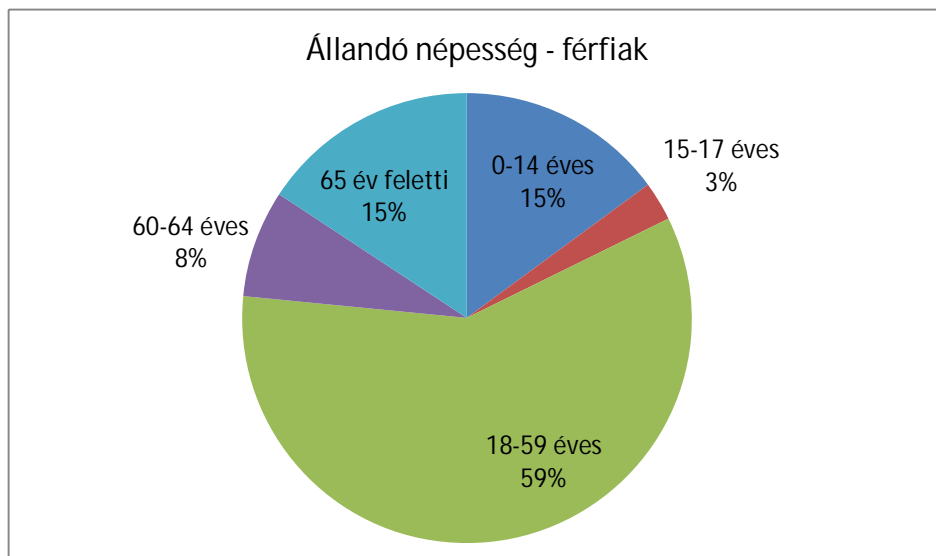
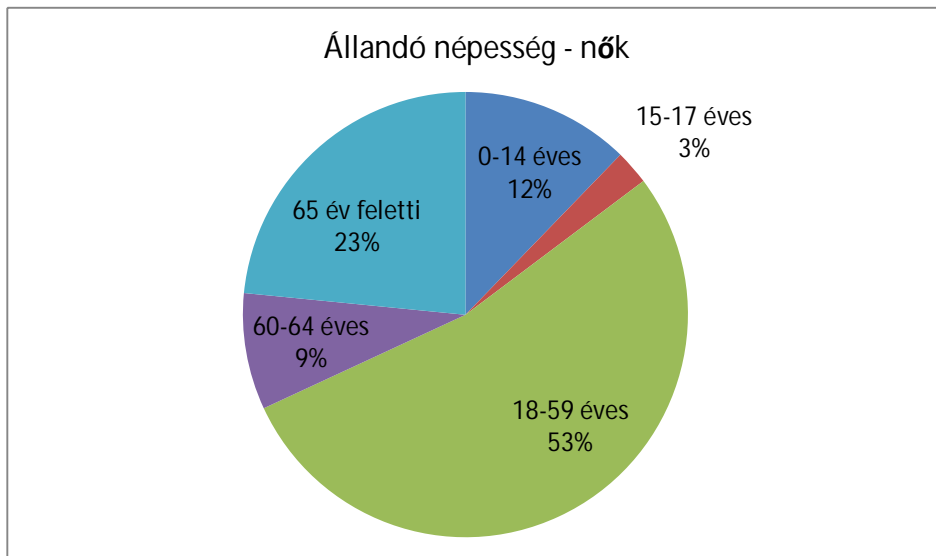
A település

A korábbi leírásból kitűnik, hogy Jászberény, mint járási központ is funkcionál, a maga középvárosi jellemzőivel. A lakónépesség jellemzően 27 ezer fő körül mozog a városban. (Lásd a HEP melléklet táblázatait) A 2007 óta rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy minimális változás figyelhető meg. 2007-ben a lakónépesség 27.302 fő volt, ez a 2011. évi népszámlálás adatai szerint 26.945 fő. A 2007-2012 közötti időszakot vizsgálva megállapítható, hogy a lakónépesség a 2007-es állapotokhoz képest csökkenő tendenciát mutat, az utolsó két év tekintetében viszont minimális emelkedést mutat, 2012-ben ez az adat 26.988 fő volt.

A 2015. évi felülvizsgálat során megállapítható, hogy 2013-ban 26.662 fő volt a lakónépesség, az előző éveket vizsgálva látható, hogy a lakónépesség továbbra is csökkenő tendenciát mutat.

A 2017. évi felülvizsgálat során megállapítható, hogy 2016-ban 26.428 fő volt a lakónépesség, az előző éveket (2014 és 2015) vizsgálva látható, hogy a lakónépesség ismét a 2012-es évhez hasonlóan növekvő tendenciát mutat.

A város állandó népességének korosztályi megoszlását vizsgálva (Lásd a HEP melléklet táblázatait) megállapítható, hogy a nők száma magasabb, mint a férfiaké. Az egyes korosztályi megoszlást is áttekintve azonban jól látható, hogy a nők száma magasabb arányt a 60 év feletti korosztályban mutat, amely illeszkedik ahhoz az országos tendenciához, hogy a férfilakosság halandósága az aktív korúakon belül magasabb.

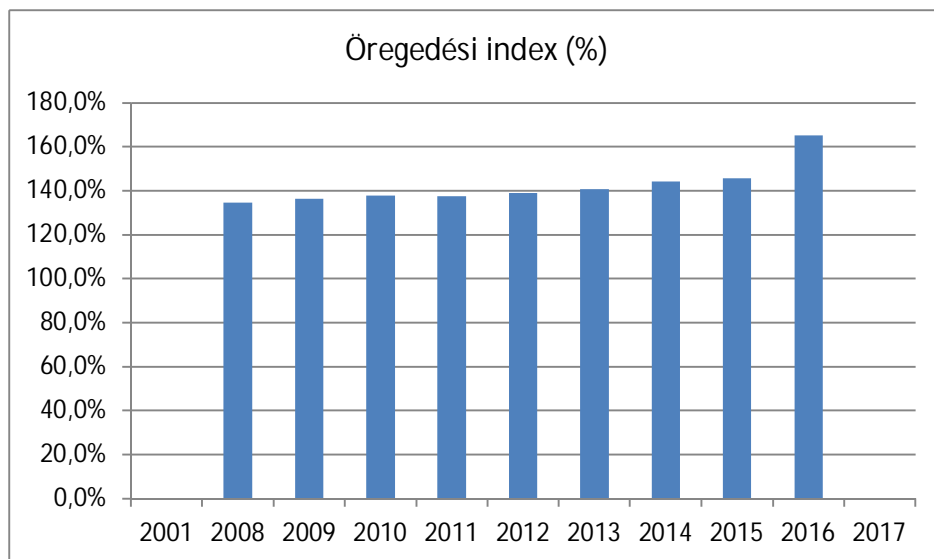

A népességszerkezet jellemzői egyértelműen mutatják, hogy előregedő népességszerkezet jellemzi a várost (Lásd 3. számú táblázat.). A vonatkozó adatok 2008-tól állnak rendelkezésre, ekkor a 65 év feletti korosztály 4690 fő volt, míg ebben az évben a 0-14 éves korosztály száma 3680 fő volt, tehát az öregedési index 134,78 %-os. Ez az emelkedés figyelhető meg végig a vizsgált időszakban, 2011-ben ez az adat 137,6 %-os. Megállapítható, hogy Jászberény városát előregedő népességszerkezet jellemzi, amely 2011-ben 137,6 %-os arányt mutat.

A 2015.évi felülvizsgálat alapján látható, hogy továbbra is előregedő népességszerkezet jellemzi a várost. A 2012. évben a 65 év feletti korosztály 5020 fő volt, míg ebben az évben a 0-14 éves korosztály száma 3613 fő volt, tehát az öregedési index 138,94 %-os. Ez az emelkedés figyelhető meg végig a vizsgált időszakban, 2013-ben ez az adat 140,92 %-os.

A 2017.évi felülvizsgálat alapján látható, hogy szintén továbbra is előregedő népességszerkezet jellemzi a várost. A 2015. évben a 65 év feletti korosztály 5225 fő volt, míg ebben az évben a 0-14 éves korosztály

száma 3583 fő volt, tehát az öregedési index 145,82 %-os. Ez az emelkedés figyelhető meg végig a vizsgált időszakban.

A településen 2008 és 2011 között állnak rendelkezésre vándorlási adatok (Lásd a HEP melléklet táblázatait). Ezekből megállapítható, hogy a településre minimális bevándorlás jellemző, amely központi jellegének köszönhető. 2011-ben ez 21 fő bevándorlási egyenleget jelentett, amely 450 fős bevándorlásból és 429 fős elvándorlásból adódott.

A 2015. évi felülvizsgálat során változás a vándorlási adatokat tekintve megállapítható, hogy növekedett a Jászberénybe vándorlók száma 2012-ben 430 fő, 2013-ban 426 fő, míg az elvándorlás csökkent a 2011-es év és előzőekhez képest, 2012-ben 357 fő, 2013-ban pedig 379 fő.

A 2017. évi felülvizsgálat során változás a vándorlási adatokat tekintve megállapítható, hogy csökkent a Jászberénybe vándorlók száma 2013-ban 426 fő, 2014-ben 365 fő, 2015-ben 335 fő, míg az elvándorlás nőtt a 2013-as év és előzőekhez képest, 2014-ben 430 fő, 2015-ben pedig 391 fő.

A természetes szaporodás adatait vizsgálva (Lásd a HEP melléklet táblázatait) látható, hogy 2008 és 2011 között a halálozások száma mindig magasabb, mint az élve születések száma. Ez az adat 2011-ben 241 születést és 405 halálozást jelent. A vizsgált időszak jellemző számai is ehhez hasonlóak. Az élve születések száma 2008-ban 259 fő, 2009-ben 270 fő, 2010-ben 221 fő. A halálozások száma ugyanezen időszakban 416, 404 és 371 fő volt.

A 2015. évi felülvizsgálat során megállapításra került, hogy 2012-ben 229 fő, 2013-ban 241 fő és 2014-ben 242 fő születés volt. A halálozások száma ugyanezen időszakban 398, 368 és 395 fő volt. A természetes szaporodás adatait vizsgálva látható, hogy 2012 és 2014 között a halálozások száma még mindig magasabb, mint az élve születések száma.

A 2017. évi felülvizsgálat során megállapításra került, hogy 2015-ben 243 fő, 2016-ban 231 fő születés volt. A halálozások száma ugyanezen időszakban 419 és 385 fő volt. A természetes szaporodás adatait vizsgálva látható, hogy 2014 és 2016 között a halálozások száma még mindig magasabb, mint az élve születések száma. Az elmúlt évben ismét csökkenést mutat az élve születések száma. Bár a 2014-2015-höz viszonyítva csökkent a halálozások száma is, ennek ellenére a népességfogyás nem állt meg. A település lakosságszámának csökkenése elsősorban az alacsony születés számból, és az időskorúak magas lélekszámából eredő természetes fogyás eredménye. Mindez azonban, ahogy már említésre került, nem helyi jelenség, hiszen megyei és országos szinten is egyaránt tapasztalható.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség egy olyan általános, egyetemes alapelv, melyet az élet minden területén alkalmazni kell, és amelynek érvényesülni kell mindig és mindenhol, különös tekintettel a gazdasági, társadalmi, kulturális és családi életre.

Az esélyegyenlőség érvényesülése egy olyan szemléletmódot jelent, amely mentén a társadalom gazdagabbá, konfliktus mentesebbé válhat. Nem csupán alapvető jogi normákról beszélhetünk csupán, amikor a diszkrimináció, vagy egyéb megkülönböztetés ellen szót kell emelni, és biztosítani az esélyegyenlőség, egyenlő hozzáférés vagy egyenlő bánásmód elvét, hanem ezt szemléletként szükséges elterjeszteni, hogy a felnövekvő generációk számára ez természetes legyen.

Valljuk, hogy minden embert ugyanazok a jogok és lehetőségek illetnek meg, függetlenül a nemétől, korától, bőrszínétől, vallásától, nemzetiségétől, nyelvétől, politikai hovatartozásától, gondolataitól, beállítottságától, fogyatékosságától.

Az Európai Unió alapvető értékei közé tartozik az egyenlőség és a szolidaritás. A szolidaritás jelenti az egymás különbözőségének elismerését és elfogadását, az egymás iránti tiszteletet és megértést. Közös, kölcsönös kötelesség és segítségvállalás, melynek célja az embercsoportok közötti gazdasági, társadalmi igazságtalanság enyhítése, az esélyegyenlőség megteremtése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (a továbbiakban: HEP) átfogó célja

Jászberény Városi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP Intézkedési Terv tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis létre kívánjuk hozni a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat, ami 2015. évi felülvizsgálat után el is kezdődött. A HEP Fórum első alkalommal 2016. február 29. napján került megtartásra a Jászberényi Polgármesteri Hivatal nagytermében.

A romák és mélyszegénységben élők munkacsoport ülése 2016. évben öt alkalommal ült össze februárban, márciusban, áprilisban, júniusban és októberben.

A nők munkacsoport ülése 2016. évben két alkalommal ült össze, februárban és májusban.

Az idősek munkacsoport ülése 2016. évben két alkalommal ült össze, februárban és márciusban.

A fogyatékos személyek munkacsoport 2016. évben február hónapban ülésezett.

A gyermekek munkacsoport első ülése is 2016. február hónapban volt esedékes, majd a következő 2017 júniusában. A HEP Fórum második alkalommal 2017. augusztus hó 1. napján került megrendezésre.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI. 5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A 2017. évben a helyi szabályozás dokumentumai a jelen állapot szerint aktualizálódtak.

- Jászberény Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája – 2015
- Jászberény Város Esélyegyenlőségi Programja – 2013-2015
- Jászberény Város Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Terve – 2017
- Jászberény Város Sportkonceptiója - 2015-2019
- Jászberényi Ifjúsági Stratégia - 2016
- Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelete
- Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének az újszülöttek életkezdési támogatásáról szóló 4/2016. (III. 10.) önkormányzati rendelete
- Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzati védőoltási programról szóló 6/2016. (III. 10.) önkormányzati rendelete
- Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének a hulladékszállítási és kezelési közszolgáltatási díj megfizetéséhez való méltányossági hozzájárulásáról szóló 12/2003. (III.28.) sz. rendelete
- Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásról, annak igénybeviteléről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 9/2014. (III.14.) önkormányzati rendelete

- Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, annak igénybe vételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 10/2010. (IV.1.) önkormányzati rendelete
- Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének a „Bursa Hungarica” Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat elbírálásának szabályairól szóló 28/2005. (IX.16.) önkormányzati rendelete
- Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének az otthonteremtés önkormányzati támogatásáról szóló 20/2012. (IV.12.) önkormányzati rendelete
- Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének Szakképzési Ösztöndíj Programról szóló 49/2013. (XII.12.) önkormányzati rendelete
- Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének Jászberény város sportjáról szóló 12/2012. (III.19.) önkormányzati rendelete

A felsorolt dokumentumok mindegyike eltérő mélységben ugyan, de foglalkozik a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének kérdésével. Ezek közül kiemelendő a 2015-ben elkészült Integrált Településfejlesztési Stratégia, amelynek szerves részét képezi az anti-szegregációs terv. Ez a dokumentum külső szakértő kontrolljával készült, amelyben felmérésre kerültek a város szegregátumai az alacsony státuszú lakosság esélyegyenlőségének megteremtése céljából.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az alábbiakban a városban rendelkezésre álló fejlesztési dokumentumok rövid strukturális, tartalmi áttekintését adjuk.

JÁSZBERÉNY VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA (a továbbiakban: IVS)
2015

A dokumentum része az Antiszegregációs Terv, amely a roma célcsoport jellemzőit tekinti át. Az IVS kiemelt feladata a város hátrányos helyzetű népessége számára az esélyegyenlőség biztosítása és területi koncentrációik (szegregátumaik) oldása, valamint azok kialakulásának megakadályozása. Az IVS a KSH adatszolgáltatás alapján nevesíti a szegregátumok kritériumainak megfelelő területeket és az Anti-szegregációs tervben meghatározza a város által végrehajtandó beavatkozások körét, részletezi a beavatkozások kivitelezésére vonatkozó feltételrendszert. Részletes megállapításait lásd a vonatkozó résznél.

Jászberény Város Esélyegyenlőségi Programja - 2015.

Időbeli hatály: 2011. április 1.-től 2018. szeptember 11-ig.

Területi hatály: Jászberény Város közigazgatási területe.

A terv megfogalmazza, hogy a helyzet esetleges változását két évente át kell tekinteni és az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

Benne:

- A program fontos célkitűzése a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség.
- Területek: lakhatás, foglalkoztatás, környezet, közlekedés, oktatás, valamint az egészségügyi- és szociális ellátáshoz való hozzájutás

Az esélyegyenlőségi programnak az alábbi intézkedéseket kell kiemelten vizsgálnia:

- a szegregátumok felülvizsgálata szükséges a 2012. évi népszámlálások tükrében;
- speciális programok szervezése a női munkavállalók részére; rugalmas foglalkoztatási formák megismertetése a foglalkoztatókkal, adaptációs modellek kidolgozása és megismertetése;
- a nőknek szóló, vagy nőket is érintő programok összegyűjtése és információs csatornákon történő terjesztése;
- olyan szociálpolitikai intézkedések kiszélesítése helyileg, melyek a munkaképes fiatalságot a városban tartják, ill. a születési arányt kedvezően befolyásolják, segítik a családokat a gyermekvállalásban.

JÁSZBERÉNY VÁROS SPORTKONCEPCIÓJA - 2015-2019

A koncepció továbbra is kiemelten foglalkozik a gyermek-és ifjúsági sporttal.

- benne az oktatási intézmények lehetőségeivel a megfelelő mozgás – és egészségfejlesztés biztosításában.

Benne:

Óvodai, iskolai egészségfejlesztés programjainak összegyűjtése

- a gyógytestnevelés biztosításának lehetőségei
- az egészséges életmódra nevelés kiemelése
- tartáshibák időbeni kiszűrése, felmérések, szűrőprogramok
- korrigáló, gyógytestnevelési program kiépítése

feladatok megfogalmazása:

- a sport-és egészségnevelés területén az egyes oktatási szinteken, intézményekben
- a fiatalok sport - és szabadidős lehetőségeinek biztosítása
- a város iskoláiban hatékonyan valósuljon meg a mindennapos testnevelés
- a kiemelkedő sporttevékenység- és eredmény éves gyakorissággal kerüljön elismerésre
- benne: diáksport, gyógytestnevelés, utánpótlás nevelés, városi sportiskola, sportturizmus, versenysport, szabadidősport

Külön foglalkozik a koncepció a fogyatékkal élők sportolási lehetőségeivel. Az Önkormányzat a sporttal kapcsolatos célkitűzések megvalósítása során támogatandó feladatnak tekinti a település polgárai számára a szabadidősport, a gyermek- és ifjúsági sport, a nők és családok sportjának, valamint a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és fogyatékosok sportjának segítségét.

Az Önkormányzat biztosítja a fogyatékkal élők számára a tulajdonában lévő sportlétesítmények kedvezményes használatát, vagy a bizottsági keretből kiemelten támogatja a használati igényt.

Az áttekintett dokumentumok tartalmi elemei jelzik, hogy a város a különböző dokumentumokban részben foglalkozott az esélyegyenlőségi célcsoport jellemzőivel.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A HEP négy évvel ezelőtti felülvizsgálatakor került átszervezésre a Jászsági Többcélú Társulás, amely többek között a köznevelési feladatok ellátását is végezte.

A 2013. évben a Jászsági Többcélú Társulásból alakult át a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás. A város térségi szerepét erősítik azok a települések közötti társulási együttműködések, amelyekben Jászberény vezető szerepet tölt be, ilyen volt 2013-ban a Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás, melynek feladata a családsegítés és a gyermekjóléti ellátás volt.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HEP összeállításakor, felülvizsgálatakor nem állt rendelkezésre minden adat. Ennek okai között az alapvető adatforrásként megnevezett TEIR hiányosságai állnak, amelyek nem közölnek 2017. évi adatokat, illetve több helyen a közölt adatok nem pontosak, hiányosak. Ezeket az önkormányzat a rendelkezésre álló humán erőforrással igyekezett kiegészíteni, pótolni, hogy megalapozott, releváns adatokkal rendelkező HEP születhessen. Az önkormányzati adatgyűjtésen túlmenően az önkormányzat felvette a kapcsolatot az egyes esélyegyenlőségi területhez kapcsolódó intézményekkel, szervezetekkel, vállalatokkal, hogy minél pontosabb adatszolgáltatás valósulhasson meg. Ennek eredményeit így sikerült beépíteni a HEP-be. Fontos feladat azonban, hogy az adatgyűjtés és pontosítás a következő időszakban is megvalósuljon, erre az önkormányzat által kijelölt felelősnek kiemelt figyelmet kell a jövőben fordítania.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmi helyzet elemzéséhez a településen alapvetően a TEIR-ben található adatok szolgáltatják az alapot.

Ezek alapján megállapítható, hogy 2008 és 2011 között a 15-64 év közötti lakónépesség folyamatos csökkenést mutat. Ez igaz a nők és a férfiak esetében egyaránt. A nyilvántartott állás keresők száma viszont sajnálatos módon nőtt. A 2008-as évben 3,55%, míg 2011-ben 5,3% volt. Az adatokból jól látszik, hogy a 2009. évben már éreztette hatását a gazdasági világválság. 2009-ben kiugró volt a nyilvántartott állás keresők száma, ez a teljes 15-64 közötti népességre vetítve 6,43% volt. A nők esetében alacsonyabb volt ez az arány 5,47%-kal, míg a férfiak esetében 7,63%. A férfiak magasabb aránya 2009-től jellemző, 2011-ben 5,01% volt a nő, míg 5,59% a férfi nyilvántartott állás keresők száma.

A 2015. évi felülvizsgálat során megállapítható, hogy az előző évekhez képest (2008 és 2011 között) a 15-64 év közötti lakónépesség folyamatos csökkenést mutat 2012 és 2013 évben is. A nyilvántartott állás keresők száma 2012. évben 6,12%, a 2013. évben 5,04%.

A 2017. évi felülvizsgálat során megállapítható, hogy az előző évekhez képest a 15-64 év közötti lakónépesség folyamatos csökkenést mutat 2015 és 2016 évben is. A nyilvántartott állás keresők száma 2015. évben 3,36%, a 2016. évben 3,22%, ami a 2012 és 2013. évhez képest pozitív változás, hogy csökkent a nyilvántartott állás keresők száma.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat az FtI.-ben és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A foglalkoztatás területét tekintve elsődlegesen a nyilvántartott állás keresők számáról állnak rendelkezésre adatok. A nyilvántartott állás keresők száma a korcsoportos bontását vizsgálva megállapítható, hogy foglalkoztatás tekintetében leginkább veszélyeztetett helyzetben az 50 év feletti munkavállalók vannak, hiszen a 2011-es adatok szerint ott a legnagyobb arányú a munkanélküliség (3,75%). Ebből adódóan célszerű a rendelkezésre álló eszközökkel a vizsgált korosztálynál külön munkahelymegtartó és -teremtő programok kidolgozása. A fiatal pályakezdők (21-25 év közötti korosztály) esetében is érdemes megvizsgálni azt, hogy miként lehet esetlegesen külön programmal elősegíteni a munkavállalást. (Lásd a HEP melléklet táblázatait)

Az országos tendenciák az alábbi képet mutatják:

2013 I. negyedévében a munkanélküliek száma 509 ezer fő, a munkanélküliségi ráta 11,8% volt. Míg a férfiak munkanélküliségi rátája 0,4 százalékponttal emelkedett az előző év azonos időszakához képest, addig a nőké ugyanennyivel csökkent. Mind a munkanélküliek 509 ezer fős létszáma, mind a 11,8%-os munkanélküliségi rátája lényegében megegyezett az egy évvel korábbival. 2013. január-márciusban a 15-74 éves munkanélküli férfiak száma 289 ezer fő volt, 11 ezer fővel több a tavalyi év első negyedévéhez viszonyítva, munkanélküliségi rátájuk pedig 0,4 százalékponttal, 12,4%-ra emelkedett. A munkanélküli nők száma 220 ezer fő, munkanélküliségi rátájuk 11,0% volt, ami 0,4 százalékponttal alacsonyabb az előző év azonos időszakánál. A munkanélküliek 18,1%-a a munkaerőpiacon csak kis létszámban jelenlévő 15-24 éves korosztályból került ki. A korcsoport 30,5%-os munkanélküliségi rátája 2,7 százalékponttal magasabb az egy

évvel azelőttinél. A fiatal nők és férfiak munkanélkülisége egyaránt nőtt 2012 I. negyedévéhez képest. A 25–54 évesek, azaz az ún. legjobb munkavállalási korúak munkanélküliségi rátája 10,8% volt, egy év alatt alig változott. Az 55–64 évesek munkanélküliségi rátája 1,4 százalékponttal, 7,8%-ra csökkent. A munkanélküliek 44,7%-a egy éve vagy annál régebben keresett állást. A munkanélküliség átlagos időtartama 15,8 hónap volt.

A hét statisztikai régióból mindössze kettőben (Közép-Magyarország és Nyugat-Dunántúl) 10% alatti a munkanélküliségi ráta. Az előző év azonos időszakához képest Dél-Dunántúlon és Észak-Magyarországon csökkent a munkanélküliség, míg a többi régiót stagnáló, vagy növekvő munkanélküliség jellemezte. A munkanélküliség kezelésére szolgáló eszközrendszer működtetésére és értékelésére kialakított adminisztratív nyilvántartásból származó adatok szerint (<http://www.munka.hu/>)

2013. március végén 620,1 ezer fő volt a nyilvántartott álláskeresők összlétszáma, ez 4,9%-os növekedést jelent 2012 azonos időszakához képest.

Az Észak-alföldi régióban 2013. január-március időszakban 100300 fő élt.

	Munkanélküliségi ráta		Változás
	2012	2013	2012-2013
Munkanélküliségi ráta	11,7	11,8	0,0
Korcsoportok			
15–24	27,8	30,5	2,7
25–29	14,2	15,3	1,1
30–34	10,5	12,0	1,5
35–39	10,6	9,8	-0,8
40–44	9,4	10,0	0,6
45–49	10,8	9,1	-1,7
50–54	10,3	9,2	-1,1
55–59	10,1	8,6	-1,5
60–74	4,4	3,9	-0,6

Az országos adatok alapján megállapítható, hogy a városban jelentkező 51-55 év közötti korosztály mellett 2013-ban kiemelten érintettek a 15-24 év közötti korosztályba tartozók (30,5%), valamint a 25-29 év közötti korosztály is. Ez a pályakezdő munkanélküliség emelkedését jelezi, emellett azonban látnunk kell azt is, hogy az 50+-os korosztály esetében ezek a problémák szintén fennállnak.

Az országos tendenciák változása miatt szükséges a 15-24 év közötti korosztály felülvizsgálata, friss statisztikák készítése és a munkába állás, munkában tartás elősegítésére külön programok kidolgozása.

A településen a regisztrált munkanélküliek száma 2008 és 2011 között 672 főről 984 főre változott. A vizsgált időszakon belül kimagasló volt a 2009-es év, amely illeszkedik a korábban már említett tendenciákhoz. A nők és a férfiak érintettségét vizsgálva megállapítható, hogy a férfiak magasabb számban érintettek, 2011-ben 467 nő és 517 férfi volt regisztrált munkanélküli.

A 2015. évi felülvizsgálat 2013-2014-es évek adataiból látható, hogy a településen a regisztrált munkanélküliek száma csökkent, 2013. évben 857 fő, 2014. évben 812 fő. A nők és a férfiak érintettségét vizsgálva megállapítható, hogy a férfiak magasabb számban érintettek, mint az előző években is, 2014-ben 402 nő és 410 férfi volt regisztrált munkanélküli.

A 2017. évi felülvizsgálat 2015-2016-os évek adataiból látható, hogy a településen a regisztrált munkanélküliek száma csökkent, 2015. évben 569 fő, 2016. évben 544 fő.

A regisztrált munkanélkülieken belül a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma esetében már más kép látható. A nők és férfiak viszonyában egyértelműen megfigyelhető, hogy a nők aránya magasabb ebben a kategóriában. 2011-ben ez az arány 52,46% volt a nők és 44,29% a férfiak esetében. 2013-ban ez az arány 45,2% volt a nők és 36,4% a férfiak esetében. 2016-ban ez az arány megváltozott a 40,4% volt a nők és 42,3% a férfiak esetében.

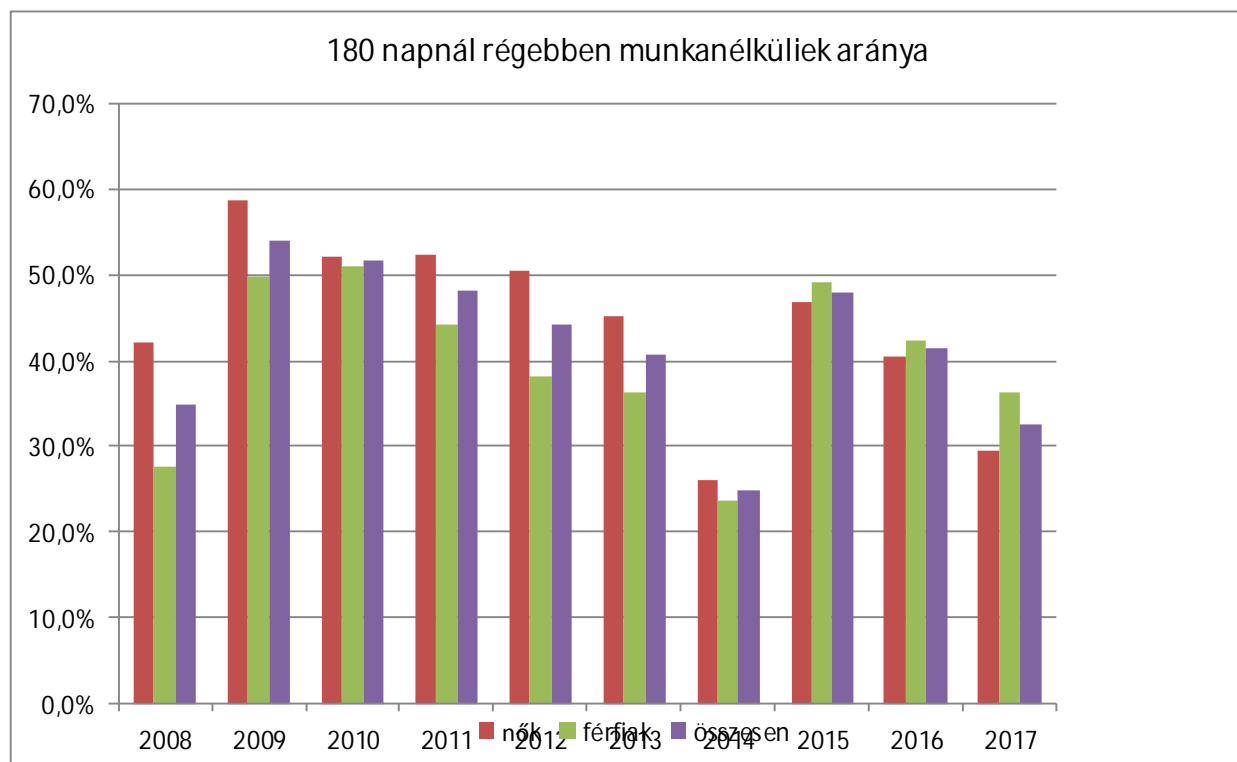
A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma emelkedett. Ez a tendencia különösen kimutatható a 2008 és 2009-es évek között. 2010-ben és 2011-ben ez az arány nem számottevően, de csökkent. A 2008-as évhez képest 13 %-kal **nőtt** a félévénél régebben állást keresők száma.

Ha figyelembe vesszük a nők és férfiak arányát, egyértelműen az látszik, hogy az emelkedő tendencia mindkét nemre érvényes, viszont a regisztrált munkanélküliek közül magasabb a **nők** aránya.

Különösen nagy emelkedés figyelhető meg a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek számánál a 2009-es évben, ezen belül a férfiak száma drasztikusan (22 %-kal) emelkedett, amit 2011-re valamelyest sikerült csökkenteni (*az emelkedés aránya 5 %-kal csökkent*) (Lásd a HEP melléklet táblázatait)

A 2015. évi felülvizsgálat során a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma csökkent, 2013-ban 40,6%, 2014-ben 24,9% a regisztrált munkanélküliek számához viszonyítva.

A 2017. évi felülvizsgálat során a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma csökkent, 2015-ben 48,6%, 2016-ban 41,4% a regisztrált munkanélküliek számához viszonyítva.

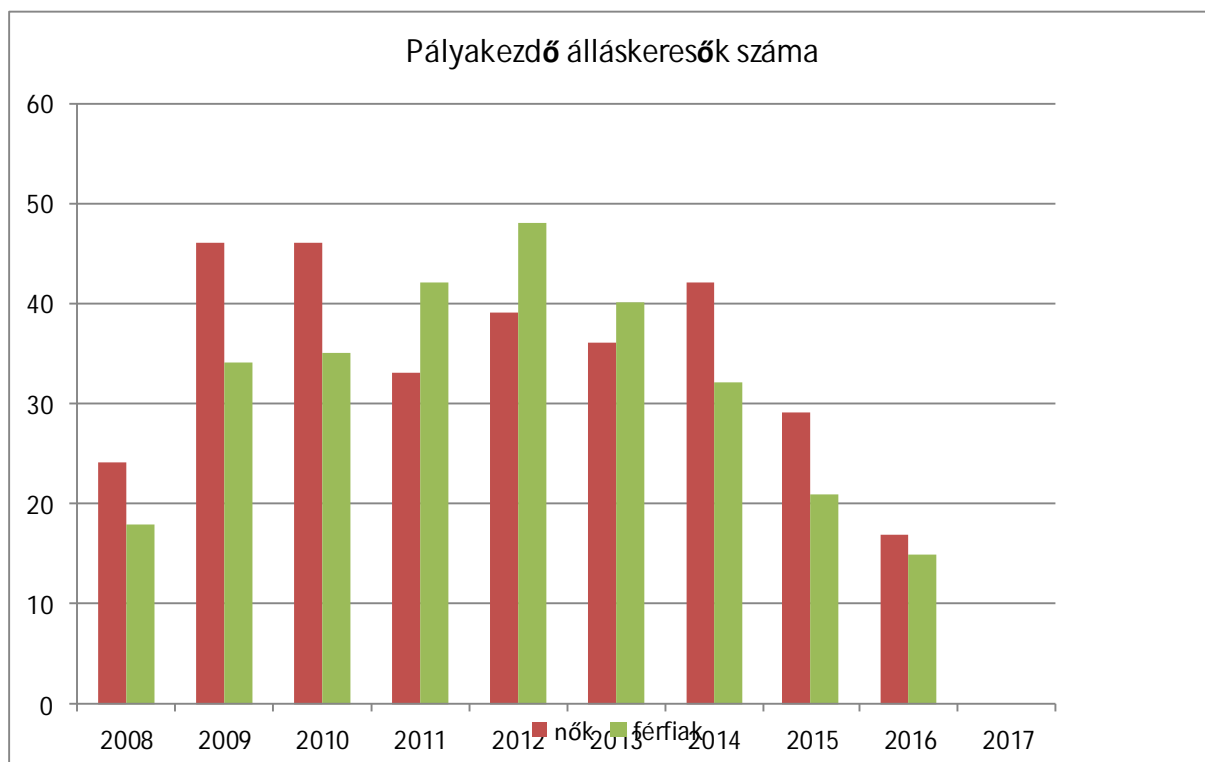
A pályakezdő fiatalok létszáma csökkenő tendenciát mutat a 2008-2011 közötti időszakban. A 2008-as 4075 főről 2011-re 3828 fő a vizsgált korosztály létszáma. A nő és férfi létszámokat vizsgálva a férfiak száma alacsonyabb a vizsgált időszakban, amely alól a 2008-as év volt kivétel.

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma férfi-nő bontásban a vizsgált időszakban a férfiak túlsúlyát jelzi. 2011-ben összesen 75 fő volt nyilvántartott pályakezdő álláskereső. Ezen belül a férfiak 42 fővel, a nők 33 fővel képviselték magukat.

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a **nők** munkába állásának segítése fontos feladatként jelenik meg. Elő kell segíteni különböző programokkal, hogy a munkanélküli nők különböző fórumokon tudjanak értesülni a munkalehetőségekről, valamint átgondolásra javasolt, hogy a foglalkoztatók körében a részmunkaidő bevezetése segítség lehet-e.

A 2015. évi felülvizsgálat adatiból jól látható, hogy bár kis mértékben, de a pályakezdő fiatalok létszáma csökkenő tendenciát mutat 2013-2014 közötti időszakban. 2014-ben összesen 74 fő volt nyilvántartott pályakezdő álláskereső. Ezen belül a férfiak 32 fővel, a nők 42 fővel képviselték magukat.

A 2017. évi felülvizsgálat adataiból jól látható, hogy bár kis mértékben, de a pályakezdő fiatalok létszáma csökkenő tendenciát mutat 2015-2016 közötti időszakban. 2016-ban összesen 32 fő volt nyilvántartott pályakezdő álláskereső. Ezen belül a férfiak 15 fővel, a nők 17 fővel képviselték magukat.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az alacsony iskolai végzettség a foglalkoztatással összefüggésben komoly relevanciával bír. A rendszerváltás utáni időszak egyértelműen rámutatott arra, hogy a képzettség nélküli, és a munkaerőpiacról először kiszoruló rétegek elhelyezkedési esélyei drámaian csökkentek. A foglalkoztatási szint növekedése csak akkor képzelhető el, ha megfelelően kvalifikált munkaerő áll rendelkezésre.

Az iskolai végzettség szempontjából alapvető fontosságú tehát annak ismerete, hogy a helyi társadalom tagjai milyen iskolai végzettséggel rendelkeznek.

Jelen elemzés során csupán a 15 évnél idősebb lakosság számadatai álltak rendelkezésre. Ebből megállapítható, hogy 2011-ben ez a létszám 23.562 fő volt, ezen belül a nők aránya a magasabb 12.448 fővel, míg a férfiak száma 11.114 fő volt.

A 2013. évi felülvizsgálat során további adatok e területről nem álltak rendelkezésre, vagyis az, hogy az aktív korúak milyen iskolai végzettséggel rendelkeznek. Szükséges ezért a 15 évnél idősebb lakosság e szempontú felmérése. A következőkben a Teir adatbázisból nyert adatok bemutatására kerül sor az érintett területen.

A Központi Statisztikai Hivatal Megyei Regionális Statisztikai Adatok Rendszerében a regisztrált munkanélküliek száma megyei adatok alapján 2013-ban:

- regisztrált munkanélküliek száma, általános iskolai végzettséggel 7.522 fő
- regisztrált munkanélküliek száma, szakmunkásképző és szakiskolai végzettséggel 6.308 fő
- regisztrált munkanélküliek száma, főiskolai végzettséggel 526 fő,
- regisztrált munkanélküli pályakezdők száma, általános iskolai végzettséggel 898 fő
- regisztrált munkanélküli pályakezdők száma, szakmunkásképző, szakiskolai végzettséggel 470 fő
- regisztrált munkanélküli pályakezdők száma, főiskolai végzettséggel 73 fő.

A Központi Statisztikai Hivatal Területi statisztikai adatok rendszerében a regisztrált munkanélküliek száma 2013-ban Jászberényben:

- általános iskolai végzettségű nyilvántartott állás keresők száma 262 fő
- szakiskolai végzettségű nyilvántartott állás keresők száma 12 fő
- főiskolai végzettségű nyilvántartott állás keresők száma 46 fő.

A Központi Statisztikai Hivatal Területi statisztikai adatok rendszerében a regisztrált munkanélküliek száma 2016-ban Jászberényben:

- általános iskolai végzettségű nyilvántartott állás keresők száma 165 fő
- szakiskolai végzettségű nyilvántartott állás keresők száma 92 fő
- gimnáziumi végzettségű nyilvántartott állás keresők száma 94 fő
- főiskolai végzettségű nyilvántartott állás keresők száma 43 fő
- egyetemi végzettségű nyilvántartott állás keresők száma 17 fő.

A Nemzeti Munkaügyi Hivatal Nemzetgazdasági Minisztérium által végzett adatnyilvántartás szerint a regisztrált munkanélküliek száma Jászberényben negyedévenkénti lebontásban a következőképpen alakult:

Időszak	Iskolai végzettség	Létszám
2013. 02. hó (1. negyedévben)	Szakiskolai	22 fő
	Szakközépiskolai	153 fő
	Főiskolai	71 fő
2013. 05. hó (2. negyedév)	Szakiskolai	15 fő
	Szakközépiskolai	138 fő
	Főiskolai	48 fő
2013. 08. hó (3. negyedév)	Szakiskolai	18 fő
	Szakközépiskolai	128 fő
	Főiskolai	52 fő
2013. 11. hó (4. negyedév)	Szakiskolai	14 fő
	Szakközépiskolai	104 fő
	Főiskolai	49 fő
2014. 02. hó (1. negyedév)	Szakiskolai	29 fő
	Szakközépiskolai	90 fő
	Főiskolai	45 fő
2014. 05. hó (2. negyedév)	Szakiskolai	19 fő
	Szakközépiskolai	106 fő
	Főiskolai	47 fő
2014. 08. hó (3. negyedév)	Szakiskolai	14 fő
	Szakközépiskolai	100 fő
	Főiskolai	46 fő

A Nemzeti Munkaügyi Hivatal Nemzetgazdasági Minisztérium által végzett adatnyilvántartás szerint a regisztrált munkanélküliek száma Jászberényben negyedévenkénti lebontásban a következőképpen alakult:

Időszak	Iskolai végzettség	Létszám
2015. 03. hó (1. negyedévben)	Szakiskolai	13 fő
	Szakközépiskolai	102 fő
	Főiskolai	42 fő
2015. 05. hó (2. negyedév)	Szakiskolai	12 fő
	Szakközépiskolai	92 fő
	Főiskolai	15 fő
2015. 08. hó (3. negyedév)	Szakiskolai	15 fő
	Szakközépiskolai	94 fő
	Főiskolai	47 fő
2016. 03. hó (1. negyedév)	Szakiskolai	14 fő
	Szakközépiskolai	92 fő
	Főiskolai	43 fő
2016. 09. hó (3. negyedév)	Szakiskolai	10 fő
	Szakközépiskolai	75 fő
	Főiskolai	40 fő
2016. 11. hó (4. negyedév)	Szakiskolai	9 fő
	Szakközépiskolai	75 fő
	Főiskolai	35 fő

Nyolc általánosnál kevesebb és általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek száma a Nemzetgazdasági Minisztérium adatai alapján 2015 és 2016 évben:

Időszak	8 általánosnál kisebb végzettségű regisztrált munkanélküliek száma	Általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek száma
2015. 1. negyedév	38 fő	249 fő
2015. 2. negyedév	32 fő	206 fő
2015. 3. negyedév	35 fő	190 fő
2016. 1. negyedév	24 fő	165 fő
2016. 3. negyedév	18 fő	131 fő
2016. 4. negyedév	26 fő	143 fő

A Központi Statisztikai Hivatal gazdasági alaptényező/munkaerőt vizsgálva a megyében 2013-ban 15-64 éves foglalkoztatottak száma legmagasabb iskolai végzettség szerint:

- Alapfokú végzettség (általános iskola 8 osztálya vagy kevesebb) 17.000 fő;
- Felsőfokú végzettség (akkreditált felsőfokú végzettség, főiskola, egyetem, doktori) 29.000 fő;
- Középfokú végzettség érettségi nélkül (szakmunkásképző, szakiskola) 49.000 fő;
- Középfokú végzettség érettségivel (gimnázium, szakközépiskola) 47.000 fő.

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy 2013 és 2014 évben, Jászberényben a regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint a szakközépiskolai végzettségű regisztrált munkanélküliek száma kiemelkedően magas a 2013. (1. negyedévben) 153 fő, azóta csökkenés tapasztalható 2014. 3. negyedévben már 100 fő, de 2014. 1. negyedévben csak 90 fő szakközépiskolai végzettségű regisztrált munkanélküli szerepelt a nyilvántartásban. A szakiskolai végzettségűek száma a két vizsgálat évben nagy eltérést nem mutat negyedévenként 14 és 29 fő körül mozog. A főiskolai végzettségű regisztrált

álláskeresőek száma csökkenést mutat a 2013-as évhez képest. Legmagasabb az általános iskolai végzettségű nyilvántartott álláskeresők száma 2013-ban 262 fő szerepel a Teir adatbázis nyilvántartásában.

A nyilvántartott álláskeresők számát vizsgálva egyértelműen látszik, hogy az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők – 8 általános iskolai végzettség, vagy attól alacsonyabb – megoszlása a nyilvántartott álláskeresőkön belül (984 fő) 33,1%, azaz a teljes létszám egyharmada (327 fő). A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának TÁMOP 2.1.6. „Újra tanulok” programja lehetőséget nyújt arra, hogy az alacsony iskolai végzettségű, illetve szakképzetlen felnőttek képzésen vegyenek részt, akiket a hagyományos képzési programok nem, vagy csak nagyon korlátozottan érnek el, részben a motiváció és ösztönzés hiánya, részben a sajátos képzési szükségleteik miatt. A program lehetőséget kínál számukra arra, hogy megszerezzék a szakképzésben való részvétel feltételét jelentő alapfokú végzettséget, valamint arra, hogy a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő szakképzettséget szerezzenek, és ez által javuljon foglalkoztathatóságuk. A képzési projektben való részvétel támogatása hozzájárulhat a társadalmi-gazdasági változások miatt munkahely- és/vagy szakmaváltásra kényszerülő felnőttek foglalkoztathatóságának javításához is. A rendelkezésre álló adatok szerint 2008-2012 az alacsony iskolai végzettségű álláskeresők 24-44 fő között vettek részt a képzéseken.

A felnőttoktatásban részt vevők száma szintén alátámasztja a fenti megállapítást, hiszen elmondható, hogy az érintettek nagy száma ellenére alacsonynak mondható azon személyek száma (8 fő), akik felnőttképzésben vesznek részt. Magasabb a középfokú felnőttoktatásban résztvevők száma, ez 224 fő volt 2011-ben. Ezen belül nem állnak rendelkezésre adatok arra vonatkozóan, hogy milyen típusú iskolában történt az oktatásban való részvétel.

A 2015. évi felülvizsgálat során a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya 2013. évtől jelenleg is működteti a Társadalmi Megújulás Operatív Program 1.1.2 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása (Decentralizált programok a konvergencia régiókban)” elnevezésű munkaerő-piaci programot, melynek egyik kiemelt célcsoportja az alacsony iskolai végzettségű álláskeresők. Számukra a szolgáltatásokon és a támogatásokon túl képzési lehetőségek is biztosítottak. Azon ügyfelek számára, akik nem rendelkeznek befejezett általános iskolai végzettséggel, 3 csoportban indítottak felzárkóztató képzést. A mai napig 147 fő alacsony iskolai végzettségű személy képzése valósult meg. Közülük 120-an tettek sikeres záróvizsgát, 17 fő jelenleg is tanfolyamra jár.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkanélküliség egyik lehetséges kezelési módja. A város folyamatosan részt vesz a közfoglalkoztatási programok szervezésében, hogy ezzel is elősegítse a helyi munkavállalás és a munkarutin szerzés lehetőségét.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya előzetes tájékoztatása alapján Jászberény Városi Önkormányzatnak (a továbbiakban: Önkormányzat) 2012. évben is lehetősége nyílt hosszabb időtartamú, valamint Startmunka Program közfoglalkoztatás tárgyú kérelem benyújtására. Cél, az értékteremtő közfoglalkoztatás kereteinek megteremtése, a munkára képes lakosság munkához juttatása, az álláskereső foglalkoztatásának elősegítése. 2011. szeptember 1-től hatályos változásoknak megfelelően a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Kf. törvény) alapján, közfoglalkoztató lehet a helyi önkormányzat, a közfoglalkoztatott pedig egy új speciális jogviszonyba, közfoglalkoztatási jogviszonyba kerül. A közfoglalkoztatásban résztvevőkre a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szabályait kell alkalmazni a Kf. törvényben rögzített feltételekkel. Közfoglalkoztatási jogviszony olyan munkára létesíthető, amely törvény által előírt állami feladat, a helyi önkormányzatok részére meghatározott kötelező, vagy önként vállalt feladat, melyek ellátására törvény nem ír elő közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormánytisztviselői jogviszonyt. A közfoglalkoztatottat megillető munkabér összege megegyezik a közfoglalkoztatási bérrel, illetve a közfoglalkoztatási garantált bérrel.

A Kormány a közfoglalkoztatási bér és a közfoglalkoztatási garantált bér megállapításáról szóló 170/2011. (VIII. 24.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja alapján a közfoglalkoztatási bér összegét teljes munkaidő esetén 75.500 Ft-ban, ugyanezen jogszabály 2. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően a közfoglalkoztatási garantált bér összegét pedig 96.800 Ft-ban határozta meg.

A 2015. évi felülvizsgálat során törvényváltozás történt 2015. január hó 01. napjától a Kormány a közfoglalkoztatási bér és a közfoglalkoztatási garantált bér megállapításáról szóló 170/2011. (VIII. 24.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja alapján a közfoglalkoztatási bér összegét teljes munkaidő esetén 79.155 Ft-ban, ugyanezen jogszabály 2. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően a közfoglalkoztatási garantált bér összegét pedig 111.660 Ft-ban határozta meg.

A 2017. évi felülvizsgálat során törvényváltozás történt 2017. január hó 01. napjától a Kormány a közfoglalkoztatási bér és a közfoglalkoztatási garantált bér megállapításáról szóló 170/2011. (VIII. 24.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontja alapján a közfoglalkoztatási bér összegét teljes munkaidő esetén 81.530 Ft-ban, ugyanezen jogszabály 2. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően a közfoglalkoztatási garantált bér összegét pedig 117.245 Ft-ban határozta meg.

Az országos közfoglalkoztatási elképzelésekhez igazodva a város a 2012. évben a közfoglalkoztatás területén az alábbi tevékenységeket végezte.

Az Önkormányzat egyszerre kétféle módon járult hozzá ahhoz, hogy a munkára képes lakosságot értéktéremtő munkához juttassa oly módon, hogy kérelmet nyújtott be a Foglalkoztatási Osztályhoz hosszú távú közfoglalkoztatás és Startmunka Program beindítására is.

I. Hosszú távú közfoglalkoztatás

A hosszú távú közfoglalkoztatásban résztvevők elsősorban a Jászberényi Polgármesteri Hivatal adminisztratív munkájához, másodsorban a hivatali átszervezéssel járó feladatok megoldásához járultak hozzá. A hosszú távú közfoglalkoztatásban résztvevők túlnyomó többsége legalább középfokú végzettséggel rendelkező közfoglalkoztatott volt, akik számára az értéktéremtést a megszerezhető sokrétű gyakorlat jelentette.

A Jászberényi Polgármesteri Hivatal Irodavezetőinek visszajelzése alapján, a közfoglalkoztatottak által nyújtott munkavégzés nagymértékben elősegítette a hivatali feladatok határidőben történő teljesítését. A hosszú távú közfoglalkoztatás megszervezésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok elsősorban munkajogi (számfejtés előkészítése, jelenléti ívek kezelése, a KIR programban történő adatfeldolgozás) feladatokat jelentett. Az Önkormányzat 2012-ben hosszú távú közfoglalkoztatás keretein belül összesen 26 fő közfoglalkoztatott (napi 6 órában) számára biztosított napi szintű munkavégzést. Az Önkormányzat a hosszú távú közfoglalkoztatás végrehajtásához 2012. évben - bér és annak járulékai tekintetében – összesen bruttó 6297 171-Ft-ot biztosított, mely összegből támogatás alapösszegeként 6 291146 Ft volt figyelembe vehető, ebből az Önkormányzat 85 % támogatást – a Munkaügyi Központ felé benyújtott havi elszámolásra tekintettel – visszaigényelt az alábbiak szerint:

<i>Visszaigényelt támogatás (85 %) bruttó összege</i>	<i>Támogatáshoz szükséges önerő (15%) bruttó összege</i>	<i>Támogatással nem érintett további költségek (pl. Táppénz) bruttó összege</i>	<i>Hosszú távú közfoglalkoztatás 2012. évi bruttó költsége</i>
5 347 475 Ft	943 671 Ft		6 291 146 Ft
		6 025 Ft	összesen: 6 297 171 Ft

II. Startmunka Program

A Kistérségi startmunka mintaprogramokon belül 2012. évi Startmunka Program összefoglaló címmel, az Önkormányzat Belvíz, Közút, Illegális hulladéklerakó-helyek megszüntetése, valamint Mezőgazdasági földutak rendbetétele projektek keretein belül – a munkaügyi központ, valamint a Belügyminisztérium által

jóváhagyott hatósági szerződésben - vállalt feladatokat hajtotta végre 2012. március 1. és 2012. év november 30. között, a tervezett 110 fővel szemben (fluktuációra tekintettel) összesen 150 fő (napi 8 órában) közfoglalkoztatott segítségével. A 150 fő közfoglalkoztatottból 2 fő a Polgármesteri Hivatalban segítette a programmal kapcsolatos feladatok ellátását, továbbá 8 fő csoportvezető fogta össze a vállalt területeken keletkező munkálatok zökkenőmentes végrehajtását.

A programban vállalt – hatósági szerződésben rögzített – feladatok 2012. november 30.-ig végrehajtásra kerültek. Startmunka Program keretein belül közfoglalkoztatásra ez év folyamán került sor először Jászberényben. Az Önkormányzat számára egy teljesen új közfoglalkoztatási formát jelentett mind feladatai, mind infrastrukturális tényező szempontjából is. Az Önkormányzat a közfoglalkoztatottak bér és annak járulékaira tekintettel 100 %-os támogatásban részesült oly módon, hogy a táppénz idejére járó költség harmadrészét saját erőből kellett finanszíroznia. A Startmunka Program feladatainak végrehajtásához közvetlen költségek támogatásához 120 000 Ft/fajlagos költség megállapítása mellett kerülhetett sor, amelyből a munkavégéhez szükséges eszközöket, szerszámokat valamint munka- és védőruházatot biztosíthattuk.

A tervezett létszámok az alábbiak szerint alakultak az összes közfoglalkoztatásba vont között:

II/aa) Közúthálózat karbantartása	44 fő
II/ab) Belvíz	33 fő
III/ac) Illegális hulladéklerakók felszámolása	22 fő
III/ad) Mg. földutak karbantartása	11 fő

A Startmunka Program mind a négy projektjére igényelt támogatást (munkabérek és járuléakai után igényelt támogatási összeg+közvetlen költség) a Munkaügyi Központ maradéktalanul az Önkormányzat rendelkezésére bocsátotta.

A Startmunka Program keretében 150 főt foglalkoztat egyéb takarító és kisegítő, valamint munkavezető munkakörben Jászberény Város Önkormányzata. A Program 2013. március 18.-tól 2013. december 17.-ig tart. A program ideje alatt 23 közfoglalkoztatott jogviszonya került megszüntetésre, ebből 13 fő került pótlásra. A többi munkavállaló a Munkaügyi Központtal együttműködésben folyamatosan pótolva van.

- A Hosszútávú közfoglalkoztatás keretében jelenleg 13 +2 főt foglalkoztatunk. A hosszútávú közfoglalkoztatás 1. fordulójában 2013. március 1.-től 2013. június 30-ig 13 főt alkalmaz, ebből 8 főt általános irodai adminisztrátor kisegítői, 5 főt épületgondnok kisegítői munkakörben.

A 2. fordulóban 2013. május 06.-tól 2013. szeptember 05.-ig 2 főt foglalkoztat általános irodai adminisztrátor kisegítő munkakörben.

Emellett a Munkaügyi Központ felé 2013. május 23-án leadott két kérelem alapján további 5+2 főt foglalkoztat majd.

A hosszútávú közfoglalkoztatás 3. fordulójában 5 fő egyéb takarító és kisegítő munkakörben dolgozik majd 2013. június 1.-től 2013. június 30-ig.

A 4. fordulóban 2 fő dolgozik majd általános irodai adminisztrátor kisegítő munkakörben. Egyik fő 3 hónapon keresztül: 2013. június 1.-től 2013. augusztus 31.-ig, a másik fő 4 hónapon keresztül: 2013. június 1.-től 2013. szeptember 30.-ig.

A hosszútávú közfoglalkoztatás keretében 2013 nyarától 4 hónapra 12-15 fő van foglalkoztatva.

A közfoglalkoztatással kapcsolatban megállapítható, hogy a város gondot fordít ennek a foglalkoztatási formának a településen történő megjelenésére és az értékteremtő foglalkoztatás alapjainak letételére. A közfoglalkoztatás megszervezését a továbbiakban is szükséges elősegíteni.

A közfoglalkoztatás megszervezése mellett, annak kíséréseként indokolt olyan foglalkoztatási programok elindítása a településen, amely a szociális gazdaság fejlesztése mellett az öntevékeny csoportok kialakítását segítik elő. Ilyen programok lehetnek pl. a szociális szövetkezetek létrehozását segítő

programok, amelyek külső források igénybevétele mellett segítik elő a helyi közösségek fejlődését. Emellett célszerű kutatni azokat a tranzitfoglalkoztatási lehetőségeket, amelyek az alacsonyan kvalifikált munkaerő részére nyújtanak képzési és foglalkoztatási lehetőségeket.

A foglalkoztatottság erősítésére kiemelt figyelemmel kell lenni a 2014-2020-as programozási időszakban, szem előtt tartva, hogy a foglalkoztatás áll majd a kiírásra kerülő programok fókuszában.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya előzetes Start-munkaprogram közfoglalkoztatás tárgyú kiírásának megfelelően 2013. évben is vállalt feladatokat az önkormányzat.

A sikeres pályázatot követően a Start-munkaprogram keretében kapott támogatási összeg 160.000.000.- Ft volt, melynek megoszlása a projektek, illetve a bérek és beruházási/dologi kiadások tekintetében a következő volt:

2013. évi Start-munkaprogram keretében kapott vissza nem térítendő céltámogatás				
s.sz.	Projekt	Közfoglalkoztatási bér+SZHA (Ft)	Beruházási és dologi költségek (Ft)	Összesen (Ft)
1.	Belvíz	40 662 632	13 337 368	54 000 000
2.	Hulladék	24 166 441	8 233 559	32 400 000
3.	Közút	56 598 885	17 001 115	73 600 000
Mindösszesen:				160 000 000

A Start-munkaprogram keretén belül 3 projekt; „Hulladék projekt”, „Közút projekt” és „Belvíz projekt” keretében összesen 150 fő foglalkoztatására nyílt lehetőség Jászberény város közigazgatási területén. A Foglalkoztatási Osztály, valamint a Belügyminisztérium által jóváhagyott hatósági szerződésben vállalt feladatok 2013. március 18. és 2013. december 17. között kerültek végrehajtásra.

A program sikeres végrehajtása érdekében külön irányítás alá került a kültéri munkavégzés szervezése, irányítása, ellenőrzése, és külön irányítás alá került a humánpolitikai és adminisztrációs feladatok végrehajtása.

Járdajavítási és járdaépítési munkálatok a város egész területén zajlottak, amely során 3243 fm (4342 m²) járdát építettek a közfoglalkoztatottak. Ez részben új járda megépítésével, részben a már meglévő, de rossz minőségű járdaszakaszok cseréjével valósult meg.

A város belterületén található buszmegállók és az Electrolux Kft.-nél lévő buszmegállók folyamatos takarítása, az úttisztítási munkálatok során az utak leseprése, a kijelölt közjárdák, lépcsők és egyéb megjelölt területek kézi erővel történő tisztítása, a kerékpárutak folyamatos tisztítása és környezetük karbantartása, gyomtalanítása állandó feladat volt. A belterületi részek mellett a város külterületén is elvégzésre került a szemétszedés a be- és kivezető utak mentén. A Neszűr 5-6. dűlőben és az Öregerdőben lévő hulladékgyűjtő konténerek környezetének folyamatos takarítása, Portelken és a Neszűrben mindezek mellett a dűlőutak kátyúzása, vízelvezetése és gallyazása is megtörtént, ezzel lehetővé téve a külterületen történő könnyebb és biztonságosabb közlekedést. Portelken elvégzésre került az óvoda udvarának, játszóterének, illetve a régi játszótérnek a heti szintű gyommentesítése és kaszálása, a külterületen lévő buszmegállók járdalapozása.

A Start-munkaprogram keretében a tervezett 150 fős létszám helyett ténylegesen 243 fő került foglalkoztatásra a viszonylag jelentős (32 %) fluktuáció miatt. 2013. évben a Start-munkaprogramon belül összesen 97 közfoglalkoztatott munkaviszonya szűnt meg idő előtt, melyből 48 fő azonnali hatállyal (fegyelmissel), illetve 49 fő közös megegyezéssel. A közös megegyezéssel megszűnt munkaviszony esetében 23 fő a téli közfoglalkoztatás keretében képzésen vesz részt, 26 fő pedig egyéb munkáltatóknál tudott elhelyezkedni.

A Jászberény Városi Önkormányzat – a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya előzetes Start-munkaprogram közfoglalkoztatás tárgyú kiírásának megfelelően – a 2014. évben is részt vett a Start-munkaprogramban.

A sikeres pályázatot követően megkötött Belvíz projekt; Közút projekt; Hulladék projekt a Start-munkaprogram keretében kapott támogatási összeg mindösszesen 69.300.000,- Ft volt, melynek a projektek, illetve a bérek és beruházási/dologi kiadások közötti megoszlása az alábbiak szerint alakult:

A 2014. évi Start-munkaprogram keretében kapott vissza nem térítendő céltámogatás				
s.sz.	Projekt	Közfoglalkoztatási bér+SZHA (Ft)	Beruházási és dologi költségek (Ft)	Összesen (Ft)
1.	Belvíz	25 509 748	5 290 252	30 800 000
2.	Hulladék	13 644 355	2 855 645	16 500 000
3.	Közút	18 400 620	3 599 380	22 000 000
Mindösszesen:				69 300 000

A Start-munkaprogram keretében megvalósuló 3 projekttel összefüggésben összesen 150 fő foglalkoztatására nyílt lehetőség Jászberény város közigazgatási területén. A Foglalkoztatási Osztály, valamint a Belügyminisztérium által jóváhagyott hatósági szerződésben vállalt feladatok végrehajtására 2014. augusztus 1. és 2015. február 28. között kerül sor. A Start munkaprogram 2014. évben kettő különböző időpontban indult el. A Belvíz és a Közút projekt 120 fővel 2014. augusztus 1. napjától 2014. november 30. napjáig tart, míg az Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása projekt 30 fővel 2014. október 1. napjától 2015. február 28. napjáig folyik. A 150 fő közül 2 fő általános irodai adminisztrátor segíti a programmal járó adminisztratív tevékenységek ellátását.

A program sikeres végrehajtása érdekében külön irányítás alá került a kültéri munkavégzés szervezése, irányítása, ellenőrzése, és a humánpolitikai és adminisztrációs feladatok ellátása.

Járdajavítási és járdaépítési munkálatok a város egész területén zajlottak, amely során 2424 fm (2659 m²) járdát építettek a közfoglalkoztatottak. Ez részben új járdák megépítésével, részben a már meglévő, de rossz minőségű járdaszakaszok cseréjével valósult meg.

A Start-munkaprogram keretében a tervezett 150 fős létszám helyett jelen időpontig ténylegesen 178 fő foglalkoztatására került sor a fluktuáció miatt. A 2014. évben a Start-munkaprogramon belül összesen 86 közfoglalkoztatott jogviszonya szűnt meg idő előtt. Közülük 7 főé vétkes magatartás miatt alkalmazott azonnali hatályú felmondással, 79 főé közös megegyezéssel. A közös megegyezéssel megszűnt közfoglalkoztatási jogviszonyokkal esetében október hónapban 30 fő az illegális lerakóhelyek felszámolása projekt keretében, míg december hónaptól 39 fő a téli közfoglalkoztatási programban kezdett dolgozni. További 10 fő egyéb munkáltatóknál tudott elhelyezkedni.

A Start-munkaprogram mellett számos egyéb értékteremtő közfoglalkoztatási program megvalósítására került sor az önkormányzat szervezésében.

A Segítő kezek hosszúabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében jelenleg 20 fő van foglalkoztatva. A hosszútávú közfoglalkoztatás 2014. június 02-től 2015. február 28-ig 23+3 főt alkalmaz, ebből mindenki időslátogató munkakörben dolgozik. Jászberény Városi Önkormányzat 2013. szeptember 01-től csatlakozott a „Segítő kezek az idősök otthoni biztonságáért értékteremtő közfoglalkoztatással, közösségi szolgálattal és önkéntes tevékenységgel” elnevezésű projekthez. A projekt az időskorú népesség számára nyújtott szociális szolgáltatások a magány enyhítését szolgáló közösségi szolgálatra és önkéntesekre épülő segítő hálózat. Jászberényben tavaly 26 fő, idén 20 fő közfoglalkoztatott bevonásával működik a program. Cél a 80 év feletti lakosság magányának az

enyhítése, háztartási munkákban való segítségnyújtás, hivatalos ügyek intézése. A program által nyújtott szolgáltatást 87 fő idős ember veszi igénybe Jászberényben.

A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás 2014. május 12-től 2015. február hó 28-ig fordulónként változó fővel foglalkoztatott irodai adminisztráció kisegítői munkakörben.

A hosszútávú közfoglalkoztatás keretén belül 5 fő iratkezelői munkakörben 2013. november 01-től 2014. október 10-ig dolgozott.

A helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatásban 20 fő dolgozott 2014. május. 01. napjától 2014. szeptember 30. napjáig a Neszűr területén homoktövis és energianád ültetvény, valamint csemegekert kialakításában.

A téli közfoglalkoztatási program keretén belül 15 fő fröccsöntő, 15 fő hulladékválogató-és feldolgozó, 15 fő motorfűrész-kezelő munkakörben 2014. december 01-től 2015. március hó 31-ig.

A Kistérségi Startmunka keretében az ellátandó feladatok a Neszűrben 2014.05.02. napjától 2014.09.30. napjáig folytak. Az ellátandó feladatok a talajelőkészítés, a szaporítóanyag kihelyezése, a Faiskola tereprendezésében, a facsemeték telepítésében és a telepítmények és faiskola gondozása volt.

A közfoglalkoztatás keretében 20 fő mezőgazdasági munkás, egyéb betanított mezőgazdasági munkás vett részt.

A Jászberény Városi Önkormányzat – a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály előzetes közfoglalkoztatási tárgyú kiírásainak megfelelően – több alkalommal sikeresen pályázott a 2015. évben szervezendő közfoglalkoztatási programok keretein belül tartós közfoglalkoztatás megszervezésére.

I. Kültéri tevékenységek ellátására irányuló Hosszútávú közfoglalkoztatási programok:

1. A 2014. évi Start munkaprogram folytatásaként a 2015. évben Hosszútávú közfoglalkoztatási program keretében az alábbi projektek szervezésére került sor:

A 2015. évben 3 projekt keretében összesen 45 fő végzett - a 2014. évi Start munkaprogram keretében végzett feladatok folytatásaként - értékteremtő munkát Jászberény város közigazgatási területén.

Az illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása projekt keretében 15 fő közfoglalkoztatása történt 2015. március 05. és 2015. augusztus 31. között. A vállalt feladatok között szerepelt a Jászberény területén keletkezett hulladék begyűjtése, illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása, közterületi zöldhulladék begyűjtése, ártalmatlanítása, szelektív hulladékgyűjtők környezetének rendbetétele és parlagfű irtása.

A belvízelvezető árkok karbantartása projekt keretében 15 fő alkalmazására került sor 2015. április 02. és 2015. augusztus 31. közötti időszakban, melynek során feladataink közé tartozott a város belvárosi részén a Zagyva folyó jobb és bal partjának rendben tartása, csapadékvíz főgyűjtő csatornák tisztítása, a keletkezett növényi hulladék összegyűjtése, a csatornák partján kaszálás, hulladékgyűjtés.

A közúthálózat karbantartása projekt során szintén 15 fő alkalmazására került sor 2015. április 02. és 2015. augusztus 31. közötti időszakban, melynek során útpadkák karbantartása, gyalogjárda kialakítása, kerékpárutak környezetének rendben tartása, a keletkezett növényi hulladékok összegyűjtése, szikkasztó árkok megtisztítása, úttisztítási munkálatok, ill. kézi hulladékgyűjtő edények ürítése tartozott a feladataink közé.

2. Egyéb, kültéri munkavégzésre irányuló Hosszútávú közfoglalkoztatási programok:

- Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében 2015. július 15. és 2015. október 31. között 10 fő alkalmazása történt, melynek keretében Jászberény városban található közterületek, önkormányzati intézmények tisztán tartása, karbantartása tartozott a vállalt feladatok közé.

- Szintén hosszú távú közfoglalkoztatás keretein belül 2015. szeptember 02. és 2015. október 31. között 40 fő közfoglalkoztatott alkalmazása történt. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatallal megkötött hatósági szerződés módosítása keretében, 25 fő tekintetében a program 2016. február 29. napjáig meghosszabbításra került. A program keretében feladataink közé tartozik Jászberény város közigazgatási területén takarítási, karbantartási feladatok hatékony ellátása, illegálisan lerakott hulladék kezelése, a lerakóhelyek megszüntetése, belvízelvezető árkok karbantartása.

- 2015. december 07. és 2016. február 29. között szintén lehetőségünk nyílt 15 fő közfoglalkoztatott alkalmazására, melynek keretében közterületek tisztán tartása, karbantartási feladatok, emellett a téli időszakra tekintettel hó eltakarítási és jégmentesítési feladatok ellátása történik.

- A Jászberény Városi Önkormányzat sikeresen pályázott a 2015. évben szervezendő hosszú távú képzéssel egybekötött téli közfoglalkoztatási program keretein belül tartós közfoglalkoztatás megszervezésére. 2015. november 01. és 2016. június 30. között a program keretében 36 fő közfoglalkoztatott alkalmazása révén Jászberény város közigazgatási területén takarítási, karbantartási feladatok hatékony ellátása történik. A program keretében a közfoglalkoztatottak a 2016. évben mezőgazdasági munkás, állattartó és fröccsöntő képzésen vettek részt.

A betakarítási munkálatokban részt vett a TÁMOP-5.3.6-11/1-2012-0042 „A jászberényi Faiskola utcai szegregátum komplex telep-programja” c projekt keretében mezőgazdasági képzésben részesülő tizenegy korábban munkanélküli személy, akik elméleti és gyakorlati képzése kapcsolódott ezekhez a növényekhez, hogy a következő évben a program keretében kamatoztathassák ismereteiket.

III. Egyéb Hosszútávú közfoglalkoztatási programok:

1. A Hosszútávú közfoglalkoztatási programok keretében sikeresen pályáztunk a Jászberény Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában jelentősen megnövekedett munkaügyi feladatok hatékony ellátására. A program keretében az irodai adminisztráció kisegítése és épületgondnoki feladatok ellátása történik.

2. A Segítő kezek hosszútávú közfoglalkoztatási program keretében vállalt feladatunk a Jászberény területén élő időskorú lakosság felkutatása és segítése, akik nincsenek az Önkormányzat látókörében, egyedül élnek és koruk miatt veszélyeztetett helyzetben vannak. A program keretében 99 fő időskorú látogatása történik, mely során ez évben kb. 7000 alkalommal tettek látogatást a közfoglalkoztatottak. Feladataik közé tartozik a háztartás vitelében való közreműködés, mobilizálás, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés- illetve a családi és társas kapcsolatok segítése.

A 2015. évi közfoglalkoztatási programok keretében 400 fő alkalmazására pályázhattunk. A fluktuáció következtében mindösszesen 445 fő foglalkoztatására nyílt lehetőség Jászberény város közigazgatási területén 19 program keretében, melyből 70 fő közfoglalkoztatott munkaviszonya közös megegyezéssel, illetve 21 fő azonnali hatállyal került megszüntetésre. A 70 fő közös megegyezéssel történő megszüntetése esetében 36 fő tudott elhelyezkedni a nyílt munkaerőpiacon.

A Neszűr területén művelésbe vett területek, az ott telepített ültetvények bővítésével megvalósult az ott élő munkára képes lakosság munkához juttatása, mely segíti a terület társadalmi, szociális és gazdasági rehabilitációját. Az idei és az elmúlt évek során mindösszesen 16 ha neszűri földterület került megművelésre a közfoglalkoztatottak által.

A Jászberény Városi Önkormányzat – a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Főosztály előzetes közfoglalkoztatási tárgyú kiírásainak megfelelően – ismételten több alkalommal sikeresen pályázott a 2016. évben szervezendő közfoglalkoztatási programok keretein belül tartós, értékteremtő közfoglalkoztatás megszervezésére.

I. Kültéri tevékenységek ellátására irányuló közfoglalkoztatási programok:

1. A 2015. évi programok folytatásaként a 2016. évben az alábbi projektek szervezésére került sor:

A 2016. évben 5 projekt keretében összesen 100 fő kezdte el március hónapban az értékteremtő munkavégzést Jászberény város közigazgatási területén.

Az illegális hulladék-lerakóhelyek felszámolása projekt keretében 15 fő (1 fő csoportvezető és 14 fő egyéb takarító és kisegítő) közfoglalkoztatása történt 2016. március 02. és 2016. november 30. között, a vállalt feladatok között szerepelt a Jászberény területén keletkezett hulladék begyűjtése, illegális hulladéklerakóhelyek felszámolása, közterületi zöldhulladék begyűjtése, ártalmatlanítása, szelektív hulladékgyűjtők környezetének rendbetétele és parlagfű irtása.

A belvízelvezető árkok karbantartása projekt keretében 15 fő (1 fő csoportvezető és 14 fő egyéb takarító és kisegítő) alkalmazására került sor 2016. március 02. és 2016. november 30. közötti időszakban, melynek során feladataink közé tartozott a város belvárosi részén a Zagyva folyó jobb és bal partjának rendben tartása, csapadékvíz főgyűjtő csatornák tisztítása, a keletkezett növényi hulladék összegyűjtése, a csatornák partjának kaszálása, hulladékgyűjtés.

A közúthálózat karbantartása projekt során szintén 15 fő (1 fő csoportvezető, 1 fő kőműves és 13 fő egyéb takarító és kisegítő) alkalmazására került sor 2016. március 02. és 2016. november 30. közötti időszakban, melynek során útpadkák karbantartása, gyalogjárdák kialakítása, kerékpárutak környezetének rendben tartása, a keletkezett növényi hulladékok összegyűjtése, szikkasztó árkok megtisztítása, úttisztítási munkálatok, ill. kézi hulladékgyűjtő edények ürítése tartozott a feladataink közé.

A Mezőgazdasági földutak karbantartása program keretében 2016. március 02. és 2016. november 30. között 15 fő (1 fő csoportvezető és 14 fő egyéb takarító és kisegítő) közfoglalkoztatott állt az Önkormányzat alkalmazásában, melynek során, a Jászberény külterületén található utak takarítása, surjázása, karbantartása tartozott a vállalt feladatok közé. A Mezőgazdasági program keretein belül 2016. március 01. és 2017. február 28. között 40 fő (4 fő csoportvezető és 1 fő lakatos és 35 fő növénytermesztési segédmunkás) közfoglalkoztatott alkalmazása valósult, illetve valósul meg, melynek során a Neszűrben kialakításra került ültetvények gondozása és további telepítése a feladatunk.

2. Egyéb, kültéri munkavégzésre irányuló, tanfolyammal egybekötött közfoglalkoztatási programok:

- A Jászberény Városi Önkormányzat sikeresen pályázott a 2016. évben szervezendő hosszútávú képzéssel egybekötött téli közfoglalkoztatási program keretein belül tartós közfoglalkoztatás megszervezésére. 2016. november 02. és 2017. január 31. között a program keretében 6 fő közfoglalkoztatott alkalmazása révén Jászberény város közigazgatási területén takarítási, karbantartási feladatok hatékony ellátása történik. A program keretében a közfoglalkoztatottak motorfűrészelő tanfolyamon vesznek részt.
- Az előző, 2015. évben indított képzéssel egybekötött közfoglalkoztatási program 2016. 10. 31. napján zárult le, melynek eredményeként 17 fő tett sikeres vizsgát mezőgazdasági munkás, állattartó, illetve textiltermék-összeállító tanfolyamon.

II. Egyéb hosszútávú közfoglalkoztatási programok:

1. A Hosszútávú közfoglalkoztatási programok keretében sikeresen pályáztunk a Jászberény Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában jelentősen megnövekedett munkaügyi feladatok hatékony ellátására. A program keretében az irodai adminisztráció kisegítése és épületgondnoki feladatok ellátása történik.

2. A Segítő kezek hosszútávú közfoglalkoztatási program (2016.03.31-2017.02.28) keretében vállalt feladatunk a Jászberény területén élő időskorú lakosság felkutatása és segítése, akik nincsenek az Önkormányzat látókörében, egyedül élnek és koruk miatt veszélyeztetett helyzetben vannak. A program keretében 127 fő időskorú látogatása történik, mely során ez évben kb. 7800 alkalommal tettek látogatást a közfoglalkoztatottak. Feladataik, közé tartozik a háztartás vezetésében való közreműködés, mobilizálás, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés- illetve a családi és társas kapcsolatok segítése.

A 2016. évi közfoglalkoztatási programok keretében 181 fő foglalkoztatására nyílt lehetőségünk, mindösszesen 9 program keretében. A fluktuáció következtében mindösszesen 267 fő foglalkoztatására nyílt lehetőség Jászberény város közigazgatási területén, melyből 66 fő közfoglalkoztatott munkaviszonya közös megegyezéssel, illetve 36 fő azonnali hatállyal került megszüntetésre. A 66 fő közös megegyezéssel történő megszüntetése esetében 23 fő tudott elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés vizsgálatához a helyzetelemzés készítésekor nem állnak rendelkezésre teljes körű adatok. A foglalkoztatáshoz való hozzáférésnek több dimenzióját érdemes felmérni a településen, hiszen a településen található foglalkoztatók számbavétele mellett, ide sorolva a vállalkozásokat és a költségvetési intézményeket is, szükséges felmérni, hogy az egyes munkaerő-piaci célcsoportok (ahogyan korábban bemutattuk, pl. az 50+-os korosztály) munkához jutását a megfelelő információáramlás elősegítheti-e. Hasonló problémaként jelentkezik a pályakezdő munkanélküliség is, amely esetében szintén fontos felmérni a hozzáférés kérdéskörét.

Alaptételnek látszik, hogy a munkaerőpiac a magasabb kvalifikációval rendelkező munkavállalókat jobb eséllyel tudja alkalmazni. Bizonyos életkor után az egyéni fejlődés útja a felnőttképzésen keresztül vezet, így szükséges felmérni, hogy a városban található felnőttképzési intézmények, közép- és felsőfokú intézmények által nyújtott szolgáltatások a jelentkező munkaerő-piaci igényekre képesek-e reflektálni.

2013-ban megállapításra került, hogy a fentiek alapján szükséges felmérni a településen a településen **működő** vállalkozások számát, tevékenységi területét.

A Központi Statisztikai Hivatal területi statisztikai adatok rendszerében 2013. évben Jászberényben működő gazdasági szervezetek, vállalkozások:

A városban regisztrált vállalkozások száma 4.182 darab, a regisztrált jogi személyiségű vállalkozások száma 856 darab, a regisztrált jogi személyiség nélküli társas vállalkozások száma 324 darab, a regisztrált társas vállalkozások száma 1180 darab.

A településen működő regisztrált vállalkozások száma tagszám szerinti lebontásban a következő táblázatban mutatja:

Tagszám	Regisztrált vállalkozások száma
0 és ismeretlen fős	1006
1-9 fős	3060
10-19 fős	52
20-49 fős	34
50-249 fős	23
250-499 fős	4
500 és több fős	3
Összesen	4182

Ugyanez a regisztrált társas vállalkozásoknál is:

Tagszám	Regisztrált társas vállalkozások száma
0 és ismeretlen fős	288
1-9 fős	780
10-19 fős	49
20-49 fős	33
50-249 fős	23
250-499 fős	4
500 és több fős	3
Összesen	1180

A településen működő regisztrált vállalkozások tevékenységi területe felosztásra került: (2013)

Regisztrált vállalkozások száma	Tevékenységi kör
1127	mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ág
254	bányászat, kőfejtés, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás, vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmntesítés nemzetgazdasági ág
2	bányászat, kőfejtés nemzetgazdasági ág
249	feldolgozóipar nemzetgazdasági ág
1	villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás nemzetgazdasági ág
2	vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmntesítés nemzetgazdasági ág
248	építőipar nemzetgazdasági ág
542	kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ág
103	a szállítás, raktározás nemzetgazdasági ág
124	szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás nemzetgazdasági ág
68	információ, kommunikáció nemzetgazdasági ág
157	pénzügyi, biztosítási tevékenység nemzetgazdasági

	ág
600	ingatlanügyletek nemzetgazdasági ág
315	szakmai, tudományos, műszaki tevékenység nemzetgazdasági ág
102	adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység nemzetgazdasági ág
183	oktatás nemzetgazdasági ág
121	humán-egészségügyi, szociális ellátás nemzetgazdasági ág
87	művészet, szórakoztatás, szabadidő nemzetgazdasági ág
151	egyéb szolgáltatás nemzetgazdasági ág

A településen működő regisztrált társas vállalkozások tevékenységi területe is felosztásra került:

Regisztrált társas vállalkozások száma	Tevékenységi kör
26	mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ág
155	bányászat, kőfejtés, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás, vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződsmentesítés nemzetgazdasági ág
2	bányászat, kőfejtés nemzetgazdasági ág
151	feldolgozóipar nemzetgazdasági ág
1	villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás nemzetgazdasági ág
1	vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződsmentesítés nemzetgazdasági ág
126	építőipar nemzetgazdasági ág
312	kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ág
58	a szállítás, raktározás nemzetgazdasági ág
50	szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás nemzetgazdasági ág
28	információ, kommunikáció nemzetgazdasági ág
29	pénzügyi, biztosítási tevékenység nemzetgazdasági ág
50	ingatlanügyletek nemzetgazdasági ág
153	szakmai, tudományos, műszaki tevékenység nemzetgazdasági ág
49	adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység nemzetgazdasági ág
35	oktatás nemzetgazdasági ág
68	humán-egészségügyi, szociális ellátás nemzetgazdasági ág
15	művészet, szórakoztatás, szabadidő nemzetgazdasági ág
26	egyéb szolgáltatás nemzetgazdasági ág

A Központi Statisztikai Hivatal területi statisztikai adatok rendszerében 2015. évben Jászberényben működő gazdasági szervezetek, vállalkozások:

A városban regisztrált vállalkozások száma 4319 darab, a regisztrált jogi személyiségű vállalkozások száma 1138 darab, a regisztrált jogi személyiség nélküli társas vállalkozások száma 3 darab, a regisztrált társas vállalkozások száma 1141 darab.

A településen működő regisztrált vállalkozások száma tagszám szerinti lebontásban a következő táblázatban mutatja: (2015)

Tagszám	Regisztrált vállalkozások száma
0 és ismeretlen fős	1127
1-9 fős	3074
10-19 fős	55
20-49 fős	34
50-249 fős	22
250-499 fős	4
500 és több fős	3
Összesen	4319

Ugyanez a regisztrált társas vállalkozásoknál is:

Tagszám	Regisztrált társas vállalkozások száma
0 és ismeretlen fős	255
1-9 fős	772
10-19 fős	52
20-49 fős	33
50-249 fős	22
250-499 fős	4
500 és több fős	3
Összesen	1141

A településen működő regisztrált vállalkozások tevékenységi területe felosztásra került: (2015)

Regisztrált vállalkozások száma	Tevékenységi kör
1126	mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ág
259	bányászat, kőfejtés, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás, vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmntesítés nemzetgazdasági ág
2	bányászat, kőfejtés nemzetgazdasági ág
255	feldolgozóipar nemzetgazdasági ág
1	villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás nemzetgazdasági ág
1	vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmntesítés nemzetgazdasági ág
238	építőipar nemzetgazdasági ág
531	kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ág

97	a szállítás, raktározás nemzetgazdasági ág
116	szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás nemzetgazdasági ág
67	információ, kommunikáció nemzetgazdasági ág
149	pénzügyi, biztosítási tevékenység nemzetgazdasági ág
621	ingatlanügyletek nemzetgazdasági ág
348	szakmai, tudományos, műszaki tevékenység nemzetgazdasági ág
105	adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység nemzetgazdasági ág
184	oktatás nemzetgazdasági ág
126	humán-egészségügyi, szociális ellátás nemzetgazdasági ág
106	művészet, szórakoztatás, szabadidő nemzetgazdasági ág
156	egyéb szolgáltatás nemzetgazdasági ág

A településen működő regisztrált társas vállalkozások tevékenységi területe is felosztásra került:

Regisztrált társas vállalkozások száma	Tevékenységi kör
29	mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ág
151	bányászat, kőfejtés, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás, vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmérséklés nemzetgazdasági ág
2	bányászat, kőfejtés nemzetgazdasági ág
147	feldolgozóipar nemzetgazdasági ág
1	villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás nemzetgazdasági ág
1	vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmérséklés nemzetgazdasági ág
110	építőipar nemzetgazdasági ág
306	kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ág
60	a szállítás, raktározás nemzetgazdasági ág
46	szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás nemzetgazdasági ág
25	információ, kommunikáció nemzetgazdasági ág
23	pénzügyi, biztosítási tevékenység nemzetgazdasági ág
51	ingatlanügyletek nemzetgazdasági ág
160	szakmai, tudományos, műszaki tevékenység nemzetgazdasági ág
49	adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység nemzetgazdasági ág
27	oktatás nemzetgazdasági ág
64	humán-egészségügyi, szociális ellátás nemzetgazdasági ág
16	művészet, szórakoztatás, szabadidő

	nemzetgazdasági ág
24	egyéb szolgáltatás nemzetgazdasági ág

A fenti táblázatokból kiderül, hogy a városban a regisztrált vállalkozások és társas vállalkozások száma magas, nagyon széleskörű, sokféle tevékenységi körben van jelen. Megállapítható, hogy a vállalkozásoknál legtöbbször a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágban, az ingatlanügyletek nemzetgazdasági ágban és a kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágban kiemelten magas a vállalkozások száma, ellenben a regisztrált társas vállalkozások a kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágban van jelen legnagyobb számban a településen. 2017. évi felülvizsgálat során megállapításra került, hogy nem történt nagymértékű változás az előző évekhez képest.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok pályakezdése alapvető fontosságú feladat, hiszen a kezdeti munkatapasztalat szerzés segítheti a későbbi munkavállalást, amely egyúttal a kvalifikált munkakörök betöltését is jelentheti. 2008-2014 között rendelkezésre álló adatokból az a következtetés vonható le, hogy a képzéseken való részvételük évről-évre magasabb, vagyis egyre nagyobb igény mutatkozik a pályakezdők álláslehetőség hiányában képzésen való részvételére.

A felülvizsgálati időszakot érintve a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya a TÁMOP 1.1.2 program keretében kiemelt célcsoportja a pályakezdők és a 25 év alatti álláskereső volt. 2015 áprilisától új munkaerő-piaci program indult Ifjúsági Garancia Rendszer elnevezéssel. Mindkét program lehetőséget biztosít a képzésre, a támogatott foglalkoztatásra, vállalkozóvá válási támogatással és lakhatási támogatással segíti a fiatalok elhelyezkedését. Jászberény város tekintetében 2013 és 2015. év között 95 fő 25 év alatti álláskereső került bevonásra valamelyik programba. A Foglalkoztatási Alap decentralizált keretéből biztosított támogatást azon munkáltatók számára, akik lehetőséget adnak a pályakezdőknek. Az „Első munkahely garancia” program keretében 26 fiatal helyezkedett el szakképzettségének megfelelően.

A hallgató jogviszonnyal rendelkező fiataloknak is nyílik alkalom, hogy a nyári szünetben kipróbálják magukat a munka világában. Önkormányzatoknál és intézményeiknél dolgozhatnak napi 6 órában a „Nyári diákmunka elősegítése program” biztosította támogatással. 2013 és 2014 nyári szünetében 20 diák vett részt ebben a programban Jászberényben.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A különböző felnőttképzésekhez több módon is hozzáférhet a város lakossága. A Jászberényi Lehel Vezér Gimnáziumban zajlott felnőttképzés, amelynek keretében a Delfi Koronája Alapítványi Gimnázium és Szakképző Iskola szervezésében folyt az oktató munka. Ebben a formában a Gimnázium helyet és megfelelő humán erőforrást biztosított az iskolának. Az utóbbi időszakban itt 3 osztály szerzett érettségi vizsgát 62 fővel.

A különböző felnőttképzési programok közül kiemelhető a városban is elérhető TÁMOP 1.1.2, „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása” című program.

A 2007–2013 évi Társadalmi Megújulás Operatív Program 1.1. „Komplex munkaerő-piaci programok a munkanélküli és inaktív emberek foglalkoztatásáért” elnevezésű intézkedés 2011. évben induló, TÁMOP 1.1.2 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása (Decentralizált programok a konvergencia régiókban)” elnevezésű projekt célja, hogy a célcsoportjába tartozó személyeket a támogatás nélküli munkaerőpiacra segítse, komplex, személyre szabott, a helyi munkaerő-piaci lehetőségekhez és igényekhez igazodó szolgáltatásokkal és támogatásokkal.

A támogatások között hangsúlyozott az egyén helyzetét lényegesen javító, az egyén törekvéseivel és a munkaerőpiaccal összhangban álló, szélesen értelmezett képzés.

Célcsoportok

1. Akiknek munkaerő-piaci hátrányai az alacsony iskolai végzettségből adódnak.
 - Ide tartoznak azok az álláskereső, akik legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkeznek – 8 vagy 10 osztályos általános iskolai végzettséggel –, vagy még azzal sem.
2. Akiknek munkaerő-piaci hátrányai a fiatal életkorból adódnak.
Ide tartoznak a pályakezdő álláskereső [Ft. 58. § (5) bekezdés. k) pont], illetve a 25. életévüket be nem töltött álláskereső.
3. Akiknek munkaerő-piaci nehézségei az idősebb korból adódnak.
Ide tartoznak a projektbe történő bevonás időpontjában az ötvenedik életévüket betöltött álláskereső.
4. Akiknek munkaerő-piaci nehézségei a gyermekgondozás vagy hozzátartozó ápolását követő újrakezdés nehézségeiből adódnak.
Ide tartoznak, akik a projektbe való belépést megelőző 12 hónapon belül gyermekgondozási segélyben, terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban részesültek; illetve gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesültek, vagy jelenleg is részesülnek.
5. Azok a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által álláskeresőként nyilvántartott személyek, akik a bevonás időpontjában a Szocvtv. alapján foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak. (Bevonhatók: a projekt indításától.)
6. A tartósan munkanélküliek és a tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek alkotják e célcsoportot. Az adott térségben tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek pontosabb körülhatárolását és a rájuk szabott segítségnyújtás meghatározását a Munkaügyi Központ végzi el, az alábbi szempontok figyelembevételével.
 - a) a térség munkaerő-keresletének és - kínálatának jellemzői,
 - b) a térség foglalkoztatási helyzete és munkanélküliségi mutatói,
 - c) a térség lakosságának iskolai végzettség szerinti összetétele,
 - d) a térségben jellemző hiányszakmák köre.

Tartós munkanélküliség veszélyeztetettek azok, akiknek csak elavult, vagy nem használható szakképesítésük van.

Támogatható képzési formák

Támogathatók az Ft. 14. §-ában, valamint a foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerőpiaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról szóló 6/1996.

(VII. 16.) MÜM rendelet 1–2. §-ában felsorolt képzések:

- a) a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII törvény 3. § (1) bekezdésében, 3. § (2) bekezdés b)–c) pontjában, valamint 3. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott szakképzés,
- b) szakképzés megkezdéséhez szükséges alapismereteket nyújtó oktatás,
- c) pályaaorientáló és álláskereső ismeretek oktatása,
Bár a jogszabály a fenti oktatást képzésként megvalósíthatónak jelzi, mégis szükséges, hogy a projektben ezeket munkaerő-piaci szolgáltatás formájában nyújtsák – kivétel: ha egyéb képzéshez kapcsoltnak valósulnak meg –, annak érdekében, hogy jobban elkülönüljenek a szolgáltatási, illetve támogatási programelemek a komplex (1+1 kritérium megvalósítását célzó) egyéni programban.
- d) a szakképesítéssel rendelkezők számára államilag elismert nyelvvizsga megszerzésére irányuló képzés,
- e) közúti járművek vezetésére jogosító vezetői engedély [C, D, E kategóriára, valamint e kategóriáknak a közúti közlekedés rendőrhatalósági igazgatásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. számú mellékletében meghatározott alkategóriáira és kombinált kategóriáira], mezőgazdasági vontató vezetésére jogosító járművezetői igazolvány, továbbá járművezetői engedély (II. kategóriára és trolibuszra érvényesítve), a belföldi és a nemzetközi áru fuvarozási engedély, a veszélyes áruk szállításához szükséges engedély (ADR) kiadásához előírt képzés,

- továbbá az autóbusszal díj ellenében végzett személyszállításhoz szükséges képzés, és az építőgép-kezelő engedély kiadásához szükséges képzés,
- f) a d) pont alá nem tartozó nyelvi képzés, ha az az a) és e) pontban felsorolt képzés részeként valósul meg,

továbbá a 6/1996. (VII. 16.) MÜM rendelet 26/B. §-a (2)–(3) bekezdésében foglaltak – és az ott részletezett feltételek – szerint a fenti b) ponttól eltérően a szakképzést megalapozó felzárkóztató képzés keretében:

- az általános iskola végzettségének megszerzését biztosító képzés,
- valamint az ezt követő – fenti a) pont szerinti – szakképzés,

valamint a Társadalmi Megújulás Operatív Program 1. prioritás 1.1.2. konstrukció: "Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért", valamint a Társadalmi Megújulás Operatív Program 1. prioritás 1.1.1. konstrukció: "Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése" keretében nyújtható támogatásokról szóló 132/2009. (VI. 19.) Kormányrendelet szerinti alábbi képzések:

- informatikai képzés,
 - vállalkozói ismereteket és készségeket fejlesztő képzés,
 - képességfejlesztő és motivációs tréning,
- Bár a jogszabály a fenti oktatást képzésként megvalósíthatónak jelzi, mégis szükséges, hogy a projektben ezeket munkaerő-piaci szolgáltatás formájában nyújtsák – kivétel: ha egyéb képzéshez kapcsoltnak valósulnak meg –, annak érdekében, hogy jobban elkülönüljenek a szolgáltatási, illetve támogatási programelemek a komplex (1+1 kritérium megvalósítását célzó) egyéni programban.
- betanító képzés, adott feladatkör ellátására felkészítő képzés.

Szintén elérhető a településen a TÁMOP 2.1.6. „Újra tanulok” program.

A projekt alapvető célja, hogy javuljon a felnőttek képzés iránti motivációja, illetve a képzés által nagyobb eséllyel juthassanak be-, illetve vissza a munkaerőpiacra, valamint a foglalkoztatottak nagyobb eséllyel őrizhessék meg munkahelyüket.

Kiemelt célja az alacsony iskolai végzettségű, illetve szakképzetlen felnőttek képzése, akiket a hagyományos képzési programok nem, vagy csak nagyon korlátozottan érnek el, részben a motiváció és ösztönzés hiánya, részben a sajátos képzési szükségleteik miatt. A program lehetőséget kínál számukra arra, hogy megszerezzék a szakképzésben való részvétel feltételét jelentő alapfokú végzettséget, valamint arra, hogy a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő szakképzettséget szerezzenek, és ez által javuljon foglalkoztathatóságuk.

A képzési projektben való részvétel támogatása hozzájárulhat a társadalmi-gazdasági változások miatt munkahely- és/vagy szakmaváltásra kényszerülő felnőttek foglalkoztathatóságának javításához is.

A projekt célja olyan szakképzettséggel rendelkező munkavállalók képzése is, akiknek a szakképzettsége elavulttá vált vagy alapul szolgál olyan egyéb új képesség, végzettség megszerzésére, amely valós munkaerő-piaci igényekre épül.

Az egyes felnőttképzési programokkal kapcsolatban folyamatosan figyelemmel kell kísérni a városban és a térségben elérhető lehetőségeket, és erről a megfelelő fórumokon tájékoztatást nyújtani. Ennek során a tájékoztatás hatékonyságára figyelemmel kell lenni.

Foglalkoztatást segítő programok (26-35 évesek) intézkedési terv részben megvalósult. Az elmúlt évek során lehetőség volt a TÁMOP 1.1.1-12/1 kiemelt projekt lehetőségei Európai Unió projekt a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci integrációjának támogatására célzott projektben részt venni. A program célja a megváltozott munkaképességű személyek sikeres rehabilitációjának és munkaerő-piaci integrációjának elősegítése. A projekt célcsoportja a rehabilitációs ellátásban részesülő ügyfelek azok a

személyek, akiknél a rehabilitációs hatóság komplex minősítése során megállapítja, hogy a megváltozott munkaképességű személy rehabilitálható, ezen belül foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, vagy tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, de mivel az a program határideje lejár, így fontos a további képzések szervezése, a megfelelő motiváció az elhelyezkedésre, ne csak a megélhetési támogatás motiválja a részvételre jelentkezőket.

2017. június 1-én induló projekt a TOP-5.2.1-15 „A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok Jászberényben”. A projekt célja a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, iskolai felzárkózást, családsegítést, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító komplex programok megvalósítása. A leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja. A tevékenységek eredményeként a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javulnak, elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkózást, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok.

Jászberény a "Közösségi ház kialakítása Portelken" c. projekt keretében szervezett képzéseket, ahol hasznos ismereteket kaptak a résztvevők a háztáji gazdálkodásról, helyi termékek fejlesztéséről és termeléséről, valamint a környezettudatos életmódról. A képzések lebonyolítását az Jász-Nagykun-Szolnok Megye ESÉLY Közalapítványa biztosította. 2017 márciusában volt a régen általános iskolaként működő épületben kialakított közösségi ház ünnepélyes átadása Portelken. Az ingatlan felújításra került, valamint a szabadidő kulturált eltöltését segítő eszközök (például billiárd, ping-pong asztal, csocsó) beszerzésre kerültek. Oktatási tevékenység lehetősége már a nyitást követő héten realizálódott, továbbá egészségügyi szűrőprogramok is szerepelnek a tervek között. Az Esély Szociális Közalapítvány igazgatója beszámolt a már, azóta megvalósult felnőtt képzésekről (15 fő részvételével három képzéscsoport) Az egyik háztáji gazdálkodáshoz kapcsolódik, tematikája a vidéken élő és önellátásra is törekvő lakosságot érinti, segíti. A másik a helyi termékek fejlesztéséről szól, szociális szövetkezeti keretéről. A harmadik a környezetvédelemmel összefüggő interaktív képzési programok.

A Földművelésügyi Minisztérium által kiírt Termelő Falu c. pályázatán nyert Jászberény Városi Önkormányzat. A program keretében elindult a neszúri családok közösségi termelése. A „Helyet!” Alapítvány agrár szakembereket biztosít a projekt alatt és újra üzemelteti a Szolgáltató Pontot. A mezőgazdasági termelés összesen három fóliában történik mintegy 160 m² területen, ahol öntözőrendszer és párasító is biztosított. A fóliák mellett szabadföldi növénytermesztés is folyik.

A „Helyet!” Alapítvány „Szörpölde” című projektje támogatást nyert a MOL Zöldövezeti program pályázatán. A MOL Zöldövezeti program pályázatának köszönhetően fontos állomáshoz érkezett a Faiskola u. 3. szám alatti Szolgáltatóház, mivel sok közös tervezés után megvalósíthatjuk „Szörpölde” elnevezésű projektünket. 2016. március 12-én (szombaton) reggeltől megkezdődhetnek a közös munkálatok, amely során fák és növények kerülnek kiültetésre a Faiskola utca és a Vaspálya utca által határolt zöldterületen. A nap folyamán a gyermekeket izgalmas és nem mindennapi programokkal várták húsvéti népi játszóházba. A közös tevékenységek után ebédet is biztosított a családoknak és résztvevőknek. A közösségi tervezés és kivitelezés során új közösségi tér jön létre a Faiskola utca és a Vaspálya utca által határolt területen, ahol a munkálatok során elsősorban olyan növények kerülnek kiültetésre, melyek terméséből, virágzatából szörpök készíthetők, közösségi programot nyújtva az ott élőknek, illetve azok számára, akik a jövőben szívesen vennék igénybe a kialakított közösségi tér által nyújtott lehetőségeket.

Az említett Alapítvány bejutott a MOL Zöldövezeti Program 2. fordulójába, melynek eredménye, hogy a jövőben a pályázati kiírásnak megfelelően esélyt kaphat arra, hogy „zöld övezeti területet” alakítson ki a jászberényi Faiskola utcai és Kossuth úti lakótelepek közötti, jelenleg elhanyagoltnak mondható terület rehabilitációjának támogatására. Az Alapítvány céljai közt szerepel, hogy olyan jellegű részt alakítson ki mely „otthont”, és egyéb szabadidős tevékenységek megtartására teremtsen lehetőséget az itt élő lakóközösségnek és a közelben található óvodai intézmény számára.

2017-ben a TOP-5.1.2-15-JN1-2016-00004 - „Helyi foglalkoztatási együttműködés, paktum megvalósítása a Jászberényi járásban”. A projekt megvalósításának célja a járási szintű foglalkoztatási helyzet javítása a meglévő munkahelyek megőrzése és új munkahelyek létrehozása alapján. A projekt megvalósítása során kiemelt prioritásként szerepel az elvándorlás megakadályozása, a munkaerő helyben tartása, új foglalkoztatási lehetőségek teremtése a szakképzett munkaerő biztosítására annak érdekében, hogy a járásban minél többen és minél magasabb minőségben legyenek foglalkoztathatók. A járás számára kiemelten fontos az elvándorlás megállítása, illetve a jelenlegi foglalkoztatási szint megtartása. Az intézkedés közvetlen célja helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok) képzési és foglalkoztatási programjainak támogatása, tevékenységi körük, eredményességük, hatékonyságuk növelése, továbbá a foglalkoztatás helyi szintű akciótervek megvalósításával való bővítése, az álláskereső munkához juttatása. A projekt célul tűzte ki az emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás ösztönzés és társadalmi együttműködések támogatását.

2017. évi felülvizsgálat során a JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya tájékoztatott a jelenlegi programokról a célcsoportot tekintve:

Az Ifjúsági Garancia Rendszerről és a keretében megvalósuló Ifjúsági Garancia (Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.2.1-14) munkaerőpiaci programról

Az Ifjúsági Garancia Rendszer bevezetésével hazánk is vállalta, hogy a 25 év alatti fiataloknak a munka, illetve tanulás világába történő be- vagy visszajutáshoz konkrét lehetőség felajánlását garantálja, meghatározott időtartamon belül. A fiatalok számára országosan egységesen a járási (fővárosi kerületi) hivatalok állami foglalkoztatási szervként eljáró egységei szolgálnak az Ifjúsági Garancia Rendszerébe való belépési pontként.

Cél: a munka illetve tanulás világába történő be- vagy visszajutás.

Célcsoport: a 25 év alatti (betöltött 15 év és még nem betöltött 25 év) sem nem tanuló, sem nem dolgozó fiatalok.

Közöttük kiemelten a legalább 4 hónapja álláskeresőként nyilvántartott — az Ft. 58. § (5) d) szerint nyilvántartott— fiatalok, kiknek esetében cél, hogy 4 hónapon belül történjék meg számukra valamilyen konkrét lehetőség felajánlása foglalkoztatásra vagy tanulásra.

A résztvevő és a járási (fővárosi kerületi) hivatal, annak érdekében, hogy a fiatalnak tett ajánlat megvalósulhasson, s ezáltal a munkaerőpiaci integráció is mihamarabb bekövetkezzen, további támogatásokban (például támogatott képzésben, támogatott foglalkoztatásban, vállalkozóvá válási támogatásban, munkába járás támogatásában, lakhatási támogatásban) és azok megvalósítását elősegítő szolgáltatásokban is megállapodhatnak. Ezek támogatása az Ifjúsági Garancia (Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.2.1-14) munkaerőpiaci programból lehetséges, az abba való bevonási feltételek fennállása esetén.

Út a munkaerőpiacra Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.1.1-15-2015-0001 munkaerőpiaci programról

Az Európai Unióhoz történő csatlakozást követően hazánk jogosulttá vált igénybe venni azokat a támogatási formákat, amelyeket a közösség a tagok számára nyújt. Egyik ilyen támogatási forrás az Európai Szociális Alap (ESZA), amelynek többek között fontos célkitűzése, hogy csökkentse a tagországok munkanélküliségét. Az ESZA támogatja az Út a munkaerőpiacra elnevezésű munkaerőpiaci programot, mely személyre szabott szolgáltatásokkal, támogatási formákkal kívánja elérni a munkaerőpiacra való be-, illetve visszajutást. A munkaerőpiaci program lebonyolítói a kormányhivatalok, szorosan együttműködve a járási (fővárosi kerületi) hivatalokkal.

A munkaerőpiaci program azokra a 25-64 év közötti nyilvántartott álláskeresőkre; és azokra a 25-64 év közötti szolgáltatást igénylőként, közvetítést igénylőként nyilvántartottakra (körükben azokra a

személyekre, akik gyermekük gondozása vagy rehabilitációs ellátásuk miatt álláskereső nyilvántartásba nem vehetők, de képzéssel támogathatók); és azokra a versenyszférába kiléptethető közfoglalkoztatottakra céloz, akiknek elhelyezkedése az állami foglalkoztatási szerv megítélése szerint jelen munkaerőpiaci program segítségével mozdítható elő. A programelőkészítés során figyelem fordul az inaktívakra is (a felkutatáskor/jelentkezéskor az állami foglalkoztatási szerv nyilvántartásában általában még semmilyen módon nem szereplőkre).

Munkaerőpiaci szempontból a bevonás során előnyben részesítendőek a fentiek közül a kiemelt csoportba tartozók, azaz a

- 25-30 év közötti pályakezdő álláskeresők,
- az alacsony iskolázottságú nyilvántartott álláskeresők,
- a gyermekgondozást és hozzátartozó ápolását követő újrakezdés nehézségeivel küzdő nyilvántartott álláskeresők (azok a nyilvántartott álláskeresők, akik a projektbe való belépést megelőző 12 hónapon belül terhességi-gyermekágyi segélyben/csecsemőgondozási díjban részesültek; illetve gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesültek, vagy jelenleg is részesülnek.)
- a tartósan (legalább 6 hónapja) nyilvántartott álláskeresők,
- az 50 év feletti nyilvántartott álláskeresők,
- a közfoglalkoztatásból a versenyszférába visszavezethető.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 54. § (13) bekezdésében rögzített, hogy a közfoglalkoztatott a közfoglalkoztatás időtartama alatt köteles elfogadni az állami foglalkoztatási szerv által részére felajánlott, megfelelő munkahelyet. (A törvény 25. § (2) bekezdése szerint megfelelő a munkahely, ha az álláskereső az egészségi állapota szerint a munka elvégzésére alkalmas, ha a várható kereset az álláskeresői járadék összegét, illetőleg - amennyiben az álláskeresői járadék összege a kötelező legkisebb munkabérnél alacsonyabb - a kötelező legkisebb munkabér összegét eléri, és ha a munkahely és a lakóhely közötti naponta - tömegközlekedési eszközzel - történő oda- és visszautazás ideje a három órát, illetve tíz éven aluli gyermeket nevelő nő és tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi álláskereső esetében a két órát nem haladja meg, és ha az álláskereső foglalkoztatása munkaviszonyban történik. A törvény 25.§ (5) bekezdése szerint az előbbi feltételeknek megfelelő, rövid időtartamú munkalehetőség is felajánlható.)

2017. évben a JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által meghirdetésre kerül projekt keretében 16 fő létszáma 7-8. osztályos felzárkóztató képzés Jászberényben, legalább befejezett 6. osztályt végzettek részére, melynek keretében keresetpótló juttatásban részesülnek. A képzéssel megszerezhető képesítések nagymértékben növelhetik a munkavállalási esélyeket.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők foglalkoztatása alapvetően a közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódva történik meg. Az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben szükséges a jövőben az alkalmazottak ilyen státusz szerinti felmérése is. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alapján a nemzetiséghez tartozás egy különleges adat, azaz romának csak az tekinthető, aki magát a népszámláláson, a szavazásnál, az iskolában, az önkormányzatnál annak vallja.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén szintén nehezíti, esetenként megakadályozza a munkavállalást. A foglalkoztatás területén tapasztalható megkülönböztetés esetén, az esélyegyenlőségi szempontok figyelembe vétele mellett, kiemelten az egyenlő bánásmód elvének megfelelően szükséges kialakítani azt a jelzőrendszert, amely a hátrányos megkülönböztetés, a munkahelyi diszkrimináció eseteit fogadni képes és szükség esetén jogi segítségnyújtást tud biztosítani.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

2015. évi felülvizsgálat során megállapítható, hogy a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzat ellátásaival, támogatásaival kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal járási hivatalok állapítják meg. Ezen ellátások a következők: az aktív korúak ellátása, az időskorúak járadéka, az ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj), a közgyógyellátás (alanyi és normatív formák) és az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A hatáskörváltás tehát az aktív korúak ellátását érinti, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg.

Az aktív korúak ellátása keretében kétféle támogatás állapítható meg a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint a rendszeres szociális segély helyébe lépő egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás. A rendszeres szociális segély nevezetű ellátás 2015. március 1-től megszűnt. A korábban erre a támogatásra jogosult személyek más ellátásokra szerezhettek jogosultságot. A jegyzői felülvizsgálat eredményeként a jegyző határozatban megállapította, hogy az ügyfél 2015. március 1-től milyen ellátásra lett jogosult, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra lettek jogosultak azok a személyek, akik azért jogosultak rendszeres szociális segélyre, mert egészségkárosodottnak minősülnek, vagy 14 év alatti gyermekük felügyeletét másképp biztosítani nem tudják.

Az aktív korúak ellátásában részesülők száma a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatalának adatszolgáltatása alapján 2015-ben 226 fő, amelyből 30 nap miatt megszüntetett ellátások száma 32 fő, 2016-ban 173 fő, amelyből 30 nap miatt megszüntetett ellátások száma 38 fő, 2017 májusáig 204 fő, amelyből 30 nap miatt megszüntetett ellátások száma 11 fő. Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosultak száma 2015-ben 27 fő, 2016-ban 33 fő és 2017-ben 38 fő.

Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lett, amelynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzatok határozhatták meg 2015. február hó 28. napjáig.

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelete 4. §-a szerint a szociálisan rászorult személyek részére az e rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén, pénzbeli és természetbeni ellátás formájában települési támogatás nyújtható.

Pénzbeli ellátás típusai a rendkívüli települési támogatás, a temettetés költségeihez nyújtott települési támogatás, a gyógyszerkiadáshoz nyújtott települési támogatás, a tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére nyújtott települési támogatás és a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás.

A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás természetbeni ellátás formájában biztosított, a közüzemi szolgáltató részére kerül utalásra. Eseti támogatásként rendkívüli települési támogatásban részesülnek a szociálisan rászorult személyek.

2003 óta pedig önként vállalt feladatként támogatást nyújt a hulladékszállítási és kezelési közszolgáltatási díj megfizetéséhez, illetve mentesítette a díj megfizetése alól a 70 éven felüli egyedül élő személyeket.

Az álláskeresői segélyben részesülők számáról 2008 óta állnak rendelkezésre adatok. (Lásd a HEP melléklet táblázatait). A nyilvántartott álláskeresők között azt láthatjuk, hogy a 2008-as év átlagától (591,25 fő) folyamatos emelkedés tapasztalható az egyes évek adataiban, kivéve a 2014. évi adatot, mely 830,5 fő. A vizsgált időszak adataiból megállapítható, hogy a segélyben részesülők aránya 10% körül mozog 2008 és 2012 között, de 2013-ban és 3,51%, 2014-ben 5,56 %-ra csökkent, 2015-ben 8,59%-ra növekedett.

A járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma (Lásd a HEP melléklet táblázatait) 2008 és 2014 között változó képet mutat. 2009-ben kiugró értéket mutatott 1474 fővel (38,28 %), akik álláskeresői járadékra jogosultak, majd lecsökkent 2014-ben 449 főre (13,5 %).

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Jászberényben a lakásállomány lassú növekedése tapasztalható 2008 és 2011 között, 11771 lakásról 11850 lakásra emelkedett a szám (79 db). A 2015. évi felülvizsgálat során megállapításra került, hogy Jászberényben a lakásállomány a 2008 és 2011 közötti év vizsgálatához képest gyorsabb növekedése tapasztalható 2011 és 2013 között, 11850 lakásról 12203 lakásra emelkedett a szám (353 db). A 2017. évi felülvizsgálat során megállapításra került, hogy Jászberényben a lakásállomány a 2013 évi vizsgálatához képest növekedés tapasztalható, bár nem olyan mértékben, mint a 2011-es évben, 2015-ös évet tekintve 12203 lakásról 12245 lakásra emelkedett a szám (45 db).

a) bérlakás-állomány

Bérlakások száma 2011-ben a lakásállomány 1,52%- át tette ki. A bérlakások száma 2012-ben csökkent 22,2 %-kal (14 db-al). A 2015. évi felülvizsgálat adatai alapján megfigyelhető, hogy 158 bérlakás volt 2014-ben az önkormányzat tulajdonában, míg ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma 22. A bérlakások száma 2015-ben a lakásállomány 0,79%- át tette ki. 2017. évi felülvizsgálat adatgyűjtése alapján 145 bérlakás van 2017-ben az önkormányzat tulajdonában, míg ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma 15.

Az önkormányzatok tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletének szabályairól, a lakbérek mértékének megállapításáról szóló 22/2011. (VI.9) sz. önkormányzati rendelet 2. számú és 3. számú melléklete alapján az önkormányzat tulajdonában összességében 2015-ben 153 bérlakás, 2017-ben 145 bérlakás van. A bérlakások nem kizárólagosan szociális alapon kerülnek kiutalásra. 2015-ös állapot szerint a bérleti módot tekintve az alábbiak szerint oszlik meg a 158 bérlakás: 135 bérlakás szociális rászorultság alapján kerül kiutalásra, 14 piaci alapon kiutalt bérlakás és 9 bérlakás esetében folyamatban van a bérlőkijelölési jog gyakorlása. 2017-es állapot szerint a bérleti módot tekintve az alábbiak szerint oszlik meg a 145 bérlakás: 105 bérlakás szociális rászorultság alapján kerül kiutalásra, 38 költségvetési kiutalt bérlakás és 2 bérlakás esetében bérlőkijelölési joggal érintettek.

Az első lakáshoz jutók igényelhetnek támogatást helyi rendelet alapján. Az *otthonteremtés önkormányzati támogatásáról* szóló 20/2012 (IV.12.) önkormányzati rendelet alapján egyszeri legfeljebb 1.000.000,-Ft összegű kamatmentes, visszatérítendő támogatásban részesíthetők a Jászberény közigazgatási területén lakóingatlanot vásárolni, vagy építeni szándékozó 40. életévüket be nem töltött házastársak, gyermeküket egyedül nevelő személyek, és egyszeri legfeljebb 3.000.000,-Ft vissza nem térítendő támogatásban részesíthető a Jászberény közigazgatási területén lakóingatlanot vásárolni, vagy építeni szándékozó, olyan szakképesítéssel rendelkező szakember, mely szakemberekből tartós hiány mutatkozik. Az otthonteremtés önkormányzati támogatásáról szóló 20/2012 (IV.12.) önkormányzati rendelet 2/A § (1) bekezdés alapján a jászberényi székhelyű vagy telephelyű munkáltatónál foglalkoztatott szakember részére - legfeljebb a (4) bekezdésben foglalt mértékű támogatással - kedvezményesen biztosíthat az önkormányzat - a Képviselő-testület által e célra kijelölt - építési telket, lakóépület megépítése céljából. A támogatás formája az építési telek nettó – általános forgalmi adó nélkül számított – forgalmi értékéhez viszonyított kedvezmény.

b) szociális lakhatás

A szociális alapon kiutalt bérlakásokból 2014-ben 22 komfort nélküli, 44 komfortos, 49 egyedi gázos és 4 összkomfortos.

A megüresedő szociális bérlakások mindegyike pályázati úton, az önkormányzatok tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletének szabályairól, a lakbérek mértékének megállapításáról szóló 22/2011. (VI.9.) sz. önkormányzati rendelet 6. § (4)-(6) bekezdés alapján kerül kiutalásra. A pályázatok a JVV Nonprofit Zrt. részére kell eljuttatni, majd a rendelet 5. mellékletében található pontrendszer alapján a Humán Erőforrás Bizottság állapítja meg az önkormányzati lakásra való jogosultságot.

2013-ban javasolta volt, hogy szükséges a településen nyilvántartani és frissíteni a következő adatokat: a bérlakások számát, szociális lakásállományt, egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokat, az egyes kategóriákban mennyi a szociális követelmények szempontjából nem megfelelőnek minősíthető lakások száma, a lakásállomány hány családot, hány háztartást érint. Javasolt volt 2013-ban további pontosító adatgyűjtés arra vonatkozóan, hány család él alacsony komfortfokozatú lakásban, ill. mennyi üres bérlakás van.

A Jászberényi Vagyonkezelő és Városüzemeltető Nonprofit Zrt. adatszolgáltatása szerint szociális alapon kiutalt bérlakásokat tekintve 2015-ben, 18 komfort nélküli, 37 komfortos, 85 egyedi gázos és 13 összkomfortos. Az üres lakások száma 42, ezek a Faiskola u. 5. és Faiskola u. 7. szám alatti lakások. A krízis helyzetre tekintettel kiutalt lakások száma 7 darab 2015-ben.

A Jászberényi Vagyonkezelő és Városüzemeltető Nonprofit Zrt. 2017. augusztus havi adatszolgáltatása szerint szociális alapon kiutalt bérlakásokat tekintve 4 komfort nélküli, 6 komfortos, 44 egyedi gázos és 6 összkomfortos. Az üres lakások száma 45, ezek nagy része Faiskola utca alatti lakások. A krízis helyzetre tekintettel kiutalt lakások száma 6 darab.

A bérlakások szobaszámát tekintve többségben 1 szobás lakások vannak. A többi lakás elosztása a táblázatban látható: (2015. évi adatok)

Szobaszám	Lakás (darabszám)
1	71
1+½	26
2	34
2+½	17
3	1
4	1
5	1
1+2x½	2
Összesen:	153

A bérlakások nagyságát a következő táblázat mutatja: (2015. évi adatok)

Lakásnagyság	Lakás (darabszám)
25 m ²	3
26 m ²	5
33m ²	43
30-40m ²	12
40-50m ²	44
50-60m ²	40

60m ² -es és fölötti	6
Összesen:	153

A bérlakások szobaszámát tekintve többségben 1 szobás lakások vannak. A többi lakás elosztása a táblázatban látható: (2017. évi adatok)

Szobaszám	Lakás (darabszám)
1	77
1+½	21
2	25
2+½	15
3	3
4	1
1+2x½	3
Összesen:	145

A bérlakások nagyságát a következő táblázat mutatja: (2017. évi adatok)

Lakásnagyság	Lakás (darabszám)
25 m ²	3
26 m ²	4
33m ²	45
30-40m ²	20
40-50m ²	25
50-60m ²	34
60m ² -es és fölötti	14
Összesen:	145

Alacsony komfortfokozatú lakásban élő családok száma 2015-ben: összesen 18 háztartást érint, ebből a Faiskola u. 9. szám alatt 3 család, három és egy felnőtt él két lakásban, valamint a harmadikban két felnőtt és két gyermek él; a Kossuth Lajos úton (2. és 35. szám alatt) 11 komfort nélküli bérlakás van, de ebből 9 üres, a lakott ingatlanokban felnőttek élnek. A Redemptió utcai bérlakás is komfort nélküli, ahol négy felnőtt és egy gyermek van bejelentkezve. A Zagyvapart tanyán két család él komfort nélküli ingatlanban, az egyikben 32m²-en 4 felnőtt és 5 gyermek, a másikban 38 m²-en 2 felnőtt és 4 gyermek él.

Alacsony komfortfokozatú lakásban élő családok száma 2017-ben: összesen 14 háztartást érint, ebből a Faiskola u. 9. szám alatt 2 család, három felnőtt él 1 szobás lakásban, valamint a másikban három felnőtt és négy gyermek él két szobában; a Kossuth Lajos úton (2. és 35. szám alatt) 11 komfort nélküli bérlakás van, de ebből 9 üres, a lakott ingatlanokban felnőttek élnek. A Redemptió utcai bérlakás is komfort nélküli, ahol négy felnőtt és egy gyermek van bejelentkezve.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Legfőképpen a Neszűr tanya területén fordul elő, hogy nem lakáscélú ingatlanok állandó lakóhelyül szolgálnak. A népesség-nyilvántartó adatai alapján megállapítható, hogy 392 lakcímből 281 nem lakáscélú ingatlanban laknak, azaz a külterületen mindösszesen az ingatlanok egynegyedében élők azok, akik az állandó lakhatáshoz szükséges minimális feltételeket megteremtő közegben élnek.

e) lakhatást segítő támogatások

Lakhatást segítő támogatások közül megemlítendő, hogy 2003 óta az önkormányzat önként vállalt feladatként támogatást nyújt a hulladékszállítási és kezelési közszolgáltatási díj megfizetéséhez a szociálisan

rászoruló háztartások számára, illetve mentesíti a díj megfizetése alól a 70 éven felüli, egyedül élő személyeket.

A lakásfenntartási támogatás, mint támogatási forma megszűnt 2015. március 1-étől a szociális törvény alapján. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére. Lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet utoljára 2015. február 28-án lehetett benyújtani. Azoknak az ügyfeleknek a jogosultsága, akik 2015. március 1. előtt kérelmezték a lakásfenntartási támogatást, ha az ellátásra való jogosultságot 2014. december 31-ig megállapították, akkor az ügyfél a korábbi szabályoknak megfelelően egy év időtartamra jogosult a lakásfenntartási támogatásra, ha a hatóság 2015. január 1-jét követően dönt a támogatásra való jogosultságról, akkor a lakásfenntartási támogatást csak 2015. február 28-ig lehetett biztosítani.

Az önkormányzat a települési támogatás keretében biztosít támogatást a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez.

Az Alaptörvény XIX. cikke alapján Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson, a XXII. cikke alapján pedig Magyarország törekszik arra, hogy az emberhez méltó lakhatás feltételeit és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki számára biztosítsa. Belügyminisztériumi levélben megfogalmazottak alapján a kormányzat határozott célja, hogy azoknak a családoknak, akiknek a lakhatása veszélybe kerül, segítséget nyújtson. A helyzet kezeléséhez fontos az önkormányzatok együttműködése akár célzott állami pénzügyi támogatásokkal, akár lakhatási lehetőségek legalább időleges biztosításával.

A Jászberény Városi Önkormányzat jelenleg is nyújt lakhatási támogatást a szociálisan rászorult személyeknek az általuk lakott lakás rendszeres fenntartási költségeinek viseléséhez a települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendeletben meghatározott, lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás formájában villanyáram-, víz- és gázfogyasztás, távhő-szolgáltatás, csatornahasználat, szemetszállítás díja, bérleti díj, tüzelőanyag költségéhez elsődlegesen természetbeni támogatásként, mivel annak folyósítása a szolgáltató részére történik, a támogatás összegét a támogatással érintett költség tekintetében a szolgáltató írja jóvá.

Bérleti díjhoz jelenleg önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan, nem önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan bérlője kérhet támogatást bérleti szerződés becsatolása mellett. E rendelet 6. § (1) bekezdés d) és e) pontjaiban foglaltakra tekintettel lakhatást segítő egyszeri támogatás rendkívüli települési támogatás keretében jelenleg is igényelhető rendkívüli eseményre (elemi kár), krízishelyzetre (nagy összegű közüzemi díjhátralék) tekintettel. Rendkívüli esemény esetén akkor, ha a kérelmező családjában az egy főre jutó havi jövedelem, egyedül élő esetén havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét, krízishelyzetnél háromszorosát. Ezen egyszeri támogatások a rendelet 6. § (3) bekezdése szerint évente egy alkalommal nyújthatók. A támogatás mértéke legfeljebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosa lehet.

Lakbérttámogatás a bérlő lakásbérleti költségei – mint folyamatosan megjelenő állandó költség - mérséklése érdekében került bevezetésre 2017. július hó 14. napjától, hogy segítse lakhatásának megoldását, a lakás bérleti díjának megfizetését. E támogatási forma azon természetes személyek részére nyújtható, akik Jászberényben lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkeznek és életvitelszerűen is Jászberényben élnek, olyan élethelyzetbe kerültek, hogy lakhatásukat átmenetileg vagy hosszabb időre nem önkormányzati, nem állami tulajdonban lévő bérlakásban tudják megoldani és bérleti szerződéssel rendelkeznek.

A jelenlegi lakhatási támogatási rendszer kiegészítése lakbérttámogatással elsődlegesen azon szociálisan rászoruló személyek részére jelentene támogatást, akik szociális bérlakás igénylésére jogosultak lennének az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletének szabályairól, a lakbérek mértékének megállapításáról szóló 22/2011. (VI. 9.) önkormányzati rendelet szerint, de nem tudunk részükre lakást biztosítani, ezért önerőből kell megoldaniuk (átmenetileg, időszakosan, hosszabb távon) bérlet útján lakhatásukat. Részükre támogatás nyújtása indokolt lakhatásuk megoldása, hajléktalanság elkerülése érdekében, tekintettel arra is, hogy a hajléktalan személyek

ellátásáról is gondoskodni kell: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: szociális törvény) 6. §-a szerint a hajléktalan személyek ügyében szociális igazgatási eljárásra az a szociális hatáskört gyakorló szerv illetékes, amelynek illetékességi területét a hajléktalan személy az ellátás igénybevételekor nyilatkozatában tartózkodási helyeként megjelölte. A szociális törvény 7. §-a szerint a települési önkormányzat, tekintet nélkül hatáskörére és illetékességére, köteles az arra rászorulóknak rendkívüli települési támogatást, étkeztetést, illetve szállást biztosítani, ha ennek hiánya a rászorulóknak az életét, testi épségét veszélyezteti.

A 2017. évi felülvizsgálatkor a helyi adatgyűjtés alapján megállapításra került, hogy 2017-ben a bérlakás állomány 145, ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma 15, szociális lakásállomány 105, ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma 15.

A Jászberény Városi Önkormányzat pályázatot nyújtott be a TOP 4.3.31-16 „Leromlott városi területek rehabilitációja,” c. pályázati felhívásra, mely lehetőséget biztosít a város szegregált településrészében, a Faiskola u. 5-7. szám alatti épületek felújítására. A pályázat keretében a Faiskola u. 7. szám alatti épület szinte teljes, míg az 5. szám alatti épületben található önkormányzati bérlakások részbeni felújítása valósulhat meg. A Faiskola u. 7. szám alatti épületben a korábbi garzonlakások egy részét összevonással 2, illetve 1+2 félszobás lakásokká tervezik átalakítani, a cél, hogy az önkormányzat több, nagyobb, modern, a XXI. századi elvárásoknak megfelelő szociális bérlakásokat alakíthasson ki, tehát fontos intézkedési terv a város számára, mivel a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációját segíti elő.

f) eladósodottság

Adósságcsökkentési támogatásban nem részesül senki a településen, azonban a szociális törvény 55/C. § (2) bekezdés szerint az adósságkezelési szolgáltatás 40.000 fő alatti települések esetében nem kötelező feladat.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 134/D. § b) pontja alapján Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvénnyel hatályon kívül helyezett 125. § c) pontja szerinti támogatást a települési önkormányzat továbbra is igénybe veheti azon adósságcsökkentési támogatás kifizetéséhez, amely 2015. március 1-jét megelőzően került megállapításra.

Rendkívüli települési támogatás keretében – mint igazolt többletkiadáshoz - a szociálisan rászoruló személyek eseti támogatást kérhetnek közüzemi díjhátralék, nagy összegű közüzemi díjhátralék rendezéséhez, kikapcsolt közüzemi szolgáltatás visszakapcsolásának költségéhez támogatást természetbeni ellátás formájában, a szolgáltató részére történő utalással.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Kormányablak Osztálya tájékoztatása szerint Jászberény város külterületi lakosainak száma 2017. január hó 01. napjának adatai alapján 2229 fő. Alsómuszáj tanya: 152 fő, Borsóhalmi tanya 4 fő, Érpárt tanya: 26 fő, Felsőmuszáj tanya: 96 fő, Hajta tanya: 54 fő, Jászberény-Pórttelek tanya: 302 fő, Kishegy: 24 fő, Meggyespele tanya: 37 fő, Necső tanya 8 fő, Négyszállás tanya: 52 fő, Neszűr tanya: 677 fő, Öregerdő tanya 136 fő, Peres tanya: 1 fő, Réti tanya: 3 fő, Szentimre tanya: 63 fő, Tőtevény tanya: 198 fő, Újerdő tanya: 340 fő, Zagyvaparti tanya: 53 fő és Zsombikos tanya: 3 fő. A külterületen a Neszűr tanyán van a legmagasabb számú lakos bejelentkezve.

A KSH adatszolgáltatás alapján 2008-ban elkészült kartogram megjelölte a településen található szegregátumokat és veszélyeztetett területeket. Szegregátumként definiálta, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül egyaránt 35% felett van.

A szegregációs térkép ráirányítja a városvezetés és az érintett intézményvezetők figyelmét azokra a területekre, ahol nagyobb figyelmet szükséges fordítani a társadalmi átalakulás folyamataira (elsősorban a gyermekek védelme érdekében), valamint az épített és természeti környezet jellemzőire, annak érdekében, hogy az elkülönülés és leszakadás folyamata megálljon, illetve megfordítható legyen.

A 2015. évi felülvizsgálat során a KSH 2011-es népszámlálás adatszolgáltatása szerint a 35% feletti szegregációs mutató értékek alapján lehatárolt, 50 főnél nagyobb lakosságszámú összefüggő területek (szegregátumok) száma Jászberényben egy, a Faiskola utca 5-7. szám.

a. Faiskola utca és környéke

A területet a 2008-as KSH adatszolgáltatás nem jelölte szegregátumként, 2016-ban megfelelt a szegregációs mutatónak, ugyanakkor az ismert, átlagosnál jóval kedvezőtlenebb körülmények miatt Jászberény városa figyelmet fordít erre a veszélyeztetett területre.

A Faiskola utca a Kossuth Lajos utcára merőlegesen, a vasúti pályával párhuzamosan húzódik.

A Faiskola utcában összesen 46 önkormányzati bérlakás volt (mind szociális alapon kiutalt) és jelentősen felhalmozódtak a társadalmi problémák az évek során. A bérlakások közül 20, illetve 26 egy-egy társasházban található (Faiskola utca 5. és Faiskola utca 7.)

A 2008 óta eltelt időben a város szociális városrehabilitációs célú integrált beavatkozás végrehajtásával (ÉAROP pályázat) próbált a probléma súlyosságán enyhíteni – a projekt forrás hiányában nem valósult meg. A városvezetés a későbbiekben a Faiskola utcai szegregátum körülményeinek javítása érdekében pályázatot nyújtott be a TÁMOP 5.3.6 Komplex telep-program pályázati kiírásra. A program által megfogalmazott programelemek a szociális felzárkózást, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférést, közösségfejlesztést, az oktatást fejlesztését és a foglalkoztatási hátrányok leküzdését egyaránt szolgálják. Ennek keretében jött létre a Csillagház Cserhaj közösségi ház, ami nem csak a Faiskola út lakosait, de a Neszűr hátrányos helyzetű lakosságát is szolgálja. 2015. júniusban készült el, a projekt novemberben zárul és utána indul egy-egy éves fenntartási időszak veszi kezdetét.

Fontos feladat a mélyszegénységben élők részére közösségépítő, közösségfejlesztő programok folytatása a TÁMOP-5.3.6-11/1 „Komplex telep-program” közösségi beavatkozási terv keretén belül. Cél a kialakult csoport megerősítése új tagok bevonásával.

A Faiskola út 7. szám alatti épülete teljes egészében kiürítésre került - itt 25 olyan egyszobás lakás van, ahol még kályhával fűtöttek a lakók. A Jászberény Városi Önkormányzat pályázatot nyújtott be a TOP 4.3.31-16 „Leromlott városi területek rehabilitációja”, c. pályázati felhívásra, mely lehetőséget biztosít a város szegregált településrészében, a Faiskola u. 5-7. szám alatti épületek felújítására. A pályázat keretében a Faiskola u. 7. szám alatti épület szinte teljes, míg az 5. szám alatti épületben található önkormányzati bérlakások részbeni felújítása valósulhat meg.

A Faiskola út 5-ben a lakások komfortosabbak és az épület továbbra is bérházként működik. Itt a társadalmi összetétel eltérő (kisebb arányban vannak jelen a hátrányos helyzetűek), mint a Faiskola u. 7-ben. A Faiskola út 5-ben jelenleg 19 lakás van, amiből 13 lakott, 6 üres.

A TOP.5.2.1. kódszámú A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok Jászberényben projekt Jászberény Városi Önkormányzat által vezetett Konzorcium jelen támogatási kérelmében a korábbi TÁMOP 5.3.6 Komplex telepprogram célterületein szeretné korábban megkezdett munkát folytatni, az elért eredményekre alapozva, a megszerzett tapasztalatokat felhasználva tovább vinni

az akcióterületeken élő közösség fejlesztését. A Projekt két fő helyszíne a Faiskola utca szegregátum és a Neszűr 3-4. dűlője, mindkét helyen rendelkezünk a szükséges infrastruktúrával a program tevékenységeinek lebonyolítására.

A Faiskolában működik a szolgáltatóház, ami a legtöbb rendezvények és programnak helyet tud biztosítani, a Neszűr területén pedig egy Szolgáltató pont, ahol szintén biztosítani tudjuk a folyamatos szociális munkát. A programmal megfelelően szeretnénk előkészíteni a TOP 4.3.1 "Leromlott városi területek rehabilitációja" c. pályázat infrastrukturális beruházásait, ami alapvetően fogja megváltoztatni a Faiskola utcai szegregátum oldásához, az infrastrukturális hiányosságok felszámolásához. A program keretében összkomfortos, megfizethető szociális bérlakásokat szeretnénk kialakítani, mellyel oldhatóvá válik a területen tapasztalható lakhatási szegénység és sok generációs együttélés. Ahhoz azonban, hogy a fenti célok elérhetővé váljanak és a tervezett fejlesztés eredményei hosszú távon fenntarthatóak legyenek feltétlenül szükséges az itt élő közösséggel folytatott intenzív szociális munka. A telepen élők fel kell készíteni beruházásokkal együtt járó a változásokra, az új életkörülményekhez való alkalmazkodásra. Itt nem csak a felújított és új funkciókkal bővített környezet megfelelő használatáról van szó, de az embereket képessé kell tenni arra is, hogy az abban rejlő lehetőségeket a lehető legjobban ki legyenek képesek használni. A megváltozott lakáskörülményekkel járó magasabb fenntartási költségek finanszírozására, a jobb életfeltételek biztosítékát nyújtó támogatások közt elsődlegesen szerepel a szükséges alapkompenciák fejlesztése a foglalkoztatás bővítésének céljából. A telepeken élő közösség számára olyan szolgáltatásokat szeretnénk biztosítani, melyek nem vagy csak korlátozottan elérhetőek számukra. Ezeken keresztül kiemelt figyelmet kívánunk fordítani a telepeket érintő legsúlyosabb problémákra, melyek tovább gyűrűző hatása a többségi társadalomra, ill a tágabb környezetre is negatív hatással van. Nagy hangsúlyt fektetünk az egészséges életmód népszerűsítésére, az egészséges életmód fontosságának hangsúlyozására a tervezett tevékenységek prevenciós szerepének hangsúlyozására. Az egészségi állapot nem csak a várható életkort, de a célcsoport gazdasági aktivitását is nagymértékben befolyásolja. A területen élők mindennapjait nagyban befolyásolja az őket körülvevő környezet, így nem mindegy milyen hatások érik őket nap mint nap, az ott élők hogyan gondolkoznak önmagukról, helyzetükről, a társadalomban elfoglalt helyükről, betöltött szerepükről. Komplex projektünkkel egyszerre igyekszünk adekvát válaszok adására a fenti célok összességében. Az akcióterületen élő lakosság kompetenciafejlesztése elengedhetetlen a foglalkoztatás és a későbbi gazdasági aktivitás elérése érdekében. Fontos, hogy a közösség tagjainak életére döntő, befolyásoló hatással lévő folyamatokat indítsunk el. A megvalósuló tevékenységek hozzájárulnak egy elérhető, az önszerveződésre és együttműködésre képes közösség kialakulásához. A szemléletformáló, ismeretterjesztő programok hozzájárulnak a közösség önszerveződő képessége és társadalmi integrációjuk javításához. Mindez elengedhetetlen a komplex társadalmi, gazdasági fejlesztési célok eléréséhez. A fejlesztés során létrejövő, megerősödő intézményi kapcsolatok hozzájárulnak egy jobban működő, összehangolt, komplex, szociális ellátórendszeri működéshez.

A projekt másik akcióterületén, a külterületen elhelyezkedő Neszűrben élő célcsoporttagok tekintetében a hosszú távú cél a jelenleg mintegy vadtelepként működő terület meghatározó átalakítása. A 420 ha-os terület alapvetően mezőgazdasági adottságokkal, nagy mennyiségű, kiaknázatlan erőforrással bír. Az ott élő társadalmi felzárkózásra képes vagy képessé tett személyek városi környezetbe költözésének lehetőségeit fel kell tárni. A bevont személyek közül minél több embernek kell tudnunk támogatást nyújtani a szociális munka eszközeivel, hogy javítsuk alapkompenciáikat és minél magasabb szintű önellátási képességet alakítsunk ki bennük. A komplex közösségfejlesztést szolgáló program céljainak meghatározásához elengedhetetlen a háttérben meghúzódó szükségletek és problémák megértés. Erre lehetőséget kínál a problémafa, amely a szegregátum gyengeségeit rendezi logikai, ok-okozati összefüggésbe a lezajlott felmérések alapján. A gyengeségek közti logikai kapcsolat egy központi problémában öltött testet a problémaelemzés során, ez pedig a Faiskola utca 5., 7. fokozatos társadalmi-gazdasági leszakadása a város többi részétől, aminek háttérében a telepszerű városrész kedvezőtlen élet- és lakáskörülményei állnak. Ennek okai sokfélék, de alapvetően négy csoportba rendezhetők – ezekre reagálhatnak a tervezett beavatkozások. A városrészben kiemelten magas az önkormányzati tulajdonú, leromlott állapotú lakások aránya, amelyeket a rászorulóknak szociális bérlakásként vehetnek igénybe. Mindez az alacsony képzettséggel és gazdasági aktivitással jellemezhető lakosság koncentrációját eredményezi, ami egyfajta öngerjesztő hatásként tovább mélyíti a városrész társadalmi szegregációját. A halmozottan hátrányos helyzetű lakosság

számára nyújtott humán szolgáltatások minősége - az elmúlt időszak jelentős fejlesztései ellenére - egyes intézmények esetében továbbra sem megfelelő. A városrehabilitációra irányuló projekt szükségességét tehát egyértelmű társadalmi igények, elvárások indokolják. Amennyiben az egyes projektelemek szükségességét vesszük figyelembe, akkor a társadalmi igényeken kívül az érintett épületek, intézmények és közterületek műszaki állapota is előtérbe kerül. Kiemelten fontos a telep lakosságának megfelelő szociális ellátása - mind a számukra nyújtott szolgáltatások, mind a pénzügyi támogatások szempontjából. A Faiskola utca szociális városrehabilitáció általános, átfogó célkitűzése a társadalmi-gazdasági leszakadás megállítása a lakókörnyezet és az életminőség átfogó és fenntartható javításával. A város Faiskola utca szegregátumában tervezett infrastrukturális beruházásokra és társadalmi együttműködést szolgáló beavatkozásokra építve megvalósítható a hanyatló státuszú Faiskola utca területi és szociális rehabilitációja. A szegregátum alacsony társadalmi státuszú lakosságának felzárkóztatásához olyan infrastrukturális, lakhatási fejlesztések és programok megvalósítása szükséges, amelyek elsősorban a lakókörnyezet és az életminőség javítását célozzák meg. A pozitív társadalmi folyamatok beindításához a közösségi ház további bővítése mellett kiemelt figyelmet kell fordítani a környezet funkcionális megújítására is. Az érintett közösség aktivizálása, bevonása szükséges a helyi és városi szintű folyamatok, fejlesztések sikeréhez. A tartós felzárkózás egyik fontos eszköze a munkaerő-piac (re)integráció, amelynek alapja a helyi társadalmi tőke, a belső erőforrások fejlesztése. Továbbá kiemelt figyelmet kell fordítani a szegregátum nagy létszámú fiatal korosztályára, akik számára biztonságos, a kreativitást elősegítő és a hátrányokat kompenzáló környezetet, szolgáltatásokat kell biztosítani. Mindez hozzájárul a telep környezetéből adódó hátrányok kompenzálásához, az egyre nagyobb mértékben jelentkező szociális problémák felszámolásához és a társadalmi kohézió erősödéséhez. Hosszú távon az anti-szegregációs szempontokat maximálisan figyelembe vevő lakás-kiutalási rendszerrel az is elérhető, hogy a hátrányos helyzetű népesség minél nagyobb hányada kerüljön integrált lakókörnyezetbe, amivel javulhat a Faiskola utca városon belüli megítélése, és felszámolható a szegregált állapot.

b. Neszűr

A város legjelentősebb szegregációs problémái nem a belvárosban, hanem a város külterületén jelentkeznek, azon belül is a Neszűr területén.

A Neszűrt a 31. számú főútról 12 dűlőúton keresztül lehet megközelíteni. Ezek közül csak a városhoz legközelebb eső, úgynevezett 0. út van leburkolva, de ez sem tart egészen a záró kereszttűig.

A területen megoldott az orvosi ügyeleti, védőnői és egyéb, idősök ellátását szolgáló (tanyagondnoki szolgálat) ellátás.

A dűlőutakat merőlegesen járasok keresztezik. Gyakorlatilag tehát szinte valamennyi terület feltáró útvonal homokos földút. A városba való bejutást biztosító buszos tömegközlekedés a 31. sz. főúton érhető el, ahol három buszmegálló áll a helyi lakosok rendelkezésére. A kerékpáros közlekedés feltételei jók, mivel a főúttal párhuzamosan kerékpárút vezet, amely az egész terület összeköttetését biztosítja a várossal.

Hajtaig az elektromos hálózat nem ér el, ezért az ott lakók rákényszerülnek a házi aggregátoros áramfejlesztésre. A vezetékes ivóvíz-szolgáltatás egyik területrészen sem elérhető, a legközelebbi nyilvános közkifolyó is több kilométerre található, a 31. sz. főút mellett, a MOL benzinkúttal szemben. A szennyvíz- és csapadékvíz elvezető csatornahálózat hiányzik. A szennyvíz talajba történő elszikkasztása erősen szennyezi a környezetet.

A területen két bolt van, az egyik Neszűrben, a másik az Öregerdő területén. A területen nincs iskola, a gyerekek sokszor több kilométernyi gyaloglás után érik el a főút mellett található buszmegállót, ahonnan megfelelő gyakorisággal járó helyközi járatokkal érik el az iskolát, óvodát. A terület közösségi életét (Hajta, Neszűr, Öregerdő) a Baráti Egyesület szervezi. A szervezet és egyben a közösségi élet központja az önkormányzati tulajdonú Öregerdei Gyerektábor, amely felújításra szoruló fűthető épületekkel rendelkezik és a nyári időszakban eredeti funkciójában üzemel.

Az civil szféra az eddigiekben is sokat tett a terület problémáinak megoldása érdekében.

Kiemelkedő a Vöröskereszt helyi szervezetének tevékenysége. A szervezet kezdeményezésére 2003-ban átfogó szükséglet felmérés történt, amely alapján kidolgozásra került a beavatkozási feladatterv.

Az Öregerdei gyermektábor felújítása elsősorban a Neszűrben lakó fiatalok számára jelent közösségi teret, az épület felújítása, közösségépítésre és fejlesztésre alkalmassá tétele az Önkormányzat célja. Az infrastrukturális beruházás szolgáltatás kiépítésével együtt jár, amely képes az ott élő családokkal közös, értékteremtő munkát végezni, az ott élő gyermekeket összefogni, társadalmi felzárkóztatásukat elősegíteni.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Faiskola utca

A szegregátumban 2015-ben lakásfenntartási támogatásban 2 fő, lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatásban 6 fő részesül. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt 7 családban 9 gyermek kap. A 2017.évi felülvizsgálat során megállapításra került, hogy a Faiskola utcában lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatásban 5 fő részesül. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt 6 családban 11 gyermek kap.

A Faiskolai utcai szegregátum megújulását szolgálja az ÉAOP 5.1.1/A-12 szociális célú városrehabilitáció című pályázata, valamint a TÁMOP 5.3.6 Komplex telep-program című pályázat egyaránt.

Neszűr

Önmagában a Neszűr 431,5 hektáros területén hivatalosan 310 bejelentett lakos volt 2003-ban, míg 2008-ban a város népesség-nyilvántartása szerint Neszűr tanyára 523 fő volt bejelentkezve. 2013-ban ez a szám 675, 2015-ben pedig 671. 2016-ban 682 fő, míg 2017-ben 677 fő volt bejelentkezve. A lakosság a regisztráltak számát jóval meghaladó, hiszen az elmúlt 10-15 esztendőben az őslakosok mellett megjelentek a városból és a távolabbi vidékekről ide áramló alacsony társadalmi státuszú egyének és családok. Ezek egy része önkényes „lakásfoglaló”. A tulajdonviszonyok meglehetősen kaotikusak, még a legális úton zajló adásvételekkel járó tulajdonosváltás sincs minden esetben regisztrálva.

Az itt élő családok többsége szegényes körülmények között él, a szülők jelentős része munkanélküli és a gyermekek után járó szociális juttatások képezik a család jövedelmét.

A 2015-ben a Neszűrben lakásfenntartási támogatást 7 család kap, míg lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatásban 7 család részesül.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a 2015. év augusztus havi adatok alapján 62 családban 128 gyermek kap.

A legfrissebb adatok szerint a Neszűrben a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatásban 16 család részesül.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a 2015. év augusztus havi adatok alapján 54 családban 117 gyermek kap.

Korösszetételt tekintve jelentős a gyermekek száma és az egyedülálló időskorúak (25%) jelenléte. Ez meghatározza a területen szükséges szociális és egészségügyi ellátórendszer jellegének szükségességét.

A területről 57 fő gyermek jár a város iskoláiba, 34 pedig a város óvodáiba. Városba történő bejutásuk egyénileg, illetve a helyközi járatokkal valósul meg.

Tekintve, hogy a város az elmúlt években több, a város más szegregátumaira, szegregálódó területeire vonatkozó beavatkozást is foganatosított, amely eredményeként a városban az alacsony státuszú lakosság lakóhelyváltozása történt meg, így indokolt a Neszűr településrész átfogó koncepciójának újra gondolás. Az utóbbi években megnövekedett népességszám indokolja, hogy a kialakult közbiztonsági, egészségügyi, stb. helyzetre, valamint a terület fejlesztésére külön terv készüljön.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A szegregációval veszélyeztetett területek elemzése az IVS vonatkozó részében megtörtént, ott 3 szegregátum került nevesítésre, melyből egy (Munkás utca) elbontásra került.

Jászberényben akadnak szociális szempontból hátrányos helyzetű családokat magukban foglaló tömbök, de ezek lakosságszáma nem jelentős és csak részben fednek át a KSH által megadott kisebb veszélyeztetett vagy 50 fő alatti szegregált területekkel.

Valós társadalmi és épített környezeti – esetenként közbiztonsági - probléma jelentkezik:

- Redemptió utca: Itt roma családok is élnek változó életszínvonalon, veszélyeztetett tömbnek tekinthető.
- Kürt utca: Itt négy család él önkormányzati ingatlanokban.
- Buzogány utca: Egy helyrajzi számon három ingatlan (két épület legális és egy illegális) található. Az ingatlanok magántulajdonban vannak (önkormányzati tulajdonú telken kaptak földhasználati jogot az itt élők). 2017. évben a Buzogány utcában élők lakossági kezdeményezésre helyszíni lakógyűlést, utcafórumot tartottak, mivel több probléma adódott a közösségi együttélés szabályai figyelembevételének hiánya okán, a megoldás egyeztetése folyamatban van, utcagondnok került kinevezésre, feladata a problémák észlelése, kezelése és a szükséges azonnali intézkedések kezdeményezése az illetékes hatóságoknál.

Az jelzett utcák a város peremterületein találhatóak, de nem egymás közelében, egy-egy városrészben koncentráltan. Mivel minden esetben néhány családról van szó, a család- és gyermekjóléti központ képes követni az egyes családokban zajló eseményeket és megfelelő ellátásban részesülnek a rászorulóak.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátásról szóló adatközlések 2008-2013 között állnak rendelkezésre (Lásd a HEP melléklet táblázatait). Az orvosi ellátás helyzete nem változott sem a felnőttek, sem a gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások számát illetően. A felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma nem változott, 15, míg a házi gyermekorvos körzetek száma 5. Fogorvosi körzetek száma 6 db.

A közgyógyellátásra jogosultak száma 2008-2016 között viszonylag állandó képet mutat (Lásd a HEP melléklet táblázatait), 700 fő körül van az érintettek száma, azonban csökkenés tapasztalható évről-évre 2016. évig, 2017-ben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal adatszolgáltatása alapján 745 fő jogosult közgyógyellátásra, növekedés tapasztalható.

A közgyógyellátás területén figyelemmel kell lenni arra, hogy a lehetőség minden potenciálisan érintett beteg számára közérthetően elérhető legyen.

Ápolási díjban 2008-2017 közötti adatok állnak rendelkezésre. (Lásd a HEP melléklet táblázatait) 2014-ben ez az ellátás 176 fő részére, 2017-ben 110 fő részére volt biztosított.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Jászberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének a HPV elleni védőoltás költségeinek átvállalásáról szóló 12/2010. (IV. 22.) önkormányzati rendelete alapján az önkormányzat a tárgyévben 13. életévüket betöltő leánygyermek részére a humán papilloma vírus által okozott méhnyakrák és nemi szervi szemölcsök elleni négykomponensű védőoltást, 3 oltásból álló teljes oltási sorozatot térítésmentesen biztosítja a törvényes képviselő kérelmére.

A szűrővizsgálatok szervezésében az önkormányzat hatékonyan vesz részt (városi egészségnapok szervezése, EFI) és minden évben aktívan bekapcsolódik a lakossági tüdőszűrés szervezésébe.

A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997.(XII.18) NM rendelet alapján Jászberényben 2015. július elejétől augusztus végéig tüdőszűrés van. A szűrés a 40. életévet betöltött személyeknek térítésmentes. Mammográfiai szűrés volt 2015. július 29 – augusztus 10-ig a Szent Erzsébet kórházban.

A 2017. évi felülvizsgálat során megállapításra került, hogy 2017. július hó 3-tól 2017. augusztus 18-ig ismét tüdőszűrés került megszervezésre a tüdőbetegségek, illetve a szív- és érrendszeri betegségek megelőzése érdekében. Népegészségügyi program keretében a MaMMa Zrt. közreműködésével kihelyezett mammográfiás emlőszűrésre került sor Jászberény, Jásztelek, Jászfákóhalma, Pusztamonostor és Jászfelsőszentgyörgy településeken élő 45-65 éves hölgyek részére. A szűrés ideje 2017. június hónapban volt.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátás esetében szükséges további adatfelmérés, amely a szükséges beavatkozások alapjául szolgálhat.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A városban a közétkeztetést iskolákban az Eurest Étteremüzemeltető Kft. végzi. A vállalkozói szerződés tartalmazza azokat a lényegi pontokat, amelyek a közétkeztetés minőségére vonatkoznak. A szerződés vonatkozó lényegi pontjai az étel minőségi ellenőrzése és a megfelelőségi szempontok nem teljesülése esetén az önkormányzat élhet szerződésbontási jogával. A közétkeztetésben a napi háromszori étkeztetés az OTH mindenkorai ajánlásainak figyelembe vétele mellett történik.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A város elkészítette sport koncepcióját, amely 2015-2019 között határozza meg a sport területén elképzeléseit részletes feladattervvel.

A városban továbbra is számos olyan rendezvény kerül megszervezésre, amelybe a város lakossága bekapcsolódhat. Ezen programok és a különböző tematikus rendezvények más-más korcsoportra fókuszálnak. A város közvetve is nyújt támogatást, a különböző sportegyesületek támogatásával további csoportok számára teszi elérhetővé a sporthoz való hozzáférést, ezzel is támogatva a helyi kezdeményezéseket.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Jászberény Városi Önkormányzat intézményein keresztül gondoskodik a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatásokról és a szakosított ellátásról. Az alapszolgáltatások keretén belül biztosított ellátások:

Jászberény közigazgatási területére kiterjedő illetékességgel: étkeztetés, házi segítségnyújtás, tanyagondnoki szolgáltatás, időskorúak és demens személyek nappali ellátása. A jászberényi járás közigazgatási területére kiterjedő illetékességgel jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működik. 2013. július hó 1. napjától kezdődően a fogyatékkal élők nappali ellátása biztosított az Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény telephelyén: Fogyatékkal Élők Nappali Ellátása.

Az Önkormányzat ápolást-gondozást nyújtó intézményében (idősek otthona) gondoskodik a tartós bentlakásos ellátásról Jász-Nagykun-Szolnok Megye közigazgatási területére kiterjedő illetékességgel. Emellett egyházi fenntartású szociális otthon is működik Jászberényben.

Az önkormányzat a fenntartásában működő Jászberény Városi Önkormányzati Bölcsőde és Védőnői Szolgálat bölcsődei intézményegységén keresztül gondoskodik Jászberény város közigazgatási területére kiterjedő illetékességgel az életkoruk alapján bölcsődei ellátásra jogosult, családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátásáról. A bölcsőde 62 férőhellyel működik.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A városban működő szolgáltatásokkal, ellátásokkal kapcsolatban nincs tudomás arról, hogy az egyenlő bánásmód elvét megsértették volna, a város vagy valamely intézménye ellen ilyen jellegű eljárás nem indult.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pozitív diszkrimináció lehetőségeit, eddigi gyakorlatát szükséges áttekinteni a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül. Az egyes területeken jelentkező esetleges jó gyakorlatok esetében szükséges megvizsgálni azok adaptálhatóságát.

A Társadalmi Megújulás Operatív Program „Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására” című, TÁMOP-5.4.9-11/1-2012-0018 számú „Szociális szolgáltatások fejlesztése Jászberényben,” elnevezésű projekt keretében cél Jászberény városban működő szociális alapellátások fejlesztése, működési hatékonyságának javítása olyan szolgáltatás-koordináció kialakításával, mely a város lakosságának problémáira komplex megoldást nyújt, a felmerülő igényeknek megfelelően működő szolgáltatások összehangolásával. A szolgáltatásfejlesztő munkacsoport feladata Jászberény lakosságának szociális szolgáltatások iránti szükségleteinek áttekintése, elemzése, az igényekhez rendelhető szolgáltatási kapacitások helyzetelemzése, a város szociális alapszolgáltatásainak elemzése, fejlesztési tervek összeállítása, új szükségletdiagnosztikai eljárások, dokumentációs rendszer, módszertani eszköztár, valamint szakmai ajánlások előkészítése volt.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A településen folyó közösségi élet számos területre koncentrál, azonban ki lehet jelteni, hogy a HEP készültkor nem áll rendelkezésre olyan leltárszerű leírás, amely részletesen számba venné a városban fellelhető közösségi színtereket és alkalmakat. A közösségi élet színterei más városhoz hasonlóan az egyes intézmények köré szerveződnek sok esetben, így az óvodának, köznevelési intézményeknek fontos szerep jut ezen a területen. A város szervezésében több olyan közösségi rendezvény kerül megrendezésre, amelyek a város teljes lakossága részére elérhetőek. Kiemelhetőek azok a turisztikai szempontból is fontos attrakciók, mint a hagyományos Csángó Fesztivál, amely a település közössége mellett a távolabbi vidékek lakóit is a településre vonzza, de emellett elérhetőek a klasszikus kultúrákövetítő intézmények is, mint pl. a művelődési ház, vagy a Lehel Filmszínház is.

Jelentős a civil élet is a városban. Sokféle területen működő civil szervezet lelhető fel a településen, amelyek a szabadidős tevékenységek szervezésén túlmenően célirányos fejlesztésekben is képesek lehetnek szerepvállalásra.

A településen lévő civil szervezetek tevékenység szerinti felmérése fontos feladat a következő időszakban, amely célja, hogy pontos kép alakuljon ki a településen tevékenykedő civil szervezetekről. Szükséges lehet olyan projektek szervezése, amelyek a civil partnereket és egyéb megvalósítókat kapcsolatba hoz egymással, hogy a helyi együttműködések erősödjenek. Fontos, továbbá a civil szervezetek ellátási szerződéskötésének elősegítése, helyzetbe hozása, nemcsak helyi pályázatokra való felkészítés.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen nyílt etnikai konfliktusok nem tapasztalhatóak.

A település sajátossága továbbá a Neszűr településrészt. Az itt tapasztalható konfliktusok alapja, hogy korábban a településrész aktív, zártkerti ingatlanokkal aktív hétfői élettel bírt. A rendszerváltás utáni

időszakban az ingatlanok használata visszaesett, sok házat elhagytak, több esetben lakásfoglalás is történt. A településrész érezhető romlását egyértelműen az újonnan beköltöző családoknak tulajdonították. A fenti példák is mutatják, hogy a kialakuló, esetlegesen etnikai jelleggel is bíró konfliktusok megelőzése és megfelelő kezelése lehet a követendő példa. A településen működő roma nemzetiségi önkormányzat aktív bevonása célszerű minden olyan tevékenységbe, ahol a település egészét érintő problémák kerülnek megfogalmazásra.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi közösségi aktivitás megfigyelhető a településen. A Neszűr városrészrel kapcsolatban külön program indult el, ahol külső segítők mellett önkéntesek is részt vettek a munkában. Ezen túlmenően fontos felmérni azokat a lehetőségeket, ahol önkéntes munka végezhető, és célszerű összehangolni a 9-11. évfolyamon végzendő közösségi szolgálat.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen található roma nemzetiségi önkormányzat régóta végzi munkáját. A helyi roma érdekképviselőtől túlmenően részt vett a korábbi esélyegyenlőségi dokumentumok tervezésében (anti-szegregációs terv, közoktatási esélyegyenlőségi terv) konzultációs partnerként. Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a helyi RNÖ humán erőforrás kapacitásait kihasználva a beavatkozások megvalósításába is bevonásra kerüljenek.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
férfiak egészségi állapota kedvezőtlen	az egészségüggyel való együttműködésben olyan intézkedések bevezetése, melyek segítik a férfiak egészségi állapotának megőrzését. Pl. további egészségügyi szűrések bevezetése, tájékoztatások szervezése, kiemelten az 55 éven felüli férfiak körében
A munkanélküliség problémája a 26 és 35 év közöttieket érinti leginkább, mivel az álláskeresők száma ebben a korosztályban a legmagasabb, de kimutatható a számadatokból, hogy kis mértékben minden korosztálynál évről évre valamelyest csökkent a munkanélküliség	az érintett korosztály foglalkoztatását elősegítő programok megvalósítása; a foglalkoztathatóság feltételeinek javítása További képzések szervezése Fontos, a mentorok és a megfelelő motiváció az elhelyezkedésre, ne pusztán a megélhetési támogatás motiválja a részvételre jelentkezőket
A legveszélyeztetettebbek a munkanélküliség tekintetében az 51 és 55 év közöttiek, mivel ennél a korosztálynál szinten maradt az álláskereső aránya. (nem csökkent csekély mértékben sem)	olyan képzések elindítása, melyek valóban segítenék a munkaerő-piacon történő elhelyezkedésüket (pl. keresett szakmák)
180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma emelkedett, a regisztrált munkanélküliek között magasabb a nők aránya.	a nők munkába állásának segítése (pl. részmunkaidő), az álláskereső ismereteinek bővítése (pl. képzéssel)
hiányzó közösségi funkciók	A Komplex telep-programban kialakult közösségépítő, közösség fejlesztő programok folytatása
hátrányos megkülönböztetésről szóló jelzőrendszer	szükséges a helyi szintű jelzőrendszer kiépítése,

kidolgozása szükséges	hogyan a munkavállalással kapcsolatos esteleges diszkriminatív jelenségek láthatóak legyenek
hátrányos helyzetűek lakhatásának biztosítása	a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A rászoruló családok gyermekei rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek, az önkormányzat rendkívüli települési támogatást is biztosít a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, a gyermeket gondozó család a gyermek iskoláztatásához, a gyermek óvodáztatásának költségeihez, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a gyermek egészséges fejlődése biztosításának költségeihez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szoruló család részére.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A veszélyeztetett és védelembe vett gyerekek számán belül 18 év alattiak száma 2008 és 2011 között összesen 166 fővel csökkent. A legnagyobb mértékű csökkenés 2010-ben következett be, ekkor 96 fővel volt kevesebb a 18 év alattiak száma a népességben. A veszélyeztetett és védelembe vett gyerekek számán belül 18 év alattiak száma 2012-ben ismét növekedett, majd 2014-ben csökkent és az azt követő években ismét növekedett.

A védelembe vett 18 év alattiak száma nem emelkedett ebben az időintervallumban, 2008-ban 0,4 % volt, 2009-től 2011-ig tartja a 0,5 %-os értéket, azóta 2013-ban emelkedett 0,8%-ot, 2014-ben 1,11%-ot, 2016-ban 1,07%-ot. (Lásd a HEP melléklet táblázatait)

A megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül 68-92 % között mozog. A legeredményesebb 2009 után 2012-ben volt, a védelembe vétel 77,5 %-át szüntették meg, azóta 2015-ben 29%-át, 2016-ban 56%-át. A megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül legeredményesebb 2009 után 2016-ban volt.

A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2013-ig fokozatosan emelkedik: 2008-ban 2.8 % volt, 2011-ben már 4 %, 2013-ban 4,43% volt.

A veszélyeztetett és védelembe vett gyerekek száma a 2015. évi adatokhoz képest ismét növekedett.

2013. szeptember hó 1. napjától a jegyzői gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló eljárás során - az ügyfél erre irányuló kérelme esetén – a Gyvt. vonatkozó rendelkezéseire tekintettel megvizsgálja a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását is, külön döntéssel állapítja meg, hogy a gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű tekintettel a szülő/gyám alacsony iskolai végzettségére (legfeljebb alapfokú végzettség), a szülő/gyám alacsony foglalkoztatottságára, az elégtelen lakáskörülményekre, a nevelésbe vételre, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátásra.

A jogszabályváltozást követően a 2014. évben a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására 36 gyermek esetében került sor. 4 gyermek esetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony iskolai végzettségére és az elégtelen lakókörnyezetre, 32 gyermek esetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony

iskolai végzettségére és a szülők/egyik szülő alacsony foglalkoztatottságára tekintettel. Hátrányos helyzet fennállásának megállapítására 22 gyermek esetében került sor. 18 gyermek esetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony iskolai végzettségére, 4 gyermek esetében mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony foglalkoztatottságára tekintettel.

A 2016-os évben a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítására 32 gyermek esetében került sor (2015-ben 37, 2014-ben 36 volt). 12 gyermek esetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony iskolai végzettségére és az elégtelen lakókörnyezetre, 20 gyermek esetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony iskolai végzettségére és a szülők/egyik szülő alacsony foglalkoztatottságára tekintettel.

Hátrányos helyzet fennállásának megállapítására 198 gyermek esetében került sor (2015-ben 151, 2014-ben 22 volt). 187 gyermek esetében a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony iskolai végzettségére, 11 gyermek esetében mindkét szülő/gyermeket egyedül nevelő szülő alacsony foglalkoztatottságára tekintettel.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2013-tól folyamatosan csökken, 2013-ban 915 fő, 2014-ben 837 fő (Lásd a HEP melléklet táblázatait). Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a benyújtott kérelmek alapján 2014. évben 837 fő (797 gyermek és 40 nagykorú fiatal) részére került megállapításra, 5 elutasító döntés született a gyermeket gondozó család jövedelmi, vagyoni viszonyaira tekintettel, 3 esetben került sor megszüntetésre. Az előző évhez képest csökkent a kedvezményben részesítettek száma. A Jászberény város illetékességi területén élő gyermekek 17-18%-a jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

A kedvezményezetttek közül 214 gyermek 6 év alatti, 424 az általános iskolások száma, míg 159 fő középiskolás. A 18 év feletti, saját jogon kedvezményre jogosultak száma pedig 40 fő. A kedvezményre jogosultak 454 családban nevelkednek.

A családok gyermekszám szerinti megoszlása a következő:

Egy gyermeket nevelnek 221 családban, kettőt 153 családban. A három gyermekes családok száma 57, a négy és több gyermekesek száma pedig 23. 194 család van, ahol a szülő egyedül neveli gyermekét, ez 42.7% a kedvezményre jogosult családokhoz viszonyítva.

A megállapított kedvezményre jogosult gyermekek családjában az egy főre jutó jövedelem nem éri el a nyugdíjminimum felét (14.250.- Ft-ot) 78 család esetében, a nyugdíjminimum felénél több, de nem éri el a nyugdíjminimumot (28.500.-Ft-ot) 196 családnál, míg 180 család esetében haladja meg a nyugdíjminimumot az egy főre jutó jövedelem.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a benyújtott kérelmek alapján a 2016-os évben 658 fő (609 gyermek és 49 nagykorú fiatal) részére állapítottunk meg, 2 elutasító döntés született a gyermeket gondozó család jövedelmi, vagyoni viszonyaira tekintettel, 12 esetben került sor megszüntetésre családbafogadás, nevelésbe vétel elrendelése, illetve a család jövedelmi viszonyaiban bekövetkezett változásra tekintettel. Az előző évhez képest csökkent a kedvezményben részesítettek száma. A Jászberény város illetékességi területén élő gyermekek 13%-a volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

A kedvezményezetttek közül 158 gyermek 6 év alatti, 305 az általános iskolások száma, míg 146 fő középiskolás. A 18 év feletti, saját jogon kedvezményre jogosultak száma pedig 49 fő.

A kedvezményre jogosultak 342 családban nevelkedtek.

A családok gyermekszám szerinti megoszlása a következő:

Egy gyermeket neveltek 163 családban, kettőt 107 családban. A három gyermekes családok száma 47, a négy és több gyermekesek száma pedig 25 volt.

184 család volt, ahol a szülő egyedül nevelte gyermekét, ez 53.8% a kedvezményre jogosult családokhoz viszonyítva.

A megállapított kedvezményre jogosult gyermekek családjában az egy főre jutó jövedelem nem érte el a nyugdíjminimum felét (14.250.- Ft-ot) 51 család esetében, a nyugdíjminimum felénél több volt, de nem érte el a nyugdíjminimumot (28.500.- Ft-ot) 167 családnál, míg 124 család esetében haladta meg a nyugdíjminimumot az egy főre jutó havi jövedelem.

A 2017. évi felülvizsgálat során megállapításra került, hogy előző évekhez képest is tovább csökkent a kedvezményben részesítettek száma. Az összes gyermeklétszám is tartós csökkenést mutat, az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer adatbázisai alapján 2001-ben Jászberényben a 0-14 éves korú állandó lakosok száma 4.139 fő volt, míg 2012-ben már csak 3.613 fő, majd 2016-ra 3.142 fő.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, természetbeni támogatásnak és egyéb kedvezményeknek (ingyenes tankönyv) az igénybevételére. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg a jogosult gyermek számára a gyermeket gondozó család jövedelmi, vagyoni viszonyaira tekintettel. A 2016. évben gyermekétkeztetés esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, és 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át, 8. évfolyam fölött tanuló gyermek esetében pedig a térítési díj 50%-át kellett kedvezményként biztosítani. Az előző évhez képest jogszabályi változás nem történt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek – a törvényi előírásnak megfelelően – augusztus és november hónapban fogyasztásra készétel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet utalvány formájában természetbeni támogatást kaptak, melynek összege a 2016-os évben 5.800.- Ft volt alkalmanként, gyermekenként, ez az összeg nem változott az előző évhez képest.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 20/A. § (1) bekezdés alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel alapösszegű természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában. A biztosított természetbeni támogatás összege a 2017-es évtől emelésre és differenciálásra került.

Ugyanezen törvény (2) bekezdése alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel emelt összegű természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában. Az (1) és (2) bekezdés szerinti támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt. A Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény az emelt összegű támogatás értékét 6500 Ft-ban, az alapösszegű támogatás 6000 Ft-ban határozta meg.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény III. fejezete rendelkezett a szociális ellátások rendszerének átalakításáról. E fejezet 3. pontja jelentősen módosította a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt, s a hatásköri változások mellett 2015. március hó 1. napjától új ellátási formát, a települési támogatást – mint kiadáskompenzáló támogatást – vezette be, az önkormányzati segély megszűnt.

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének Humán Erőforrás Bizottsága a települési támogatásról szóló 15/2016. (I. 14.) határozatával javasolta a települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelet 6. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott, gyermekekre tekintettel igényelhető eseti rendkívüli települési támogatás vonatkozásában, hogy a jogosultsági feltétel kerüljön kiterjesztésre a családban egy főre jutó havi jövedelem tekintetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének

háromszorosáig, továbbá a gyermek óvodáztatásának költségeihez, a gyermek egészséges fejlődése biztosításának költségeihez szövegrésszel egészüljön ki e pont.

A Képviselő-testület az egyes önkormányzati rendeletek módosításáról szóló 3/2016. (III. 10.) önkormányzati rendelettel módosította, kiegészítette a települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendeletet a 6. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott, gyermekre tekintettel igényelhető eseti rendkívüli települési támogatás vonatkozásában, hogy a jogosultsági feltétel kerüljön kiterjesztésre a gyermeket gondozó családban egy főre jutó havi jövedelem tekintetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosáig, továbbá a gyermek egészséges fejlődése biztosításának költségeihez szövegrésszel egészüljön ki e pont. A települési támogatás pénzügyi fedezete a Jászberény Városi Önkormányzat 2016. évi költségvetési előirányzatainak megállapításáról szóló 2/2016. (II. 11.) önkormányzati rendeletben biztosított volt.

A települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendeletet 6. § (1) bekezdés f) pontjában foglaltak szerint rendkívüli települési támogatásra volt jogosult a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, a gyermeket gondozó család a gyermek iskoláztatásához, a gyermek óvodáztatásának költségeihez, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a gyermek egészséges fejlődése biztosításának költségeihez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szoruló család, ha az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát.

2015. évben 312 esetben 224 család részesült ebben a támogatási formában.

A támogatásban részesültek 75%-a (168 család) egy alkalommal, 16%-a (35 család) két alkalommal, 9%-a (21 család) három vagy több alkalommal részesült támogatásban.

Az esetek 72%-ában (224 eset) a gyermekek óvodáztatásának, iskoláztatásának költségéhez, az esetek 18%-ában (54 eset) a gyermek egészséges fejlődése biztosításának költségéhez, az esetek 5%-ában (17 eset) a gyermek fogadásának előkészítéséhez, az esetek 5%-ában (17 eset) a nevelésbe vett gyermekkel való kapcsolattartáshoz kértek a gyermekek törvényes képviselői támogatást.

A szülők 22 esetben kértek óvodáztatáshoz támogatást, az esetek 50%-ában egy alkalommal, 2 esetben 2, 1 esetben 3 alkalommal, 202 esetben igényeltek iskoláztatási támogatást, az esetek 69%-ában 1 alkalommal, 20 esetben 2 alkalommal, 6 esetben 3 alkalommal, 1 esetben 4 alkalommal. Több alkalommal a három vagy több gyermekes családok kérelmeztek támogatást.

A Képviselő-testület a 4/2016. (III. 10.) önkormányzati rendelettel döntött az újszülöttek életkezdési támogatásáról. E rendelet 4. §-ában foglaltak szerint az Önkormányzat a törvényes képviselő kérelmére egyszeri önkormányzati életkezdési támogatásban részesíti azt a jászberényi lakcímmel rendelkező újszülöttet, akinek legalább az egyik törvényes képviselője a gyermek születésekor és az azt megelőző legalább 1 éve folyamatosan Jászberény város közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkezik, és a kérelem beadásakor életvitelszerűen is a gyermekkel együtt Jászberényben él. A támogatás összege gyermekenként 40.000.- Ft. E támogatási összeg a gyermek nevére szóló Kincstári Start-értékpapírszámlára kerül utalásra. A megállapított támogatást utólag, a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig kell folyósítani, a folyósításról a jegyző gondoskodik. E támogatás kamatokkal növelt összegét a gyermek 18. életévének betöltését követően veheti fel. A megállapított támogatás kifizetésére, felhasználására vonatkozóan a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló törvény rendelkezései az irányadóak.

A múlt évben az újszülött törvényes képviselőjének kérelmére 108 gyermek részére került megállapításra e támogatás. 2017. év januártól júliusig 58 fő részesült életkezdési támogatásban a Jászberényi Városi Önkormányzat Humán és Önkormányzati Igazgatási Irodájától.

Az önkormányzati védőoltási programról szóló Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2016. (III. 10.) önkormányzati rendelete 3. § alapján a Jászberény Városi Önkormányzat a Jászberény város közigazgatási területén állandó lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező, és életvitelszerűen is a törvényes képviselővel együtt Jászberényben lakó, a tárgyévben 6 hetes kort betöltő gyermekek részére térítésmentesen biztosítja a súlyos rotavírus fertőzés elleni védőoltást a gyermek törvényes képviselőjének kérelmére. Ugyanezen rendelet 4 § alapján az Önkormányzat a Jászberény város

közigazgatási területén állandó lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező, és életvitelszerűen is a törvényes képviselővel együtt Jászberényben lakó, a tárgyévben 15 hónapos kort betöltő gyermekek részére térítésmentesen biztosítja a bárányhimlő (varicella zoster vírus) elleni védőoltást a gyermek törvényes képviselőjének kérelmére.

Az ingyenes étkezésben résztvevő óvodások számánál korábban nem mutatkozott nagy eltérés az egyes évek között, 2014-re lecsökkent, majd az elmúlt években jelentős emelkedés mutat, melynek hátterében az ingyenes étkeztetés kiterjesztése áll. Az ingyenesen étkező általános iskolás tanulók számában viszont 2013-tól csökkenés látható. Az 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma az általános iskolás és középiskolás korú tanulóknál 2014-ig emelkedett majd az elmúlt évben ismét visszaesett. Az ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma a korábbi csökkenés után ismét emelkedik.

Az Ifjúsági Önkormányzat 2015. október 19. napján alakult öt általános iskola és négy középiskola részvételével. Az érintett oktatási intézmények 3-3 fő diákot delegáltak, akik szavazati joggal vesznek részt a közgyűlésen. Az alakuló ülésen megválasztották az Ifjúsági Önkormányzat elnökségének tagjait két évre. Minden iskola egy főt delegált, így az elnökség 9 tagú lett. Az Ifjúsági Önkormányzat célja Jászberény város fiatalságának összefogása, érdekeinek képviselete, a fiatalokat érintő önkormányzati döntések véleményezése, a tervezett programjainak megvalósítása. Működéséhez Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 2016. évi költségvetéséből két millió forint támogatást biztosított. A költségvetés teljes egészét jelenleg programokra fordítják. A 2016. évi keretből 17 rendezvény volt tervben. (Csapatépítő sportdelután, Klapka Kupa, Fesztiválhangulatban kerekasztal megbeszélés, „Látványos gördület” kerékpározás az európai autómentes nap alkalmából, diákpolgármester választás, „Az én '56-om” pályázat, vetélkedők, budapesti kirándulás. Magyarország Kormánya a TOP-7.1.1-16 jelű, kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és a helyi közösség-szervezés a város helyi fejlesztési stratégiához kapcsolódó pályázati felhívása 2016 májusában jelent meg. A felhívás átfogó célja kísérleti jelleggel, integrált és programalapú fejlesztések megvalósítása, városi szinten a helyi közösségek részvételének és tudatosságának fokozása, a helyi társadalmak megújítása a helyi és közösségi alapú gazdaság fejlesztése érdekében. E cél elérésének a TOP7.1.1-16 prioritásához kapcsolódó eszköze a városok kulturális és közösségi életének megújítása, a közösségi alapú gazdaságfejlesztési módszertanok kialakítása és elterjesztése a helyi lakosság, civil szervezetek, vállalkozások és önkormányzatok együttműködésével, illetve kedvezményezésére készülő integrált, közösségfejlesztést és helyi identitástudatot segítő, elsődlegesen kulturális és közösségi tartalmú, a helyi közösség fejlesztését támogató stratégiák mentén. Tekintettel arra, hogy a stratégia kifejezetten az ifjúságot érinti, ezért elsődlegesen az Ifjúsági Önkormányzat tárgyalta az pályázati felhíváshoz elkészült anyagot. A közgyűlésen részletesen bemutatásra került az ifjúsági stratégia, majd a fiatalok hozzászólásukban kifejtették, hogy szeretik a jászberényi iskolákat, de hiányolják, hogy Jászberényben nincs szórakozási lehetőség. Olyan helyet szeretnének, ahol biztonságosan tudják a szabadidejüket eltölteni.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Minden évben megszervezésre kerül a hátrányos helyzetű gyermekek szociális nyári étkeztetése, azonban a bevonható gyermekek száma a kapott állami normatíva összegétől függ. 2012-től jogszabályváltozás következtében az ingyen étkezést kizárólag meleg étkeztetés formájában lehet nyújtani.

Az étkeztetésben részesülő gyermekek rendelkezésre álló adatai alapján 2008 és 2014 között az érintettek száma folyamatosan emelkedett. 2015. évben 262 gyermek részesül nyári gyermekétkeztetésben.

2017. évi felülvizsgálatkor az Önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében már a 2016. évben napi egyszeri ingyenes meleg-étkeztetés formájában, 375.-Ft/adag értékben, 211 fő hátrányos és 46 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (összesen 257 fő gyermek) részére biztosított étkezést a gyermek törvényes képviselőjének kérelmére a szünidei időszakokban. A rendelkezésre álló forrás 4.238.080.- Ft, melynek 100%-a (pályázati) központi költségvetési támogatás volt, melyből 2.512.075.- Ft került felhasználásra.

Szünidei étkeztetésben részesülő kiskorúak az igénybevétel időtartama szerint:

Tavaszi szünet: 2016. év március hó 24. napjától 2016. év március hó 29. napjáig (3 munkanap) 39 fő részére 68 adag, 55.721 Ft összegben.

Nyári szünet: 2016. év június 29. napjától 2016. augusztus 25. napjáig (43 munkanap) 119 fő részére 4355 adag, 2.231.708,- Ft összegben.

Őszi szünet: 2016. év november hó 2. napjától 2016. év november hó 4. napjáig (3 munkanap) 42 fő részére 106 adag, 61.768,- Ft összegben.

Téli szünet: 2016. év december hó 22. napjától 2017. január hó 2. napjáig (7 munkanap) 57 fő részére 254 adag, 162.878,- Ft összegben.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A HEP készítésének idején (2013) nem álltak rendelkezésre adatok, amely a személyi adatok kezelésére vonatkozó előírásoknak köszönhető. A későbbiekben javasolt a kérdés nyomon követése, az illetékes hatóságokkal a folyamatos kapcsolattartás kiépítése.

A tankötelezettség hatálya alá tartoznak és jogosultak az ingyenes oktatásra, illetve a magyar társaikkal azonos pedagógiai és szociális juttatások igénybevételére a menekültek; menedékkjogot kérők; átmenetileg Magyarországon menedéket kereső személyek (menedékesek) nemzetiségtől függetlenül minden bevándorló. Menekült vagy politikai menedékkjogot kért gyerekeket külön juttatás illeti meg a BÁH-tól.²

Egyéb kiegészítő információk nem állnak rendelkezésre. A magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma az adatok alapján a településen nem jelentős. Önkormányzati adatgyűjtés keretében megállapításra került 2017. évi felülvizsgálat során, hogy magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma: 2014-ben 2 fő, 2015-ben 3 fő és 2016-ban 1 fő; a magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma: 2014-ben 5 fő, 2015-ben 5 fő.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A korábbi anti-szegregációs terv tartalmaz erre vonatkozó adatokat, amelyek ismertetése a szegregátumok bemutatásánál történt meg. A szegregátumok elemzését a 2011. évi népszámlálás és a később ebből előállított kartogramok elemzésével szükséges majd elvégezni. A szegregált lakókörnyezet kapcsán kiemelten szükséges figyelni arra, hogy a szolgáltatásokhoz való hozzáférés miként biztosított. A szegregátumokban élő gyerekek körülményeinek felmérése különösen fontos. Az önkormányzat ellátórendszerének kiemelt figyelmet kell fordítania arra, hogy a szegregátumban élő gyerekek minden rendelkezésre álló segítséget, szolgáltatást megkapjanak. A 2015. évi felülvizsgálat során a szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek adatgyűjtése a TÁMOP-5.3.6-11/1 „Komplex telep-program” (komplex humán szolgáltatás hozzáférés biztosítása) és a TÁMOP-5.4.9-11/1-2012-0018 „Szociális szolgáltatások fejlesztése Jászberényben,” elnevezésű projekt keretében megvalósult.

TOP-5.2.1-15 „A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok Jászberényben” pályázat keretében 2017. június 1-jével új program indul a már megkezdett tevékenységek folytatására. A projekt célja a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, iskolai felzárkózást, családsegítést, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító komplex programok megvalósítása a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja érdekében.

A város legjelentősebb szegregációs problémái nem is a belvárosban, hanem a város külterületén jelentkeznek, azon belül is a Neszűr területén, mely egy a 31. számú főútról 12 dűlőúton keresztül megközelíthető 431,5 hektáros terület. A Jászberénytől kb. 5-7 km-re lévő, korábban főleg zártkerti gazdasági ingatlanokkal beépített terület az elmúlt évtizedek alatt fokozatosan leépült, a kedvezőtlen gazdasági és társadalmi változásokkal összefüggésben a városból kiszoruló, lecsúszott családok idővel fokozatosan belakták, de jelentős a más vidéki nagyvárosokból idetelepült hasonló élethelyzetű egyének és családok száma is. Az utóbbi években megnövekedett és jelenleg is növekvő népességszám, és az ennek

² HEP sablon

okán jelentkező problémák indokolják és sürgetik a terület rendezésére és fejlesztésére irányuló rövid és hosszú távú tervek konkretizálását és a beavatkozást.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői álláshelyek száma nem változott 2008 és 2012 között, 2013-tól 11, majd 2015-től 12 a védőnői álláshelyek száma. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma 2014-ig kis mértékben, de csökkent, majd 2015-ben emelkedett. 2008-ban ez 185 fő volt, míg 2012-ben 171 fő, 2014-ben már csak 141 fő. (Lásd a HEP melléklet táblázatait)

Módosultak 2013. június 1-jétől a védőnői körzetek. Az önkormányzat által eddig meghatározott 12 vegyes védőnői körzet helyett 9 területi védőnői és 3 új iskola védőnői körzet került kialakításra, tekintettel a védőnői feladatellátásra vonatkozó hatályos jogszabályi rendelkezésekre, továbbá figyelembe véve a hatékonyabb munkavégzés és a körzetek egyenlő arányú leterheltségének szempontjait.

Új fejlemény, hogy tervezik a Nemzeti Védőnői Szolgálat létrehozását, a kormányhatározat³ szerint 2017. július hó 1-ig kell kidolgoznia az erről szóló koncepciót.

A 2015 évben ismét emelkedésnek indult a 0-3 év közötti gyermekek száma, és ezzel összefüggésben a védőnőnkénti átlagos gyermekszám is.

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem kiemelt feladata a kismamák gyakorlati és lelki segítése, hogy támogassák a felügyeletük alá tartozó gyermekek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő fontos eleme a kisgyermekes családok „védőhálójának”, hiszen közvetlen és személyes kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekek ellátását végző intézményekkel és a gyermekorvossal is, így a településen átfogó képpel rendelkezik a családok nehézségeiről, gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként mindezeket figyelembe véve hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak.

A településen minden évben megszervezésre kerülő éves gyermekvédelmi szakmai tanácskozások előkészítése során bekért előzetes írásbeli tájékoztatókban jelzett, a védőnői munka során tapasztalt helyi problémák az elmúlt öt év távlatában az alábbiak voltak:

- anyagi problémák, szegénység, megélhetési nehézségek,
- romló szociális helyzet, higiéniai problémák,
- érzelmi kapcsolatok sivársága, szülők türelmetlensége, feszültsége,
- agresszió jelenléte a családokban,
- egyszülős családok növekvő száma,
- életvezetési problémák, szülők érdektelensége,
- kevés bölcsődei férőhely, GYES utáni elhelyezkedési gondok,
- egyre több anya tér vissza még a gyermek 3 éves kora előtt dolgozni
- 2016-ban nőtt a szociális okból veszélyeztetett kismamák és a fiatalok száma.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Jászberényben külön működik háziorvosi ill. gyermekorvosi ellátás. 5 házi gyermekorvosi praxis van, melyből 2 jelenleg üres, az ellátás helyettesítéssel megoldott.

³ MK 17076 (Magyar Közlöny 76. szám 2017. május 29.))

A vizsgált időszakban megállapítható, hogy az ellátott esetek száma évről-évre kevesebb, összesen 10.972 esettel kevesebb gyermekorvosi ellátás történt 2008-tól 2013-ra. (Lásd a HEP melléklet táblázatait)

A vizsgált időszakban megállapítható, hogy a háziorvosok által ellátott esetek száma csökkent, ugyanakkor a gyermekorvosok által ellátott esetek száma emelkedést mutat. A jelenleg hiányzó praxisok mellett ez nagy terhet róhat a feladatot ellátó 3 gyermekorvosra.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A városban egy külön, speciális formában működő alapítványi óvoda látja el a sajátos nevelési igényű gyerekek alapozó képességfejlesztését, rehabilitációját gyógypedagógiai keretek között. 12 településről fogadnak gyermekeket jelenleg 107 férőhelyen, 5 csoportban. A MACI Alapítványi Óvoda tevékenységi körét mutatják be az alábbi adatok és jellemzők.

Intézményegységek:

- a) óvoda
- b) gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény (óvoda, fejlesztő iskola),
- c) pedagógiai szakszolgálati intézmény,
- d) pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmény

Alap feladatellátás:

1. alapfeladat:

- a) óvodai nevelés,
- b) fejlesztő nevelés, fejlesztő nevelés-oktatás,
- c) pedagógiai szakszolgálati feladat,
- d) a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása,
- e) azoknak a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, tanulóknak az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátása, akik a többi gyermekkel, tanulóval nem foglalkoztathatók együtt,
- f) pedagógiai-szakmai szolgáltatás

2. beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Szolgáltatások, amelyet ellát az óvoda:

- a) Konduktív pedagógia
- b) Logopédiai ellátás
- c) Gyógypedagógiai ellátás
- d) Vízhez szoktatás, úszásoktatás
- e) Számos sporttevékenység: pl. görkorcsolya, foci
- f) Állattal segített foglalkozások: lovaglás, kutyával segített foglalkozás
- g) Kétnyelvű óvodai csoport (angol-magyar)
- h) Sérülés specifikus szülői munkacsoportok, szülősegítő szolgáltatások

	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Feladat ellátási helyek száma	1	1	1	1	1
Óvodás gyermekek száma (2. 5-8 év)	87	75	67	37	58
SNI-s óvodások ebből	28	25	19	16	24
Jászberényi óvodás	60	44	47	40	42
Szakszolgálat - gyermekek száma (0-5, 8-23 év)	3	8	5	7	7

Fejlesztő Iskola - tanulók száma	6	6	6	6	-
Bejáró fejlesztő iskolás tanulók	5	5	5	-	-

d) gyermekjóléti alapellátás

Az önkormányzat a fenntartásában működő Jászberény Városi Önkormányzati Bölcsőde és Védőnői Szolgálat bölcsődei intézményegységén keresztül gondoskodik Jászberény város közigazgatási területére kiterjedő illetékességgel az életkoruk alapján bölcsődei ellátásra jogosult, családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátásáról.

A férőhelyek száma a 2008 és 2014 közötti időszakban folyamatosan emelkedett 40-ről 62 férőhelyre. Az adatok alapján megállapítható, hogy férőhelybővítés 2009-ben és 2011-ben volt. A bölcsődébe beírt gyermekek száma 2014-ben jelentős emelkedést mutatott. A szociális szempontból felvett gyerekek száma csökkent.

Míg előbbi esetében további férőhelyekre volt szükség, a rendelkezésre álló adatok azt mutatják, hogy a 2011-es bővítés után további igény nem merült fel, a rendelkezésre álló férőhelyek képesek kielégíteni a jelentkező igényeket. A szociális szempontból felvett gyerekek száma 2012-ben az összes beíratott gyermek 38,3%-a (23 fő), 2013-ben pedig csökkenés történt, a szociális szempontból felvett gyerekek száma az összes beíratott gyermek 23,33 %-a, azaz 14 fő volt. (Lásd a HEP melléklet táblázatait)

A Gyvt. 94. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

A Gyvt. 94. § (2) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzat az e törvényben foglaltak szerint biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat (bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona), szervezi és közvetíti a másol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

A Gyvt. 94. § (2a) bekezdése szerint a települési önkormányzat a múlt évben a lakosságszámtól függetlenül köteles volt gyermekjóléti szolgálatot működtetni.

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A múlt évben a Jászberény Városi Önkormányzati Bölcsőde és Védőnői Szolgálat bölcsődei intézményegysége 62 férőhelyen biztosította a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását.

Jászberény város közigazgatási területén a múlt évben a Gyermekcentrum Alapítvány a fenntartásában működő Fejlesztő Kuckó, Manócska, Virágoskert, Katica Családi Napköziben 7-7-7-7 férőhellyel biztosította a gyermekek (húszhetestől tizenégy éves korig) napközbeni ellátását.

A Manósziget Családi Napközi és Játszóház Nonprofit Kft. fenntartásában működő Menő Manó, Csicsergők, illetve Fecsegő Tipegők Családi Napközik 7-7-7 férőhellyel gondoskodtak a gyermekek ellátásáról.

A Rella Baba Nonprofit Kft. fenntartásában 2015 novemberétől kezdhette meg működését a Baby World Családi Napközi 7 férőhellyel.

Ettől az évtől kezdődően a családi napközik – a vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint – már családi bölcsődeként működnek tovább.

2017 januárjától:

- a Gyermekcentrum Közhasznú Alapítvány fenntartásában működő Fejlesztő kuckó Családi bölcsőde Hálózatában a Katica Családi Bölcsőde, a Virágoskert Családi Bölcsőde, a Manócska Családi Bölcsőde és a Fejlesztő kuckó Családi Bölcsőde 7-7-7-7 férőhellyel,

- a Manósziget Családi Napközi és Játszóház Nonprofit Kft. fenntartásában működő Manósziget Családi Bölcsőde Hálózatában a Menő Manó Családi Bölcsőde, a Fecsegő Tipegők Családi Bölcsőde és a Csicsergők Családi Bölcsőde 7-7-7 férőhellyel,

- a Rella Baba Nonprofit Kft. fenntartásában működő Baby World Családi Bölcsőde 2015 novemberétől 7 férőhellyel biztosítja továbbra is a gyermekek ellátását.

Az alapellátás célja: hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kiemelt veszélyeztetettség megszüntetéséhez.

2014. május hó 14. napján Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 167/2014. (V. 14.) határozata alapján döntött a Családi napközik támogatásáról. Jászberény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Manósziget Családi Napközi és Játsszoház Nonprofit Kft. részére 1.680 eFt összegű, a Gyermekcentrum Kiemelten Közhasznú Alapítvány részére 3.360 eFt támogatást biztosított a családi napközik 2014. évi működtetéséhez.

e) gyermekvédelem

Gyermekjóléti szolgáltatást Jászberény város közigazgatási területére való kiterjedéssel a Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat I. Szakmai Központja látta el 2016. évig.

A Teir adatbázis Központi Statisztikai Hivatal Területi statisztikai adatok rendszeréből a 2013-as évre a gyermekjóléti szolgálat által gondozott kiskorúak száma 227 főt jelez.

GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁSBAN RÉSZESÜLŐK SZÁMA							
	0 – 5 éves	6 – 13 éves	14 – 17 éves	Ellátott gyermekek (év/fő)	Családok száma	Éves forgalom	Szakmai tevékenységek száma
2000				218	134	745	
2001				220	144	953	
2002				244	138	917	
2003	80	83	63	226	150	1265	
2004	75	84	70	229	130	1508	
2005	60	74	61	195	108	1584	3778
2006	70	84	40	194	106	1645	4472
2007	62	98	56	216	134	2129	3968
2008	71	104	47	222	129	2738	6382
2009	80	117	75	268	181	2819	7657
2010	70	111	96	277	174	2758	7180
2011	60	110	120	290	172	2333	6224
2012	63	117	113	293	191	2926	6960
2013	61	122	111	294	176	3614	9174
2014	60	102	93	255	170	3175	6674

A táblázat szemlélteti a gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő gyermekek számának alakulását az elmúlt években. Az ellátotti létszám alakulását jelentősen befolyásolja az észlelő- és jelzőrendszer⁴ érkező jelzések száma, amely az elmúlt évben a korábbi emelkedő tendencia után mérséklődést mutatott. Az adatok alapján megállapítható, hogy 13 %-kal kevesebb nehézségekkel küzdő gyermek és család került a szolgáltatás látókörébe, mint 2013-ban.

A szolgáltatás éves forgalmi adatai azt mutatják, hogy az igénybe vevők mindezek ellenére továbbra is nagy számban keresik fel a szolgáltatást.

⁴ Észlelő és jelzőrendszer: a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. § által meghatározott és nevesített, gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó személyek, intézmények, szervezetek.

GONDOZÁSI ESETEK SZÁMA										
Év	0-5	6-13	14-17	Alapellátott gyermekek száma	Védelembe vett gyermekek száma	Utógondozott gyermekek Száma	Családjából kiemelt		Összesen	Családok száma
							ID	ÁT		
2000				48	31	1			80	
2001				82	15	1			98	64
2002				100	15	0			115	65
2003				102	31	1			134	79
2004				122	30	1			153	90
2005	41	51	35	111	12	4			127	76
2006	40	52	28	101	17	2			120	62
2007	36	62	30	114	13	1			128	72
2008	46	64	21	105	26	-			131	67
2009	42	90	33	117	43	5			165	85
2010	39	83	54	139	33	-	-	4	176	91
2011	47	80	49	131	42	-	1	2	176	92
2012	40	84	71	124	59	-	2	10	195	116
2013	49	98	80	145	57	-	18	7	227	141
2014	45	83	67	140	26	3	-	26	195	119

ID: ideiglenes hatállyal befogadó gyermekotthonban elhelyezett

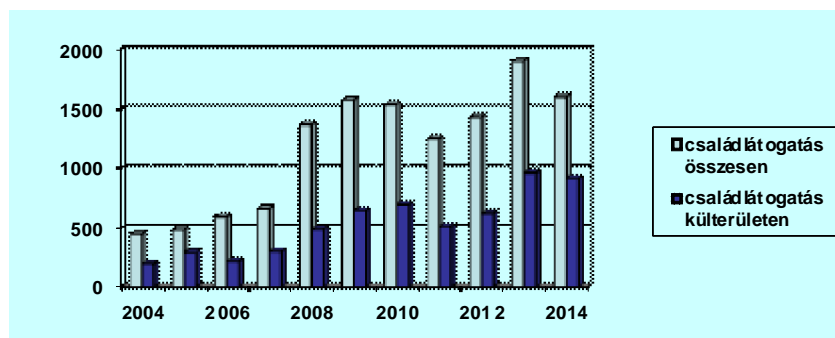
ÁT: átmeneti nevelésbe vett, 2014. 01. 01-től nevelésbe vett

A szolgáltatásban részesülők számának táblázatából kitűnő tendencia arányában a gondozási esetek számának alakulásában is megfigyelhető, itt is érzékelhető a korábbi év kiugró tendenciája utáni visszaesés (-14 %). Visszaulva, a gondozási esetek számának csökkenése minden bizonnyal összefügg a veszélyeztetettséget észlelő jelzések arányának csökkenésével, mely -27 %. (Az észlelő- és jelzőrendszertől érkező jelzések száma 2012-ben 231, 2013-ban 254, 2014-ben 184 volt.)

Az alapellátásba vétel aránya nagyságrendileg alig változott, ugyanakkor 54%-kal csökkent a védelembe vett gyermekek száma.

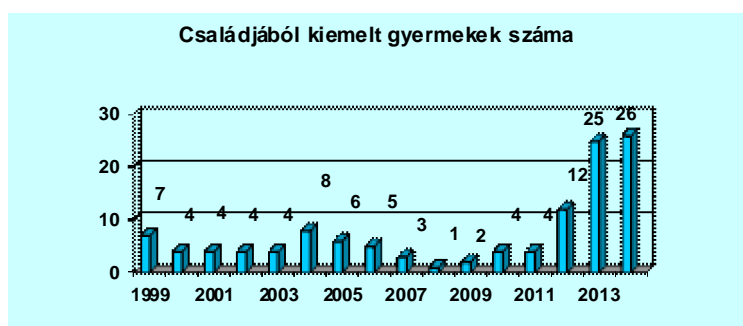
Jászsági Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat a veszélyeztetettség okait, a kezelt problémák számát/típusát tekintve a korábbi anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő) problémák után mostanra az életviteli problémák kerültek az első helyre. A második helyre az elmúlt évek növekvő tendenciája után a családi konfliktusok kúsztak fel (szülők közti, szülő-gyermek közti), harmadik helyen pedig a gyermeknevelési és a magatartás, illetve teljesítményzavarok állnak. Szinte alig lemaradva ugyanitt foglal helyet a szülői elhanyagolás és gyermekintézménybe való beilleszkedési zavar is.

A gyermekjóléti feladatok ellátása során a szolgálat 1600 alkalommal végezett családlátogatást a 2014. évben. Ebből 918 a külterületeken élő családoknál történt (ebből a Neszűrben 769). A gyermekjóléti szolgáltatás szakmai tevékenységében jelentős és növekvő arányt képvisel a külterületen végzett családlátogatások száma 57 % (2012-ben 43 %, 2013-ban 51 %), melyet a diagram is szemléltet:

Ezt a magas külterületi feladatmutatót az eredményezi, hogy a gondozott gyermekek 52 %-a a külterületi településrészen található, ezen belül a Neszűr 41 %-ot képvisel.

Már 2013-ban kezdetét vette továbbá az a kedvezőtlen tendencia, hogy jelentősen megnőtt a családból történő kiemelések aránya, amely az elmúlt évben sem látszik csökkenni (2013-ban 25, 2014-ben 26 gyermek). Mivel a szakellátásba került gyermekek száma továbbra is jellemzően a település külterületéről, azon belül is jellemzően a Neszűrben élő családokból került ki (92 %), ez szintén megemeli a külterületi jelenlét feladatmutatóit. Mindez arra utal, hogy az ott élők élethelyzetében már évek óta tapasztalható negatív folyamatok továbbra is jelen vannak, azaz a családból történő kiemelések megemelkedett aránya az itt élő családok élethelyzetének fokozódó ellehetetlenülésére, bizonyos alapvető funkciók elvesztésére, és működésük felborulására engednek következtetni.

A gyermekjóléti szolgálat egyik speciális feladata a családjukból kiemelt gyermekek szüleinek gondozása, mely során próbálják családgondozással elősegíteni az átmeneti neveltek otthoni környezetükbe történő visszahelyezését, a gyermeknevelésre alkalmas életkörülmények megteremtését, javítását, valamint a szülő és a gyermek közötti kapcsolat megőrzését, helyreállítását. 2014-ben 22 családnál, 40 gyermeket érintően láttak el ilyen feladatokat. Az elmúlt évben családba történő visszahelyezésre 3 esetben került sor.

Az adatokból egyértelműen megállapítható, hogy a szolgálatok aktív kapcsolatban vannak az egyes intézményekkel, ágazati szereplőkkel. Az együttműködésnek köszönhetően a jelzőrendszer működik a szakterületen, az intézkedések megtörténnek. A jövőben ennek a gyakorlatnak a fenntartása, szakmai szempontú bővítése indokolt lehet, amelyet az ágazati szereplők együttműködésére szükséges alapozni.

Gyermekjóléti szolgáltatást Jászberény város közigazgatási területére való kiterjedéssel 2017. január 1-jétől a Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ látja el.

A gyermekvédelem területén az alábbi összefoglaló kép bontakozik ki.

Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai tevékenységének bemutatása

Az elmúlt évben a szolgáltatás szerkezeti átalakítását figyelembe véve a statisztikai adatok rögzítése, dokumentálása és az adatszolgáltatási kötelezettség a korábbi évektől eltérően már egy teljesen más struktúrában zajlott (szolgálat esetén a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás összevonása/integrálása, központ és szolgálat elkülönült szervezeti egységei). Ezt figyelembe véve az intézmény, ezen belül a gyermekjóléti szolgáltatás szakmai tevékenységének bemutatása az előző évek szolgáltatási adataival, tendenciáival már nem minden vonatkozásban válik összevethetővé vagy viszonyíthatóvá. Ennek ellenére a fontosabbnak vélt területeken kísérletet tesznek párhuzamok mentén értékeléseket és összehasonlításokat is tenni a szolgáltatási, ellátotti mutatók és szakmai tevékenységek alakulásának bemutatására.

Család és gyermekjóléti szolgálat:

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATNÁL MEGJELENTEK				
Igénybevétel módja	0 – 17 éves	18 éves és idősebb	Összesen	Családok száma
Együttműködési megállapodás alapján	162	168	330	116
Tanácsadottként megjelentek			66	40
Egyszeri alkalommal megjelentek száma	0	133	133	127
Összesen			529	283

1. számú táblázat

Az 1. számú táblázat szemlélteti az elmúlt évben, 2016-ban a család- és gyermekjóléti szolgálatot felkeresők számát. Ez azt jelenti, hogy a statisztikai adatszolgáltatásban összevonásra kerültek a két szolgáltatás (családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás) statisztikai adatai. Az ellátotti létszám „összetetté” vált abból a szempontból is, hogy a szerkezeti átalakítást követően, a korábbi évektől eltérően a gyermekjóléti szolgáltatásban az ellátott gyermekeken túl már azok szüleit is rögzíteni kell. Mindezt figyelembe véve bonyolultabbá és nehezebbé vált az adatszolgáltatás külön a két szolgáltatásról, hiszen az adatok és mutatók nyilvántartására vonatkozó jogszabályi előírások nem is írják elő a két szolgáltatásról külön történő adatnyilvántartási kötelezettséget. Mindemellett törekednek a szolgálat tevékenységén belül a gyermekjóléti szolgáltatást is lehatárolni.

Az adatokból az kitűnik, hogy a szolgáltatások összevonásának úgymond „vesztése” a családsegítés lett. A korábbi évek 300-350 ellátottját tekintve az elmúlt évben 141 fő került regisztrálásra a családsegítésben. Ezt figyelembe véve összesen 388 fő (gyermek és szülei) részesült gyermekjóléti szolgáltatásban. Mivel nő a gyermekjóléti szolgáltatást igénylő esetek száma és egyre összetettebb és időigényesebb az esetek ellátása, a kapacitások érthető módon a gyermekjóléti oldalon összpontosulnak.

GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁSBAN RÉSZESÜLŐK			
Év	Ellátott gyermekek (év/fő)	Éves forgalom	Szakmai tevékenységek száma
2012	195	2926	6960
2013	227	3614	9174
2014	195	3175	6674
2015	155	2269	5827
2016	162	3023	7511

2. számú táblázat

Az 2. számú táblázat szemlélteti a gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő gyermekek számának alakulását az elmúlt években. Az ellátotti létszámot jelentősen befolyásolja az észlelő- és jelzőrendszerből⁵ érkező jelzések száma. 2016-ban az azt megelőző korábbi két évben megfigyelhető visszaesést követően 22 %-kal több jelzés érkezett a szolgálathoz, tehát több nehézséggel küzdő gyermek és család került a szolgáltatás látókörébe. A tárgyévben újként keletkezett esetek száma 84-ről 114-re emelkedett. Az ellátotti létszám emelkedésének további oka megítélésünk szerint a családok válsága következtében megjelenő és egyre nehezedő életkörülmények.

⁵ Észlelő és jelzőrendszer: a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 17§ által meghatározott és nevesített, gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó személyek, intézmények, szervezetek.

Figyelembe véve a családsegítés 535-re zuhant forgalmát, a gyermekjóléti ellátás forgalmi adatai tovább növekedtek.

Az éves forgalmi és szakmai tevékenységek számában látható jelentős növekedés mellett az év során többszörös szakember elvándorlással és létszámiánnyal is küzdött a szolgálat. Ilyen körülmények között az adatok alátámasztják, hogy a munkatársak nagy munkaterheknek voltak kitéve, mely esetenként még a munkaidőn túli munkavégzések mellett sem volt teljesíthető maradéktalanul.

A szolgáltatás látókörébe került veszélyeztetett gyermekek számát tekintve (199) az tapasztalható, hogy a családgondozás során jellemző jelenség a problémák többszörösen összetett, halmozott vagy súlyosabb fokú előfordulása. Az ellehetetlenedett, sokproblémás élethelyzeteken több esetben már a hosszú távú - akár évekig elhúzódó - családgondozás és intenzív szakmai együttműködés sem képes tartósan enyhíteni, esetenként a gyermekek saját családjukban történő nevelkedésének lehetőségét tovább megtartani.

A veszélyeztetettség okait tekintve első helyen a környezeti okok állnak, melyen belül legjellemzőbbek a családi konfliktusok (szülők közti, szülő-gyermek közti) és a nevelési problémák. A másik hangsúlyos főcsoport a magatartási okok, melyen belül a gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézségek (köznevelési, jellemzően iskolai hiányzások, magatartászavarok) vezetnek. Durva változás, hogy a szolgálatnál ellátott bántalmazott gyermekek száma 9-ről 21-re emelkedett. Ezen belül a fizikai 5-ről 9-re, a lelki 3-ről 11-re. Szexuális bántalmazás 1 esetben történt. A családon belüli bántalmazások száma is növekedést mutat (11-ről 21-re emelkedett). Az elhanyagolt gyermekek száma is 73-ról 90-re növekedett.

A családlátogatások száma a szolgálat részéről 1297. Ebből 839 a külterületeken élő családoknál történt, mely mutatja, hogy a Neszúrbén és egyéb tanyavilágban továbbra is jelentős feladatokat látunk el.

2016-ban 1 kiskorú, 2 fiatalkorú és 2 felnőtt szociálisan válsághelyzetben lévő várandós anyával került kapcsolatba a gyermekjóléti szolgálat, akiknek gondozásba vétele vált szükségessé. Krízishelyzet miatt családok átmeneti otthonában történő elhelyezésre a 2016-os évben nem került sor.

Család és gyermekjóléti központ:

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONTNÁL MEGJELENTEK			
Igénybevétel módja	0 – 17 éves	18 éves és idősebb	Összesen
Egyszeri alkalommal	0	4	4
Rendszeresen	253	246	499
Ebből hatósági intézkedéssel érintett	253	246	499
Speciális szolgáltatást igénybe vevők			76

3. számú táblázat

A központ ellátottjainak száma a 3. számú táblázatban látható, 2016-ban összesen 499 fő, melyből 240 kiskorú volt. A speciális szolgáltatásokon belül 3 esetben kérték a gyermekek krízishelyzetét jelző telefonos készenléti szolgálat segítségét a Jászberényi Járás területén. Jogi tanácsadásban 42 esetben 34 ellátott részesült. Pszichológiai tanácsadást 82 esetben 39 fő vett igénybe.

A központ által tett javaslatlétélek száma 164, melynek eredményeként 225 kiskorú vált jogerős hatósági intézkedéssel érintetté.

A központ hatósági intézkedésekhez kapcsolódó szakmai tevékenységeinek száma 3298. Mindez intézményi szinten a szolgálat és központ részéről összesen 6321, ami egy drasztikus emelkedést mutat visszatekintve a 2015-ös adatokra, hiszen a két szolgáltatás vonatkozásában ez akkor még „csak” 3527 volt.

Mindez szintén azt támasztja alá, hogy az „új” szolgáltatási és szervezeti struktúrában lényegesen nagyobb munkaterhek hárulnak a munkatársakra.

A központ a feladatellátása során a járásban 433 családlátogatást végzett, melyből 201 Jászberényben valósult meg (54 belterületen, 147 pedig a külterületi részekén).

HATÓSÁGI INTÉZKEDÉS NYOMÁN GONDOZOTT KISKORÚAK A KÖZPONTNÁL/FŐ				
védelembe vett	ideiglenes hatállyal elhelyezett	nevelésbe vett	utógondozott	Összesen
128	2	104	6	240
EBBŐL JÁSZBERÉNYBEN				
44	-	48	3	95

4. számú táblázat

A fenti táblázatban az látható, a hatósági intézkedések jelentős részét a védelembe vétel és a nevelésbe vétel teszi ki.

2016-ban a családból történő kiemelések aránya növekedett, 11 gyermeket és 7 családot érintett Jászberényben (2015-ben 8 gyermek). A szakellátásba került gyermekek száma továbbra is jellemzően a település külterületéről kerül ki, azon belül is jellemzően a Neszűrben élő családokból.

Nehéz feladat a családjukból kiemelt gyermekek szüleinek gondozása, mely során próbálják szociális segítő tevékenységgel (családgondozással) elősegíteni a nevelésbe vett gyermekek otthoni környezetükbe történő visszahelyezését, a gyermeknevelésre alkalmas életkörülmények megteremtését, javítását, valamint a szülő és a gyermek közötti kapcsolat megőrzését, helyreállítását. 2016-ban 48 gyermeket érintően láttak el ilyen feladatokat. Az elmúlt évben családba történő visszahelyezésre nem került sor a településen.

Az adatokból egyértelműen megállapítható, hogy a szolgálatok aktív kapcsolatban vannak az egyes intézményekkel, ágazati szereplőkkel. Az együttműködésnek köszönhetően a jelzőrendszer működik a szakterületen, az intézkedések megtörténnek. A jövőben ennek a gyakorlatnak a fenntartása, szakmai szempontú bővítése továbbra is indokolt, amelyet az ágazati szereplők együttműködésére szükséges alapozni.

Családi konfliktusok, problémássá vált emberi kapcsolatok, kritikussá fajult válási szituációk okán továbbra is igény jelentkezik arra, hogy az intézményben kapcsolattartásokhoz helyszínt és szükség esetén családgondozói felügyeletet biztosítsunk. 2016. január 1-jétől a Központ kötelező feladatává vált a kapcsolattartási ügyelet biztosítása, amit azonban jelenleg csak hétköznapiokon áll módunkban biztosítani. Fokozatosan bővül az igénybevevők köre, aktuálisan heti 3 nap zajlanak kapcsolattartások az intézményben.

A Szolgálat továbbra is jó szakmai kapcsolatot ápol és rendszeresen együttműködik számos városi, civil és egyházi szervezettel. Rendszeresen érkeznek hozzánk különböző lakossági felajánlások és adományok (pl. ruhaneműk, háztartási eszközök, bútorok) melyeket folyamatosan közvetítjük klienseink körében. Ezen kívül az elmúlt évben is kaptunk újabb segítséget (ruha-, és élelmiszeradományokat, valamint használati tárgyakat, játékokat) a Tesco-Global Zrt. Jászberényi Áruházától, és a Magyar Vöröskereszt Jászberényi szervezetétől is. Karácsony előtt pedig a Eszterházy Károly Egyetem Jászberényi Campusa (volt SZIE ABPK) és a Tehetség Sportegyesület felajánlásait oszthattuk szét a látókönyünkben lévő nehéz sorsú gyermekek és családjaik körében.

Az intézmény évről évre terephely és tereptanári feladatokat is ellát, rendszeresen fogadja a szakmai gyakorlatra érkező hallgatókat a különböző szakirányú képzési intézményekből.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A településen nem érhető el a gyermekek átmeneti otthona. Ennek elérhetővé tétele indokolt lehet, ezért szükséges megvizsgálni, miként vezethető be a településen a gyermekek átmeneti otthona.

Gyermekek átmeneti otthoni ellátása

A Képviselő-testület Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 8. pontjában, a Gyvt. 94. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt feladatkörében eljárva –figyelemmel a Gyvt. 96. § (1)-(2) bekezdéseiben, 97. § (1) bekezdésében foglaltakra – a gyermekvédelmi törvényben előírt kötelezettség teljesítésének, gyermekek átmeneti otthoni ellátása ellátási szerződés útján való biztosításának érdekében a 133/2016. (III. 9.) határozatával döntött arról, hogy ellátási szerződést köt az intézményfenntartó Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásával a Társulási Tanács 6/2016. (II. 15.) határozatának 2. pontjában meghatározott feltételek szerint a 2016. évre szólóan. A Képviselő-testület kinyilvánította továbbá, hogy a gyermekek átmeneti otthoni ellátásának biztosítására előírt törvényi kötelezettségnek a jövőben az intézményfenntartó Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásával kötött ellátási szerződés útján kíván eleget tenni. A múlt évben nem került sor jászberényi gyermek intézményi elhelyezésére.

A Képviselő-testület a gyermekek átmeneti otthoni ellátásáról szóló 310/2016. (XII. 14.) határozatával döntött arról, hogy a gyermekvédelmi törvényben előírt kötelezettség teljesítésének, gyermekek átmeneti otthoni ellátása ellátási szerződés útján való biztosításának érdekében 2017. január hó 1. napjától 2021. december hó 31. napjáig terjedő határozott időre, az üres férőhelyek terhére biztosított 1 férőhelyre ellátási szerződést köt az intézményfenntartó Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásával.⁶

A helyi gyermekvédelmi, gyermekjóléti szakemberekkel egyeztetve már az előző program idején is megállapításra került, hogy fontos üggyé, és feladattá vált a kábítószer kérdése a gyermek, ifjúság körében. Városunkban az ország más területeihez hasonlóan rohamos gyorsasággal jelentek meg és terjedtek el a különféle ún. dizájner drogok.⁷ Ezek a szintetikus, a korábban több népszerű kábítószerhez képest töredékébe kerülő anyagok nagy népszerűségnek örvendenek a mostani fiatalok körében. Egyrészt a folyamatosan változó összetevők miatt a jogszabályi változások nem képesek nemcsak felvenni, de még csak követni sem a zuglaborokban dolgozó „vegyszerek” által előállított újabb és újabb anyagokat. Másodsorban maguk az előállítók sincsenek tisztában az anyagok használatának rövid vagy közép, még kevésbé hosszú távú következményeivel. Mindemellett előszeretettel illetik ezeket a szereket bio, legal stb... jelzővel, ami messzemenően félrevezető.

Kiemelten szükséges az egyre fiatalabb korosztály megfelelő tájékoztatása ezeknek az anyagoknak a veszélyeiről, lehetőség szerint a szülők minél szorosabb bevonásával.

A Teir adatbázis alapján a Központi Statisztikai Hivatal területi statisztikai adatok rendszerén belül a bűnözés adatainál a közrend elleni bűncselekményekből való visszaélés kábítószerrel 2002-ben 15 eset, 2005-ben 18 eset, 2009-ben 19 eset, 2012-ben 14 eset, 2014-ben 31 eset volt Jászberényben. Kábítószer birtoklása és kábítószer-kereskedelem együtt 2010-ben 5 eset, 2013-ban 4 eset, míg 2013-ban 3 eset fordult elő Jászberényben. Látható, hogy ez a jelenség jelen van a városban, tehát foglalkozni kell vele.

A Szent Erzsébet Kórház TÁMOP 6.1.2/11/3-2012-0059 Egészségfejlesztési programok megvalósítása a „Jászberényi Kistérségben” interaktív kiállítások, előadások, fórumok drogok, kábítószerek témakörben valósultak meg (Dr Zacher Gábor, Dr Személyácz János pszichoterapeuta). Elkészült a térség egészségterve is, melyben az említett témakör is szerepel.

⁶ Tájékoztató a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról 2016 évről

⁷ Ma már hétköznapi: az országot letarolta a szintetikus drogok új nemzedéke. Ötszáz forintért egy kisiskolás is olyan rabszolgatartó szert vehet magának, amitől aztán évekig nincs menekvés - figyelmeztet a Kék Pont Alapítvány.

<http://www.origo.hu/itthon/20160624-ket-slukk-es-leuralja-az-agyamat-biofu-herbal-kristaly-kek-pont-drog-rendorseg-marihuana.html>

Ezen a területen évről évre a helyi rendőrkapitányság munkatársai is jelentős szerepet vállalnak bűnmegelőzési és ezen belül drogprevenciós előadások, fórumok és rendezvények szervezésével, biztosításával (pl. „OVI-ZSARU” és „ISKOLA RENDŐRE PROGRAM”, rendőrségi D.A.D.A. program stb.)

Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum megalakulása⁸

A településen már több fórumon és több alkalommal megfogalmazódott az igény a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tevékenységének újjáélesztésére.

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 17. pontjában foglalt feladatkörében eljárva - tekintettel Jászberény Város 2015-2019. évekre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Feladattervében, valamint a 2013-2020 közötti időszakra vonatkozó Nemzeti Drogellenes Stratégiáról szóló 80/2013. (X. 16.) OGY határozatban foglaltakra – az összehangolt megelőzési tevékenység érdekében a 11/2016. (I. 20.) határozatával támogatta a Jászberényi Kistérség 18 településének közös részvételével megalakítandó Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum létrehozását.

Több fórumot és egyeztetést követően került sor 2016. július 19-én egy jászsági szintű Kábítószerügyi Egyeztető Fórumra, melyen további intézkedések megvalósításának szükségessége fogalmazódott meg az kistérség településeiről begyűjtött tapasztalatok, javaslatok alapján (drogmegelőzési cselekvési terv / programterv elkészítése, stb). A fenti folyamat eredményeképpen, az Önkormányzat kezdeményezésére és 2 millió forintos támogatásával a Jászsági Önkormányzatok Szövetsége drogmegelőzési programsorozatot valósított meg 2016 őszén a Jászságban.

Az elsősorban általános és középiskolás fiataloknak és szüleiknek szóló programsorozat elsődleges célja az volt, hogy komplex módszerekkel, meggyőző érveket sorakoztasson fel a kábítószer-fogyasztás megelőzése mellett, illetve a szülők figyelmét ráirányítsa arra, hogy a harmonikus-, értékalapú szülő-gyermek kapcsolat milyen fontos a tragédiák elkerülése érdekében.

A megvalósult szakmai program főbb elemei az alábbiak voltak⁹:

- Dr. Zacher Gábor toxikológus előadására 2016. szeptember 21-én két helyszínen került sor. Jászberényben 230 fő általános - és középiskolás vett részt az előadáson; Jászapátin 240 fő szülő – szakember részvételével valósult meg.
- „Testünk a csoda” – interaktív utazó kiállítás. Egyedi tervezésű, látványos, interaktív eszközök segítségével mutatta be az emberi test felépítését, működését. A 2016. november 07-11. között látható kiállítás látogatói létszáma 1677 fő volt.
- „Természetes Boldogság?” – dohányzásellenes interaktív kiállítás a látott ismeretanyaghoz kapcsolódó, feldolgozást segítő munkafüzettel. A nyomdakész minőségben kidolgozásra került segédanyag valamennyi érdeklődő iskolához eljutott digitális formában, így a jövőben is – kiállítás nélkül is – tudják használni az érintett és érdeklődő pedagógusok munkájuk során. A 10 molinóból álló kiállítási anyag igény szerint, egyeztetett időpontokban elvihető volt, az alábbi helyszíneken került bemutatásra:
 - Jászapáti Művelődési Ház
 - Jászberény Ifjúsági Ház
 - Jászfényszaru Művelődési Ház
 - Pusztamonostor Általános Iskola
 - Jászsószentgyörgy Általános Iskola
 - Alattyán Általános Iskola

⁸ Tájékoztató a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról 2016 évről

⁹ Suhaj Csilla Tünde program szervezője-koordinátor és Baginé Gavaldik Livia programfelelős 2017. február 28-ai keltezésű Jászsági drogmegelőző program szakmai összefoglalója alapján

- Jánoshida Általános Iskola
 - SZER-TELEN SZIGET – egyéni konzultációs lehetőség biztosítása különböző területek (pszichológus, iskolaorvos, pedagógus, rendőr, szociális munkás) szakembereivel. Egy információs programcsomag is kidolgozásra került, mely a térségben élő szenvedélybetegeket ellátó rehabilitációs lehetőségeket tartalmazza.
- Öt településen valósult meg a program:
- Jászberényben az Ifjúsági Ház nagytermében, az Egészségnap rendezvényhez kapcsolódva, kb 100-120 fő résztvevővel.
 - Jászapátin a Pajer Antal Művelődési Házban, Zacher Gábor előadásához kapcsolódva, kb. 240 fő részvételével
 - Jászfényszarun a Petőfi Sándor Művelődési Házban, 7-8. osztályos tanulók (kb. 100 fő) részvételével
 - Pusztamonostoron a Jászsági Általános Iskola Hábor Gabriella Általános Iskolai és Alapfokú Művészeti Iskolai Tagintézményében kb. 120 tanuló részvételével
 - Jászsószentgyörgyön a Szent György Katolikus Általános Iskolában kb. 150 tanuló részvételével.
- „Apa és Én” – dramatikus játék óvodásoknak az apák bevonásával, drámapedagógus irányításával, melynek célja az egymásrautaltság felismertetése, a közös együttlét és játék értékének megtapasztaltatása volt. Két alkalommal, 2016. november 11-én és 18-án Jászberényben a Központi Óvodában alkalmanként 22 – 25 apuka + családonként 1-2 gyermek részvételével sikeresen valósult meg a program.
 - Városi Egészség Nap megrendezése Jászberényben, amelynek része volt 2 kiállítás ("Természetes boldogság? és a SZER-TELEN-SZIGET program) is.
 - Kortárs segítők képzése tréning keretében. Jászberény Város négy középiskolájában:
 - a Lehel Vezér Gimnáziumban,
 - a Jászberényi Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Középiskolában,
 - a Jászberényi Katolikus Óvoda, Általános Iskola Liska József Középiskola és Kollégium Tagintézményében,
 - Szent István Sport Általános Iskola és Gimnáziumban

toboroztak résztvevőket, valamennyi 10. és 11. évfolyamos osztályban. 14 diák jelentkezett a képzésre, akik közül 12 fő vett részt személyes interjún, és közülük 9 fő vállalkozott a bentlakásos képzésre. Az első bentlakásos képzés 2016. november 4. és 5. napján, a második bentlakásos képzés 2016. november 27. és 28. napján valósult meg, 10 részt vevő diákkal, két új taggal. A bentlakásos képzésen túl csoporttalálkozókra is sor kerül(t), követő mentorálás keretében, a Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ közösségi helyiségben, kéthetente csütörtöki napokon. Jelenleg 12 aktív taggal működik a csoport, a Lehel Vezér Gimnáziumból 4 fő, a Liskából 2 fő, a Jászberényi Katolikus Gimnáziumból 6 fő tevékenykedik.
 - Kérdőíves felmérés a droghasználatról a 7-8. osztályosok ill. a középiskolások körében. A 21 kérdésből álló droghasználati szokásokat vizsgáló kérdőív feldolgozása folyamatban van. A digitális adatbevitel 600 kérdőív esetében megvalósult, melybe bevonásra kerültek a kortárs segítők csoport tagjai is. Az adatbevitel után kerül sor az adatok elemzésére, majd összefoglaló tanulmányban kerülnek bemutatásra a vizsgálat következtetései.

A 3,5 hónapos rendezvénysorozat egy biztató kezdete volt a járszági drogrevenziós munkafolyamatnak, amelyet a jövőben erre alapozva lehet folyamatosan végezni, felhasználva a kérdőíves felmérés eredményét is. Cél az, hogy minden járszági település kapcsolódjon be a kábítószer elleni megelőző munkába. Valamennyi programelem a jövőben is adaptálható, és a járszági településeken újra megvalósítható.

Időközben a Járszági Szociális Szolgáltató Társulás 2016. évben sikeres pályázati projektet nyújtott be „Járszági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum megalakítása” címmel az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok (KEF-ek) működési feltételeinek biztosítására, és programjainak támogatására című, KAB-KEF-16-B kódjelű pályázati felhívásra.

A projekt keretében 2017. március 9-én megalakításra került a Járszági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, mely alakuló ülés megkezdéséig a 18 településről 38 fő adta le a Fórum tagságára vonatkozó belépési nyilatkozatát, mely tagok között polgármesterek, alpolgármesterek, önkormányzati ügyintézők, gyermekjóléti- és / vagy szociális ellátásban dolgozó szakemberek, polgárőr egyesületek tagjai, rendőrök, országos mentőszolgálat munkatársa, civil – és egyházi szervezet munkatársai is szerepet vállaltak.

A Fórumon belül 4 szakmai munkacsoport kezdte meg működését:

- 1. egészség fejlesztés, kábítószer – megelőzés
- 2. kezelés, ellátás, felépülés
- 3. kínálatcsökkentés
- 4. emberi és társadalmi erőforrások

A kitűzött célok és tervezett tevékenységek megvalósítása elindult.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A településen hagyományai vannak a szabadidős és tömegsportoknak. Szükséges kiemelni, hogy a hátrányos helyzetű általános iskoláskorú gyermekek részére nyári táborok szervezésére minden évben támogatást nyújt az Önkormányzat. Az elmúlt években a növekvő igények mellett a település egyre több intézménye és civil szervezte kapcsolódik be a táborok szervezésébe.

2016-ban először maga az Önkormányzat is szervezett ún. felzárkóztató napközis tábor a Neszűrben lakó gyermekek részére. A programszervezés során szempontként szerepelt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek programba vonása megtörténjen, és a nyári szünidőben a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított legyen.

A Családsegítő Szolgálat tevékenységei között hangsúlyosan szerepel a szabadidős tevékenységek tartalmas eltöltésének biztosítása.

Már hagyomány évről-évre az alábbi programok megszervezése:

- Családi Nap gyermeknap és Karácsony ünnepén
- Szünidei játszónapok (tavaszi és őszi szünetben)
- Nyári egy hetes ingyenes napközis tábor a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek számára
- Városi Egészségnapon való részvétel

A programoknak a szabadidő hasznos eltöltésén túl közvetetten bűnmegelőzési hatása is van, hiszen a közösségi élményszerzés, a normakövető magatartáshoz kapcsolódó ismeretek és alapvető társadalmi normák közvetítése a bűnalkalmak számának csökkenésére is irányul.

A helyi tapasztalatok alapján felmerült az igény egy közösségi tér kialakítására fiatalok számára. Nagyon sok fiatalnak problémát jelent a megfelelő közösség hiánya. Bár a városban számos lehetőség van a szabadidő hasznos eltöltésére, nem mindenki számára elérhetők ezek a körök, klubok, de sokak érdeklődése is eltérhet ezektől vagy egyszerűen nincs tisztában azzal, hogy hol találhatna érdeklődésének megfelelő elfoglaltságot, vagy csak megértő közösséget, problémái esetén kortárs vagy professzionális segítőköt keres.

Már a 2015-ös felülvizsgálatkor is megfogalmazásra került, hogy a város már felújított ingatlanában vagy egy új, célzottan fiatalok számára kialakított épületben kialakítható lehetne egy olyan közösségi tér, mely megfelelő szórakoztató, közösségi eszközzel van felszerelve a szabadidő hasznos eltöltése céljából. Ifjúsági szakemberek, kortárs segítők által szervezve és irányítva működhetne, melyet megfelelő teret és közeget biztosítana a most csellengő fiatalok bevonására, közösséggé szervezésére.

A fiatalok vonatkozásában a település éves gyermekvédelmi szakmai tanácskozásán ismét felmerült mind problémaként, mind javaslatként az ún. biztonságos szórakozóhely, illetve egyáltalán a szórakozóhelyek hiányának kérdésköre is, ami szintén tovább gondolást igényel.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az önkormányzat felmérve a város hátrányos helyzetű lakosságának helyzetét, minden évben biztosítja a nyári étkeztetés lehetőségét és minden lehetséges forrást felhasznál erre a célra. Ingyenes tankönyvtámogatást kap minden olyan gyermek, akinek törvényes képviselője rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül. Az adatokat vizsgálva elmondható, hogy a központi intézkedések eredményeként egyre szélesebb körben tudják igénybe venni a kedvezményeket (4. pont d) alpontjánál részletesen kifejtve).

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A városban működő szolgáltatásokkal, ellátásokkal kapcsolatban nincs tudomás arról, hogy az egyenlő bánásmód elvét megsértették volna, a város vagy valamely intézménye ellen ilyen jellegű eljárás nem indult.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az önkormányzat a különböző európai uniós forrásokat hatékonyan felhasználva folyamatosan keresi annak lehetőségét, hogy a hátrányos helyzetű lakosság esélykiegyenlítése megtörténjen. A pályázati célkitűzések sok esetben a meglévő ellátórendszerekkel való harmonizációt és a későbbi fenntartható szolgáltatások biztosítását jelenti. A programok szinergiája, a fejlesztések koherenciája szempontjából indokolt megvizsgálni, hogy a pozitív diszkrimináció milyen módon biztosítható a meglévő rendszereken belül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Óvodák

Jászberényben jelenleg 11 óvoda működik, ebből 8 a város által fenn tartott óvoda, 2 egyházi (*Jászberényi Református Egyház Gólya Óvodája, Angyalkert Óvoda*), 1 pedig alapítványi (*„Maci” Alapítványi Óvoda*)

Jászberény Város Óvodai Intézményei: Fürkész Óvoda (Kossuth L. út 116.), Gézengúz Óvoda (Mártírok út 5.), Hétszínvirág Óvoda (Portelek, Fő út 22.), Kuckó Óvoda (Báthory út 37.), Központi Óvoda (Bajcsy-Zs. u. 10.), Sün Sámuel Óvoda (Lajosmizse utca 1.), Szivárvány Óvoda (Szent István krt. 18.), Zengő Óvoda (Kiss Ernő utca 12.)

Korábban a városi óvodák száma ötten több volt, de megszüntettek, pontosabban összevontak 4 óvodát (Központi Óvoda), 1 pedig Társuláshoz csatlakozott Jászfelsőszentgyörgyre.

A Jászberényi Nagyboldogasszony Angyalkert Katolikus Óvodája 2016 augusztusában került felszentelésre és átadásra.

Gyermeklétszám:

Megvizsgálva az óvodai adattáblákat, megállapítható, hogy a jelenleg működő óvodáknál az elmúlt évben 2013-hoz viszonyítva egyértelműen kimutatható a gyereklétszám csökkenése.

A létszám csak 3 óvodában emelkedett: Jászberényi Református Egyházközség Gólya Óvodája, Városi Óvodai Intézmény Fürkész Óvodája, és Városi Óvodai Intézmény Szivárvány Óvodája.

Az óvodai férőhelyek kihasználtsága (óvodába beírt gyermekek száma /óvodai férőhelyek száma):

A városi óvodák közül legmagasabb a kihasználtsága a Fürkész Óvodának (119%) és a Szivárvány Óvodának (109 %), valamint a Központi Óvodának (102 %), legalacsonyabb a Hétszínvirág Óvodának (52 %). A többi óvoda sorrendje Sün Sámuel Óvodának (89 %), Kuckó Óvoda (98 %), Gézengúz Óvoda (92 %) Sün Sámuel Óvodának (89 %), Zengő Óvoda (88 %). Az egyházi óvodák kihasználtsága: Gólya Óvoda 79 %, Angyalkert Óvoda 96 %, ha a 3-6 éves korú gyermekek számát vesszük alapul.

Az alapítványi óvoda kihasználtsága a legalacsonyabb az összes többi óvodához képest (57%)

Gyerekcsoportok száma:

A Központi Óvodában 8 gyermekcsoport van, de az óvodák többségére jellemző, hogy 4 vagy 5 csoporttal működnek, 1 gyermekcsoport pedig a Hétszínvirág Óvodában. Az Angyalkert Óvoda 2016-ban 3 csoporttal kezdte meg működését, az igények alapján a 2017/2018 évben 4 csoportot indítanak.

Csoportlétszámok:

A 2011. CX. törvény a nemzeti köznevelésről 4. sz. melléklete (Osztály-és csoportlétszámok) alapján az óvodai nevelésben az óvodai csoportlétszámok: min. 13 fő; max: 25 fő; átlag: 20 fő

A fenti törvényi szabályozás szerint 4 városi óvodában a maximális létszám fölött van a gyereklétszám: legmagasabb Fürkész Óvodában (27,36 %), a Központi Óvodában (16,32 %), a Kuckó Óvodában (11,86%) és a Szivárvány Óvodában (9,3%).

A sajátos nevelési igényű gyermekek létszáma a Jászberény Város Óvodai Intézménye esetében az alábbiak szerint alakult.

2008/2009: 13 fő

2009/2010: 10 fő

2010/2011: 8 fő

2011/2012: 21 fő

2012/2013: 20 fő

2013/2014: 16 fő

2014/2015: 24 fő

A Jászberény Város Óvodai Intézményében ellátott sajátos nevelési igényű gyermekek száma 2017-ben: 18 fő, beilleszkedési-, tanulási magatartás zavaros gyermekek száma: 15 fő.

A gyermekek ellátását mindenkor a szakértői véleményben meghatározott óraszámban, szakos gyógypedagógus látta el.

Az intézmény rendelkezik 1 fő gyógypedagógusi státusszal, ezen kívül 1 fő részmunkaidős óvodapszichológus.

A gyógypedagógusok a törvény által meghatározott nyomtatványokon dokumentálják a terveket, illetve megvalósított feladatokat.

A gyógypedagógusok munkáját segítik a csoportos óvodapedagógusok a heti egyéni fejlesztés során.

Az egyéni fejlesztés tervszerűen, a gyógypedagógus tanácsa alapján valósul meg, ennek dokumentálása megtalálható a csoportnaplókban. A gyermekek egyéni fejlődéséről folyamatos feljegyzések történnek, ezek megbeszélése a szülőkkel minimum évente kétszer megtörténik (szükség esetén többször is), ahol jelen van a szülő, az óvodapedagógus és a gyógypedagógus is. A megbeszélés tényét, illetve a szülő egyetértését aláírásával hitelesíti. Ez megtalálható a gyermek egyéni fejlettségmérő lapján, mely szintén a csoportnapló mellékletét képezi. Az Alapító okirat tartalmazza a mindenkor érvényes ellátással kapcsolatos feladatokat. A tárgyi feltételeket az intézmény biztosítja. Valamennyi tagóvodában megoldott, hogy az egyéni fejlesztésre külön helyiségben kerüljön sor.

Az óvodai ellátás területén esélyegyenlőségi szempontú beavatkozás nem indokolt. A gyermekek munkacsoport ülésén említésre került, hogy az óvodai hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma a nyilvántartás alapján meglehetősen alacsony lehet. Az óvoda vezetősége tapasztalati alapján magasabb a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma, mint a statisztikai adat.

Általános iskolai oktatás

A városban összesen 7 telephelyen folyik általános iskolai oktatás. Az adatok 2016-ig tartalmazzák a tanulókra és osztályokra vonatkozó adatokat.

Az általános iskolások száma a 2012/2013-as tanévben (2010/11-hez képest) 2.6 %-kal csökkent (67 fő). A csökkenés az 5-8 évfolyamon tanulók számában tapasztalható, ahol ugyanis háromszorosa az 1-4 évfolyamon tanulók számához képest. Az általános iskolások száma a 2015/2016-os tanévben (2012/13-hoz képest) 6.3 %-kal növekedett (159 fő).

Az általános iskolások száma a 2014/2015-ös tanévben (2012/13-hoz képest) 1.82 %-kal növekedett (45 fő).

A napközis tanulók száma 48 fővel emelkedett három év alatt 2010/2011-es tanévtől 2012/2013-ig, majd az utolsó 2 évben magas arányú növekedés tapasztalható a napközis tanulók arányában 2013/2014-es tanévben 104 fővel emelkedett.

A napközis tanulók száma 2012/2013-as tanévtől 2014/2015-ig emelkedett 41 fővel, majd az utolsó évben magas arányú csökkenés tapasztalható a napközis tanulók arányában 2015/2016-os tanévben 36 fővel csökkent.

Az osztályok száma számottevően nem változik, kis eltéréssel emelkedik vagy csökken, gyereklétszámtól függően (azzal egyenes arányban).

A 8. évfolyamot elkezdett és eredményesen elvégzettek számának összehasonlítása alapján a lemorzsolódás aránya 1 %. A 2010/2011-es tanévhez képest a 2013/2014-es tanév lemorzsolódási aránya évről évre növekedett, 2015-ben 1,36%. A 2010/2011-es tanévhez képest a 2015/2016-os tanév lemorzsolódási aránya évről évre növekedett.

A rendelkezésre álló adatok alapján az általános iskolai nevelés területén esélyegyenlőségi szempontú beavatkozás nem indokolt.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 50. § (8) bekezdése szerint a felvételi körzetek megállapításához a kormányhivatalnak be kell szereznie az érdekelt települési önkormányzatok véleményét és az illetékes tanközségi központ egyetértését. Ugyanezen törvény 50. § (6) bekezdése alapján, ha a településen több általános iskola működik, az egyes általános iskolai körzetet úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 24. § (1) bekezdése szerint a felvételi körzetek megállapításához a megyeszékhely szerinti járási hivatal minden év október utolsó napjáig beszerzi az illetékességi területén található települési önkormányzatok véleményét, amely tartalmazza a település jegyzőjének nyilvántartásában szereplő, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos helyzetű, általános iskolába járó gyermekek létszámát intézményi és tagintézményi bontásban. A jegyzői nyilvántartás alapján a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolás gyermekek létszáma (tag)intézményi bontásban:

Jászszági Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola: hátrányos helyzetű gyermekek száma: 57 fő, halmozottan hátrányos helyzetű: 10 fő.

Jászsági Általános Iskola Bercsényi Miklós Általános Iskolai Tagintézménye: hátrányos helyzetű gyermekek száma: 10 fő, halmozottan hátrányos helyzetű: 1 fő.

Jászsági Általános Iskola Székely Mihály Általános Iskolai Tagintézménye: hátrányos helyzetű gyermekek száma: 14 fő, halmozottan hátrányos helyzetű: 2 fő.

Szent István Körüti Általános Iskola és Speciális Szakiskola: hátrányos helyzetű gyermekek száma: 7 fő, halmozottan hátrányos helyzetű: 1 fő.

Szent István Sport Általános Iskola és Gimnázium: hátrányos helyzetű gyermekek száma: 5 fő, halmozottan hátrányos helyzetű: 2 fő.

Jászberényi Nagyboldogasszony Katolikus Óvoda, Kéttannyelvű Általános Iskola, Középiskola és Kollégium: hátrányos helyzetű gyermekek száma: 10 fő, halmozottan hátrányos helyzetű: 0 fő.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A szükséges szakember kapacitás rendelkezésre áll.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs mechanizmusok.

A településen nem tapasztalható szegregációs mechanizmus.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az egyes intézmények közötti különbségek elsősorban a tanulmányi eredmények, kompetenciamérések eredményei alapján határozhatóak meg. A HEP készítésekor rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy az egyes iskolák között észlelhető különbségeket egyrészt módszertani eltérések, másrészt a tanulói összetétel miatti különbségek okozhatják. Ennek ellenére elmondható, hogy a rendelkezésre álló kompetenciaeredmények jellemzően az országos átlag körüli értékeket mutatnak, míg egyes esetekben ezek az eredmények az országos átlagnál jobb eredményeket mutatnak.

Az iskolai sikeresség másik jellemzője a továbbtanulási mutatók vizsgálata. Erre vonatkozóan a rendelkezésre álló adatok nem teljesek, de megállapítható, hogy a továbbtanulási mutatók jellemzően 90% feletti értéket mutatnak.

A továbbtanulási arány alakulásáról a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Jászberényi Tankerülete szolgáltatott adatokat a jászberényi általános iskolákkal kapcsolatban. Az intézmények a Jászsági Általános Iskola tagintézményei, ahonnan az alapfokú oktatásból kikerülők számát, akik a tankötelezett kor betöltése után nem folytatják tanulmányainkat sem alapfokú sem középfokú intézményben. Az Apponyi Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában még jelenleg beírt, de már nem tanköteles tanulója 10 fő. A Jászsági Általános Iskola Bercsényi Miklós Általános Iskolai Tagintézménye esetében 49 fő évfolyamból 1 tanuló nem tanul tovább, de általános iskolai tanulmányait befejezte. A Jászsági Általános Iskola Székely Mihály Általános Iskolai Tagintézményében idén egy tanuló töltötte be a 16. életévét nappali oktatásban, ő másik településen folytatja tanulmányait szeptembertől, a felnőttoktatásban két tanuló töltötte be ebben a tanévben a 16. életévét, ők nem tanulnak tovább, a 8. osztályt sem fejezték be.

A továbbtanulási arány csökkenése a fiatalok munkanélküliségi rátáját növeli, valamint komoly khatással lehet a város szociális ellátórendszerére is. A fentieket tekintve célként kell megfogalmazni, hogy a tanköteles kor végéig legalább minden tanuló részt vegyen az oktatásban, és a rendelkezésre álló eszközökkel támogatni kell, hogy a szakmaszerzésig eljussanak a fiatalok. Az ehhez kapcsolódó országos programokról folyamatos tájékoztatást szükséges adni az önkormányzati kommunikációs csatornákon is.

Fel kell készülni a 2014-2020-as ciklus lemorzsolódást csökkentő pályázatainak való részvételre. Az EFOP kiírás alapján 3. prioritás a gyarapodó tudástőke; célja a korai iskolaelhagyók számának csökkentése és a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése, valamint a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés előmozdítása, illetve a felsőfokúknak megfelelő szintű oktatásban való részvétel növelése. A korai

iskolaelhagyók számának csökkentése és a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése, valamint a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés előmozdítása a kora gyermekkori nevelésben, az alap- és középfokú oktatásban, ideértve az oktatásba való visszatérést ösztönző formális, informális és nem formális tanulási formákat is.

A Szakképzési Ösztöndíj Programról szóló 49/2013. (XII. 12.) önkormányzati rendelet szerint az önkormányzat középfokú köznevelési intézményénél szakképzésben résztvevő tanulókat ösztöndíjban részesíti, ha jászberényi állandó lakóhellyel rendelkeznek, jászberényi középfokú köznevelési intézményben hiányszakmának nyilvánított szakmát adó szakképzésben tanulnak és aktív tanulói jogviszonnyal rendelkező nappali tagozatos tanulók. Az ösztöndíjra pályázni lehet. Jászberényen kívüli középfokú köznevelési intézményben tanulmányokat folytató tanuló abban az esetben kaphat ösztöndíjat, amennyiben olyan hiányszakmának nyilvánított szakmát adó szakképzésben vesz részt, mely jászberényi oktatási intézményben nem elérhető.

Továbbá alapfokú köznevelési intézményénél tanuló, középfokú szakképzésben továbbtanulni szándékozó tanulók is ösztöndíjban részesülhetnek, ha jászberényi állandó lakóhellyel rendelkező, jászberényi alapfokú köznevelési intézményben tanuló 7. illetve 8. osztályos, aktív tanulói jogviszonnyal rendelkező nappali tagozatos tanulók, amennyiben a támogatási szerződésben vállalja, hogy az általános iskolai tanulmányait 1 illetve 2 éven belül sikeresen befejezi, majd ezt követően középfokú tanulmányait jászberényi középfokú köznevelési intézményben, hiányszakmának nyilvánított szakmában kezdi meg.

A támogatás mértéke általános iskolások legfeljebb havi 20.000,-Ft, a középiskolások legfeljebb havi 30.000,-Ft ösztöndíjat kapnak a tanulmányok befejezéséig. Az ösztöndíj folyósítása havi kifizetéssel, évente 10 hónap időtartamra folyósítható. A hiányszakmák, amelyekre pályázni lehet: automatikai technikus, ápoló, erősáramú elektrotechnikus, gépgyártás technológiai technikus, gépi forgácsoló, hegesztő, ipari gépész, mezőgazdasági gépszerelő, szerszámkészítő, villanyszerelő.

2016/2017. tanévben 35 fő részesült szakképzési ösztöndíjban, 1 lány és 34 fiú. 12 fő havi 30.000.-Ft-os, 13 fő havi 20.000.-Ft-os és 10 fő havi 15.000.-Ft-os ösztöndíjban részesül.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Jászberény Városi Önkormányzat minden évben rendez a szociálisan rászorulóknak részére karácsonyi ünnepséget, ahol minden rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és családja a lehetőségekhez mért ajándékban/támogatásban részesül. A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének Humán Erőforrás Bizottsága szervezésében – mint minden évben - a Nagytemplomban a „Gyermekek karácsonya” rendezvény keretében 2016 decemberében is megajándékozta a jászberényi hátrányos helyzetű gyermekeket. 358 kisgyermekes család, összesen 647 gyermek részesült ajándék utalványban, valamint csokoládéban. A város esélyegyenlőségi törekvései kimutathatóak.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
drogok, kábítószeres fokozott megjelenésének csökkentése	tájékoztatás a veszélyekről a szülők bevonásával
közösségi tér kialakítása fiatalok számára	célzottan fiatalok számára megfelelő szórakoztató, közösségi programok szervezése ifjúsági szakemberek, kortárs segítők által irányítva

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlősége szempontjából alapvető kérdés, hogy a munkához való hozzáférés miként alakul a településen, a női munkavállalók elhelyezkedése biztosított-e és az „egyenlő munkáért egyenlő bért” elve megvalósul-e.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A TelR adatai szerint látható, hogy 2008 és 2013 között a női munkavállalói korúak száma magasabb, mint a férfiaké, a 2017. évi felülvizsgálat során is ez állapítható meg továbbra is. A munkanélküli adatokat vizsgálva ugyanezen időszakban megállapítható, hogy a munkanélküli nők száma változó, de 500 fő körüli értéket mutat. 2011-ben 467 férfi és 527 nő volt munkanélküli. 2012-ben 520 férfi és 536 nő volt munkanélküli, 2013-ban 409 férfi és 448 nő volt munkanélküli. A 2017. évi felülvizsgálat alkalmával megállapításra került, hogy 2016. évben 286 fő nő és 283 férfi munkanélküli volt regisztrálva a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály nyilvántartása alapján, ami a vizsgált évekhez viszonyítva eddig a legalacsonyabb.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő programokban a nők részvételéről nincsenek adatok. Szükséges azonban megjegyezni, hogy munkaerő-piaci szempontból nincs lehetőség a nemek közötti különbségtételre, így kifejezetten női célcsoport részére szervezett programok sincsenek.

A 2015. évi felülvizsgálat során a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya „A nők 40 év szolgálati jogviszonyának megszerzésének elősegítése” központi munkaerő-piaci program 2013. októberétől 2014. áprilisig nyújtott lehetőséget a célcsoport számára. A program célcsoportjába tartozhatott az a legalább 1 hónapja regisztrált álláskereső nő, aki a 60. életévét betöltötte- jogosultsági idejére való tekintet nélkül, ill. az 55. életévét betöltött nők esetében azoknak a köre, akik legalább 37 év jogosultsági idővel rendelkeztek. A „Nők 40” program célja az álláskeresőként nyilvántartott és döntően a koruk miatt elhelyezkedési esélyekkel nem rendelkező nők foglalkoztatásának bővítése, ezzel együtt a nyugdíjba vonulásukhoz szükséges hiányzó szolgálati idő megszerzésének elősegítése volt. A projektben 4 személy vett részt.

2017. évi felülvizsgálat során a JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya tájékoztatott a jelenlegi programokról a célcsoportot tekintve:

Út a munkaerőpiacra Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.1.1-15-2015-0001 munkaerőpiaci programról

Az Európai Unióhoz történő csatlakozást követően hazánk jogosulttá vált igénybe venni azokat a támogatási formákat, amelyeket a közösség a tagok számára nyújt. Egyik ilyen támogatási forrás az Európai Szociális Alap (ESZA), amelynek többek között fontos célkitűzése, hogy csökkentse a tagországok munkanélküliségét. Az ESZA támogatja az Út a munkaerőpiacra elnevezésű munkaerőpiaci programot, mely személyre szabott szolgáltatásokkal, támogatási formákkal kívánja elérni a munkaerőpiacra való be-, illetve visszajutást. A munkaerőpiaci program lebonyolítói a kormányhivatalok, szorosan együttműködve a járási (fővárosi kerületi) hivatalokkal.

A munkaerőpiaci program azokra a 25-64 év közötti nyilvántartott álláskeresőkre; és azokra a 25-64 év közötti szolgáltatást igénylőként, közvetítést igénylőként nyilvántartottakra (körükben azokra a személyekre, akik gyermekük gondozása vagy rehabilitációs ellátásuk miatt álláskereső nyilvántartásba nem vehetők, de képzéssel támogathatók); és azokra a versenyszférába kiléptethető közfoglalkoztatottakra

céloz, akiknek elhelyezkedése az állami foglalkoztatási szerv megítélése szerint jelen munkaerőpiaci program segítségével mozdítható elő. A programelőkészítés során figyelem fordul az inaktívakra is (a felkutatáskor/jelentkezéskor az állami foglalkoztatási szerv nyilvántartásában általában még semmilyen módon nem szereplőkre).

Munkaerőpiaci szempontból a bevonás során előnyben részesítendőek a fentiek közül a kiemelt csoportba tartozók, azaz a

- 25-30 év közötti pályakezdő álláskeresők,
- az alacsony iskolázottságú nyilvántartott álláskeresők,
- a gyermekgondozást és hozzátartozó ápolását követő újrakezdés nehézségeivel küzdő nyilvántartott álláskeresők (azok a nyilvántartott álláskeresők, akik a projektbe való belépést megelőző 12 hónapon belül terhességi-gyermekágyi segélyben/csecsemőgondozási díjban részesültek; illetve gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesültek, vagy jelenleg is részesülnek.)
- a tartósan (legalább 6 hónapja) nyilvántartott álláskeresők,
- az 50 év feletti nyilvántartott álláskeresők,
- a közfoglalkoztatásból a versenyszférába visszavezethetők.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők elhelyezkedési esélyei kedvezőtlenebbek, mint kvalifikáltabb társaiké. Erre vonatkozóan a települési adatsoroknál látható az alátámasztó kimutatás. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyeit fontos a későbbiekben részletesen felmérni, s meghatározni azt is, hogy foglalkoztatói oldalról melyek azok a foglalkoztatók, területek, amelyek reális esélyt adhatnak az elhelyezkedésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányos megkülönböztetésről a HEP készítésekor (2013) nem állnak rendelkezésre teljes körű adatok. Az önkormányzat e területen elindított felmérésének részeredményeit lehet itt közölni. Ennek folyamatában az önkormányzat rövid kérdőívvel megkereste a város néhány vállalkozását, egyéb foglalkoztatóit mintavétel szerűen, hogy a férfi/női munkaerő megoszlására, a fizetések közötti különbségekre vonatkozó adatgyűjtést végezzenek. Az adatgyűjtés (2015) eredményeit foglalja össze az alábbi táblázat.

Cég	Foglalkoztatottak száma	Női foglalkoztatottak száma	Vezető beo. nő	Bérkülönbség férfiak és nők között	akadálymentesített munkahely (igen/nem)
Amond Kft	87	38	0	nincs	nem
Fortaco Zrt.	348	28	0,1%	nincs	nem
Dometic Zrt	259	110	14%	nincs	nem
Electrolux Lehel Kft.	2876	1144	27%	nincs	nem
Scintilla Kft	169	115	11%	nincs	részben igen
Jász-Plasztik Kft	2758	804	24%	nincs	részben igen
Kód Műszaki és Kereskedelmi Kft	248	128	41%	nincs	nem
Szatmári Kft	432	139	1%	nincs	igen
Darázs Keverő Kft.	129	77	0	nincs	nem
Autoelektro	78	52	50%	nincs	igen

Kft.					
Molnár és Társa Kft.	55	23	25%	nincs	igen
Ferro Press Kft.	348	83	13%	nincs	részben igen
	7787	2741 (35,19%)			

A 2015-ben közölt adatokból jól látszik, hogy a női foglalkoztatottak száma és aránya elmarad a férfi foglalkoztatottak mögött. A vezető beosztású nők aránya azonban elmarad a foglalkoztatottsági átlaguktól, 0-41% között mozog. A foglalkoztatói adatközlés alapján bérkülönbség a férfi és női alkalmazottak között nincs, és az is megfigyelhető, hogy a munkahelyek többsége nem akadálymentesített. A közölt adatok azt mutatják, hogy érzékelhető különbség figyelhető meg a férfi és női munkaerő alkalmazása között.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A bölcsődei, óvodai kapacitás elemzésénél rámutattunk arra, hogy a településen van elegendő férőhely mindkét szolgáltatás esetében, így feltételezhető, hogy ez nem gátolja az esetleges munkavállalást. Az egyéb, munkavállalást elősegítő formák felmérését szükséges elvégezni, s olyan gyakorlati „útmutató” rendszert kidolgozni, amely a foglalkoztatók számára ismertté és adaptálhatóvá teszik a női munkaerő munkaerő-piaci integrációjának lehetőségét.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás területén a védőnők száma állandó, jelenleg 10 fővel. A 0-3 év közötti gyermekek száma változó képet mutat, csúcspontja 2009-ben volt 1001 fővel, a legutolsó, 2013-as adat szerint 930 fő, 2017-es adat 715 fő. A védőnőkre jutó átlagos gyerekszám 2012-ben 59 fő volt, 2013-ban 62 fő, 2017-ben 79 fő.

A Teir adatbázisból az államkincstári adatokon belül a családtámogatási ellátások adatai közt a következők szerepeltek 2013-ban: gyermekgondozási segély igénylők száma nőknél 333 fő, családi pótlékot igénylők száma nők esetében 2.270 fő, gyermeknevelési támogatást igénylők száma 77 fő. A 2017. évi felülvizsgálat során megállapításra került, hogy a Teir adatbázisban nem kerültek 2013 óta ezek az adatok feltöltésre. Szintén a Teir adatbázisból KSH adatokból az egészségügy, szociális ellátások adatai a nők esetében 2013-ban: özvegyi és szülői nyugdíjban részesülők 279 fő, árvaellátásban részesülő nők száma 115 fő, nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma 4.971 fő, öregségi nyugdíjban részesülő nők száma 3.748 fő, életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma 111 fő, megváltozott munkaképességűeknek járó ellátásban részesülő nők száma 595 fő. 2014-ben: özvegyi és szülői nyugdíjban részesülők 272 fő, árvaellátásban részesülő nők száma 106 fő, nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma 4.885 fő, öregségi nyugdíjban részesülő nők száma 3.775 fő, életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma 79 fő, megváltozott munkaképességűeknek járó ellátásban részesülő nők száma 586 fő. 2015-ben: özvegyi és szülői nyugdíjban részesülők 254 fő, árvaellátásban részesülő nők száma 105 fő, nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma 4.786 fő, öregségi nyugdíjban részesülő nők száma 3.793 fő, életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma 54 fő, megváltozott munkaképességűeknek járó ellátásban részesülő nők száma 523 fő. A 2017. évi felülvizsgálat során megállapításra került, hogy 2013 és 2015 között az említett ellátások részesülői számában nem történt nagyarányú változás.

A Teir adatbázisból KSH adatokból az területi, statisztikai adatok rendszerén belül az oktatás adatai nők esetében 2013-ban: felsőfokú alap- és mesterképzésben részt vevő nők száma a nappali képzésben (képzési hely szerint) 285 fő, felsőfokú alap- és mesterképzésben részt vevő nők száma a nem nappali képzésben (képzési hely szerint) 154 fő, felsőoktatásban részt vevő nők száma (képzési hely szerint) 447 fő, felsőoktatásban részt vevő nők száma a nappali képzésben (képzési hely szerint) 154 fő. 2014-ben:

felsőfokú alap- és mesterképzésben részt vevő nők száma a nappali képzésben (képzési hely szerint) 265 fő, felsőfokú alap- és mesterképzésben részt vevő nők száma a nem nappali képzésben (képzési hely szerint) 124 fő, felsőoktatásban részt vevő nők száma (képzési hely szerint) 472 fő, felsőoktatásban részt vevő nők száma a nappali képzésben (képzési hely szerint) 124 fő. 2015-ben: felsőfokú alap- és mesterképzésben részt vevő nők száma a nappali képzésben (képzési hely szerint) 236 fő, felsőfokú alap- és mesterképzésben részt vevő nők száma a nem nappali képzésben (képzési hely szerint) 89 fő, felsőoktatásban részt vevő nők száma (képzési hely szerint) 419 fő, felsőoktatásban részt vevő nők száma a nappali képzésben (képzési hely szerint) 99 fő. A 2017. évi felülvizsgálat során megállapításra került, hogy 2013 és 2015 között az említett ellátások részesülői számában nem történt nagy arányú változás.

A Teir adatbázisból az Országos Egészségbiztosítási Pénztár 2013-as adatai alapján a terhesség, szülés és a gyermekágy száma 453 fő. Ugyanezen rendszerben a táppénzes napok száma beteg gyermek ápolására 2.899 eset volt. 2014-es adatok alapján a terhesség, szülés és a gyermekágy száma 460 fő, a táppénzes napok száma beteg gyermek ápolására 3.167 eset volt. 2015-ös adatok alapján a terhesség, szülés és a gyermekágy száma 466 fő, a táppénzes napok száma beteg gyermek ápolására 3.141 eset volt.

A TOP-1.4.1-15 projekt 2017-ben a foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével című pályázat célja kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése, különösen a leghátrányosabb helyzetű térségekben lévő gyermekek minél korábbi életkorban történő megsegítése. Segíti az önkormányzatokat a jogszabályból eredő egységes óvoda-bölcsőde átalakításban is, így a 3 éven aluli gyermekek ellátása esetében a bölcsőde vagy mini bölcsőde létrehozásában, valamint a családi napközis családi bölcsődévé, vagy mini bölcsődévé történő átalakulásában. Tovább fejleszti a kisgyermek számára a napközbeni elhelyezést biztosító intézmények kapacitásait és az általuk nyújtott szolgáltatások minőségét a nők munkaerő-piaci részvételének elősegítése érdekében. Lehetőséget biztosít arra is, hogy az intézményes fejlesztéseken túlmenően támogatja a rugalmasabb és egyszerűbb működési feltételekkel létrehozható bölcsődei ellátási formákat, így a családi bölcsődét is, annak érdekében, hogy a helyi igényeken alapuló leghatékonyabb megoldást lehessen kialakítani az adott térségben, illetve a településen.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak vonatkozásában a Jászberényi Rendőrkapitányság adott tájékoztatást a HEP elkészítése során. A rendőrségi statisztikák alapján az alábbiak szerint alakult a családon belüli erőszak jelensége.

I. Családon belüli erőszak fogalom körébe tartozó bűncselekmények számának alakulása Jászberényben 2013-2017. április között.

2013. 1-12 hónap 12 db, ebből női sértett 8 esetben

- A 8 esetből
 - 5 esetben testi sértés miatt indult eljárás.
 - 1 esetben zaklatás miatt indult eljárás.
 - 1 esetben személyi szabadság megsértése
 - 1 esetben garázdaság miatt indult eljárás.

2014. 1-12 hónap 32 db, ebből női sértett 29 esetben -

- A 29 esetből
 - 9 esetben testi sértés miatt indult eljárás.
 - 9 esetben zaklatás miatt indult eljárás.
 - 3 esetben kiskorú veszélyeztetése miatt indult eljárás.
 - 4 esetben garázdaság miatt indult eljárás.
 - 1 esetben magánlaksértés miatt indult eljárás.
 - 1 esetben önbíráskodás miatt indult eljárás.
 - 1 esetben emberkereskedelem miatt indult eljárás.
 - 1 esetben rongálás miatt indult eljárás.

2015. 1-12 hónap 37 db, ebből női sértett 32 esetben

- A 32 esetből
 - 17 esetben testi sértés miatt indult eljárás.
 - 4 esetben zaklatás miatt indult eljárás.
 - 1 esetben gondozási kötelezettség elmulasztása miatt indult eljárás.
 - 1 esetben rablás miatt indult eljárás.
 - 1 esetben kiskorú veszélyeztetése miatt indult eljárás.
 - 1 esetben szexuális erőszak miatt indult eljárás.
 - 7 esetben garázdaság miatt indult eljárás.

2016. 1-12 hónap 13 db, ebből női sértett 13 esetben

- A 13 esetből
 - 6 esetben testi sértés miatt indult eljárás.
 - 3 esetben zaklatás miatt indult eljárás.
 - 1 esetben rongálás miatt indult eljárás.
 - 1 esetben kiskorú veszélyeztetése miatt indult eljárás.
 - 1 esetben szexuális erőszak miatt indult eljárás.
 - 1 esetben garázdaság miatt indult eljárás.

2017. 1-4 hónap 4 db, ebből női sértett 2 esetben

- A 2 esetből
 - 1 esetben zaklatás miatt indult eljárás.
 - 1 esetben kapcsolati erőszak miatt indult eljárás.

Az adatszolgáltatás alapján megállapítható, hogy 2013-ban 12 eset, 2014-ben 32 eset történt. Ebből 8 eset és 29 esetben női sértetről van szó, tehát 2013-ban 67%, míg 2014-ben 90%-os a női sértettek száma a családon belüli erőszak fogalom körébe tartozó bűncselekményeknél, már 2015. év felénél is 77%-os a női sértettek száma, 18 esetből 14 eset. 2015-ben 37 eset, 2016-ban 13 eset történt a családon belüli erőszak fogalom körébe tartozó bűncselekményeknél, ebből női sértett 2015-ben 32 (86%), 2016-ban 13 (100%). Bár 2016-ban volt a legalacsonyabb az esetek száma, mégis itt minden esetben női sértett esett áldozatul.

A nőket érő erőszak és családon belüli erőszak vonatkozásában rendelkezésre álló releváns adatok alapján megállapítható, hogy a jelenség bizonyosan Jászberényben is jelen van, ezért fontos olyan jelző- és segítőrendszer kiépítése, amely a családon belüli erőszakkal kapcsolatosan lehetővé teszi a védelmet. Ennek érdekében folyamatos konzultációt szükséges folytatni a Rendőrkapitánysággal és figyelemmel kísérni a területen dolgozó civil szervezeteket.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Jászberényben nincs ilyen szolgáltatás, mivel nem jelenik meg a kötelezően ellátandó feladatok között. A későbbiekben célszerű megvizsgálni a szolgáltatás bevezetésének lehetőségét.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A képviselőtestületnek két hölgy tagja van a jelenlegi ciklusban. A civil szférában történő szerepvállalás esetében több kiemelkedő hölgy közéleti személyiség is van.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

2017. évben az EFOP 1.2.9. Nők a családban és a munkahelyen című pályázaton a Fiatal Családosok Klubjának Egyesületével közös konzorciumban indult az Önkormányzat, amely a nőket és a családokat támogató program lehetséges jövőbeni megvalósítását célozza meg.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas munkanélküliség a nők körében	speciális programok szervezése a női munkavállalók részére; rugalmas foglalkoztatási formák megismertetése a foglalkoztatókkal, adaptációs modellek kidolgozása és megismertetése
adathiány a területen	felelős kijelölése az adatgyűjtésre; releváns adatok változása esetén a HEP vonatkozó részeinek felülvizsgálata

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúakra vonatkozóan nem állnak rendelkezésre részletes adatok. Az alapadatok alapján megállapítható, hogy az összes nyugdíjas a településen 2011-ben 8512 fő volt. Ebben a nemek szerinti megoszlás a nők javára dől el, 5120 nő és 3392 férfi kap nyugdíjszerű ellátást.

Az összes nyugdíjas a településen 2013-ban 8143 fő volt. Ebben a nemek szerinti megoszlás szintén a nők javára dől el, 4971 nő és 3172 férfi kap nyugdíjszerű ellátást. 2017. évi felülvizsgálat során megállapításra került, hogy az összes nyugdíjas a településen 2015-ben 7737 fő volt. Ebben a nemek szerinti megoszlás ismét a nők javára dől el, 4786 nő és 2951 férfi kap nyugdíjszerű ellátást.

2003 óta az önkormányzat önként vállalt feladatként támogatást nyújt a hulladékszállítási és kezelési közszolgáltatási díj megfizetéséhez, illetve mentesítette a díj megfizetése alól a 70 éven felüli egyedül élő személyeket. 2012-ben 1110 főnek, 2013-ban 1100 főnek és 2014-ben 1120 főnek, 2015-ben 1115 főnek 2016-ban 1091 főnek, 2017-ben 1093 főnek lett megállapítva a támogatás az idős lakosság körében.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A nyugdíjasok foglalkoztatásával kapcsolatban nincsenek rendelkezésre álló adatok. Ennek felmérése indokolt. A HEP Fórum idősök munkacsoportja célul tűzte ki, hogy a helyi idősök mindennapjait jobban feltérképezhesse és megismerhesse, ehhez 50 kérdésből álló kérdőívet készített, amelyet a 65 év feletti lakosságnak szán kitöltésre, amelynek kitöltetése folyamatban van. A kérdőív az időskorú lakosság helyzetét, szükségleteit, igényeit kívánja feltérképezni. A kitöltés önkéntes és anonim módon történik. A nem és életkoron kívül kitér a kérdőív a lakásminőségre, a családi állapotra, az iskolai végzettségre, az anyagi helyzetre, a rendszeres kiadásokra, a támogatásokra, a családi viszonyokra, a szabadidőre, a kulturális elfoglaltságra, a közbiztonságra és az egészséges életmódra.

A 2015. évi felülvizsgálat során megállapítható, hogy a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály által meghirdetett képzésen belül az 50 éven felüli álláskeresőknak a TÁMOP 1.1.2 programban biztosítanak előnyöket. Korukból adódóan hátrányos helyzetű álláskeresőnek minősülnek, így akár egy nap munkanélküliség után bevonhatók a projektbe és jelentkezhetnek a meghirdetett képzésekre. Ezzel a lehetőséggel 32 fő élt az elmúlt évben.

b) tevékeny idősor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősorok, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A tevékeny idősor kapcsán fontos megjegyezni, hogy a gerontoandragógia lehetőségeit érdemes áttekinteni és az országos folyamatokat követve a nyugdíjasok számára speciális képzéseket tartani. Emellett célszerű megvizsgálni azokat a nonformális, informális ismeretátadó lehetőségeket is, amelyek e korosztály számára új lehetőségeket teremtenek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A HEP készítésekor nem áll rendelkezésre adat arról, történt-e hátrányos megkülönböztetés a nyugdíjasok foglalkoztatását illetően.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősorok egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősorok nappali ellátórendszerben történő részvételük 2008 és 2012 között állandó, 40 főt látott el az Egyesített Szociális Intézmény (a továbbiakban: Intézmény). Jelenleg a szükséges kapacitás felmérésre került és 30 férőhelyen biztosít nappali ellátást idős személyek, és 5 férőhelyen demens személyek részére. A 2015. évi felülvizsgálat során megállapítható, hogy névváltozás történt 2014. szeptember hó 11. napjától Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény lett. Továbbá változás a szociális alapszolgáltatásokon belül is: növekedett az intézmény által nyújtott szolgáltatások száma 2013. október hó 01. napjától a Támogató Szolgálat az intézményhez került integrálásra. A Támogató Szolgálat két szociális alapellátást nyújt: a fogyatékkal élők személyi segítségét és szállítását, másrészt a közösségi ellátást pszichiátriai betegek részére.

Az ellátás Jászberényi kistérség közigazgatási területére terjed ki. A szolgáltatás célja:

A közösségi ellátás a pszicho-szociális rehabilitáció eszközeivel nyújt segítséget a saját lakókörnyezetben élő pszichiátriai betegeknek. A szolgáltatás a célcsoport felépülését kívánja elősegíteni a következőkkel: készségfejlesztés (életviteli, problémamegoldó, társas kapcsolatok fejlesztése), megküzdési képességek erősítése, erőforrások felkutatása, jelzőrendszer működtetése – az intézmények közti együttműködés hatékonyabbá tétele.

Cél, a pszichiátriai betegek lakókörnyezetben történő gondozása, komplex segítségnyújtása, rehabilitációjuk, társadalmi reintegrációjuk, gyógyulásuk elősegítése, életminőségük javítása, hospitalizáció elkerülése céljából.

☐ A szolgáltatás feladata

Az ellátott rehabilitációja és re-integrációja érdekében a gondozás támaszkodik a természetes közösségi erőforrásokra, melynek szereplőivel szoros együttműködésre törekszik, őket is támogatva.

Az ellátás az ellátott és hozzátartozói számára segítséget nyújt az egészségi és pszichés állapot javításában, a tünetek monitorozásában, a korai figyelmeztető tünetek felmérésében, megfigyelésében, a kliens személyes céljainak megvalósításában, amelyeket gondozási terv rögzít.

A segítségnyújtás kiterjed a betegek meg lévő képességeinek megtartásában illetve azok fejlesztésében, a mindennapi életükben adódó konfliktusok feloldásában, problémáik megoldásában, szociális és mentális gondozásukban. A közösségi ellátást igénybe vevők száma 2016. december 31-én az ellátási területen: 46 fő, ebből 60 év feletti, jászberényi igénybe vevő 10 fő.

Az alábbiakban a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény Idősorok Klubjának működése kerül áttekintésre.

Ellátási területe: Jászberény város és területe.

Tevékenységi körei:

- Házi segítségnyújtás

- Étkeztetés
- Nappali ellátás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Tanyagondnoki Szolgáltatás
- Támogató szolgáltatás
- Közösségi pszichiátriai ellátás
- Nappali ellátások: időskorúak, demens személyek és fogyatékkal élők részére
- Ápolást-gondozást nyújtó bentlakásos ellátás időskorúak és demens betegek részére.

Házi segítségnyújtás:

A házi segítségnyújtás keretébe azokról a személyekről gondoskodnak, akik rendelkeznek a gondozási szükséglet igazolásával és koruk vagy egészségi állapotuk miatt otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek. A ellátási forma célja az ellátottak fizikai, mentális, szociális szükségleteinek kielégítése, saját környezetben, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával és fejlesztésével. A Házigondozó szolgálat dolgozói vásárolnak, kiváltják az ellátottak gyógyszereit, hivatalos ügyeiket intézik és ellátják a képviselőket. Az ellátottak egészségi állapota miatt az idősök többségét már nem csak gondozni szükséges, az ápolási feladatok egyre nagyobb súllyal vannak jelen a gondozók mindennapi munkájában. A dolgozók szakképzettségi aránya eléri a törvényben előírt 50%-ot.

2016. január 1-től a házi segítségnyújtás keretében szociális segítség és /vagy személyi gondozás nyújtható. A gondozó a feladat ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevőt fizikai, mentális, szociális szükségei saját környezetében biztosított legyen. A gondozás egyénre szabott, tartalmát a rászorultság, ill. az ellátott állapota, egyéni sajátosságai, szükségletei határozzák meg. Cél az önálló életvitel fenntartása otthonában, lakókörnyezetében. Az ellátásba részesülő számára egyéni gondozási terv készül, melyben megfogalmazásra kerülnek a gondozási problémák, diagnózisok, célkitűzések, gondozási feladatok. Az ellátás napi 1 és 4 óra időtartam közt mozog. Egyre gyakrabban fordulnak az intézményhez 4, illetve 4 órát meghaladó gondozási szükséglettel bíró egyének, akik napi többszöri ellátást igényelnek. Az ellátással kapcsolatos feladatokat 14,5 fő szociális gondozó végzi. 2016. évben 1 fő gondozó a hosszú évek óta végzett lelkiismeretes munkájáért Minisztériumi kitüntetésben részesült. 2016. évben a napi átlagos igénybevétel 49 fő.

A házi segítségnyújtás azon külterületen élők számára is elérhető, akik a tanyagondnoki szolgáltatás területén kívüli településrészen laknak. Bevásárlást, hivatalos ügyek intézését, érdekképviselést, gyógyszerkiváltást, vízellátás biztosítását tudják biztosítani a tanyagondnok közreműködésével. 2016-ban 3 fő részesült rendszeresen külterületi házi segítségnyújtásban.

Étkeztetés:

Idős emberek vagy egészségügyi és szociális okok miatt rászoruló személyek (elsősorban rokkant nyugdíjasok) napi egyszeri főtt étellel való ellátása.

A városi étkeztetettekhez társadalmi gondozó által, a külterületen élőkhöz a tanyagondnok által jut el az ebéd.

Az étkeztetés keretén belül azoknak a szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkeztetéséről gondoskodnak, akik önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmenet jelleggel nem képesek ezt biztosítani koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságik miatt. Az ellátást igénybevevők szükségleteinek megfelelően lehetőségük van az étel kiosztóhelyen történő átvételére, lakásra történő kiszállításra, illetve az időskorúak és demens személyek nappali ellátását igénybevevőknek az étel helyben fogyasztására. Az ellátási forma 1 fő szociális segítővel működik, valamint 2 fő társadalmi gondozó vett részt 2016. évben az ellátást igénybevevők Meleg ételének házhoz szállításában, a „Segítő kezek” programban alkalmazott közfoglalkoztatott dolgozók is segítséget nyújtanak. Az étkeztetésben részesülők száma 2016. december 31-i adatokat figyelembe véve 111 fő, melyből 47 fő helyben fogyasztással, ill. a kiosztó helyen történő átvétellel, 64 fő házhoz szállítással vette igénybe a szolgáltatást. Az igénybe vevők 13%-a él diétás étkezés igénybevételének lehetőségével. Az előző évhez képest az ellátási forma igénybe vétele csökkent. Ennek oka: a szolgáltatás térítési díja és az étel

mennyisége, melyet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozási előírásokról szóló 37/2014. (VI.30.) EMMI rendelet előírása.

Nappali ellátás

A 18. életévüket betöltött és egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt önmaguk ellátására részben képes, támogatásra szoruló személyek részére biztosít napközbeni ellátást. Lehetőséget nyújt társas kapcsolatokra, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, étkeztetésre. Biztosítja a fizikai, egészségügyi, mentálhigiénés ellátást, foglalkoztatást, ügyintézés, érdekképviselést. Az Idősek Klubja engedélyezett férőhelyszáma 40 fő, mely mindig betöltött, bár a napi átlagos igénybevétel 25-28 fő.

A klub hétfőtől-péntekig 8-16 óráig tart nyitva. 2016. december 31-én időskorúak nappal ellátását igénybe vevők száma 28 fő, demens személyek nappali ellátásának száma 7 fő.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Saját otthonukban élő egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes idős vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére, krízishelyzetek elhárítására nyújtott ellátás. Segélyhívás esetén biztosítja az intézmény az ügyeletes gondozó helyszínen történő megjelenését, a probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedés megtételét, szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését. A 24 órás folyamatos készenléti rendszerben történő ellátást társadalmi gondozók látják el. Ez a rendszer 200 fő idős ember otthonában van felszerelve a Jászság 18 településén. A szolgáltatás igénylése, az adminisztrációs feladatok az Idősek Klubjában történik. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban 16 településen (Jászládány és Jászdózsa kivételével) 41 fő társadalmi gondozó látott el feladatokat. 2016. december 31-én kihelyezett készülékek száma 132. A kihelyezett készülékek közel egyharmada (49) Jászberény városában működik. 2016. év során 192 segélyhívás érkezett a diszpécserközpont számítógépére. A készülékről leggyakrabban betegség, rosszullet, elesés miatt érkezett jelzés.

Tanyagondnoki Szolgáltatás

A város külterületén található Neszűr 1-5 dűlőben végez gondozást díjmentesen. Ezt a munkát egy sofőr végzi terepjáró autó segítségével. Ebédet, esetenként ivóvizet szállít, bevásárol, kiváltja az ellátottak gyógyszereit, hivatalos ügyeiket intézi és ellátja az érdekképviselőket. Az ellátási formát 1 fő tanyagondnok alkalmazásával működtetik. 2016. december 31-én 10 fő vette igénybe a tanyagondnoki szolgáltatást.

Jászberény városhoz tartozó külterület intézményhiányból eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükséglet kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, valamint egyes alapellátásokhoz való hozzájárulás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

Tanyagondnoki ellátás körébe elsősorban szociális alapellátási feladatok tartoznak. A feladatok között szerepel továbbá az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása, a lakosság részéről jelentkező szükségletek, szolgáltatási igények közvetítése az önkormányzat felé. Szabadidős tevékenységek megszervezése (színház, helyi rendezvények stb.), lakossági szolgáltatások, egyéni és hivatalos ügyek intézése.

2013. év szeptember hó 01. napjától Jászberény Városi Önkormányzat csatlakozott a „Segítő kezek az idősek otthoni biztonságáért értékkeremtő közfoglalkoztatással, közösségi szolgálattal és önkéntes tevékenységgel” elnevezésű projekthez. A projekt lényege a településen saját otthonukban lévő 70 év fölötti lakosság magányának oldása, életvitelének segítése. A projekt 26 fő közfoglalkoztatott személlyel indult el a városban és a szakmai munka irányítása intézményünkhöz lett rendelve. A városban élő 70 év fölötti lakosok közül 150 fővel tartják a kapcsolatot (2013-ban 84 fő igényelt segítséget), akik rendszeresen vagy időközönként nyújtanak segítséget. Rendszeresen, azaz hetente egy vagy több alkalommal 105 fő igényel segítséget, amely a következő segítségnyújtási formákra terjed ki:

- közreműködés a háztartás vitelében,
- mobilizálás,
- egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése,
- családi és társas kapcsolatok működésének segítése,
- mentális egészséget támogató tevékenységek,

- generációk közötti kapcsolatépítés elősegítése,
- segítségnyújtás vészhelyzetek kialakulásának megelőzésében, ill. a kialakult vészhelyzet elhárításában.

A programba dolgozók a segítségnyújtásokról esetenaplót vezetnek, melyben a mindennapi tevékenységüket írásban rögzítik és az ellátást igénybevevővel is aláíratásra kerül.

A legtöbbet igényelt segítségnyújtás a beszélgetés és a takarítás. Ezt követi a bevásárlás, hivatalos ügyek intézése, egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a kerti munka.

A fentiek mellett a „Naplamente” Idősek Otthona is fontos szakmai munkát végez a településen.

Ellátási területe Jász-Nagykun-Szolnok megye közigazgatási területe. Az engedélyezett férőhelyek száma 104 fő. Az éves kihasználtság 100 %. A bentlakók számára teljeskörű ellátást biztosít. Az ellátás igénybevétele önkéntes. A kérelmezők nyilvántartását, behívás sorrendjét a törvényben előírtak szerint végezi az intézmény.

Gondozás elemei:

- Fizikai ellátás
- Egészségügyi ellátás
- Pszichés ellátás (mentálhigiénés gondozás)
- Foglalkoztatás
- Előgondozás
- Érdekképviselés

Alapellátáson túl nyújtott szolgáltatások:

- Pedikűr – manikűr
- Női és férfi fodrászat
- Fizioterápiás szakellátás

Szakmai tevékenység:

Az intézet igyekszik magas színvonalon ellátni feladatát úgy területi gondozásban, mint bentlakásos otthonban. Szociális otthoni ellátásra folyamatosan szükség van, tükrözi a magas várakozók száma is. Nehéz feladatot jelent számukra az őszi téli időben az azonnali felvételre várók elhelyezése. Felvételt nyert betegek 2/3 része súlyos beteg. A betegellátást segíti, hogy jó a kapcsolat az egészségügyi intézményekkel (Krónikus osztály, pszichiátria, rendelő, labor, mentők, stb.)

Az idősek otthonában a szakmai munka lényeges eleme a gondozás – ápolás. Az ápolási munkafolyamatok közül az ellátási formában a szakmai rendelet értelmében alapápolási tevékenységek végezhetők. Az ellátást igénybevevők egészségi állapota viszont indokoltá teszi a szakápolási feladatok elvégzését is. Éppen ezért az intézmény elindította a szakápolási engedély iránti kérelmet, mely 2016. december 01. napján jogerőre emelkedett. A szakmai munkát külső szakemberek is segítik. Az idősek mozgatásában, mobilizálásában diplomás gyógytornász nyújt segítséget heti három alkalommal. Pszichiáter szakorvos hetente egy alkalommal demens betegeink állapotát kíséri figyelemmel.

Az ellátást igénybevevők egészségi állapota, mozgáskorlátozottsága miatt a gondozók munkája nehéz, fizikailag és pszichésen is megterhelő.

A gondozás és ápolás mellett lényeges eleme az ellátásnak a foglalkoztatás és a mentálhigiénés gondozás. A mentálhigiénés gondozással a cél: az otthonban lakó idős emberek lelki higiéniájának biztosítása. Feladatuk nemcsak az, hogy az egészséges lelkű egyént megtartsák, hanem az is, hogy a lelki egészségben veszélyeztetett személyeknek megelőző támogatást nyújtsanak. A pszichés gondozás során a kommunikáció gyógyító jellegűvé válik. Beszélgetés során gondjaik, problémáik felszínre kerülnek, melyeket együttesen igyekeznek megoldani.

A foglalkoztatás célja a tartalmas időtöltés biztosítása, amely jelenti az energia-lekötést, a gondolatterelést és irányítást, szórakoztatást és az új ismeretek adását.

A Teir adatbázisból KSH adatokból az egészségügy, szociális ellátások adatok adatai az idősek esetében 2013-ban: Időskorúak otthonainak száma 2 darab, Időskorúak otthonaiban működő férőhelyek száma 235 fő, Időskorúak otthonaiban ellátottak száma 235 fő. 2015-ben: Időskorúak otthonainak száma 2 darab, Időskorúak otthonaiban működő férőhelyek száma 235 fő, Időskorúak otthonaiban ellátottak száma 237 fő.

2015. évben az intézmény Naplemente Idősek Otthonának komplex akadálymentesítése, energetikai fejlesztése, felújítása valósult meg a TIOP-3.4.2-11/1-2012-0293 jelű pályázati projekt segítségével. A fejlesztés érintette a lakószobákat, közösségi tereket, mellékhelyiségeket. Az otthon minden helyiségében a nyílászárók cseréje megtörtént, az épület külső szigetelést kapott, korszerű kazán került beüzemelésre. A projekt keretében tárgyi eszközök is beszerzésre kerültek.

Jászberény Városi Önkormányzat fenntartása alá tartozó Szent Ferenc Egyesített Szociális intézmény széleskörű szociális szolgáltatást nyújt. Az Intézmény központjában található a Naplemente Idősek Otthona (5100 Jászberény, Hatvani út 35.), mely a nyugdíjkorhatárt betöltött, saját otthonában, környezetében önmagáról gondoskodni nem tudó, ápolásra, gondozásra szoruló személyek részére nyújt ellátást. A 104 férőhelyes intézményben az idősek részére ápolást-gondozást nyújtó ellátás biztosított. Az otthon szolgáltatásait Jász-Nagykun-Szolnok Megyében élő, idős rászoruló személyek vehetik igénybe. Az intézmény színvonalas körülményeket biztosít az idős embereknek.

A szakmai munka részét képezi az ellátást igénybe vevők foglalkoztatása, mentálhigiénés gondozása, melyre nagy hangsúlyt helyezünk. A programok megszervezése során törekszünk az idősek állapotának és érdeklődési körének megfelelő foglalkozások, szabadidős tevékenységek minél színesebb megszervezésére.

Az otthon lehetővé teszi az idősek számára a számítógépes információs-csatornákhoz való hozzáférést, ezzel is bővítve a hasznos időtöltést. Infó-kommunikációs technikai lehetőséggel a gyengén látók és hallássérültek is tudnak élni.

Rendszeresen szerveznek külső és belső programokat, így kerül például megszervezésre az egészség nap, amelyen különböző szűrővizsgálaton vehetnek részt az idősek, valamint egészséges ételek kóstolója várja a programon résztvevőket.

Az Intézmény egy másik telephelyén működik az Idősek Klubja (5100 Jászberény, Lehel Vezér tér 2.), mely több szociális alapszolgáltatás központja, többek között itt található az időskorúak és demens személyek nappali ellátása. A nappali ellátás a saját otthonukban élő szociális és mentális gondozásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak napközbeni gondozására szolgál és nyújt különböző szolgáltatásokat. Az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt. Az időskorúak és demens személyek nappali ellátását Jászberény város közigazgatási területén élő idős, rászoruló személyek vehetik igénybe. Az ellátási forma engedélyezett férőhelye 35 fő.

Havonta az idősek részére szakember tart előadást egészségmegőrzésről, betegségekről, helyes táplálkozásról, szűrővizsgálatok jelentőségéről. Klubtagok vitális funkcióit rendszeresen ellenőrik, szűrővizsgálatokon, szakorvosi vizsgálatokon való megjelenésekben segítséget nyújtanak. Vércukorszint ellenőrzés havonta történik az intézményben.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen aktív nyugdíjas élet folyik, amelyek alapját a különböző érdeklődésű körű, vagy korábbi munkahelyhez kötődő klubok jelentik. Az alábbi felsorolásban közöljük a jelentősebb klubokat a településen, jelezve itt azt, hogy néhány szerveződés látogatói köre szélesebb, mint a nyugdíjas korosztály, de az egyes generációk közötti együttműködés az érdeklődési területre koncentrálna közös a tagok között.

A településen több nyugdíjas klub is működik, ide tartoznak:

Pedagógusok Nyugdíjas Szervezete

Fegyveres Erők Nyugdíjas Klubja

Jászkaszinó Kulturális Egyesület (bárki számára nyitott)

Köztisztviselők Nyugdíjas Klubja

Déryné Nyugdíjas Klub

Jászsági Képzőművészet Barátok Egyesülete

Testvérvárosok Baráti Köre

Kézimunka Szakkör

Az egyes klubok tevékenységét országos kirándulások, színházlátogatások szervezése jellemzi. Emellett a tagok között önszervező tevékenység is megfigyelhető, a beteg, segítségre szoruló tagokat az egészséges, segíteni képes tagok támogatják kisebb-nagyobb tevékenységekben, pl. bevásárlás, orvosi ellátáshoz való kísérés, gyógyszerkiváltás stb.

c) idősök informatikai jártassága

Az informatikai jártasságra nincsenek pontos adatok az önkormányzat birtokában, de több nyugdíjas szervezet esetében is volt már gyakorlat arra, hogy az informatikai jártasságot szélesítsék. Kiemelkedő volt az a jászfényzarui videokonferencia, amely keretein belül külföldi partnerekkel osztották meg kézműves tudományukat a klub tagjai. A Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény lehetővé teszi az idősök számára a számítógépes információs-csatornához való hozzáférést, ezzel is bővítve a hasznos időtöltést. Infó-kommunikációs technikai lehetőséggel a gyengén látók és hallássérültek is tudnak élni.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősök megbecsülését kifejezendő az Önkormányzat minden évben szervez karácsonyi ünnepséget az idősök számára. A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének Humán Erőforrás Bizottsága szervezésében – mint minden évben – az Ifjúsági Házban 2016 decemberében is megajándékozta a jászberényi idősöket. 460 fő időskorút megajándékoztak meg ajándékutalvánnyal.

Ezen túlmenően megemlítendő, hogy a Jézus Neve Plébánia Charitas Csoportja minden évben szervez olyan családi napot, amely keretein belül az idősöket segítik meg. A kulturális programok szervezése mellett adományozás is történik az idősök részére, ezzel is segítve mindennapi gondjaik megoldását. A Charitas tervei között szerepel, hogy a katolikus általános iskola tanulóinak aktív részvételével idősöket segítő önkéntes programot indítsanak, amely az idősök számára felolvasást, ház körüli segítségnyújtást és egyéb felmerülő segítséget biztosítana.

A „Törődés” Szociális Alapítvány a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény „Naplemente” Idősök Otthonát támogatja, mely kiterjed az ott élő idős emberek életminőségének javítására, kulturális programok szervezésére, az otthonban dolgozók képzésének támogatására. Az otthon ellátását igénybe vevők részére éves szinten kirándulásokat szervez az alapítvány, melynek költségét saját és pályázati forrásból biztosítják. Szervezetük támogatja az intézményben szervezett programokat, továbbá pályázati lehetőségeket kihasználva helyi programokat is szerveznek: egészséges életmóddal kapcsolatos tanácsadások szervezése, egészségnap az otthonban élők részére.

A „Törődés” Szociális Alapítvány, melynek elsődleges célja az idősök otthonában élők életminőségének javítása pályázatot nyújtott be és támogatást nyert a Civil forrásból. E pályázati összegből került megvalósításra az idősök otthonában, több lakószobában Snoezelen terápia. A terápiával még csak ismerkedünk és a pályázati forrásból egy igen egyszerű változatát valósítottuk meg. A tapasztalat, hogy jó hatással van demens betegeinkre, így mindenképpen indokoltnak látjuk továbbfejlesztését.

Az alapítvány által megnyert támogatásból tájékoztató füzetet szerkesztettünk demens betegek hozzátartozói részére. A tájékoztató anyag részletesen bemutatja a demencia kezdeti és későbbi tüneteit és praktikus tanácsokkal látja el a hozzátartozókat a beteg hozzátartozóik gondozásával kapcsolatban.

A település életéhez tartozik a szépkorúakról való megemlékezés. Egy hosszú élet munkája, eredményei elismerést és tiszteletet érdemelnek, melynek meg kell nyilvánulnia a társadalom tagjai, közösségei, intézményei részéről. Magyarország Kormánya az Időügyi Tanács kezdeményezésére, a szépkorúak iránti társadalmi megbecsülés kifejezésésképpen - az Alkotmány 35. § (2) bekezdésében megállapított eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés g) pontjában foglalt feladatkörében eljárva kötelezően elrendeli országos hatáskörrel. A személyes köszöntésre és az azzal járó okiratra, továbbá jubileumi juttatásra a 90., a 95., a 100, a 105., a 110., és a 115. életévüket betöltött, Magyarországon bejelentett lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárok és a Korm. rendeletben meghatározott további személyek jogosultak.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
szükséges további adatgyűjtés az időskorú célcsoporttal kapcsolatban	szükséges felelős kijelölése és részletes adatok gyűjtése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítása a település fontos feladata. Az esélyegyenlőség elveinek megvalósulása a célcsoport esetében elsősorban az kell legyen, hogy a célcsoport a mindennapi tevékenysége során hasonlóképp férjen hozzá a szolgáltatásokhoz, mint ép társaik. Az akadálymentesítés így elsőszámú szempont, amely az alapvető kritérium a hozzáférés biztosítása során.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A megváltozott munkaképességű személyekre vonatkozó adat korlátozottan áll rendelkezésre a központi adatbázisokban is. A megváltozott munkaképességű személyek számára vonatkozóan 2008-2015 között áll rendelkezésre adat, amely több mint 1000 főt jelez, 2011-ben 1222 főről, míg 2015-ben már csak 943 főről beszélünk. Az egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma 28 fő volt 2014-ben és a korábbi években is hasonló számú személy kapott támogatást. Utóbbi támogatás esetében a nyilvántartás azokat a támogatásokat tartalmazza, amelyeket egészségkárosodott személyek kaptak a szociális irodától 2015. február hó 28-ig. 2015. március hó 01. napjától a JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatalánál kérelmezhető egészségkárosodási támogatás. 2015. évben 27 fő, 2016. évben 33 fő és 2017. évben 38 fő részesült.

A 2011-es népszámlálás adatai szerint a népesség 4,6%-a fogyatékkal, 16,6%-a tartós betegséggel él. A fogyatékkal élők több mint 70, a tartós betegek 77%-a 50 évesnél idősebb. Míg a fogyatékkal élő iskolai végzettsége jóval az átlag alatti, addig a tartós betegséggel élők az átlagnál csak valamivel alacsonyabb végzettségre tehetnek feltehetően a korösszetételből adódik.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A munkavállalói oldalon a fogyatékkal élők elhelyezkedése jellemzően nehezebb, mint nem sérült társaiké. A megváltozott munkaképességű emberek számára speciális foglalkoztatási formák megléte szükséges ahhoz, hogy tartós foglalkoztatás valósulhasson meg. A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására alkalmas munkahelyek felmérését szükséges elvégezni a városban.

2015. évi felülvizsgálat során lehetőség volt a TÁMOP 1.1.1-12/1 kiemelt projekt lehetőségei Európai Unió projekt a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci integrációjának támogatására célzott projektben részt venni. A program célja a megváltozott munkaképességű személyek sikeres rehabilitációjának és munkaerő-piaci integrációjának elősegítése. A projekt célcsoportja a rehabilitációs ellátásban részesülő ügyfelek azok a személyek, akiknél a rehabilitációs hatóság komplex minősítése során megállapítja, hogy a

megváltozott munkaképességű személy rehabilitálható, ezen belül: foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, vagy tartós foglalkozási rehabilitációt igényel.

2014. január hó 01. napjától megváltozott munkaképességűek kerültek alkalmazásra a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézményben – 5 fő négyórás foglalkoztatásban – a TÁMOP 1.1.1 program keretében. A program finanszírozza az alkalmazott dolgozók bérét és utazási költségeit, továbbá az intézmény rehabilitációs hozzájárulástól mentesült. A megváltozott munkaképességű dolgozók portás feladatokat látnak el a „Naplemente” Idősek Otthonában.

Tájékoztattott az Olajág-Jász Mozgássérültek Közhasznú Egyesületének elnöke, hogy a tagjai problémának látják a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását mivel, aki hosszabb időn keresztül tud dolgozni, azt a személyt 8 órában felveszik, de 4 órás vagy otthoni munkára nincs lehetőség.

A Társadalmi Megújulás Operatív Program „Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására” című, TÁMOP-5.4.9-11/1-2012-0018 kódszámú „Szociális szolgáltatások fejlesztése Jászberényben,” elnevezésű projekt keretében dokumentum készült. A projekt célja Jászberény városban működő szociális alapellátások fejlesztése, működési hatékonyságának javítása olyan szolgáltatás-koordináció kialakításával, mely a város lakosságának problémáira komplex megoldást nyújt, a felmerülő igényeknek megfelelően működő szolgáltatások összehangolásával.

A projekt feladata Jászberény lakosságának szociális szolgáltatások iránti szükségleteinek áttekintése, elemzése, az igényekhez rendelhető szolgáltatási kapacitások helyzetelemzése, a város szociális alapszolgáltatásainak elemzése, fejlesztési tervek összeállítása, új szükségletdiagnosztikai eljárások, dokumentációs rendszer, módszertani eszköztár, valamint szakmai ajánlások előkészítése volt.

Neked MUNKA, nekem ÁLOM! – ezzel a címmel indult 2017-ben is az országos érzékenyítő program, mely lehetőséget ad fogyatékos emberek és munkáltatók kötetlen találkozására és a kölcsönös tapasztalatszerzésre. A jászberényi „Helyet!” Alapítvány közreműködésével a jelentkezők (két nagyszerű fiatal) egy napra kipróbálhatták álmaik munkáját. Az országos kezdeményezéshez Jászberény is csatlakozott a JNSZM Esély Közalapítvány segítségével.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A feladatellátást 2009 óta civil szolgáltató végezte 2013 áprilisáig 40 fős keretlétszámmal. Ennek kitöltése minden évben megtörtént. A településen e szolgáltatás bevezetése előrelépés, hiszen 2009 előtt ez a szolgáltatás még nem volt elérhető a településen. 2013. július 1-jétől Jászberény Városi Önkormányzat a fenntartásában működő Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény telephelyén, a Fogyatékkal Élők Nappali ellátásában gondoskodik 24 férőhelyen a fogyatékkal élő személyek nappali ellátásáról.

A támogató szolgálat személyi segítő szolgálat működtetésével – a fogyatékos személy aktív közreműködésével – segítséget nyújt: a fogyatékos ember személyi (higiénés, életviteli, életfenntartási) szükségleteinek kielégítéséhez, a társadalmi életben való teljes jogú részvételhez, az önálló munkavégzéshez, tanulmányok folytatásához, szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybevételéhez, kulturális, művészeti, sport, szabadidős tevékenységek végzéséhez, továbbá szállító szolgálatot működtet az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása érdekében.

A fogyatékosak nappali ellátása elsősorban harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Az ellátásra rászoruló személyek részére az ellátás a hét öt napján biztosított.

Az ellátás célja, hogy a fogyatékossgal élő ember a családjában maradhasson mindaddig, amíg az állapota megengedi. Ne kelljen a családból kiszakítani, idegen környezetben elhelyezni. A nyújtott célirányos segítség olyan mértékű, mely a megsegített ember önmagában elégtelen erőfeszítéseit viszi sikerre. Nem helyette, hanem együtt vele. Fontosnak tartják, hogy a fogyatékkal élő emberek és hozzátartozóik ne

szigetelődjenek el, ne maradjanak magukra problémájukkal. A közösségbe való tartozás lehetőségét kínálják fel számukra. A szolgáltatás működtetésével kiemelt cél a lakosság körében a befogadó attitűd, a tolerancia és segítségnyújtási képesség erősítése, ezáltal is elősegítve a speciális bánásmódot igénylő fogyatékossgal élő fiatalok társadalmi esélyegyenlőségét.

A családok életvitelét jelentősen befolyásolja, hogy a családban él-e a fogyatékos személy, vagy sem. Nagyon nehéz a helyzetük azoknak a családoknak, ahol a szülők is valamilyen fogyatékkal élnek. A fogyatékos személyek nappali ellátású intézménye jó lehetőséget ad arra, hogy, míg a fogyatékkal élő személy napközben szakemberek felügyelete alatt áll, az intézmény tehermentesítse a családot a napközbeni gondozás alól. Az intézményben dolgozó szakemberek megszervezik egyénre szabottan a napközbeni foglalkozásokat. Ez az ellátási forma nem emeli ki a családi környezetből az ellátottat, így közösen gondoskodnak a kliensről: a család és az intézmény.

A szolgáltatást igénybevevők jellemzői

A szolgáltatást igénybevevők életkora a 18-59 éves intervallumba esik, ezen belül javarészt a 18-39 éves korcsoportba tartoznak. Az igénybevevők átlagéletkora 33 év.

A standard fogyatékossgai csoportokat tekintve négy csoportban jelennek meg az igénybevevők (látásszervi, értelmi fogyatékos, autista és halmozottan fogyatékos), melyek megoszlását a táblázat tartalmazza, 2014. december 31-i igénybevételi állapot alapján.

Fogyatékossg típusa	Szolgáltatást igénybevevők (fő)
Látásszervi	1
Értelmi fogyatékos	16
Autista	2
Halmozottan fogyatékos	4
Összesen	23

A fő fogyatékossgai csoportokat vizsgálva az értelmi fogyatékossgal élők száma a legmagasabb mindkét nem tekintetében, összesen 16 fő. A középsúlyos értelmileg akadályozott személyek alkotják az értelmi fogyatékossgal élő ellátottak körét a legnagyobb számban, összesen 9 fő. Őket az enyhe értelmi fogyatékossgal élők követik 5 fővel. A súlyos fokban értelmileg akadályozott személyek létszáma elenyésző (2 fő) a szolgáltatást igénybevevők számához mérten.

A halmozottan fogyatékos személyek csoportjában a fogyatékossg típusai a következők:

- mozgás-és hallásszervi 1 fő,
- középsúlyos értelmi és mozgásszervi 1 fő,
- enyhe értelmi és hallásszervi 1 fő,
- enyhe értelmi, látás-és mozgásszervi 1 fő.

A szolgáltatást igénybevevők többsége (14 fő) jászberényi lakos, továbbá klubtagjaik közül 7 fő Jászárokszálláson, 2 fő Jászkiséren él. A nappali ellátáshoz való hozzájutást az intézmény támogató szolgáltatása segíti. Klubtagjaik közül összesen 11 fő veszi igénybe a személyi szállítást, 4 fő jászberényi, 5 fő jászárokszállási és 2 fő jászkiséri lakos. Egy jászárokszállási klubtagjuk tömegközlekedési eszközzel jut be az intézménybe.

2016. december 31-i igénybevételi állapot alapján az ellátást igénybevevők száma: 26 fő.

Fogyatékoság típusa	Szolgáltatást igénybevevők (fő)
Látásszervi	1
Értelmi fogyatékos	21
Autista	3
Mozgásszervi	1
Összesen	26

A fő fogyatékosági csoportokat vizsgálva az értelmi fogyatékosokkal élők száma a legmagasabb mindkét nem tekintetében, összesen 21 fő. A középsúlyos értelmileg akadályozott személyek alkotják az értelmi fogyatékosokkal élő ellátottak körét a legnagyobb számban, összesen 9 fő. Őket az enyhe értelmi fogyatékkal élők követik 4 fővel. A súlyos fokban értelmileg akadályozott személyek létszáma elenyésző (2 fő) a szolgáltatást igénybevevők számához mérten.

A szolgáltatást igénybevevők többsége (15 fő) jászberényi lakos, továbbá klubtagjaik közül 7 fő Jászárokszálláson, 3 fő Jászkiséren él, 1 fő Jászapáti állandó lakcímmel rendelkezik. A nappali ellátáshoz való hozzájutást az intézmény támogató szolgáltatása segíti. Klubtagjaik közül összesen 13 fő veszi igénybe a személyi szállítást, 4 fő jászberényi, 6 fő jászárokszállási és 3 fő jászkiséri lakos. Egy jászárokszállási klubtagjuk tömegközlekedési eszközzel jut be az intézménybe.

A nappali ellátás szakmai munkájának rövid ismertetése

Az ellátási formában nagy hangsúlyt helyeznek a készségek, képességek fejlesztésére. Négy csoportban folynak az egyéni fejlesztő programokra épülő foglalkozások, melyek mozgás-és ritmusnevelésből, beszéd-készségfejlesztésből, szociális tréningekből, manuális foglalkozásokból állnak.

A szakmai munkát három fő külső szakember is segíti. Heti egy alkalom terápiás kutyával gyógypedagógus tart foglalkozást. A kutya, egy jó motivációs „eszköz”, segíti a figyelmet, koncentrációt fenntartását. A legtöbb ellátott szereti ezt a foglalkozást, mert a kutya jelenlétében a tevékenységeket nem feladatnak, hanem kikapcsolódásnak tekinti.

A jászberényi Főnix Fészek Műhely 2 önkéntes drámapedagógusa hetente két alkalommal foglalkozásokat tartott. A foglalkozás a művészet eszközeivel formál, kihat az emberi kapcsolatokra, kapcsolatteremtésre, önismeretre, ezáltal fejleszti a kommunikációt és eligazodást a mindennapi életben. Megbizonyosodtak arról, hogy az ellátottak teljes elhivatottsággal képesek dolgozni a saját korlátaikat átlépve, akár a művészet területén is olyan értéket létrehozni, mely az épek világában is elismerést vált ki. Ennek a foglalkozássorozatnak vége, de nagy sikere volt.

Az egri Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület tagjai közé csatlakozott intézményünk, ami lehetőséget adott az Erzsébet program keretein belül megrendezésre kerülő III. Tánc-, Dráma- és Filmes táborban való részvételre Fonyódligeten.

A Jászsági speciális ellátást igénylő gyermekek, ifjak, felnőttek szüleinek és segítő szakembereinek egyesületének, röviden Fogódzkodó Egyesületnek is nagyon fontos szerepe van a város életében. Az egyesület a családjukban nevelkedő – elsősorban értelmi fogyatékos- fiatalokat és felnőtteket fogja össze. Tagjai közé tartozik a vakok és gyengénlátók csoportja is 2005-től. Célja összefogni azokat az embereket, családokat, akik a fogyatékoságuk miatt kiszolgáltatottabbak, kirekesztődnek a többségi társadalomból. 1999-ben alakult az egyesület, jelenleg 66 család a tagja. Céljaik: a fogyatékos személyek érdekképviselése, tájékoztatás és tanácsadás a fogyatékoságból eredő problémák megoldására, kapcsolatfelvétel a fogyatékkal foglalkozó intézmények, civil szervezetek között, kapcsolatfelvétel a családok között, hasznos információk összegyűjtése és továbbadása, szülői klubdelután szervezése, közös programok szervezése (Fogyatékosok Napja), NEFRIT (2009.05.31) Napközi Otthon megalakulása. Programjaik: „Mozdulj velünk”,

nyári táborok, színház, gyereknap, ünnepek, kirándulások. Terveik: bentlakásos lakásotthon létrehozása, foglalkoztatás elősegítése

A 2017. évi felülvizsgálat során a következőkkel tudom kiegészíteni a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény keretében működő Fogyatékkal Élők Nappali Ellátását. Az ellátási forma 24 férőhellyel működik. Jelenleg is maximális kihasználtsággal dolgoznak, az ellátást igénybe vevők életkorára és fejlettségi szintjére tekintettel négy gondozási csoportban.

A szolgáltatást igénybe vevők fogyatékoságuk típusa, súlyossága, életkoruk alapján heterogén összetételűek, ami differenciált foglalkoztatást tesz indokolttá. A megszerzett ismeretek szinten tartása, új ismeretek elsajátítása a fő feladat, a legnagyobb önállóság biztosítása mellett.

	Fogyatékoság típusa						
	Mozgásszervi (fő)	Látásszervi (fő)	Értelmi (fő)			Autizmus (fő)	
			enyhe	középsúlyos	súlyos		
Összesen	1	1	7	12	2	3	26

Leggyakrabban a speciális iskola elvégzése után, 22-23 évesen kerülnek kapcsolatba az intézménnyel. Állapotuktól függő, hogy meddig maradnak velünk, viszont felső korhatárt nem határoz meg szakmai dokumentumuk. A fiatalok életkora széles skálán mozog. Legfiatalabb csoporttagunk 24 éves, legidősebb hamarosan betölti 48. életévét. Csoportunkban jelenleg 13 lány és 13 fiú tevékenykedik.

A nappali ellátás tanácsadás, készségfejlesztés, háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás, étkeztetés, esetkezelés, felügyelet, gondozás és közösségi fejlesztés szolgáltatási elemeket szükség szerint biztosít. Feladataik különösen:

- szabadidős programok szervezése,
- szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése (felvilágosító előadások szervezése),
- hivatalos ügyek intézésének a segítése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése (tanácsadás az egészséges életmódról, mentális gondozás),
- sportfoglalkozások,
- fejlesztő szinten tartó foglalkozások: írás, olvasás, számolás,
- kézműves foglalkozások, gyöngyfűzés, üvegfestés, barkácsolás,
- szellemi és szórakoztató tevékenységek, előadások és vetélkedők,
- a környezet hatékony megismerése érdekében természetismeret, kirándulások.

Rendszeres kapcsolatban vannak a jászárokszállási Tarisznás Műhely népi játszóház vezetőivel, akik heti rendszerességgel kézműves foglalkozást tart az ellátottaknak, a paraszti kézművesség hagyományait elevenítik fel játékos formában. Egy népművelő kéthetente jön klubba népi játékos foglalkozásba vonja be a fiatalokat. Legutóbbi fesztiválra készült zenés színpadi játék előkészületeiben is aktívan részt vállaltak. Fontosnak tartják a fizikai aktivitás növelését, illetve az állóképesség megőrzését, ezért heti rendszerességgel gyógytornász foglalkozik klubtagokkal kiscsoportos foglalkozás keretében. Évente néhány alkalommal festőművész is ellátogat az intézménybe, s egy-egy új festő technikát tanít meg a jelen lévőknek. A foglalkozás alkalmával készült műveket eltesszük, így ezek az intézményben bármikor megtekinthetők. A helyi könyvtárba, moziba, múzeumba évente több alkalommal ellátogatnak. Jó idő esetén a városban közös sétákat tesznek. Alkalmanként kirándulásokat szerveznek, melyeken a klubtagok önállóan vesznek részt. Igénybe vevőik hozzátartozóival fontosnak tartják jó kapcsolat kialakítását, ezért teret adnak a hozzátartozókkal szervezett közös kikapcsolódásra is. A hagyományos ünnepkörhöz kapcsolódó ünnepeket megtartják az intézményben, ilyen a Húsvét, a Karácsony, a Szilveszter.

A Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület tagjaként dolgozók rendszeresen szakmai képzéseken fejlesztik tudásukat, fiataljaik pedig részt vesznek az évente megrendezésre kerülő Speciális Művészeti Fesztiválon, ahol hasonló képességű társaikkal mérhetik össze tudásukat több műfajban. Az ilyen előadások segítségével a „fogyatékossgal élő emberek lehető legteljesebb társadalmi részvételét” el tudják érni, s az alkotó munkában elért sikerek nyomán szűkebb és tágabb közösségük hasznos tagjának érezhetik magukat.

Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése TOP-4.2.1-15 a projekt célja olyan fejlesztések támogatása, amelyek a szolgáltatáshiányos településeken élők számára, új szolgáltatások infrastruktúrájának megteremtésével, vagy új férőhelyek bővítésével, járulnak hozzá a családi terhek csökkentéséhez, és a foglalkoztatottsági szint növeléséhez. A pályázaton belül a következő szociális alapszolgáltatások és a gyermekjóléti alapellátások fejlesztése támogatható:

- étkeztetés,
- közösségi ellátások,
- házi segítségnyújtás,
- támogató szolgáltatások,
- utcai szociális munka,
- nappali ellátás,
- család- és gyermekjóléti szolgálat/központ.

Önállóan támogatható tevékenységek:

A) A szolgáltatások infrastrukturális fejlesztése, ezen belül támogatható:

- a) férőhely bővítése,
- b) átalakítás, felújítás (beleértve az épületgépészetet is),
- c) új szolgáltatás létrehozása,
- d) étkeztetéshez szükséges konyha kialakítása, fejlesztése,
- e) az alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó IKT infrastruktúra fejlesztése, hálózati rendszerek kiépítése,
- f) az épülethez tartozó, telekhatáron belüli külső terek (udvar, zöld terület) kialakítása, átalakítása, felújítása.

B) Eszközbeszerzés, ezen belül támogatható:

- a) eszközök, bútorok és berendezési, felszerelési tárgyak beszerzése,
- b) külső terekhez kapcsolódó tárgyi eszközök beszerzése,
- c) járműbeszerzés.

Jászberény Városi Önkormányzat pályázatot nyújtott be a fogyatékkal élők nappali ellátásának korszerűsítésére. A pályázat pozitív elbírálásra került, így az intézmény központjával azonos helyrajzi számon új épület kerül kialakításra az intézményhez tartozó nappali ellátásoknak (fogyatékkal élők nappali ellátása és idősek klubja).

Ezen pályázat tartalmazta a támogató szolgáltatás egyik gépjárművének cseréjét is új gépjárműbeszerzéssel, így az intézmény egyik gépjárművének cseréje is megoldódik.

Az ÁROP-1.A.3.-2014 Területi együttműködést segítő programok kialakítása az önkormányzatoknál a konvergencia régiókban „Esélyteremtő program kidolgozása a Jászberényi járásban” fogyatékos személyek célcsoporttal foglalkozó konferenciáján felmerült az igény a bentlakásos lakóotthon iránt.

A településen nincs bentlakásos intézmény a fogyatékos személyek számára, a közelben nincs ilyen jellegű intézmény. Fontos feladat, hiszen van, ahol a fogyatékos személy már nagykorú a szülei pedig idősödnek, az idő elteltével biztosak szeretnének lenni benne, hogy ha már ők nem tudják koruk miatt ellátni a gyermeküket, akkor is biztonságban, védett helyen élhessenek hozzátartozóik. Megoldást kell találni a tartós bentlakást igénylők problémájára.

A "Helyet!" Alapítvány egy olyan lakhatási szolgáltatás beindítását kívánja létrehozni enyhe-, közép súlyos fokú értelmi fogyatékossgal rendelkező személyek számára, amelynek célja a fogyatékos személyek helyi közösségbe való integrálása a hétköznapihoz leginkább hasonlító életforma biztosításával. A közös lehetőségek feltérképezése, az igények felmérése és egy hosszú távú együttműködés érdekében fórumot szerveztek 2017 februárjában. A támogatott lakhatás egy olyan bentlakást biztosító forma a fogyatékkal élőknek, ahol minimális életvitel irányítással, képességeiknek megfelelően önállóan alakíthatják életüket, végzik a mindennapos feladatok ellátását, azaz, a ház karbantartását, takarítását, a vacsora és a reggeli elkészítését, a bevásárlást, a ruházatuk mosását, vagyis úgy laknak és élnek, mint bárki más. Ez az életforma az önrendelkezésre, a minél teljesebb, önállóbb életre helyezi a hangsúlyt. Hozzájárul a fogyatékkal élők képességeinek a társadalomban történő megéléséhez, kibontakozásához.

Ezzel kapcsolatban Fórum került meghirdetésre a lakosság körében. Elsősorban olyan személyek vettek részt a fórumon, akik fogyatékossgal élnek, vagy családjukban van fogyatékossgal élő személy, illetve gyámsági/gondnoki feladatokat látnak el és hosszú távú/végleges megoldást keresnek az érintett személy lakhatási, valamint komplex rehabilitációs illetve foglalkoztatási problémáinak megoldására.

Támogatott lakhatási ellátásra azoknak a jelentkezőt várják akik:

- enyhe-, közép súlyos fokú értelmi fogyatékossgal rendelkeznek, társuló fogyatékossgal, jól mobilizálhatók,
- fejlett önellátási-, önkiszolgálási képességgel rendelkeznek, illetve ezen a területen képességeik fejleszthetők
- igényük és szükségletük a kis létszámú, közösségbe ágyazott életforma, továbbá nyitottak a közösségi részvételt illetően minden területen
- erősen motiváltak saját képességeik lehető legteljesebb kibontakoztatására.

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal által Európai Unió forrásokból megvalósított EFOP-1.1.1-15 számú, „Megváltozott munkaképességű emberek támogatása” elnevezésű kiemelt projekt segítséget és támogatást nyújt a megváltozott munkaképességű személyek számára sikeres foglalkozási rehabilitációjuk megvalósítása érdekében. Mindezek eléréséhez foglalkozási rehabilitációs célú komplex munkaerő-piaci programuk keretében, személyre szabott szolgáltatásokkal, felkészült szakemberek támogatásával, támogatott képzésekkel és munkáltatóknak nyújtott támogatásokkal várják a programba jelentkező ügyfeleket. A különböző statisztikai célú felmérések adatai alapján a megváltozott munkaképességű személyek gazdasági aktivitási mutatói továbbra is kedvezőtlenek, a munkaerőpiacon erősen alulreprezentáltak. A kedvezőtlen statisztikai adatok javítása érdekében és a hátrányos helyzetű, megváltozott munkaképességű emberek elhelyezkedésének elősegítése érdekében célzott munkaerő-piaci beavatkozások szükségesek. A cél eléréséhez szükséges intézkedések közt a megváltozott munkaképességű személyek, mint az egyik leghátrányosabb helyzetű célcsoport, munkaerő-piaci integrációjának elősegítése prioritásként kezelendő. Az ügyfélkör munkaerő-piaci helyzetének javulása az egyéni érvényesülés és élethelyzet javulása mellett további kedvező gazdasági-társadalmi hatással bír, többek közt a szociális/társadalombiztosítási ellátórendszer terheinek csökkentésén keresztül. A munkaerő-piaci integrációt támogatásokkal és szolgáltatásokkal lehet elősegíteni a megváltozott munkaképességű emberek számára. Esetükben az egészségi állapotot, a szociális helyzetet, és a foglalkoztatáshoz szükséges kompetenciák és képzések biztosítását, egymásra épülő és egységes rendszerben kell biztosítani.

Az EFOP-1.1.1-15 kiemelt projekt elsődleges célja a megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerő-piaci integrációjának és foglalkoztatásának elősegítése és képzettségi szintjének növelése foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások nyújtásával és munkaerő-piaci aktív eszközök alkalmazásával. Továbbá a projekt célja a munkaadók szemléletének formálása a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása érdekében.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény által nyújtott szociális alapszolgáltatások, kedvezmények fogyatékos személyek részére is:

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodnak, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjainak részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Szociálisan rászorult személy az, aki kora, egészségi állapota, fogyatékosága, pszichiátriai betegsége, szenvedélybetegsége vagy hajléktalansága miatt nem képes napi egyszeri meleg étkezéssel. Az ellátás térítésköteles.

A házi segítségnyújtás keretében azokról a személyekről gondoskodnak, akik rendelkeznek gondozási szükséglet igazolásával és koruk vagy egészségi állapotuk miatt otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek. Az ellátási forma célja az ellátottak fizikai, mentális, szociális szükségleteinek kielégítése, saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával és fejlesztésével. Az ellátás térítésköteles.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a házi segítségnyújtás kiegészítő szolgáltatása. A szolgáltatás célja, feladata: a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló idős korúak, valamint fogyatékos személyek részére nyújtott ellátás. Segítségével fenntarthatók a biztonságos életvitel feltételei, krízishelyzetekben lehetőség van az ellátást igénybe vevő személynél történő gyors megjelenésre és segítségnyújtásra.

A szolgáltatás az otthonukban élő idős, rászorulóknak részére a nap 24 órájában folyamatos segítségnyújtást tesz lehetővé. Az ellátás térítésköteles.

A Fogyatékosok Nappali Ellátása elsősorban 3. életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes, vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, ill. autista személyek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Az ellátásra rászoruló személyek részére az ellátás a hét 5 napján biztosított. Az ellátás célja, hogy a fogyatékossgal élő ember a családjában maradjon mindaddig, amíg az állapota megengedi. Ne kelljen a családból kiszakítani, idegen környezetben elhelyezni. A nyújtott célirányos segítség olyan mértékű, mely a megsegített ember önmagában elégtelen erőfeszítéseit viszi sikerre. Nem helyette, hanem együtt vele. 2014. évben az ellátási formát térítésmentesen biztosítva volt.

A Támogató Szolgáltatás elő kívánja segíteni a fogyatékkal élő személyek integrációját a meglévő szociális-család és gyermekvédelmi hálózatban, elősegítve ezzel a közösségi programokban való részvétel lehetőségét. A szolgáltatás magában foglalja az ellátottak lakókörnyezetben történő ellátását, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítását.

A fentiek érdekében a támogató szolgálat feladata: személyi segítő szolgálat működtetése, szállító szolgálat működtetése és információnyújtás. A szolgáltatások igénybevétele térítési díjköteles. 2016. december 31. napján támogató szolgáltatást igénybevevők száma az ellátási területen: 110 fő, ebből 60 év feletti, jászberényi igénybe vevő 38 fő.

A szolgáltatás elő kívánja segíteni a fogyatékkal élő személyek integrációját a meglévő szociális-család és gyermekvédelmi hálózatban, elősegítve ezzel a közösségi programokban való részvétel lehetőségét. A szolgáltatás magában foglalja az ellátottak lakókörnyezetben történő ellátását, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítását.

A fentiek érdekében a Támogató Szolgáltatás feladata: személyi segítő szolgálat, szállító szolgálat működtetése és információnyújtás.

Személyi segítő szolgáltatás segítséget nyújt a fogyatékos ember személyi szükségleteinek kielégítéséhez, a társadalmi életben való teljes jogú részvételhez, az önálló munkavégzéshez, tanulmányok folytatásához,

szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybevételéhez, kulturális, művészeti, sport, szabadidős tevékenységek végzéséhez.

Szállító szolgáltatás az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutást biztosítja.

Információnyújtás, tanácsadás, ügyintézés, valamint ügyintézési problémák, nehézségek megoldásának segítése. Információs hálózat működtetése, érdekképviselési szervezetekkel kapcsolattartás. Jelnylvi tolmács elérhetőségének biztosítása.

A szállító szolgáltatás nyújtását 3 speciálisan átalakított gépjárművel biztosítja a szolgálat.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az akadálymentesítés a fogyatékkal, ezen belül is a mozgásszervi és látásszervi fogyatékkal élők mindennapi életét, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést könnyíti meg elsősorban. Jászberény Városi Önkormányzat fenntartásában működő jászberényi intézmények közül a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézmény, Jászberény Város Óvodai Intézménye, valamint a Jászberény Városi Önkormányzati Bölcsőde és Védőnői Szolgálat akadálymentesített. A Jászberényi Polgármesteri Hivatal épületének földszintje akadálymentesített, az elmúlt évben az emeleti részen is megoldott lett az akadálymentesítés, már a fogyatékkal élő személyek számára is megközelíthető, lift került kiépítésre az épületen belül.

A Jász Múzeum épülete nem akadálymentesített. A fogyatékkal élő személyek számára megközelíthető épületek számának kibővítése a jövőben célként megfogalmazott. 2015. évben az intézmény Naplemente Idősek Otthonának komplex akadálymentesítése, energetikai fejlesztése, felújítása valósult meg a TIOP-3.4.2-11/1-2012-0293 jelű pályázati projekt segítségével. A fejlesztés érintette a lakószobákat, közösségi tereket, mellékhelyiségeket. Az otthon minden helyiségében a nyílászárók cseréje megtörtént, az épület külső szigetelést kapott, korszerű kazán került beüzemelésre. A projekt keretében tárgyi eszközök is beszerzésre kerültek.

Tájékoztatott az Olajág-Jász Mozcássérültek Közhasznú Egyesületének elnöke, hogy az egyesület tagjai problémának látják a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal épületeinek akadálymentesítését, mivel csak részben megoldott. Továbbá a város belterületén kevés a mozgássérült parkoló. A siketek és nagyothallók részére jeltolmácsra lenne szükség a városi rendezvényeken. A járdák felújításával a szegélyt eltüntették, de a látássérülteknek jelzésre lenne szüksége a járda szélességének megállapításához. A gyengén látók részére a forgalmasabb átkelőknél beszélő közlekedési lámpára lenne szükség a fogyatékos személyek közlekedésének megkönnyítése érdekében.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékkal élők számára az integráció lehetősége akkor terjeszthető ki, ha a különböző szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosított. Ennek biztosítása érdekében szükséges a fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség részletes felmérése.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyek akadálymentesítésével kapcsolatban teljes körű adatszolgáltatás nem állt az önkormányzat rendelkezésére a HEP készítésekor. Az önkormányzat megkereste a munkaadókat, ahonnan azonban részadatok érkeztek vissza. Ezen válaszok alapján megállapítható, hogy a válaszadó foglalkoztatók esetében az akadálymentes munkahely biztosítása csak részben megoldott. Szükséges a terület felülvizsgálata, és a

foglalkoztatók figyelemfelkeltése a kérdéssel kapcsolatban. (Lásd. Táblázat 5.1. d) önkormányzati adatgyűjtés)

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A város az újonnan indított beruházásaikor, település-rehabilitációs tevékenysége során folyamatosan érvényesíti és megvalósítja az akadálymentesség biztosításának szempontjait. A járdák, parkok felújításánál is érvényesítésre kerül ez a szempont. A város a Zagyva Sétány esetében kiemelt figyelemmel volt a sétány lépcsőinek akadálymentesítésére, gondoskodott rámpák elhelyezéséről, hogy a mozgásfogyatékos lakosok számára is elérhető legyen a városban népszerű közterületi rész. Hasonlóképp fontos szempont volt a városban felállított nyilvános illemhely kialakításánál, hogy akadálymentes helyiség kerüljön megvalósításra.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A városban speciális közlekedési megoldások, speciális szolgáltatások nem állnak rendelkezésre. A fogyatékkal élők számára a Déryné Művelődési Központ Ifjúsági Háza nyújt helyszínt a különböző programok megtartására, mivel ez az épület akadálymentes. Itt kerülnek megtartásra az Olajág-Jász Mozgássérültek Közhasznú Egyesülete által megtartott programok. Ezek között röviden megemlítenéd az alábbi tevékenységek:

- a december és január kivételével minden hónap utolsó keddjén felvilágosító programok különböző szakértők bevonásával (dietetikus, szakorvos, lelkeség vezetője)
- egy évben körülbelül 4-6 alkalommal kirándulások szervezése olyan helyekre, fürdőkbe, ahol a mozgáskorlátozott emberek közlekedése megoldott, olyan helyekre, ahová egyénileg nem jut el az illető
- minden év november utolsó keddjén Rokkant Napi Ünnepség (műsorok megtekintése ebéddel egybekötve)
- minden évben megrendezésre kerül az Esélyegyenlőségi Rendezvény Jászberényben, ahol délelőtt kulturális műsorok, délután pedig sportvetélkedők és szűrővizsgálatok vannak (vércukorszint-mérés, vérnyomásmérés, légzésfunkció vizsgálata, súlymérés) - ugyanezen alkalomból a társszervezetek rendezvényein ők is részt vesznek
- a megyében másodmaga lát el Sorstársi Tanácsadói Szolgálatot minden hét keddjén, ahol a tagokon kívüli, akár más városban élő fogyatékos személyek is kérhetnek tanácsokat pl. életvezetési tanácsok, segédeszköz használatának segítése
- minden héten kedden ügyfélszolgálatot tartanak az Ifjúsági Házban a mozgássérültek és hozzátartozóik részére többféle témában pl. lakásfelújítás, gépjárművásárlás

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A pozitív diszkrimináció gyakorlata nem elterjedt a városban, így a későbbiekben szükséges annak vizsgálata, hogy milyen jó gyakorlatok adaptálhatók e területen.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az ellátási formák kiszélesítése	a megjelenő esetleges pályázati források áttekintése és célzott pályázatok benyújtása
általánosságban elmondható, hogy a foglalkoztatás bővítése szükséges a településen, így e célcsoport	foglalkoztatási tárgyú pályázati források felkutatása; önálló civil szervezetek, érdekképviselői csoportok

esetében is releváns intézkedés, amely a 2014-2020 időszak foglalkoztatási szempontú programtervezése során kiemelt jelentőséget kap majd	létrejöttének segítése; Pontosabb adatbázis létrehozása, számukra szociális foglalkoztatás megszervezése Határidő kitolása
Bentlakásos lakóotthon nincs a településen	Fontos feladat, hiszen van, ahol a fogyatékos személy már nagykorú a szülei pedig idősödnek, az idő elteltével biztosak szeretnének lenni benne, hogy ha már ők nem tudják koruk miatt ellátni a gyermeküket, akkor is biztonságban, védett helyen élhessenek hozzátartozóik. Megoldást kell találni a tartós bentlakást igénylők problémájára

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Az egyes esélyegyenlőségi csoportokat képviselő civil szervezetek feltérképezését szükséges elvégezni. A civil szféra szerepvállalása a beazonosított és a felülvizsgálat során a későbbiekben meghatározott területeken egyaránt fontos tevékenység lesz, hiszen az önkormányzat erőforrásai, az egyre bővülő feladatokkal korlátozottabbak lesznek. A civil szféra megerősítése ezért elengedhetetlen feladat. Ki kell alakítani azt az együttműködési hálót, amely az egyes szereplők közül képes meghatározni a leghatékonyabb szervezetet, amely az adott célcsoport számára a későbbiekben hasznos, a napi gyakorlatban érezhető segítséget tud nyújtani.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az egyes szereplők közötti együttműködés gyakorlata változó. Jelenleg nincs kialakult gyakorlata annak, hogy egy-egy tevékenységi területen minden szereplő egy időben vegyen részt a fejlesztések megvalósításában.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Program 2013. évi felülvizsgálatakor vizsgált időintervallumban, azaz 2008-2012 között működött a 18 jársági települést összefogó Jársági Többcélú Társulás, azonban 2013. június 30-ával megszűnt és különböző jogutódok útján kerülnek ellátásra a feladatok.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A roma nemzetiségi önkormányzat tevékenysége elsősorban a roma népességre irányul. Megjegyzendő azonban, hogy a nem roma közösség tagjai között is találhatóak olyanok, jellemzően a mélyszegénységben élők, akik hasonló problémákkal küzdve a roma nemzetiségi önkormányzatoktól kapnak segítséget. Az RNÖ-k tevékenysége azonban korlátozott, hiszen minimális költségvetési forrásból kell gazdálkodniuk. Sok

esetben olyan szociális kérdéseket érintő feladatokat kell megoldaniuk, amelyekhez sem eszközök, sem kompetenciájuk nincs az RNÖ munkatársainak. Ez egyértelműen abba az irányba mutat, hogy az egyes szereplők közötti együttműködést szükséges erősíteni.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A területen további adatgyűjtés, területen működő civil szervezetek tevékenységének felmérése javasolt. Az egyes részterületek elemzésénél bemutatásra kerültek a területen aktívan tevékenykedő civil szervezetek, de további adatgyűjtés indokolt e területen.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában nagy segítséget jelenthet mind az önkormányzat, mind a város teljes lakossága számára. Az esélyegyenlőségi gondolkodás elterjesztésével keresni kell azon for-profit szereplőket, amelyekkel az együttműködés indokolt és hatékony lehet.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A HEP egyeztetési folyamatába az egyes szereplők az alábbi módon vonhatóak be:

- Közmeghallgatás
- Lakossági Fórum
- Szociálpolitikai Kerek-asztal
- Polgármesteri, alpolgármesteri, jegyzői, képviselői fogadónap
- Képviselő-testületi bizottságok ülései
- Képviselő-testületi ülések
- média.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az egyeztetési folyamat során várható, hogy további – jelenleg nem ismert – problémák is beazonosításra kerülnek. Ezek beépítése a HEP-be elengedhetetlen jelentőségű lesz.

Ezen túlmenően szükséges folytatni az önkormányzati adatgyűjtést és a HEP-hez tartozó melléklet teljes feltöltése, valamint ennek alapján a HEP felülvizsgálata során célzottan az érintett célcsoportokkal/azok képviselőivel való konzultáció elengedhetetlen.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	férfiak egészségi állapota kedvezőtlen	az egészségüggyel való együttműködésben olyan intézkedések bevezetése, melyek segítik a férfiak egészségi állapotának megőrzését. <i>Pl. további egészségügyi szűrések bevezetése, tájékoztatások szervezése kiemelten az 55 éven felüli férfiak körében</i>
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A munkanélküliség problémája a 26 és 35 év közöttieket érinti leginkább, mivel az álláskeresők száma ebben a korosztályban a legmagasabb, de kimutatható a számadatokból, hogy kis mértékben minden korosztálynál évről évre valamelyest csökkent a munkanélküliség	az érintett korosztály foglalkoztatását elősegítő programok megvalósítása; a foglalkoztathatóság feltételeinek javítása További képzések szervezése Fontos, a mentorok és megfelelő motiváció az elhelyezkedésre, ne pusztán a megélhetési támogatás motiválja a részvételre.
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma emelkedett, a regisztrált munkanélküliek közül magasabb a nők aránya	a nők munkába állásának segítése (pl. részmunkaidő), az álláskereső ismereteinek bővítése (pl. képzéssel)
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A legvesélyeztetettebbek az 51 és 55 év közöttiek, mivel ennél a korosztálynál szinten maradt az álláskereső aránya. (nem csökkent csekély mértékben sem)	olyan képzések elindítása, melyek valóban segítenék a munkaerő-piacon történő elhelyezkedésüket <i>(pl. keresett szakmák)</i>
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	hátrányos megkülönböztetésről szóló jelzőrendszer kidolgozása szükséges	szükséges helyi szintű jelzőrendszer kiépítése (Jászsági Család- és Gyermejjóléti Központnál működik), hogy a munkavállalással kapcsolatos esetleges diszkriminatív jelenségek láthatóak legyenek
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Hiányzó közösségi funkciók	A Komplex telep-programban kialakult közösségépítő, közösség fejlesztő programok folytatása
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	hátrányos helyzetűek lakhatásának biztosítása	a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja, lakhatási szegénység

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
		csökkentése modern szociális bérlakások kialakításával
Gyermekek	drogok fokozott megjelenésének csökkentése	kiemelten szükséges az egyre fiatalabb korosztály megfelelő tájékoztatása ezen anyagok veszélyeiről, lehetőség szerint a szülők bevonásával
Gyermekek	közösségi tér kialakítása fiatalok számára	Célzottan fiatalok számára megfelelő szórakoztató, közösségi programok szervezése ifjúsági szakemberek, diákönkormányzat, kortárs segítők által irányítva
Nők	magas munkanélküliség a nők körében	speciális programok szervezése (pl. 4-6 órás munkaviszony) a női munkavállalók részére; rugalmas foglalkoztatási formák megismertetése a foglalkoztatókkal, adaptációs modellek kidolgozása és megismertetése
Nők	adathiány a területen	felelős kijelölése az adatgyűjtésre; releváns adatok változása esetén a HEP vonatkozó részeinek felülvizsgálata
Idősek	szükséges pontos adatgyűjtés az időskorú célcsoporttal kapcsolatban	szükséges felelős kijelölése és részletes adatok gyűjtése
Fogyatékkal élők	az ellátási formák kiszélesítése	a megjelenő esetleges pályázati források áttekintése és célzott pályázatok benyújtása
Fogyatékkal élők	általánosságban elmondható, hogy a foglalkoztatás bővítése szükséges a településen, így e célcsoport esetében is releváns intézkedés, amely a 2014-2020 időszak foglalkoztatási szempontú programtervezése során kiemelt jelentőséget kap majd	foglalkoztatási tárgyú pályázati források felkutatása; önálló civil szervezetek, érdekképviselői csoportok létrejöttének segítése; Pontosabb adatbázis létrehozása, számukra szociális foglalkoztatás megszervezése
Fogyatékkal élők	Bentlakásos lakóotthon nincs a településen	Fontos feladat, hiszen van, ahol a fogyatékos személy már nagykorú a szülei pedig idősödnek, az idő elteltével biztosak szeretnének lenni benne, hogy ha már ők nem tudják koruk miatt ellátni a gyermeküket, akkor is biztonságban, védett helyen élhessenek hozzátartozóik. Megoldást kell találni a tartós bentlakást igénylők problémájára

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Egészségügyi programcsomag kidolgozása az egészségüggyel való együttműködésben olyan intézkedések bevezetése, melyek segítik a férfiak egészségi állapotának megőrzését. <i>Pl. további egészségügyi szűrések bevezetése (prostataszűrés), kiemelten az 55 éven felüli férfiak körében</i>	önkormányzati felelős egészségügyi intézmények országos egészségszűrő programok
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Foglalkoztatást segítő programok (26-35 évesek) az érintett korosztály foglalkoztatását elősegítő programok megvalósítása; a foglalkoztathatóság feltételeinek javítása	önkormányzati felelős foglalkoztatási osztály civil szervezetek for-profit szervezetek
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Képzési programok 50+ olyan képzések elindítása, melyek valóban segítenék a munkaerő-piacon történő elhelyezkedésüket (<i>pl. keresett szakmák</i>)	önkormányzati felelős foglalkoztatási osztály civil szervezetek felnőttképzést végző szolgáltatók
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Nők álláskeresői támogatása a nők munkába állásának segítése (pl. részmunkaidő), az álláskereső ismereteinek bővítése (pl. képzéssel)	önkormányzati felelős foglalkoztatási osztály civil szervezetek for-profit szervezetek
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Diszkriminációs jelzőrendszer szükséges helyi szintű jelzőrendszer kiépítése, hogy a munkavállalással kapcsolatos esetleges diszkriminatív jelenségek láthatóak legyenek	önkormányzati felelős és civil felelős együttes tevékenysége civil szervezetek RNÖ
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Közösségépítő programok folytatása Komplex telep-programon belül kialakult csoport megerősítése, közösségformálás	önkormányzati felelős civil szervezetek egyházak
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	hátrányos helyzetűek lakhatásának biztosítása bérlakásállomány fejlesztése	önkormányzati felelős, civil szervezetek
Gyermekek	Drogok fokozott megjelenésének csökkentése tájékoztatás a veszélyekről a szülők bevonásával	önkormányzati felelős Jászberényi Család- és Gyermejjóléti Központ civil szervezetek iskolák
Gyermekek	Közösségi tér kialakítása fiatalok számára sok fiatalnak probléma a megfelelő közösség hiánya	önkormányzati felelős Jászberényi Család- és Gyermejjóléti Központ civil szervezetek
Nők	Női foglalkoztathatóságot segítő programok a nőknek szóló, vagy nőket is érintő programok összegyűjtése és információs csatornákon történő terjesztése	önkormányzati felelős foglalkoztatási osztály RNÖ Civil szervezetek

Nők	Adatgyűjtés a területen felelős kijelölése az adatgyűjtésre; releváns adatok változása esetén a HEP vonatkozó részeinek felülvizsgálata	önkormányzati felelős ágazati irodák
Idősek	Részletes adatgyűjtés elvégzése szükséges felelős kijelölése és részletes adatok felgyűjtése	önkormányzati felelős ágazati irodák
Fogyatékkal élők	Ellátórendszer megerősítése a megjelenő esetleges pályázati források áttekintése és célzott pályázatok benyújtása	Lakásügyi referens pályázati munkacsoport
Fogyatékkal élők	Foglalkoztatási programok indítása foglalkoztatási tárgyú pályázati források felkutatása; önálló civil szervezetek, érdekképviselői csoportok létrejöttének segítése; Pontosabb adatbázis létrehozása, számukra szociális foglalkoztatás megszervezése	önkormányzati felelős pályázati munkacsoport
Fogyatékkal élők	Bentlakásos lakóotthona létrehozása a célcsoport számára Igények felmérése, elemzése, feltérképezése	önkormányzati felelős pályázati munkacsoport civil szervezetek

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenlő esélyű hozzáférése biztosított a településen meglévő minden szolgáltatáshoz. El kívánjuk érni, hogy aktív részvétellel a helyi társadalom minden tagja részt tudjon venni a döntés-előkészítő folyamatokban és azok megvalósításában.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számára a méltó élethez való körülmények megteremtődjenek. A mélyszegénység elleni küzdelmet elsősorban a munkavállalás erősítésével és megfelelő szociális védőháló együttes alkalmazásával kívánjuk megteremteni. Az elsődleges cél a célcsoporttal kapcsolatban, hogy képessé tegyük tagjait a munkavállalóként történő megjelenésre.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek megsegítését, hiszen a generációkon átívelő szegénység a kedvezőtlen helyzetet konzerválja, így azok későbbi kezelésére még kevesebb esély van. A gyerekek számára biztosítani kell a gyermeki jogokat, és minden eszközzel elő kell segíteni, hogy ne szenvedjenek hiányt a mindennapokban.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek esetében arra, hogy megbecsült tagjai maradjanak a helyi közösségnek. Értéknek tartjuk a felhalmozódott tudást, így annak visszacsatolása a közösség életében elengedhetetlen. Emellett szükséges minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítani a méltó időskor kereteit.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy a jelentkező különbségek csökkenjenek, s lehetőség szerint eltűnjenek. Legfontosabb feladatnak a gyermekvállalás utáni munkaerő-piaci reintegrációt tartjuk. Ezen túlmenően törekszünk arra, hogy az egyenlő munkáért egyenlő bér elve érvényesüljön a foglalkoztatás során.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők helyzetére. Biztosítani kell a teljes akadálymentesítést a településen. Emellett elő kell segíteni, hogy külön programok mentén a foglalkoztatás emelkedjen, hogy a fogyatékkal élők számára is reális lehetőség legyen az önellátás.

Az egyes esélyegyenlőségi célcsoportokkal kapcsolatos beavatkozásokon túlmenően szükséges a helyi társadalom szemléletformálása (többféle eszközzel szórólap, rádió, újság, helyi tv). Fontos, hogy mindenki számára egyértelmű legyen, hogy az esetleges különbözőséget a társadalmi státuszából adódó kedvezőtlen helyzetet az emberek nem választják, hanem az véletlenszerűen is alakulhat. Ezért szükséges a másik ember és a másság megismerése és elfogadása.

A megvalósult intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Adatgyűjtés / romák és mélyszegénységben élők célcsoport
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A mélyszegénységben élőkkel kapcsolatban nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az adatgyűjtés célja, hogy az esélyegyenlőségi területen megbízható, a helyi szakpolitikák tervezésére alkalmas adatok legyenek. Rövidtávon szükséges kialakítani az adatgyűjtés módszertanát és kialakítani azt a munkacsoportot (felelősöket), amely (akik) képesek megfelelő metodikával az adatok gyűjtésére, elemzésére. Közép- és hosszútávon ki kell alakítani a folyamatos adatgyűjtést, felülvizsgálatot.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Munkacsoport létrehozása, felelősök kijelölése; adatforrások meghatározása; adatok gyűjtése és elemzése
Résztvevők és felelős	ágazati felelős
Partnerek	lehetséges adatszolgáltatók, a célcsoport számára ellátást biztosító szolgáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	Az intézkedési terv teljesítése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az adatbázis létrejötte; HEP hiányzó mellékleteinek feltöltése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem kerül kijelölésre felelős; HEP vállalásainak szeptemberi belső monitoringja
Szükséges erőforrások	humán erőforrás

A mélyszegénységben élőkkel kapcsolatban nem álltak rendelkezésre megfelelő adatok 2013 évben, így adatgyűjtésre volt szükség, amit a TÁMOP-5.3.6-11/1 Községi beavatkozási terv a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében „Komplex telep-program”-on (komplex humán szolgáltatás hozzáférés biztosítása) belül teljesítve lett. Jelenleg is zajlik a TOP-5.2.1-es projekt keretében a település szegregátumában és a Neszűr tanya területén.

Intézkedés címe:	Szegregátumok felülvizsgálata / romák és mélyszegénységben élők célcsoport
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szegregátumok esetében nem állnak rendelkezésre friss adatok
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Alapvető cél, hogy a városban található szegregátumok ismételt felmérése megtörténjen. A város korábban az Integrált Városfejlesztési Stratégián belül elkészítette anti-szegregációs tervét. Azóta a Munkás utcai szegregátum elbontásra került. A lakók egy része a Neszűrbe, a város másik szegregátumába költözött. Szükséges felmérni a jelenlegi helyzetet és az ASZT beavatkozásainak felülvizsgálata is indokolt.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) KSH szempontok alapján felmérések elvégzése; 2) anti-szegregációs terv felülvizsgálata
Résztvevők és felelős	lakásügyi referens
Partnerek	roma nemzetiségi önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	Az intézkedési terv teljesítve
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1) felülvizsgálat megtörténik; írásos beszámoló 2) ASZT felülvizsgálata
Kockázatok és csökkentésük eszközei	nem releváns
Szükséges erőforrások	humán

Szegregátumok felülvizsgálata intézkedési terv célja a szegregátumok adatfrissítése, ez az IT megvalósult a 2015. évi felülvizsgálatra JÁSZBERÉNY VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁban megfogalmazott Anti-Szegregációs Program keretén belül. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések vonatkoznak erre az intézkedési tervre. A TÁMOP-5.4.9-11/1-2012-0018 kódszámú „Szociális szolgáltatások fejlesztése Jászberényben„ programban is állnak rendelkezésre adatok erre a területre vonatkozóan. Jelenleg is zajlik a TOP-5.2.1-es projekt keretében a település szegregátumában és a Neszűr tanya területén.

Intézkedés címe:	Szegregátumok adatainak elemzése / romák és mélyszegénységben élők célcsoport		
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szegregátumokra vonatkozóan nem állnak rendelkezésre friss adatok. A gyermekszegénység vonatkozásában nem készült az ASZT-ben külön, célcsoport specifikus elemzés.		
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávú cél a pontos helyzetkép megalkotása. A beavatkozás során kiemelt figyelemmel kell lenni az ASZT felülvizsgálatára, az adatfelmérések harmonizációjára. Jelen beavatkozás során a gyermekek helyzetének vizsgálata áll a fókuszban.		
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A szegregátumok felmérésének adataiból részelemzés készítése, az adatgyűjtés körének kibővítése a gyermekszegénység területével; a szükséges beavatkozások meghatározása		
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős		
Partnerek	roma nemzetiségi önkormányzat; gyermekjogi szervezetek; szülői szervezetek; területen dolgozó civilek		
Határidő(k) pontokba szedve	Az intézkedési terv teljesítve		
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövidtávú: írásos összefoglaló, beavatkozási terv További indikátorok a beavatkozási tervben tervezhetők		
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos biztosítása	belső monitoring
Szükséges erőforrások	humán		

Szegregátumok adatainak elemzése intézkedési terv megvalósult, a szegregátumokra vonatkozóan friss adatok állnak rendelkezésre a TÁMOP-5.3.6-11/1. Községi beavatkozási tervben a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében „Komplex telep-program”-ban. Jelenleg is zajlik a TOP-5.2.1-es projekt keretében a település szegregátumában és a Neszűr tanya területén.

Intézkedés címe:	Közérdekű foglalkoztatók felmérése / romák és mélyszegénységben élők célcsoport	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a szociális ellátásból kiesők aránya (59 fő), mert nem tudtak 30 nap munkaviszonyt igazolni	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>30 napos közérdekű foglalkoztatás és a jogosultság megszervezése és biztosítása, hogy senki ne essen el a szociális ellátás lehetőségétől.</p> <p>Rövidtávú: Szükséges feltérképezni, hogy a városban melyek azok a szervezetek, amelyek a közérdekű foglalkoztatásban részt tudnak venni. Erről adatbázis létrehozása indokolt.</p> <p>Középtávon: meg kell teremteni a közérdekű foglalkoztatás gyakorlatát, hogy az esetlegesen szűkülő munkaerőpiac lehetőségei között is legyen olyan munkalehetőség, amely a szociális ellátásokhoz való hozzáférést segíti. Ez azonban csak átmeneti megoldás lehet, az érintetteket be kell vonni a munka világába, megteremteni a közfoglalkoztatáshoz, elsődleges munkaerőpiachoz történő hozzáférés lehetőségét.</p> <p>Hosszútávon: kialakul az a gyakorlat, amely a munkanélküliségből a munkaerőpiacra vezeti az érintetteket. Hosszú távon célként kell megfogalmazni, hogy ez a foglalkoztatási mód visszafejleszthető legyen.</p>	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1) Közérdekű foglalkoztatói adatbázis létrehozása 2) Munka világába történő visszavezetési utak kidolgozása 3) A városban tervezett képzési, foglalkoztatási programokba történő bevonás 4) Közérdekű foglalkoztatási rendszer visszafejlesztése, csak indokolt esetben történő elérése 	
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős	
Partnerek	civil szervezetek, roma nemzetiségi önkormányzat	
Határidő(k) pontokba szedve	Hatáskör hiánya	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<ol style="list-style-type: none"> 1) 1-2 esetben adatbázis rendelkezésre áll és módszerek kidolgozásra kerülnek 2) a 3. pont esetében a foglalkoztatásba vont emberek száma 3) közérdekű foglalkoztatásba vontak csökkenő száma 	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: megélhetési stratégiává válik a közérdekű foglalkoztatásban való részvétel	folyamatos tájékoztatással, lehetőség szerint szociális munkával a foglalkoztatás előnyeit bemutatni;
Szükséges erőforrások	humán	

Közérdekű foglalkoztatók felmérése intézkedési terv részben megvalósult, szélesedett a közfoglalkoztatás tere. Önkormányzat közérdekű foglalkoztató lett. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatával az együttműködés biztosítva van. Az intézkedési terv célja, hogy magas a szociális ellátásból kiesők aránya, mert nem tudtak 30 nap munkaviszonyt igazolni, ezért szükséges a foglalkoztatók felmérése. 2015.03.01. napjával a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal hatáskörébe került az aktív korúak ellátása.

Intézkedés címe:	Gyermekek helyzetére vonatkozó adatgyűjtés / gyermekek célcsoport	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Adathiány a gyermekek ellátásával kapcsolatban	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A pontos helyzetkép felvétele mellett szükség szerint azon beavatkozások tervezése indokolt, amelyek a gyermekek ellátását, szolgáltatásokhoz való hozzáférését erősítik. A közép- és hosszú távú célok megfogalmazásához elengedhetetlen a jelenlegi helyzet felmérése.	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A hiányzó adatok felkutatása, elemzése	
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős	
Partnerek	roma nemzetiségi önkormányzat; gyermekjogi szervezetek; szülői szervezetek; területen dolgozó civilek; ágazati szolgáltatók	
Határidő(k) pontokba szedve	Az intézkedési terv teljesítve lett.	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövidtávú: írásos beszámoló elkészítése, valamint beavatkozások megfogalmazása További indikátorok a beavatkozásokhoz rendelhetők.	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos belső monitoring biztosítása
Szükséges erőforrások	humán	

Gyermekek helyzetére vonatkozó adatgyűjtés intézkedési terv megvalósítása folyamatban van az ÁROP-1.A.3.-2014 Területi együttműködést segítő programok kialakítása az önkormányzatoknál a konvergencia régiókban keretén belül, folyamatban van az adatgyűjtés és elemzés. Határidő hosszabbítása indokolt volt 2015-ben.

2016.06.30. napjáig írásos beszámoló teljesítve lett a munkacsoport vezetője által.

A részben megvalósult intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Foglalkoztatást segítő programok (26-35 évesek) / romák és mélyszegénységben élők célcsoport	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A jelzett korosztály munkanélküli mutatói magasak, 26-30 év közöttiek esetében 3,27% és 31-35 év közöttiek 3,5%	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél a jelzett korosztályok speciális problémáinak feltérképezése Közép: elkészülnek azok a programjavaslatok, programtervek, amelyek a speciális korosztályt célozzák. A programok elindulnak. Hosszútávú cél: a programok fenntartása által a foglalkoztatás javul	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A célcsoport specifikus problémák feltérképezése Programjavaslatok megfogalmazása Programok elindítása és a foglalkoztatás emelése	
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős	
Partnerek	foglalkoztatók, civil szervezetek, foglalkoztatási osztály	
Határidő(k) pontokba szedve	Az intézkedési terv részben teljesítve	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1 db programterv	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el; programok nem hozzák meg a várt hatásokat	folyamatos belső monitoring biztosítása; szakmai felülvizsgálat évenként
Szükséges erőforrások	humán; programmegvalósításhoz pályázati források	

Foglalkoztatást segítő programok (26-35 évesek) intézkedési terv részben megvalósult. Az elmúlt évek során lehetőség volt a TÁMOP 1.1.1-12/1 kiemelt projekt lehetőségei Európai Unió projekt a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci integrációjának támogatására célzott projektben részt venni. A program célja a megváltozott munkaképességű személyek sikeres rehabilitációjának és munkaerő-piaci integrációjának elősegítése. 2017. évi felülvizsgálat során a TOP-5.1.2-15-JN1-2016-00004 - „Helyi foglalkoztatási együttműködés, paktum megvalósítása a Jászberényi járásban” projekt megvalósításának célja a járási szintű foglalkoztatási helyzet javítása a meglévő munkahelyek megőrzése és új munkahelyek létrehozása alapján. A JNSZMKH Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztálya 2017-ben tájékoztatott az Út a munkaerőpiacra Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (5.1.1-15-2015-0001) munkaerőpiaci program és az Ifjúsági Garancia Rendszerről és a keretében megvalósuló Ifjúsági Garancia (GINOP 5.2.1-14) munkaerőpiaci program elindulásáról.

Intézkedés címe:	Részletes adatgyűjtés elvégzése a fogyatékkal élők esélyegyenlőségével kapcsolatban		
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	adathiány a területen		
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövidtávon szükséges elvégezni a teljes körű adatfelvételt és elemzést. Közép- és hosszú távú beavatkozás ezután tervezhető.		
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) Felmérés elvégzése, adatok felkutatása 2) Elemzés elkészítése 3) Beavatkozások megfogalmazása		
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős		
Partnerek	érdekvédelmi szervezetek; fogyatékkal élők ellátását végző szervezetek;		
Határidő(k) pontokba szedve	Részben teljesült		
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1) 1-3 pont esetében egyaránt: összefoglaló dokumentum		
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos belső biztosítása	monitoring
Szükséges erőforrások	humán		

Részletes adatgyűjtés elvégzése a fogyatékkal élők esélyegyenlősége területén című intézkedési terv részben megvalósult a Társadalmi Megújulás Operatív Program „Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására” című, TÁMOP-5.4.9-11/1-2012-0018 kódszámú „Szociális szolgáltatások fejlesztése Jászberényben,” elnevezésű projekt keretén belül az adatfelvételt és elemzés megtörtént, továbbá fontos felvenni a kapcsolatot a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézménnyel, a Fogyatékosok Nappali Klubjával, valamint a Fogódzkodó Egyesülettel, mivel az igény fennáll egy bentlakásos intézményre a fogyatékos személyek részére, így további igényfelmérés, adatgyűjtés és elemzés javasolt.

Intézkedés címe:	Fiatalok elvándorlásának csökkentése	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen a helyi társadalom előregedése tapasztalható, amely egyik oka a fiatalok elvándorlása. (429 fős elvándorlás tapasztalható)	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>A beavatkozás alapvető célja olyan intézkedések megtétele, amely biztosítani tudja a településen való megélhetés lehetőségét. Ennek elemei között kell szerepeljen a munkavállalást erősítő tényezők mellett olyan elem is, amely a gyermekvállalást, a helyben történő letelepedést erősíti.</p> <p>Rövidtávon megfogalmazható reális cél, hogy egy külön program elkészül a területre vonatkozóan, amely összehangolja az ágazati beavatkozásokat és azok elvándorlásra gyakorolt hatását.</p> <p>A középtávú célok között a program hatékony kommunikációja mellett a program megvalósításának az előkészítése történik meg, és mérhetővé kell váljon az elvándorlás csökkenése.</p> <p>A hosszú távú célok között nő a település megtartó ereje, az elvándorlás a felére csökken.</p>	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>Az első időszakban elkészül az a programterv, amely az egyes beavatkozásokat rögzíti ezen a területen.</p> <p>A program megvalósítása során együttműködési fórumok kialakítása történik meg, majd a folyamatban résztvevő szereplők esélyteremtő munkájának összehangolása.</p>	
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős	
Partnerek	ifjúságsegítő szervezetek, a területen működő civil szervezetek, diákönkormányzat, foglalkoztatók	
Határidő(k) pontokba szedve	Az intézkedési terv részben teljesítve	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Rövid: 1 db programterv elkészülte;</p> <p>Közép: a program indításáról szóló beszámolók, elvándorlási mutatók</p> <p>Hosszú: elvándorlási mutatók csökkenése</p>	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nem készül el a programterv; nem indul el a megvalósítás	a programterv elkészítésének szakaszolása megtörténik, ezek ellenőrzése, a folyamat követése megvalósul a program során
Szükséges erőforrások	humán erőforrás, esetleges pályázati források	

Fiatalok elvándorlásának csökkentése intézkedési terv részben megvalósult. A településen a helyi társadalom előregedése tapasztalható, amely egyik oka a fiatalok elvándorlása. A fiatalok a városban való letelepedése érdekében az önkormányzat rendeletet alkotott. Az otthonteremtés önkormányzati támogatásáról szóló 20/2012 (IV.12.) önkormányzati rendelet, a Szakképzési Ösztöndíj Programról szóló 49/2013. (XII. 12.) sz. önkormányzati rendelet.

A megvalósulásra váró intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Egészségügyi programcsomag kidolgozása / romák és mélyszegénységben élők célcsoport
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A férfiak kedvezőtlen egészségi állapota tapasztalható a településen
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A beavatkozás alapvető célja, az életminőség javítása, férfi halandóság csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A beavatkozás során alapvető tevékenység, hogy a férfiak esetében kerüljenek beazonosításra azok a problémák, tipikus megbetegedések, amelyek a férfiak magasabb halandóságát okozzák
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős egészségügyi ellátórendszer képviselői
Partnerek	betegképviselői szervezetek, területen dolgozó civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2018.08.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A jelzett határidőig 1 db programterv elkészül, s megvalósítása elindul rövidtávon. Középtávon a program fenntartása és a halandóság csökkenése látható. Hosszútávon a program beépülhet az ellátórendszerbe, így a fenntartása is megoldottá válhat.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Célirányos terv nem készül el. A települési egészségterv készítőit, megvalósítóinak szakembereit szükséges bevonni a településen.
Szükséges erőforrások	humán erőforrás; a programelemhez pályázati források igénybevétele

Egészségügyi programcsomag kidolgozása (a férfiak kedvezőtlen egészségi állapota tapasztalható a településen; a beavatkozás alapvető célja az életminőség javítása, férfi halandóság csökkentése) intézkedési terv folyamatban van a Jászsági egészségügyi megőrző program keretében. Sikeres pályázati projekt megvalósítása vette kezdetét októberben a Szent Erzsébet Kórházban, az „Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok megvalósítása a kistérségekben” című pályázat alapján, de továbbra is szükséges a szűrővizsgálatok szervezése, városi egészségnapok szervezése, együttműködés az EFI-vel, (ahol állapotfelmérést, kockázatbecslést, életmódváltó programok ajánlását, szakorvoshoz irányítást végeznek a szakemberek, egészségmegőrző eszközöket, gépeket vehetnek igénybe), tájékoztatása a lakosságnak.

Határidő hosszabbítása indokolt.

Intézkedés címe:	Képzési programok 50+ / romák és mélyszegénységben élők célcsoport		
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a munkanélküliség a korcsoportot kedvezőtlenül érinti (az 51-55 közötti korosztály munkanélküliségi mutatója 3,75)		
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél a jelzett korosztályok speciális problémáinak feltérképezése Közép: elkészülnek azok a programjavaslatok, programtervek, amelyek a speciális korosztályt célozzák. A programok elindulnak, speciálisan az 50+-osok számára indított képzési programok Hosszútávú cél: a programok fenntartása által a foglalkoztatás javul		
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A célcsoport specifikus problémák feltérképezése Programjavaslatok megfogalmazása Programok elindítása és a foglalkoztatás emelése		
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős		
Partnerek	foglalkoztatók, civil szervezetek, foglalkoztatási osztály; TKKI, egyéb képzők		
Határidő(k) pontokba szedve	2018.08.30.		
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1 db programterv		
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el; programok nem hozzák meg a várt hatásokat	folyamatos biztositása; évenként	belső szakmai monitoring felülvizsgálat
Szükséges erőforrások	humán; programmegvalósításhoz pályázati források		

Az 50 éven felüli álláskeresőknél a TÁMOP 1.1.2 programban biztosítanak előnyöket. Korukból adódóan hátrányos helyzetű álláskeresőnek minősülnek, így akár egy nap munkanélküliség után bevonhatók a projektbe és jelentkezhetnek a meghirdetett képzésekre. Ezzel a lehetőséggel 32 fő élt az elmúlt évben. Továbbra is cél, hogy az 50 éven felüli lakosság számára képzési programokat indítsunk.

2017. évi felülvizsgálat során a JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya tájékoztatott az Út a munkaerőpiacra Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.1.1-15-2015-0001 munkaerőpiaci programról, mely az érintett munkacsoport problémáinak megoldását is magába foglalja.

Intézkedés címe:	Nők álláskeresői támogatása / nők célcsoport			
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A foglalkoztatási nők magasabb munkanélkülisége 52,46%			
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A beavatkozás célja a női álláskeresők helyzetének javítása. A jelenlegi felmérés néhány alapadatra tudott fókuszálni, ezért azok felülvizsgálata indokolt. Rövid távú cél: az adatok felülvizsgálata, programterv elkészítése Középtávú: a program elindítása, a női munkavállalás 1-3 célzott program keretein belül javul; Hosszútávú cél, hogy a nők esetében javuljon a női foglalkoztatás			
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatfelvétel, elemzés elkészítése Programterv összeállítása Programok elindítása Program fenntartása			
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős			
Partnerek	érdekvédelmi szervezetek; foglalkoztatók; a területen gyakorlattal rendelkező szervezetek			
Határidő(k) pontokba szedve	2018.08.30.			
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövidtávon: 1 db programterv elkészítése Középtávon: programok elindítása Hosszútávon: a program hatására javul a munkanélküliségi ráta; a program fenntartása			
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el; programok nem hozzák meg a várt hatásokat	folyamatos biztositása; évenként	belső szakmai	monitoring felülvizsgálat
Szükséges erőforrások				

Nők álláskeresői támogatása intézkedési tervre nem volt megfelelő pályázat a megadott határidőn belül, határidő hosszabbítása szükséges az intézkedési tervnek.

2017. évi felülvizsgálat során a JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya tájékoztatott az Út a munkaerőpiacra Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.1.1-15-2015-0001 munkaerőpiaci programról, mely az érintett munkacsoport problémáinak megoldását is magába foglalja.

Intézkedés címe:	Diszkriminációs jelzőrendszer / romák és mélyszegénységben élők célcsoport	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nem működik ilyen jelzőrendszer, nincsenek releváns információk erre vonatkozóan	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>A beavatkozás alapvető célja, hogy kiépüljön a településen egy olyan jelzőrendszer, amely az esetleges diszkrimináció esetén az elszenvedőknek segít a sérelem orvoslásában.</p> <p>Rövidtávú cél: a jelzőrendszer szakmai tervezése, felállítása</p> <p>Középtávú: a szolgáltatás elindítása, megfelelő kommunikációval széles körű megismertetése</p> <p>Hosszútávú: a szolgáltatás fenntartása, indikátorrendszer kidolgozása és elterjesztése; jó gyakorlatok gyűjtése és egy adaptálható modell kidolgozása, ezzel a kistérség számára is elérhetővé válik a szolgáltatás</p>	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>1.) 1 éven belül megtörténik jelzőrendszer kiépítése és működtetése</p> <p>2.) A szolgáltatás bevezetése és kommunikációja elindul</p> <p>3.) Indikátorrendszer kidolgozása; adaptációs modell kidolgozása</p>	
Résztvevők és felelős	közös önkormányzati és civil felelős	
Partnerek	érintett célcsoportok képviselői, érdekképviselői szervezetek; civil szervezetek, eljáró hatóságok képviselői	
Határidő(k) pontokba szedve	<p>2018.08.30.</p> <p>További határidők a működtetési koncepcióban határozhatók meg.</p>	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Rövidtávú: a jelzőrendszer létrejön</p> <p>Középtávú: a szolgáltatás elindul; kommunikációs aktusok száma; esetszámok</p> <p>Hosszútávú: adaptációs modell koncepciója; esetszámok</p>	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nem indul el a rendszer, így a szolgáltatás nem lesz elérhető	folyamatos belső monitoring biztosítása; bizalomépítő kommunikáció kialakítása
Szükséges erőforrások	humán; esetlegesen pályázati forrás	

Határidő hosszabbítása indokolt, mivel nem került megvalósításra az intézkedési terv. (Jelzőrendszer működik a Jászberényi Család-és Gyermekegészségügyi Központban és a Szent Ferenc Egyesített Szociális Intézményben, fontos a velük való együttműködés, kapcsolattartás)

2017-ben megállapításra került, hogy határidő hosszabbítása indokolt.

Intézkedés címe:	Női foglalkoztathatóságot segítő programok / nők célcsoport	
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők munkanélküliségi rátája magas (52,46%)	
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A beavatkozás célja a női foglalkoztatottság javítása piacképes képzési programok indításával. Rövidtávon a helyzet- és igényfelmérés elvégzése a fő cél Középtávon: meghatározhatóvá válnak az igények alapján reálisan elindítható képzések; megindul a képzésbe vonás is; Hosszútávon: kialakul az a képzési modell, amely az érintett célcsoporttagokat bevonja a képzési programokba	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) Igényfelmérés 2) Képzési programok tervezése 3) Képzési programok indítása	
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős	
Partnerek	Foglalkoztatási osztály, külső felnőttképzési intézmények; civil szervezetek; esetleges projektgazdák	
Határidő(k) pontokba szedve	2018.08.30.	
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1) Igényfelmérés és program elkészülte; 2) Megtervezett és elindított képzési programok száma 3) Bevont nők száma	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el a nők nem vesznek részt a programban	folyamatos belső monitoring biztosítása; direkt kommunikáció alkalmazása a célcsoport részére, esélyek bemutatása
Szükséges erőforrások	humán, esetleg pályázati forrás	

Női foglalkoztathatóságot segítő programok intézkedési terv részben megvalósult, a „Segítő kezek az aktív évekért!” hosszútávú közfoglalkoztatás jelenleg is működik.

Fontos feladat továbbra is a **női** munkahelyek támogatása; a nők több irányú megfelelése (munkahely, család, feleség) miatt hatékonyabb lenne a nők számára a rugalmas munkaidő, részmunka idő, otthoni távmunka lehetősége, ami csökkentené a női munkanélküliek számát. Rövidtávú cél: tájékoztató, tudatformáló programok, rendezvények szervezése; Közép- és hosszú távú beavatkozás ezután tervezhető, igény felmérése után. 2017-ben a TOP-1.4.1-15 számú projekt a foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével című pályázat a gyermekjóléti alapellátásokhoz, valamint az óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítását és a szolgáltatások minőségének fejlesztését szolgáló felhívás fő célja a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatása, a családok segítése, különösen a leghátrányosabb helyzetű térségekben lévő gyermekek minél korábbi életkorban történő megsegítése.

Intézkedés címe:	Adatgyűjtés a területen (nők helyzete)		
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Adathiány tapasztalható a területen		
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtávon szükséges elvégezni a teljes körű adatfelvételt és elemzést. Közép- és hosszútávú beavatkozás ezután tervezhető.		
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) Felmérés elvégzése, adatok felkutatása 2) Elemzés elkészítése 3) Beavatkozások megfogalmazása		
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős		
Partnerek	érdekvédelmi szervezetek; olyan intézmények, ahol a nők foglalkoztatása felülreprezentált		
Határidő(k) pontokba szedve	2018.08.30.		
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1) 1-3 pont esetében egyaránt: összefoglaló dokumentum		
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos biztosítása	belső monitoring
Szükséges erőforrások	humán		

Az intézkedési terv megvalósításához határidő hosszabbítása szükséges.

Intézkedés címe:	Részletes adatgyűjtés elvégzése az idősek esélyegyenlősége területén		
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Adathiány a területen		
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövidtávon szükséges elvégezni a teljes körű adatfelvételt és elemzést. Közép- és hosszú távú beavatkozás ezután tervezhető.		
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) Felmérés elvégzése, adatok felkutatása 2) Elemzés elkészítése 3) Beavatkozások megfogalmazása		
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős		
Partnerek	érdekvédelmi szervezetek; idősellátást végző szervezetek;		
Határidő(k) pontokba szedve	2018.08.30.		
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1) 1-3 pont esetében egyaránt: összefoglaló dokumentum		
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos biztosítása	belső monitoring
Szükséges erőforrások	humán		

Részletes adatgyűjtés elvégzése az idősek esélyegyenlősége területén című intézkedési terv részben megvalósult a Társadalmi Megújulás Operatív Program „Modellkísérleti program az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolására” című, TÁMOP-5.4.9-11/1-2012-0018 kódszámú „Szociális szolgáltatások fejlesztése Jászberényben,” elnevezésű projekt keretén belül az adatfelvételt és elemzés megtörtént, de további teljes körű adatgyűjtésre van szükség. Határidő hosszabbítása indokolt. A HEP Fórum idősek munkacsoportja célul tűzte ki, hogy a helyi idősek mindennapjait jobban feltérképezhesse és megismerhesse, ehhez kérdőívet készített, amelyet a 65 év feletti lakosságnak szán kitöltésre, amely folyamatban van.

Intézkedés címe:	Ellátórendszer megerősítése (fogyatékkal élők)		
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szolgáltatáshoz való hozzáférés alacsony, a TEIR-ben szereplő adatok nem teljesek, pontatlanok		
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövidtávú: a területen adatfelvétel elvégzése és elemzése; az elérhető szolgáltatások feltérképezése és a célcsoport felé történő információs átadás Közép- és hosszú távú beavatkozás ezután tervezhető.		
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) Felmérés elvégzése, adatok felkutatása 2) Ellátási szolgáltatás felülvizsgálata		
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős		
Partnerek	ágazati ellátók, egészségügyi intézmények; civil szervezetek		
Határidő(k) pontokba szedve	2018.08.30.		
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A felmérés elkészülte, HEP pontosítása További indikátorok a beavatkozások megfogalmazásánál tervezhetőek.		
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos biztosítása	belső monitoring
Szükséges erőforrások	humán		

Ellátórendszer megerősítése (fogyatékkal élők) című intézkedési terv az ÁROP-1.A.3.-2014 Területi együttműködést segítő programok kialakítása az önkormányzatoknál a konvergencia régiókban konferencián a fogyatékos személyek részére a bentlakásos lakóotthon igénye merült fel.

Jászberény Városi Önkormányzat pályázatot nyújtott be 2017-ben a fogyatékkal élők nappali ellátásának korszerűsítésére. A pályázat pozitív elbírálásra került, így az intézmény központjával azonos helyrajzi számon új épület kerül kialakításra az intézményhez tartozó nappali ellátásoknak (fogyatékkal élők nappali ellátása és idősek klubja).

Intézkedés címe:	Foglalkoztatási programok indítása fogyatékkal élő személyek részére		
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	alacsony foglalkoztatási arány		
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövidtávú: a foglalkoztatottság emelése Közép- és hosszú távú beavatkozás: fogyatékkal élők helyzetének javítása		
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) programok kidolgozása 2) külső foglalkoztatók bevonása		
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős		
Partnerek	ágazati ellátók, egészségügyi intézmények; civil szervezetek		
Határidő(k) pontokba szedve	2018.08.30.		
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A program elkészülte, HEP pontosítása További indikátorok a beavatkozások megfogalmazásánál tervezhetők.		
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos biztosítása	belső monitoring
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi		

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal által Európai Unió forrásokból megvalósított EFOP-1.1.1-15 számú, „Megváltozott munkaképességű emberek támogatása” elnevezésű kiemelt projekt segítséget és támogatást nyújt a megváltozott munkaképességű személyek számára sikeres foglalkozási rehabilitációjuk megvalósítása érdekében.

Intézkedés címe:	Bentlakásos lakóotthon kiépítése a fogyatékkal élők részére		
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<p>Nincs bentlakásos intézmény a fogyatékos személyek számára</p> <p>Megoldást kell találni a tartós bentlakást igénylők problémájára</p> <p>Fontos feladat, hiszen van, ahol a fogyatékos személy már nagykorú a szülei pedig idősödnek, az idő elteltével biztosak szeretnének lenni benne, hogy ha már ők nem tudják koruk miatt ellátni a gyermeküket, akkor is biztonságban, védett helyen élhessenek hozzátartozóik, a megfelelő napi rutin és hasznos időtöltés megszervezésével.</p>		
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	<p>Rövidtávú: a területen adatfelvétel elvégzése, igény felmérése és elemzése; az elérhető szolgáltatások feltérképezése és a célcsoport felé történő információs átadás</p> <p>Közép- és hosszú távú beavatkozás ezután tervezhető</p> <p>létrehozás lehetőségeinek vizsgálata, megoldási alternatívák kidolgozása</p>		
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>3) Felmérés elvégzése, igény felkutatása</p> <p>4) Ellátási szolgáltatás felülvizsgálata</p>		
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős		
Partnerek	ágazati ellátók, egészségügyi intézmények; civil szervezetek		
Határidő(k) pontokba szedve	2018.06.30.		
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>A felmérés elkészülte, HEP pontosítása</p> <p>További indikátorok a beavatkozások megfogalmazásánál tervezhetőek.</p>		
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos biztosítása	belső monitoring
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi		

Civil partner bevonása tervezett.

Intézkedés címe:	Mélyszegénységben élők részére közösségépítő programok folytatása		
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hiányzó közösségi funkciók a célcsoporton belül A TÁMOP-5.3.6-11/1 Községi beavatkozási terv a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében „Komplex telep-program” közösségépítő, közösségfejlesztő programok folytatása		
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Rövidtávú: kialakult csoport megerősítése Középtávú: új tagok bevonása Hosszú távú: civil, egyházi szervezetek bekapcsolása cél a közösségformálás		
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) felmérés elvégzése, újabb igények felkutatása 2) programok kidolgozása az érdeklődési köröknek megfelelően 3) program szervezése		
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős		
Partnerek	ágazati ellátók, civil szervezetek, egyházak		
Határidő(k) pontokba szedve	2019.06.30		
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A felmérés elkészülte, HEP pontosítása		
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos biztosítása	belső monitoring
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi		

A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok TOP-5.2.1-15
A helyi önkormányzatok részére a szegénység, a társadalmi és a munkaerő-piaci hátrányok újratermelődésének megállítása, valamint a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése érdekében. A projekt célja elsősorban az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés uniós stratégiával és "Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014-2020-as fejlesztési időszakra" c. dokumentummal és a TOP 4.3 intézkedésével (leromlott városi területek rehabilitációja) összhangban, azt kiegészítve a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja. Önállóan támogatható tevékenységek a közösségfejlesztést célzó programok.

Intézkedés címe:	Drogok, kábítószeresek fokozott megjelenésének csökkentése / gyermekek célcsoport		
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<p>Városunkban az ország más területeihez hasonlóan gyorsan jelennek meg és terjednek el ún. dizájner drogok</p> <p>Kiemelten szükséges az egyre fiatal korosztály megfelelő tájékoztatása ezeknek az anyagoknak a veszélyeiről, lehetőség szerint a szülők bevonásával</p>		
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	<p>Rövidtávú: felmérés, hogy az iskolában mennyire mélyen foglalkoznak a témával</p> <p>Középtávú – Hosszú távú: tájékoztatás szervezése (az iskolák és a gyermekjóléti szolgálat ajánlásával), tájékoztató plakát/füzet készítése, kiküldése</p>		
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>1) felmérés elvégzése, esetek</p> <p>2) programok, tájékoztatások kidolgozása</p> <p>3) visszacsatolás a gyermekektől, ifjúságtól</p>		
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős		
Partnerek	önkormányzati felelős, civil szervezetek, Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ, iskolák		
Határidő(k) pontokba szedve	2018.06.30		
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A felmérés elkészülte, HEP pontosítása		
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos biztosítása	belső monitoring
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi		

Jászberény településén már több fórumon és több alkalommal megfogalmazódott az igény a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tevékenységének újjáélesztésére.

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 17. pontjában foglalt feladatkörében eljárva - tekintettel Jászberény Város 2015-2019. évekre vonatkozó Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Feladattervében, valamint a 2013-2020 közötti időszakra vonatkozó Nemzeti Drogellenes Stratégiáról szóló 80/2013. (X. 16.) OGY határozatban foglaltakra – az összehangolt megelőzési tevékenység érdekében a 11/2016. (I. 20.) határozatával támogatta a Jászberényi Kistérség 18 településének közös részvételével megalakítandó Jászági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum létrehozását.

Intézkedés címe:	Közösségi tér kialakítása fiatalok számára / gyermekek célcsoport		
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Sok fiatalnak problémát jelent a megfelelő közösség hiánya Szabadidő hasznos eltöltése		
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Az ifjúság érdeklődésének megfelelő elfoglaltság találása, vagy megértő közösség, problémák esetén kortárs vagy professzionális segítők beszerzése. Rövidtávú: a területen adatfelvétel elvégzése és elemzése; az iskolák és szervezetek által a célcsoport felé történő információs átadás Közép- és hosszú távú beavatkozás ezután tervezhető.		
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) Felmérés elvégzése, adatok felkutatása 2) A közösségi tér helyszínének megtalálása		
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős		
Partnerek	civil szervezetek, Jászberényi Család- és Gyermejjóléti Központ		
Határidő(k) pontokba szedve	2018.06.30.		
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A felmérés elkészülte, HEP pontosítása További indikátorok a beavatkozások megfogalmazásánál tervezhetők.		
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos belső biztosítása	monitoring
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi		

A humán közszolgáltatások hatékonyságának növelésére és az azokhoz történő hozzáférés javítására irányuló, a társadalmi felzárkózás folyamatát erősítő projektek megvalósítására

Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben - kedvezményezett térségek EFOP-1.5.3-16

A konstrukció egyik legfőbb célja a társadalmi felzárkózás érdekében, a területi különbségek csökkentése, a minőségi humán közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása.

A konstrukció másik fő célja a helyi esélyegyenlőségi programokban feltárt problémák komplex, a helyi közösségekre és erőforrásokra alapuló kezelését célzó területi hatókörű fejlesztési programok megvalósításának támogatása.

A konstrukció kiemelt célcsoportja, a hátrányos helyzetű, aktív korú lakosság, a fiatal korú lakosság, az idősek a helyi közszolgáltatásban dolgozók illetve a potenciális alkalmazottak, továbbá nemzetiségek, etnikumok.

Intézkedés címe:	A leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja, hátrányos helyzetűek lakhatásának biztosítása, lakhatási szegénység csökkentése modern szociális bérlakások kialakításával / romák és mélyszegénységben élők célcsoport		
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Helyi bérlakásállomány elavulása, épületek leromlása		
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Helyi bérlakásállomány felújítása, fejlesztése, modernizálása Rövidtávú: a területen adatfelvétel elvégzése és elemzése; a városrehabilitációval érintett területen élő lakosság bevonása a tervezésbe és a megvalósításba, továbbá erősíteni a helyi közösség kohézióját, a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javulnak		
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1) Felmérés elvégzése, adatok felkutatása 2) a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja 3) A hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javulnak, elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkózást, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok.		
Résztvevők és felelős	önkormányzati felelős		
Partnerek	civil szervezetek		
Határidő(k) pontokba szedve	2019.08.30.		
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A felmérés elkészülte, HEP pontosítása További indikátorok a beavatkozások megfogalmazásánál tervezhetők.		
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: programterv nem készül el	folyamatos belső monitoring biztosítása	
Szükséges erőforrások	humán, pénzügyi		

A Jászberény Városi Önkormányzat pályázatot nyújtott be a TOP 4.3.31-16 „Leromlott városi területek rehabilitációja”, c. pályázati felhívásra, mely lehetőséget biztosít a város szegregált településrészében, a Faiskola u. 5-7. szám alatti épületek felújítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Egészségügyi programcsomag kidolgozása	férfiak kedvezőtlen egészségi állapota	életminőség javítása, férfi korai halandóság csökkentése	illeszkedik a szakágazati célkitűzésekhöz	szűrő és szakellátási programok kidolgozása	önkormányzat felelős	2018.08.30.	1 db programterv	humán	partner erőforrásaira támaszkodva
2	Foglalkoztatást segítő programok (26-35 évesek)	a munkanélküliség a korcsoportot kedvezőtlenül érinti	foglalkoztatottság javítása	munkanélküliség csökkentése	Speciális programok indítása a korcsoportnak	önkormányzati felelős	2018.08.30.	1 db programterv	humán; pályázati forrás	támogatói előírások szerint
3	Képzési programok 50+	a munkanélküliség a korcsoportot kedvezőtlenül érinti	foglalkoztatottság javítása	munkanélküliség csökkentése	Speciális képzési programok indítása a korcsoportnak	önkormányzati felelős	2018.08.30.	1 db programterv	humán; pályázati forrás	támogatói előírások szerint
4	Nők álláskeresési támogatása	nők magasabb munkanélkülisége	javuljon a női foglalkoztatás	munkanélküliség csökkentése	Speciális tudástartalmaik kidolgozása	önkormányzati felelős	2018.08.30.	1 db programterv	humán; pályázati forrás	támogatói előírások szerint
5	Diszkriminációs jelzőrendszer	nem működik ilyen jelzőrendszer, nincsenek releváns információk erre vonatkozóan	szolgáltatás bevezetése	diszkrimináció elleni küzdelem	jelzőrendszer kiépítése és működtetése	közös önkormányzati és civil felelős	2018.08.30.	jelzőrendszer kiépülése, működésének leírása	humán; esetlegesen pályázati forrás	támogatói előírások szerint

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
6	Közösségépítő programok folytatása	Hiányzó közösségi funkciók	közösségformálás	Komplex telep-program	Kialakult csoport megerősítése, újak alkotása	önkormányzati felelős	2019.06.30	Program kidolgozása, szervezése	Humán, pénzügyi	nem releváns
7	Hátrányos helyzetűek lakhatásának biztosítása	Helyi bérlakás állomány elavulása, épületek leromlása	Lakhatási szegénység csökkentése modern szociális bérlakások kialakításával, a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja	Komplex telep-program	kidolgozása külső foglalkoztatók bevonásával	önkormányzati felelős, civil szervezetek	2019.08.30.	Program kidolgozása, szervezése	Humán, pénzügyi	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Drogok fokozott megjelenésének csökkentése	egyre jobban elterjedt	gyermekek helyzetének javítása, nagyobb eséllyel érvényesülhessenek az életben	kábítószer használat elterjedésének csökkentése	tájékoztatás szélesítése	önkormányzati felelős, Jászberényi Család-és Gyermekjóléti Központ, civil szervezetek, iskolák	2018.06.30.	felmérés elkészülte	humán, pénzügyi	nem releváns
2	Közösségi tér kialakítása fiatalok számára	közösség hiánya szabadidő hasznos eltöltése	érdeklődésnek megfelelő elfoglaltság és megértő közösség kialakítása	fiatalok helyzetének javítása	hiányzó adatok felkutatása, elemzése	önkormányzati felelős, Jászberényi Család-és Gyermekjóléti Központ, civil szervezetek	2018.06.30.	felmérés, adatgyűjtés elkészülte	humán, pénzügyi	nem releváns

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
III. A nők esélyegyenlősége										
1.	Női foglalkoztathatóságot segítő programok	magas a női munkanélküliség	női foglalkoztatottság javítása	munkanélküliség csökkentése	képzési programok indítása	önkormányzati felelős	2018.08.30.	program elkészülte; bevont nők száma	humán, esetleg pályázati forrás	humán, esetleg pályázati forrás
2.	Adatgyűjtés a területen	adathiány területen	reális helyzetkép kialakítása	munkanélküliség csökkentése	felmérés elvégzése, adatok felkutatása	önkormányzati felelős	2018.08.30.	felmérés elkészülte	humán	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Részletes adatgyűjtés elvégzése	adathiány területen	reális helyzetkép kialakítása	időskorúak helyzetének javítása	felmérés elvégzése, adatok felkutatása	önkormányzati felelős	2018.08.30.	felmérés elkészülte, HEP pontosítása	humán	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Ellátórendszer megerősítése	szolgáltatáshoz való hozzáférés alacsony	az elérhető szolgáltatások feltérképezése és a célcsoport felé történő információs átadás	fogyatékkal élők helyzetének javítása	felmérés elvégzése, adatok felkutatása	önkormányzati felelős	2018.08.30	felmérés elkészülte, HEP pontosítása	humán	nem releváns
2	Foglalkoztatási programok indítása	alacsony a foglalkoztatási arány	a foglalkoztatottság emelése	fogyatékkal élők helyzetének javítása	programok kidolgozása külső foglalkoztatók bevonásával	önkormányzati felelős	2018.08.30	program elkészülte	humán	nem releváns
3	Bentlakásos lakóotthon kialakítása	Nincs tartós bentlakásra lehetőség a településen	Biztonságérzet növelése	fogyatékkal élők helyzetének javítása	programok kidolgozása külső foglalkoztatók bevonásával	önkormányzati felelős	2019.06.30	Adatgyűjtés, elemzés elkészülte	humán	nem releváns

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk feladatul tűzi ki, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról a tematikus munkacsoportok intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

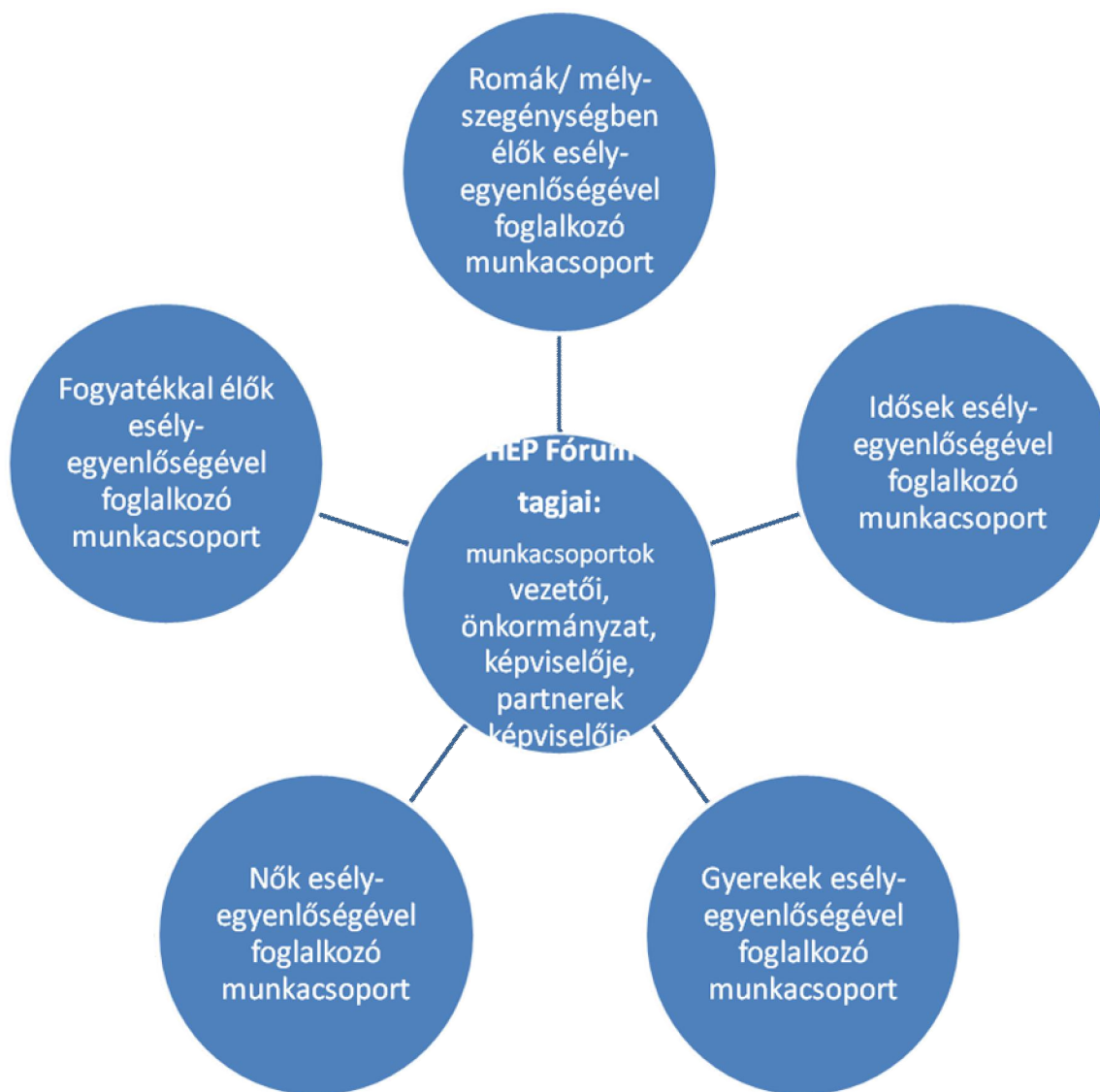
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Humán Erőforrás Bizottság, valamint a Jászberényi Polgármesteri Hivatal Humán és Önkormányzati Igazgatási Irodája felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja, és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Jászberény város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Jászberény város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: 1. számú melléklet - adattáblák

Jászberény, 2017. szeptember

.....
Dr. Szabó Tamás
polgármester

.....
Dr. Gottdiener Lajos
jegyző

Jászberény Városi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Jászberény, 2017. szeptember

.....
Rác Tamás
Roma Nemzetiségi Önkormányzat
elnök

HEP elkészítési jegyzék¹⁰

NÉV ¹¹	HEP részei ¹²										Aláírás ¹³
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

¹⁰ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

¹¹ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

¹² A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

¹³ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

HEP SABLON 1. számú melléklet

Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését segítő táblázatok

Az önkormányzatok Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (HEP) elkészítését támogató SABLON-t és Mellékletét a Pécsi Tudományegyetem munkacsoportja készítette az ÁROP-1.1.16.-2012-2012-0001 azonosító számú „Esélyegyenlőség-elvű fejlesztéspolitika kapacitásának biztosítása” című projekt keretében a Túrr István Képző és Kutató Intézet megbízásából.

Az elkészítésben részt vettek:

Arató Ferenc, Bigazzi Sára, Cserti-Csapó Tibor, Hives Tamás, Kokas Dóra, Lakatos Szilvia, Orbán Anikó, Orsós Anna, Szauer Csilla, Szemenyei Mariann, Torda Ágnes, Trendl Fanni, Varga Aranka, Vég Zoltán Ákos.

Az elkészült kéziratához kiegészítő megjegyzéseket tettek a TÜRRI KKI esélyegyenlőségi mentorai.

A következő oldalakon elhelyezett táblák és a hozzájuk tartozó magyarázatok azt szolgálják, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) helyzetelemzése számszerű adatokkal alátámasztott legyen.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek a HEP elkészítésének alapját képezik.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program segédleteként összeállított Sablonhoz kapcsolódik ez a Melléklet, melyben táblázatos formában adtuk meg a rendeleti elvárás statisztikai mutatóit. A táblázatokat a rendeleti szabályozó tartalmi elvárásainak sorrendjében helyeztük el úgy, hogy a táblázatok számozása követi a rendelet 2. számú mellékletében használt sorszámozást.

Mindezekon túl készítettünk további táblázatokat magyarázatokkal, mivel úgy látjuk, hogy az ezekben foglalt adatok is szükségesek a megalapozott esélyegyenlőségi helyzetelemzés elkészítéséhez. A rendeleti szabályozón túli, kiegészítő táblázatokat is a rendeleti szabályozó 2. számú mellékletének számozása szerint helyeztük el ebben a Mellékletben.

Az adatok összegyűjtéséhez segítséget nyújt a TeIR adatbázis (<https://teir.vati.hu>), valamint a helyi önkormányzat és partnereinek adatai.

Természetesen ez a dokumentum is csak segédlet a Helyi Esélyegyenlőségi Programok elkészítéséhez, vagyis egy olyan ajánlás, amelyből a települési esélyegyenlőségi program készítői a helyi sajátosságokat figyelembe véve válogathatnak abból a célból, hogy minél szélesebb körben feltárják a településük helyzetét az esélyegyenlőség szempontjából.

A mellékletben elhelyezett táblák egy részének (címük zölddel kiemelt) kitöltése jogszabályban előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során, és egy része pedig javasolt a részletes elemzés megalapozásához.

Az alábbi adattáblák Jászberény város önkormányzata HEP HE-éhez készültek.

A táblák kitöltésének dátuma: 2017. április-május-június

A táblák számozása a helyzetelemzés adott fejezetére utal.

Táblák

A település bemutatása	4
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén	4
2. számú táblázat - Állandó népesség	5
3. számú táblázat - Öregedési index	6
4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	6
5. számú táblázat - Természetes szaporodás	7
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	8
3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma	8
3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint	8
3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként	9
3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként	9
3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség	11
3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint	11
3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végeztek	12
3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában	12
3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	13
3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások	13
3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés	14
3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok	14
3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő fiatalok száma	15
3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése	15
3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő felnőttek száma	16
3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása	16
3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma	16
3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma	17
3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma	18
3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány	19
3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság	20
3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők	20
3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete	21
3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány	22
3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők	23
3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás	24
3.6.2. számú táblázat - Közgógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	24
3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma	24
A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	26
4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma	26
4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	26
4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya	27
4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya	28
4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek	29
4.2.2. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete	29
4.2.3. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	29
4.2.4. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	30
4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma	30
4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma	32
4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	33
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai	33
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.	42

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.	42
4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele	48
4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása	49
4.4.6.a. számú táblázat - Óvodai körzethatár	50
4.4.6.b. számú táblázat - Óvodai létszám-megoszlás	51
4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma	52
4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai	52
4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás	52
4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár	53
4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek	53
4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban	53
4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban	55
4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok	56
4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton	57
4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában	58
4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok	58
A nők helyzete, esélyegyenlősége	60
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében	60
5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban	60
5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	60
5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei	61
5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások	61
5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe	61
5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak	62
5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások	62
5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben	64
5.7 számú táblázat - A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések	64
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	65
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint	65
6.2.1. számú táblázat - Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága	65
6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)	65
6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén	66
6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	66
6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma	67
6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés	68
6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága	68
6.4. számú táblázat - Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	68
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	70
7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma	70
7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma	70
7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban	71
7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások	73
7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezmények	74
7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.	75
7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkozatóknál	76
7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben	76
7.3.4. táblázat - Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások	76

A település bemutatása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	lakónépesség
2007 (fő)	27.302 fő
2008 (fő)	27.176 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,53 %
2009 (fő)	27.100 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,72 %
2010 (fő)	27.015 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,68 %
2011 (fő)	26.945 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,74 %
2012 (fő)	26.988 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100,15 %
2013 (fő)	26.622 fő
Lakónépesség számának változása (%)	98,64 %
2014 (fő)	26.372 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,06 %
2015 (fő)	26.235 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,48 %
2016 (fő)	26.428 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100,73 %

Forrás: TeIR

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

A lakónépesség számának változása (%) számítási módja: pl.: (2008 -as "fő" adat osztva a 2007 -es "fő" adattal)×100 vagy 2009-es "fő" adat osztva a 2008 - as "fő" adattal×100.

Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

2. számú táblázat - Állandó népesség 2015 év

állandó népesség száma	26.466 fő
nő	13.778 fő
	52,05%
férfi	12.688 fő
	47,94%
0-2 évesek	697 fő
	2,63%
0-14 éves nők	1.693 fő
	6,39%
0-14 éves férfiak	1.890 fő
	7,14 %
15-17 éves nők	340 fő
	1,28 %
15-17 éves férfiak	358 fő
	1,35%
18-59 éves nők	7.348 fő
	27,76%
18-59 éves férfiak	7.465 fő
	28,20%
60-64 éves nők	1.167 fő
	4,40%
60-64 éves férfiak	980 fő
	3,70%
65 év feletti nők	3.230 fő
	12,20%
65 év feletti férfiak	1.995 fő
	7,53%

Forrás: TelR

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	n.a.	4.139	n.a.
2008	4.960	3.680	134,78
2009	5.001	3.668	136,34
2010	5.017	3.636	137,98
2011	5.009	3.640	137,60
2012	5.020	3.613	138,94
2013	5.086	3.609	140,92
2014	5.158	3.574	144,32
2015	5.225	3.583	145,82
2016	5.191	3.142	165,21

Forrás: TeIR, Önkormányzati adatok

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettieket elosztjuk a 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százszal. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, és a település előregedő. A kétféle helyzet legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy míg a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, addig az öregedő esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Természetesen ez az index – ugyanúgy mint a többi – egyéb összefüggésben is vizsgálendő. Vagyis például a gyerekek alacsony számossága nem jelenti azt, hogy ők ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor például, ha szüleik alacsony jövedelműek.

a) A Teir 2011. évi népszámlálási adatok alapján 15 éves gyermekek száma 294 fő, 16 éves gyermekek száma 261 fő és 17 éves gyermekek száma 320 fő volt.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	501	481	20
2009	420	420	0
2010	400	425	-25
2011	450	429	21
2012	430	357	73
2013	426	379	47
2014	365	430	-65
2015	335	391	-56

Forrás: TeIR

A belföldi vándorlásokat úgy tudjuk kiszámolni, hogy az odavándorlásból kivonjuk az elvándorlást. Ez az adat az adott település vonzerejét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző. Természetesen itt is további tényezőket szükséges figyelembe venni.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	259	416	-157
2009	270	404	-134
2010	221	371	-150
2011	241	405	-164
2012	229	398	-169
2013	241	368	-127
2014	242	395	-153
2015	243	419	-176
2016	231	385	-154

Forrás: TeIR, Önkormányzati adatok

A természetes szaporodás értékét úgy számoljuk ki, hogy az élveszületések számából kivonjuk a halálozások számát.

Amennyiben össze kívánjuk vetni országos vagy más település adatával, akkor a természetes szaporodást szükséges ezrelékben kiszámolni.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2008	9.524	9.402	18.926	340	3,56	332	3,53	672	3,55
2009	9.432	7.503	16.935	516	5,47	573	7,63	1089	6,43
2010	9.350	9.314	18.664	487	5,20	504	5,41	991	5,30
2011	9.312	9.241	18.553	467	5,01	517	5,59	984	5,30
2012	8.632	8.611	17.243	520	6,02	536	6,22	1056	6,12
2013	8.503	8.493	16.997	409	4,81	448	5,27	857	5,04
2014	8.582	8.567	17.149	355	4,13	388	4,52	743	4,33
2015	8.440	8.457	16.897	286	3,38	283	3,34	569	3,36
2016	8.398	8.464	16.862	270	3,21	274	3,23	544	3,22
2017	n.a.	n.a.	n.a.	306	n.a.	271	n.a.	577	n.a.

Forrás: TeIR, JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

A %-ot kell értelemszerűen számolni, pl.: nyilvántartott nő álláskeresők osztva a 15-64 éves nők számával $\times 100$

Megjegyzés: teljes 15-64 éves népességgel lehet csak számolni a javasolt "gazdaságilag aktív 15-64 éves népesség" helyett mivel ez az adat nem található a TeIR-ben.

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	672	1089	991	984	1056	857	743	569
20 éves és fiatalabb	fő	23	39	38	36	36	26	17	15
	%	0,97	1,01	0,95	0,91	3,4	3,0	2,3	2,6
20-24 év	fő	79	131	105	113	118	99	69	52
	%	3,34	3,40	2,64	2,88	11,2	11,6	9,3	9,1
25-29 év	fő	104	163	113	128	123	77	63	33
	%	4,39	4,23	2,84	3,27	11,6	9,0	8,5	5,8
30-34 év	fő	116	165	155	137	131	99	71	47
	%	4,90	4,28	3,90	3,50	12,4	11,6	9,6	8,3
35-39 év	fő	79	131	121	129	143	98	95	71
	%	3,34	3,40	3,05	3,29	13,5	11,4	12,8	12,5
40-44 év	fő	71	129	124	115	105	87	88	58
	%	3,00	3,35	3,12	2,93	9,9	10,2	11,8	10,2
45-49 év	fő	79	128	113	113	118	109	88	73
	%	3,34	3,32	2,84	2,88	11,3	12,7	11,8	12,8
50-54 év	fő	80	141	136	147	144	110	89	59
	%	3,38	3,66	3,43	3,75	13,6	12,8	12,0	10,4

55-59 év	fő	40	57	82	64	134	131	130	103
	%	1,69	1,48	2,00	1,63	12,7	15,3	17,5	18,1
59 év felett	fő	1	5	4	2	4	21	33	58
	%	0,04	0,12	0,10	0,05	0,4	2,5	4,4	10,2

Forrás: TeIR

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik. Az adatok, különösen az országos és térségi adatokkal összevetésben rámutatnak arra, hogy az egyes korosztályokat tekintve elégséges-e a meglévő problémakezelés vagy további beavatkozásokat szükséges tervezni.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként

	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	340	332	672	143	92	235	42,05	27,71	34,97
2009	516	573	1089	303	285	588	58,72	49,73	53,99
2010	487	504	991	254	257	511	52,15	50,99	51,56
2011	467	517	984	245	229	474	52,46	44,29	48,17
2012	520	536	1056	262	205	467	50,4	38,2	44,2
2013	409	448	857	185	163	348	45,2	36,4	40,6
2014	355	388	743	157	150	307	26,11	23,65	41,31
2015	286	283	569	134	139	273	46,9	49,1	48,06
2016	270	274	544	109	116	225	40,4	42,3	41,4
2017	306	271	577	90	98	188	29,4	36,2	32,6

Forrás: TeIR, JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

A százalékos arányok kiszámolása arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Ennek kiszámolását úgy történik, hogy például az adott évben 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli férfiak számát (fő) elosztjuk az összes regisztrált munkanélküli férfiak számával és megszorozzuk százal. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. Ez esetben is figyelembe kell venni a nemek közötti különbséget, illetve a területi és országos arányokat.

3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	2037	2038	4075	24	1,17	18	0,88	42	1,03
2009	2021	1974	3995	46	2,27	34	1,72	80	2,00
2010	1975	1923	3898	46	2,32	35	1,82	81	2,07
2011	1948	1870	3818	33	1,69	42	2,24	75	1,96
2012	1605	1547	3152	39	2,4	48	3,1	87	2,8
2013	1577	1497	3074	36	2,3	40	2,7	76	2,5

2014	1841	1772	3613	42	2,3	32	1,8	74	2,0
2015	1739	1712	3451	29	1,66	21	1,22	50	1,44
2016	1401	1457	2858	17	1,21	15	1,02	32	1,04
2017	n.a.	n.a.	n.a.	22	n.a.	13	n.a.	35	n.a.

Forrás: TeIR, JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

A százalékos arányok kiszámítása hasonló az előző táblázat számítási módjához. Megjegyezzük, hogy ebben a táblában a Nemzeti Munkaügyi Hivaltól származó adatok vannak, melyek havi és negyedéves bontásban érhetők el.

A táblázatból nyert adatok (országos és területi adatokkal való összevetésben) egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdekők helyzetére irányítja a figyelmet.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	24.497											
2011	23.562	12.448	11.114	22.311	11.716	10.595	104		56		48	
2012	23.377	12.359	11.018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.	
2013	23.212	12.286	10.926	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.	
2014	22.748	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.	
2015	22.576	12.122	10.454	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.	

Forrás: TelR

A HEP Sablon és mellékletei összeállításának időpontjában csak a 2001. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre települési adatok, várhatóan 2013 folyamán nyilvánosságra kerülnek a 2011. évi népszámlálási adatok is.

Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15-X évesek számát csak úgy lehet kiszámolni, hogy a legalább általános iskolát végzettek számát ki kell vonni a teljes 15 évesnél idősebb népesség létszámából. Ez az adatsor használható a foglalkoztatottság részénél, de a HEP több más fejezeténél is fontos alapadatsor.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség
	Fő	fő	fő
2008	672	25	164
2009	1089	50	294
2010	991	53	295
2011	984	47	280
2012	1056	58	305
2013	857	46	262
2014	743	37	204
2015	569	23	182
2016	544	24	158
2017	577	36	166

Forrás: TelR, JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

Az adattábla számszerűen adja meg, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül milyen létszámban vannak az alacsony iskolai végzettségűek. A táblázat adatai alkalmasak arra, hogy tervezhetővé tegyék a beavatkozások mértékét, milyenségét.

3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	12	1	8,33
2010	13	4	30,76
2011	10	8	80
2012	13	12	92
2013	10	8	80
2014	42	12	30
2015	14	7	50

Forrás: TelR

Ez az adat arra mutat rá, hogy mennyire sikerül az iskolázatlanok bevonása a felnőttoktatásba. Amennyiben az alacsony iskolázottság probléma a településen, és eközben a felnőttoktatás ezen a területen nem jelenik meg, akkor a későbbiekben egy beavatkozási terület lehet. Ha a településen nincs általános iskolai felnőttképzés, célszerű felmérni az erre vonatkozó igényt és partnerek bevonásával megszervezni.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	248	7	2,82	143		15	
2010	230	0	0	180		17	
2011	224	0	0	203		15	
2012	n.a.	-	-	157		n.a.	
2013	n.a.	25	-	107		n.a.	
2014	43					43	
2015	53	10	18			43	
2016	61			61	100		

Forrás: TelR

Ez a két adatsor – éppúgy, mint a 3.2.7 táblázat adatai - csak érintőlegesen kapcsolódik ehhez a fejezethez, azonban alkalmas arra, hogy számszerűen is kimutassuk, hogy a munkaerő-piaci hátrányokat okozó alacsony iskolázottság javítására vonatkozó felnőttoktatásba milyen létszámban, arányban vonódnak be a településen élők. Tekintettel arra, hogy a fenti táblázathoz megjelölt adatforrások nem tájékoztatnak arról, hogy a felnőttoktatásban résztvevők valóban a település lakói-e, illetve, hogy a település lakói melyik településen veszik igénybe ezt az oktatási szolgáltatást, javasoljuk a táblázat adatait az önkormányzati adatgyűjtéssel pontosítani.

A TEIR rendszerben csak a „középfokú felnőttoktatásban résztvevők összes száma” szerepel 2011-ig, az egyes részadatok a különböző típusú oktatásról viszont nem mutatnak valós értéket, ugyanis az iskoláktól bekért adatok nem érkeztek be maradéktalanul, így némely iskola adatai nem szerepelnek a táblázatban.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

	Közfoglalkoztatásban résztvevők személyek száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010				
2011				
2012				
2013				
2014				

Forrás: Önkormányzat adatai

Ki kell számolni, hogy az aktív korú (15-64 év közötti) lakónépesség hány %-a vesz részt közfoglalkoztatásban, valamint hogy az aktív korú roma/cigány népesség mekkora része vesz részt e foglalkoztatási formában. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel – pl. nemzetiségi önkormányzat vagy civil szervezet stb. – való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kis-kereskedelmi üzletek száma	vendég-látóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó (ft)	befizetett iparűzési adó (ft)	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008								
2009								
2010								
2011								
2012								

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

Meg kell vizsgálni a helyi munkalehetőségek alakulásának tendenciáit, illetve azt, mennyire illeszkedik az a helyi munkaerő és állásnélküli munkaerő lélekszámához, és szakképzettségi szerkezetéhez.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőse g átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszszal	vonat járatok átlagos száma munkanapoko n	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelít- hetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legköze- lebbi centrum							
Megye- székhely							
Főváros							

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

Meg kell vizsgálni a táblázatban megadottak mellett, illetve helyett a közeli foglalkoztatási centrum (városközpont, nagyváros) elérhetőségét különböző közlekedési módokkal. Az önkormányzat adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		- - -
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban		- - -
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		- - -
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban		- - -

Forrás: helyi adatgyűjtés

Össze kell gyűjteni azokat a településen elérhető, vagy a vonzáskörzetében (közeli város, nagyváros) rendelkezésre álló programokat, amelyek megkönnyítik a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésüket. Kérjük, e programok meglétét, vagy hiányát rögzítse a táblázat 2. oszlopában, a harmadik oszlopban sorolja fel ezen programokat. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok száma

fő	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzáskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzáskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008								
2009								
2010								
2011								
2012								

Forrás: helyi adatgyűjtés

A fenti adatok szöveges elemzése a helyi jó gyakorlatok leírására is alkalmas. Segítségével áthatóvá válnak a hiányterületek és az adaptálható programok is. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

	Van/nincs	Felsorolás
felnőttképző programok a településen		- - -
felnőttképző programok a vonzáskörzetben		- - -
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		- - -
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzáskörzetben		- - -
Helyi foglalkoztatási programok a településen		- - -
Helyi foglalkoztatási programok a vonzáskörzetben		- - -

Forrás: helyi adatgyűjtés

Össze kell gyűjteni a településen, vagy vonzáskörzetében (közeli város, nagyváros) elérhető, a felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és a rendelkezésre álló szolgáltatások (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok) listáját. Kérjük, e programok meglétét, vagy hiányát rögzítse a táblázat 2. oszlopában, illetve a harmadik oszlopban sorolja fel ezen programokat.

3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő felnőttek száma

fő	felnőttképző programok a településen		felnőttképző programok a vonzás-központban		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzáskörzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzáskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008												
2009												
2010												
2011												
2012												

Forrás: helyi adatgyűjtés

A felnőttképzési és a foglalkoztatási programokon résztvevők száma fontos mutató a településen élő munkanélküliek perspektívájára és helyzetükből való kitörésre vonatkozóan. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

fő	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008		
2009		
2010		
2011		
2012		

Forrás: helyi adatgyűjtés

A mélyszegénység fogalmát a HEP Sablon vonatkozó fejezetében találhatjuk részletesen kifejtve. Ez alapján kereshetjük meg, hogy hány főt foglalkoztattak a mélyszegénységben élő és hány főt a romák/cigányok közül a települési önkormányzat saját fenntartású intézményeiben az egyes években. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

	Nyilvántartott álláskeresők száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008. 1. negyedév	642	62	9,65
2008. 2. negyedév	545	59	10,82
2008. 3. negyedév	558	57	10,21
2008. 4. negyedév	620	55	8,87
2008. átlag	591,25	58,25	9,88
2009. 1. negyedév	800	83	10,37
2009. 2. negyedév	960	70	7,29
2009. 3. negyedév	1038	92	8,86
2009. 4. negyedév	1052	113	10,74
2009. átlag	962,50	89,50	9,31
2010. 1. negyedév	1152	128	11,11
2010. 2. negyedév	957	103	10,76
2010. 3. negyedév	937	79	8,43
2010. 4. negyedév	919	93	10,11

2010. átlag	991,25	100,75	10,10
2011. 1. negyedév	1141	141	12,35
2011. 2. negyedév	892	96	10,76
2011. 3. negyedév	937	79	8,43
2011. 4. negyedév	919	93	10,11
2011. átlag	972,25	102,25	10,41
2012. 1. negyedév	1141	141	12,35
2012. 2. negyedév	892	96	10,76
2012. 3. negyedév	966	108	11,18
2012. 4. negyedév	915	32	3,49
2012. átlag	978,5	19,75	9,44
2013. 1. negyedév	1205	28	2,32
2013. 2. negyedév	990	32	3,23
2013. 3. negyedév	946	37	3,91
2013. 4. negyedév	761	40	5,25
2013. átlag	975,5	34,25	3,51
2014. 1. negyedév	907	43	4,74
2014. 2. negyedév	941	45	4,78
2014. 3. negyedév	769	44	5,72
2014. 4. negyedév	705	53	7,51
2014. átlag	830,5	46,25	5,56
2015. 1. negyedév	796	63	7,91
2015. 2. negyedév	650	58	8,92
2015. 3. negyedév	636	56	8,80
2015. 4. negyedév	577	58	10,05
2015. átlag	687	59	8,59
2016. 1. negyedév	638	59	9,24
2016. 2. negyedév	496	63	12,70
2016. 3. negyedév	479	64	13,36
2016. 4. negyedév	541	59	10,90
2016. átlag	544	61	11,21
2017. 1. negyedév	577	61	10,57

Forrás: TeIR, JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

Ki kell számolni, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül hány %-a részesült álláskeresői járadékban (korábban munkanélküli segély, keresetpótló támogatás).

Ezeket az adatokat szükséges összevetni a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	2365	860	36,36
2009	3850	1474	38,28
2010	3965	1151	29,02
2011	3889	1069	27,48
2012	4801	665	13,85
2013	3902	519	10,6
2014	3322	449	13,5
2015	687	99	14,41

2016	544	90	16,54
2017	577	105	18,19

Forrás: TeIR, JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya

E táblázatban a százalékos megoszlást úgy számoljuk ki, hogy az álláskeresői járadékra jogosultak létszámát (fő) elosztjuk a nyilvántartott álláskeresők számával, majd megszorozzuk százszal.

Az elemzés során a táblázat adatait idősorosan is figyelni kell, vagyis hogy nőtt vagy csökkent a járadékra jogosultak aránya. Emellett a kapott adatokat szükséges összevetni a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	237	1,25	210	8,87	0	0
2009	72	0,42	242	6,28	0	0
2010	92	0,49	276	6,96	0	2
2011	108	0,58	308	7,86	0	2
2012	62	-	278	-	59	4
2013	66	-	283	-		2
2014	63	-	229	-		1

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek átlagos száma 2015. márc. 1-től 2015 (Település) 27 fő

Aktív korúak ellátására jogosultak közül közfoglalkoztatásban részt vettek száma 2015. márc. 1-től 2015 (Település) 90 fő

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma 2015. márc. 1-től 2015 (Település) 185 fő

Aktív korúak ellátásában részesülők száma

	foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma	30 nap miatt megszüntetett ellátások száma
2015	226	32
2016	173	38
2017	204	11

	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma
2015	27
2016	33
2017	38

Forrás: Helyi adatgyűjtés, JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal

A táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. Rendszeres szociális segélyt az az

aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. Önmagában az adat nem értelmezhető, szükséges összevetni az aktív korúak (3.2.1 tábla - 15-64 évesek száma) és a munkanélküliek számával (3.2.1 tábla - nyilvántartott álláskeresők száma). Az elemzés során ki kell emelni, hogy a szociális segély meghatározó mértékben jelenik meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében.

Figyelembe kell venni, hogy 2011. január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011. szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakóközösségét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.800 forintra.

3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány

db	összes lakásállomány	bérlakás állomány		szociális lakásállomány		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	11.771	n.a.					
2009	11.819						
2010	11.842						
2011	11.850		63	0	118	7	
2012	12.179		49	0	107	4	0
2013	12.203		158	22	117	22	0
2014	12.228		158	22	117	22	0
2015	12.246		154	21	113	21	0
2016			151	19	110	19	0
2017			145	15	105	15	0

Forrás: TeIR, önkormányzati adatok

Kérjük, gyűjtse össze az önkormányzati illetve a rendelkezésre álló adatbázisokból a település lakásállományára vonatkozó adatokat. Vizsgálni szükséges, hogy az egyes kategóriákban mennyi a szociális követelmények szempontjából nem megfelelőnek minősíthető lakások száma.

Javasoljuk a táblázatban megjelölt számszerű adatok mellett azt is beazonosítani, hogy a lakásállomány hány családot, hány háztartást érint. Ezzel összefüggésben lehet azt is – további, pontosító adatgyűjtés segítségével - vizsgálni, hogy a vizsgált családok közül mennyinek nincs munkajövedelme, hány család él alacsony komfortkörülmények között, illetve hogy hogyan gazdálkodik az önkormányzat a bérlakás állománnyal (mennyi üres bérlakás van például) stb.

Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008		
2009		
2010		
2011		
2012		

Forrás: önkormányzati adatok

A táblázat elemzésekor figyelembe kell venni, hogy az adott helyzetszám hozzávetőlegesen hány főt érint. Azt is vizsgálni kell, hogy hány esetben került az önkormányzat szociális bizottsága elé veszélyeztetett lakhatási helyzet problémája az elmúlt években.

A vizsgálat további részében figyelemmel kell lenni arra, hogy miként alakul a hajléktalanok száma a településen. A hajléktalanok létszámát szükséges a szöveges kifejtésben pontosítani (szállón, közterületen, anya-gyermek otthonban, lakásukat elvesztők akik ideiglenes elhelyezést kaptak stb. hajlék és fedélnélküli). Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	82	0
2009	98	0
2010	136	0
2011	401	0
2012	423	0
2013	404	0
2014	374	0
2015	353	0
	rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás	0
2015	245	0
2016	276	0

Forrás: TeIR, Önkormányzati adatok

2015. február hó 28. napjával megszűnt a lakásfenntartási támogatás, mint ellátási forma.

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a települési támogatásról szóló 4/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelete 4 § (1) bekezdés alapján a szociálisan rászorult személyek részére az e rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén, pénzbeli és természetbeni ellátás formájában települési támogatás nyújtható.

Az Ör. (2) szerint pénzbeli ellátás e) pontja lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás.

2015. évben 245 fő részesült.

2016. évben 276 fő részesült.

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyújt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:		
Telepi lakások száma a településen:	2008	
	2009	
	2010	
	2011	
	2012	
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva		
A telep/ek megközelíthetősége:		
A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szeméttelep, feldolgozó üzem stb.)		

Forrás: helyi adatgyűjtés

A fenti táblázatban megadott adatok alapján elsősorban az a kérdés, hogy miféle változások vannak a területen. E mellett a két zárókérdés szöveges kifejtése azt jelzi, hogy a telepí, szegregátumi viszonyok során az egyenlő hozzáférés milyen mértékben sérül, vagyis itt is a település többi részéhez javasolt viszonyítani. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	alapozással nem rendelkező lakások a belterületen	alapozással nem rendelkező lakások a külterületen	alapozással nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	alapozással nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a külterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				

Forrás: Önkormányzati adatok, TeIR, KSH adatbázis

Kérjük, a táblázat második sorába írja be a település különböző területein a komfort nélküli lakások számát. A harmadik oszlopban számítsa ki ezen lakások arányát az adott lakóterület összes lakásához viszonyítva. Komfort nélküli (substandard) a lakás, amelyre érvényes a következő feltételek valamelyike: nincs WC vagy fürdőszoba; nincs szennyvízelvezető-csatorna; hiányzik az alapozás, a fal vályogból épült; nincs vezetékes víz. Substandard a lakás akkor is, ha a lakásban nincs konyha és a teljes alapterület nem éri el az 50 m²-t. Szilárd falazattal rendelkező lakás: a falazat anyaga kő, tégl, beton, panel.

3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők

		összes fő	férfi	nő
a telepen/szegregátumokban élők száma és változása	2008			
	2009			
	2010			
	2011			
	2012			
0-6-éves				
7-14 éves				
15-30 éves				
31-45 éves				
46-64 éves				
65< éves				
az aktív korúak (15-64 év) közül foglalkoztatott				
munkanélküli				
Inaktív				
eltartott				
segélyezettek száma				
hátrányos helyzetű gyermekek száma				
halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma				

Forrás: Önkormányzati adatok

A telepen/szegregátumokban élők száma és változása a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatát mutatja. Fel kell tární a telepeken, szegregátumokban élő népesség életkori és foglalkoztatottságbeli megoszlását nemek szerint. Gazdaságilag aktív népesség: A foglalkoztatottak és a munkanélküliek (azaz a munkát végzők és a munkavégzésre rendelkezésre állók) együttes száma a 15-64 éves népességben. Inaktív az az aktív korú személy, aki nem dolgozik, de rendelkezik saját rendszeres bevétellel (nyugdíj, ösztöndíj, segély...). Eltartott az az aktív korú személy, aki nem rendelkezik saját rendszeres jövedelemmel. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	15	5
2009	0	15	5
2010	0	14	6
2011	0	15	5
2012	0	15	5
2013	0	15	5
2014	0	15	5
2015	0	14	5

Forrás: TeIR

Az orvosi, egészségügyi ellátást, illetve annak változását mutatja be a táblázat, mely szintén lényeges adat az adott település infrastruktúrájának és szolgáltatásainak vonatkozásában.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	849
2009	832
2010	485
2011	810
2012	767
2013	694
2014	611
2015	681
2016	655
2017	745

Forrás: TeIR, JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

	ápolási díjban részesítettek száma
2008	141
2009	166
2010	153
2011	151
2012	160
2013	176
2014	178

2015	91
2016	100
2017	110

Forrás: TeIR, JNSZMKH Jászberényi Járási Hivatal

Ápolási díjban részesítettek száma: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal adatszolgáltatása alapján 2013. évben 79 fő, 2014. évben szintén 79 fő jogosult alanyi joggal ápolási díjra.

Jászberény Városi Önkormányzat nyilvántartása szerint 2013. évben 97 fő, 2014-ben 96 fő jogosult méltányossági ápolási díjra.

Jászberény Városi Önkormányzat nyilvántartása szerint 2015. évben 62 fő, 2016-ben 60 fő jogosult tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére nyújtott települési támogatásra.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	4606	22	15	131
2009	4571	24	22	165
2010	4475	23	12	172
2011	4440	25	18	180
2012	4636	40	31	195
2013	4556	51	11	202
2014	4514	26	21	166
2015	4503	34	10	145
2016	4088	44	25	162

Forrás: TeIR, Jászberényi Család- és Gyermekjóléti Központ adatai

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatakorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát és a mértékét is, ezért a helyzetelemzés szöveges részében javasolt mindezt részletesebben elemezni.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2008	802		6		833
2009	950		3		603
2010	1006		0		1252
2011	1039		0		299
2012	1042		0		231
2013	915		0		105
2014	837		0		n.a.
2015	781		0		n.a.
2016	656		0		312

Forrás: Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Az elemzés során az eljárás objektív és szakmai standardoknak történő megfelelését javasolt szövegesen is értékelni.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	239	269	313	1274	0	-
2009	195	371	374	1383	8	-
2010	202	514	362	1477	10	-
2011	223	566	400	1554	20	90
2012	220	640	428	1538	19	210
2013	178	623	534	1620	26	112
2014	158	579	572	1728	24	200
2015	197	513	582	1594	22	262
2016	712	410	387	1671	-	257
2017	718	n.a.	n.a.	n.a.	-	n.a.

Forrás: TelR, Önkormányzati adatok

Szünidei étkeztetésben részesülő kiskorúak az igénybevétel helye és időtartama szerint szünidei gyermekétkeztetés 2016-ban:

Tavaszi szünetben az adott településen, helyben ellátottak száma: 39 fő, elfogyasztott adagok száma: 68 adag.

Nyári szünetben az adott településen, helyben ellátottak száma: 119 fő, elfogyasztott adagok száma: 4355 adag. Munkanapok száma, amikor a szünidei étkeztetés biztosítva volt: 43 nap.

Őszi szünetben az adott településen, helyben ellátottak száma: 42 fő, elfogyasztott adagok száma: 106 adag.

Téli szünetben az adott településen, helyben ellátottak száma: 57 fő, elfogyasztott adagok száma: 254 adag.

Forrás: Önkormányzati adatok

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A helyzetelemzés során annak a vizsgálata is javasolt, hogy a legjobban rászoruló családok gyermekei hozzájutnak-e a támogatásokhoz. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. A mélyszegénységben élő személyek, családok gyakran megfelelő papírok, jövedelemigazolás vagy egyéb okok miatt nem jutnak hozzá szolgáltatásokhoz.

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű
2014	2	0	5	0	0	0
2015	3	0	5	0	0	0
2016	1					

Forrás: Önkormányzati adatok

A tankötelezettség hatálya alá tartoznak és jogosultak az ingyenes oktatásra, illetve a magyar társaikkal azonos pedagógiai és szociális juttatások igénybevételére a menekültek; menedékkjogot kérők; átmenetileg Magyarországon menedéket kereső személyek (menedékesek) nemzetiségtől függetlenül minden bevándorló. Menekült vagy politikai menedékkjogot kért gyerekeket külön juttatás illeti meg a BÁH-tól. Kiegészítő információkkal a nem magyar állampolgárságú gyermekek részletesebb és a helyi viszonyoknak megfelelő felsorolása javasolt (állampolgárság, nyelv, magyarországi státusz stb.).

4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek

A településen élő 0-6 éves gyermekek száma	A településen óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásaiban részesülő gyermekek száma	
	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él
Megközelítés, elérhetőség perc						

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

A szegregátumban élő 0-6 éves gyermekek létszáma mellett meg kell vizsgálni, hogy milyen arányban veszik igénybe az óvodai nevelés előtt az esetlegesen rendelkezésre álló korai fejlesztésben fontos szolgáltatásokat, mint a bölcsőde, Biztos Kezdet Gyerekház, majd az óvodai nevelés. A szolgáltatások elérhetősége, távolsága, kihasználtsága szintén elemzési szempont a helyzetelemzés során.

4.2.2. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete

A település szegregált lakókörnyezetben élő, sajátos nevelési igényű tanulók

A településen élő általános iskolás tanulók száma	A településen élő SNI általános iskolás tanulók száma		SNI tanulók ellátásának települése (helyben vagy más település ahol tanulnak)
	összesen	ebből szegregátumban él	

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

A szegregátumban (KSH definíció) vagy krízisterületnek minősíthető lakótömbben, substandard lakásokban stb. élő családok gyermekeinek a helyzetének a vizsgálata több szempont mellett, végezhető el intézményi (gyerekjóléti szolgálat) és önkormányzati adatok alapján. Fel kell tárni az e területeken élő családok gyermekeit érintő szociális, oktatási, egészségügyi helyzetét.

4.2.3. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Intézmény OM azonosítója	Iskola / Feladat-ellátási hely neve:	Feladat-ellátási helyen tanulók száma (összes tanuló)	A feladat-ellátási helyen tanulók közül az 1. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 2. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 3. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma

Forrás: Járási tankerületi, intézményfenntartói, Önkormányzati adatok

A szegregált lakókörnyezetben élő tanulók adatait iskolafenntartói háttértől függetlenül, minden általános iskolára vonatkoztatva kell megadni.

4.2.4. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Otthont nyújtó ellátásba került gyermekek száma a szegregátumban					
		település egésze	szegregátum 1.	szegregátum 2.	Szegregátum 3.
Átmeneti nevelésbe vétel	2010				
	2011				
	2012				
Tartós nevelésbe vétel	2010				
	2011				
	2012				
Ideiglenes hatályú elhelyezés	2010				
	2011				
	2012				
Családi pótlék/ iskoláztatási támogatás felfüggesztése iskolai hiányzás miatt	2010				
	2011				
	2012				
	2011				
	2012				

Forrás: Önkormányzati adatok

A szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek az átlagnál nagyobb arányban kerülnek a gyermekvédelem alap- vagy szakellátás látókörébe. Az adatokat a helyi gyermekjóléti szolgálat, önkormányzat és a gyámhivatal segítségével kell megadni. A helyzetelemzés során a gyermekvédelmi jelzőrendszer törvényben szabályozott működésének a feltételeit is vizsgálni szükséges.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma*
2008	12	185
2009	12	151
2010	12	152
2011	12	168
2012	12	171
2013	11	147
2014	15	141
2015	12	200
2016	11 (betöltött 10)	215
2017	11 (betöltött 10)	178

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

* (csecsemő, 1-3 éves és 3-6 éves)

9 védőnői körzet van és 3 iskola védőnői körzet. Az egy védőnőre jutó 1-3 éves és 3-6 éves gyermekek száma így 9 körzetre van elosztva.

A fenti táblázat adatait szükséges összevetni a védőnők által ellátottak számával, arányával és a védőnői körzetben élő 0-3 év közötti gyerekek számával. Ebből látható a védőnői leterheltség, illetve, hogy valamennyi gyermek hozzájut-e a védőnői szolgáltatáshoz.

Esetenként a védőnők a vizsgált település mellett további településeken is ellátnak védőnői feladatokat. Ilyen esetekben szükséges az adatgyűjtést a védőnők információival kiegészíteni, hogy pontosan látható legyen a védőnői leterheltség.

A leterheltség megállapításához figyelembe kell venni, hogy a jogszabály szerint a védőnő maximum 250 gyereket láthat el, illetve, hogy országos átlagban 300 gyerek ellátása jut egy védőnőre.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2008			47.709	
2009			46.092	
2010			49.481	
2011			39.807	
2012		156.876	37.968	
2013		156.847	36.737	
2014		154.996	36.074	
2015		148.980	37.805	

Forrás: TelR

A hátrányos helyzetű településeken jellemzően alig van gyermekorvos, amennyiben a háziorvos látja el ezt a feladatot, akkor a táblázat utolsó oszlopát kell kitölteni.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

	Bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	1	53	17	40
2009	1	58	22	50
2010	1	56	26	50
2011	1	62	22	62
2012	1	60	23	62
2013	1	60	14	62
2014	1	112	16	62
2015	1	112	0	62
2016	1	108	2	62
2017	1	65 (01.01-05.31.)	0	62

Forrás: TelR, helyi adatgyűjtés

A bölcsődei felvételnél vizsgálni kell, hogy érvényesül-e az az alapelv, hogy előnyt kell élvezzen az a gyermek, akit egyedülálló (élettársal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülője nevel; akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja; aki családgondozásban részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége; akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja; akit – gyámhatósági határozat alapján – gyámként kirendelt időskorú (a rá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel; akinek a szülője jövedelmi helyzete miatt (mert családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét nem haladja meg) az ellátásáról nem vagy nehezen tud gondoskodni; akinek családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	Családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma	Családi napköziben gondozott gyermekek száma
2008	0	0	0
2009	14	0	14
2010	14	0	16
2011	28	0	30
2012	42	0	49
2013	42	0	49
2014	42	0	50
2015	56	0	34
2016			

Forrás: TeIR, Intézményi adatok

A családi napköziben - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő. A rendeletben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó, még egy gyermek gondozható a családi napköziben, feltéve, hogy az ellátást nyújtónak állandó segítőtje van.

A családi napközit felmérő elemzések során nem csak a férőhelyek számát érdemes kiemelni, hanem a kihasználtságot is – ezért került bele a helyi adatgyűjtésre támaszkodó kiegészítő oszlopként a gondozott gyermekek száma is a táblázatba.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Jászberényi Református Egyházközség Gólya Óvodája

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	5	
Óvodai férőhelyek száma	75	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6 ⁰⁰ -17 ⁰⁰	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám

Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	4	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Fürkész Óvoda
Jászberény, Kossuth L. út 116.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	95	
Óvodai csoportok száma	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06 h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	8	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	8	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	6	0
Kisegítő személyzet	1	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
 5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
 Gézengúz Óvoda
 Jászberény, Mártírok út 5.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	0	
Óvodai férőhelyek száma	100	
Óvodai csoportok száma	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	8	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	8	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	5	0
Kisegítő személyzet	0	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
 5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
 Hétszínvirág Óvoda
 Portelek, Fő út 22.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	0	
Óvodai férőhelyek száma	25	

Óvodai csoportok száma	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	1	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	0	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Kuckó Óvoda
Jászberény Báthory út 37.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	0	
Óvodai férőhelyek száma	59	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
 5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
 Központi Óvoda

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	0	
Óvodai férőhelyek száma	200	
Óvodai csoportok száma	8	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	18	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	18	0
Gyógypedagógusok létszáma	1,5	0
Dajka/gondozónő	17	0
Kisegítő személyzet	5	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
 5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
 Sün Sámuel i Óvoda
 Jászberény, Lajosmizse utca 1.

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	0	
Óvodai férőhelyek száma	100	

Óvodai csoportok száma	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	8	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	8	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	5	0
Kisegítő személyzet	0	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Szivárvány Óvoda
Jászberény, Szent István krt. 18.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	118	
Óvodai csoportok száma	5	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	10	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	10	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	7	0
Kisegítő személyzet	1	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
 5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
 Zengő Óvoda
 Jászberény, Kiss Ernő utca 12.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	3	
Óvodai férőhelyek száma	108	
Óvodai csoportok száma	5	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06h-17h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	8	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	7	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	4	0
Kisegítő személyzet	0	0

„Maci” Alapítványi Óvoda
 5100 Jászberény, Gorjanc Ignác sétány 1.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	12	
Óvodai férőhelyek száma	107	
Óvodai csoportok száma	5	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	07.00-17.00	

A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	2017.08.28-31 (4nap)	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	5	
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	
Gyógypedagógusok létszáma	1	
Dajka/gondozónő/gyógypedagógiai asszisztens	7	
Kisegítő személyzet	2	

Angyalkert Óvoda
5100 Jászberény, Jásztelki út 22.

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	3	
Óvodai férőhelyek száma	110	
Óvodai csoportok száma (2017. szeptembertől 4 csoport lesz)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06.00-18.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	4 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	8	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	8	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő/gyógypedagógiai asszisztens	4	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

Amennyiben a településen több óvoda működik, úgy a táblázatot intézményenként szükséges kitölteni.

Az óvodai telephelyek adatait, fenntartói háttértől függetlenül, minden óvoda esetében szükséges megadni. Óvodai telephelye egy tagintézménynek is lehet külön, telephely alatt a legalább egy külön óvodai csoporttal rendelkező, külön épületben vagy épületrészben működő óvodák adatai kell megadni. A kapott adatokat szükséges összevetni az adatelemzés során a Köznevelési törvény valamint Óvodai nevelés országos alapprogramjában foglaltakkal.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma	Fő	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű
2008.	0	0
2009.	0	0
2010.	0	0
2011.	0	0
2012.	0	0
2013.	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

A korábbi években csak a 3 éves kort betöltött halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket kellett előnyben részesíteni az óvodai felvétel során, míg 2014-től minden 3 éves gyermeknek kötelező óvodába járni. Kérjük, a helyhiány miatt elutasított gyermekek szociális háttérét is jelölje a szélső oszlopban. (HH/HHH)

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

Jászberényi Református Egyházközség Gólya Óvodája

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	72	3	75	1	27	0
2009	73	3	75	1	26	0
2010	75	3	75	1	17	0
2011	73	3	75	1	23	0
2012	67	3	75	1	20	0
2013	56	3	75	1	15	0
2014	56	3	75	1	29	0
2015	61	3	75	1	61	0
2016	67	3	75	1	67	0
2017	73	3	75	1	73	0

„Maci” Alapítványi Óvoda

5100 Jászberény, Gorjanc Ignác sétány 1.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	92	5	100	1	92	1
2009	89	5	102	1	89	1
2010	87	5	102	1	87	1
2011	68	5	102	1	68	1
2012	61	4	123	1	61	1
2013	46	4	123	1	48	1
2014	52	5	107	1	57	2

2015	58	5	107	1	58	2
2016	65	5	107	1	65	2
2017	61	5	107	1	61	2

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Fürkész Óvoda
Jászberény, Kossuth L. út 116.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	96	4	96	1	96	0
2009	102	4	95	1	102	0
2010	109	4	95	1	109	0
2011	122	4	95	1	124	0
2012	118	4	95	1	120	0
2013	112	4	95	1	112	0
2014	103	4	95	1	115	0
2015	105	4	95	1	112	0
2016	105	4	95	1	117	0
2017	113	4	95	1	121	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Gézengúz Óvoda
Jászberény, Mártírok út 5.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	94	4	100	1	98	0
2009	92	4	100	1	93	0
2010	84	4	100	1	84	0
2011	95	4	100	1	96	0
2012	111	4	100	1	111	0
2013	105	4	100	1	105	0
2014	91	4	100	1	92	0
2015	92	4	100	1	92	0
2016	99	4	100	1	99	0
2017	92	4	100	1	92	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Hétszínvirág Óvoda
Portelek, Fő út 22.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	22	1	23	1	22	0
2009	24	1	25	1	24	0
2010	24	1	25	1	24	0

2011	23	1	25	1	25	0
2012	20	1	25	1	21	0
2013	24	1	25	1	24	0
2014	18	1	25	1	18	0
2015	18	1	25	1	19	0
2016	16	1	25	1	20	0
2017	13	1	25	1	15	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Hold Óvoda (Meggzúnt)
Jászberény, Hold utca 7.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	34	2	36	1	34	0
2009	32	2	36	1	32	0
2010	34	2	36	1	34	0
2011	30	2	36	1	30	0
2012	-	-	-	-	-	-

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Kék Csillag Óvoda (Meggzúnt)
Jászberény Szent Imre herceg út 24.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	30	2	50	1	30	0
2009	38	2	50	1	38	0
2010	46	2	50	1	46	0
2011	58	2	50	1	58	0
2012	-	-	-	-	-	-

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Kuckó Óvoda
Jászberény Báthory út 37.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	63	3	59	1	64	0
2009	63	3	59	1	64	0
2010	66	3	59	1	69	0
2011	77	3	59	1	77	0
2012	68	3	59	1	68	0
2013	64	3	59	1	65	0
2014	53	3	59	1	54	0
2015	54	3	59	1	62	0
2016	47	3	59	1	55	0

2017	58	3	59	1	66	0
------	----	---	----	---	----	---

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Központi Óvoda

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-
2012	223	8	200	1	230	0
2013	221	8	200	1	223	0
2014	222	8	200	1	223	0
2015	223	8	200	1	248	0
2016	212	8	200	1	231	0
2017	205	8	200	1	239	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Misi Mókus Óvoda (Megszűnt)
Jászberény, Szövetkezet út 9.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	42	2	50	1	42	0
2009	46	2	50	1	50	0
2010	34	2	50	1	34	0
2011	30	2	50	1	30	0
2012	-	-	-	-	-	-

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Napsugár Óvoda (Megszűnt)
Jászberény, Ady Endre út 11.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	61	3	59	1	63	0
2009	52	3	59	1	53	0
2010	48	3	59	1	48	0
2011	49	3	59	1	50	0
2012	-	-	-	-	-	-

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Sün Sámuel Óvoda
Jászberény, Lajosmizse utca 1.

	3-6 éves korú	Óvodai gyermek-	Óvodai	Óvodai feladat-	Óvodába beírt	Óvodai
--	---------------	-----------------	--------	-----------------	---------------	--------

	gyermekek száma	csoportok száma	férőhelyek száma	ellátási helyek száma	gyermekek száma	gyógypedagógiai csoportok száma
2008	112	4	100	1	113	0
2009	106	4	100	1	107	0
2010	108	4	100	1	109	0
2011	110	4	100	1	111	0
2012	86	4	100	1	87	0
2013	103	4	100	1	104	0
2014	114	4	100	1	115	0
2015	115	4	100	1	128	0
2016	107	4	100	1	122	0
2017	81	4	100	1	89	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Szivárvány Óvoda
Jászberény, Szent István krt. 18.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	115	5	118	1	116	0
2009	118	5	118	1	118	0
2010	125	5	118	1	126	0
2011	136	5	118	1	136	0
2012	133	5	118	1	133	0
2013	138	5	118	1	141	0
2014	131	5	118	1	131	0
2015	131	5	118	1	142	0
2016	123	5	118	1	143	0
2017	126	5	118	1	129	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
Zengő Óvoda
Jászberény, Kiss Ernő utca 12.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	119	5	108	1	120	0
2009	118	5	108	1	119	0
2010	115	5	108	1	117	0
2011	136	5	108	1	137	0
2012	114	5	108	1	114	0
2013	108	5	108	1	108	0
2014	93	5	108	1	96	0
2015	96	5	108	1	108	0
2016	105	5	108	1	108	0
2017	96	5	108	1	108	0

Jászberény Város Óvodai Intézménye
 5100 Jászberény Bajcsy-Zs. u. 10.
 Napközi Otthonos Óvoda (Társuláshoz csatlakozott)
 5111 Jászfelsőszentgyörgy Tüzér utca 2.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	81	3	62	1	81	0
2009	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Angyalkert Óvoda
 5100 Jászberény, Jásztelki út 22.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2016/2017	78	3	75	1	78	0
2017/2018	106	4	110	1	106	0

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
Székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma						
Más településről bejáró gyermekek létszáma						
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						
Tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma						
Más településről bejáró gyermekek létszáma						
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai nevelésben történő részvétele jelentősen javult Magyarországon. A különböző okokra visszavezethető nagyobb mértékű hiányzás a hátrányos helyzetű csoportok későbbi sikeres oktatási részvételére lehet negatív hatással.

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

Székhely						
	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Csoport1						
Csoport 2						
Csoport 3						
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen						
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)						
Tagóvoda						
Csoport1						
Csoport 2						
Csoport 3						
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen						
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.6.a. számú táblázat - Óvodai körzethatár

Óvodai körzetenkénti létszám és hh/hhh gyermekek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma	A körzet óvodáiba járó gyermekek összlétszáma	A körzetbe járó hh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)
Körzet 1								
Körzet 2								
Körzet 3								
Körzet 4								
Körzet 5								
Körzet 6								
Körzet 7								
Összesen								

Forrás: Önkormányzati adatok

Ha a településen több óvoda működik, akkor a felvételi körzeteket oly módon kell kialakítani, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya a településen egyenletes legyen.

4.4.6.b. számú táblázat - Óvodai létszám-megoszlás

Székhely:	Létszám	hh fő	hh arány %	hhh fő	hhh arány %	hh arány a összlétszámához viszonyítva	hhh arány a összlétszámához viszonyítva	sajátos nevelési igényű gyermek létszáma	sajátos nevelési igényű gyermek aránya a csoport összlétszámához viszonyítva
Csoport 1									
Csoport 2									
Csoport 3									
Csoport 4									
Csoport 5									
Csoport 6									
Összesen									
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek									
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)									
Tagóvoda vagy telephely									
Csoport 1									
Csoport 2									
Csoport 3									
Csoport 4									
Csoport 5									
Csoport 6									
Összesen									
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek									
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)									!

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázatban az óvodai csoportok létszáma mellett a hátrányos helyzetű gyerekek létszámát és arányát, illetve utóbbi csoportból a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámát és arányát is meg kell adni.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	1190	1344	2534	1091	91,68
2011/2012	1204	1242	2446	1149	95,43
2012/2013	1183	1283	2467	1139	96,28
2013/2014	1180	1167	2347	1202	51,2
2014/2015	1241	1271	2512	1243	49,5
2015/2016	1237	1269	2506	1207	48,16
2016/2017					

Forrás: TelR, Intézményi adatok

A nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) résztvevők és a napközisek száma

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat- ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	48	49	97	4	4	8	7
2011/2012	49	47	96	4	4	8	7
2012/2013	47	48	95	4	4	8	7
2013/2014	47	52	99	4	4	8	7
2014/2015	50	51	101	4	4	8	7
2015/2016	46	46	92	4	4	8	7
2016/2017	47	48	95	4	4	8	7

Forrás: TelR, Intézményi adatok

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

	Létszám (fő)	A helyben élő összes gyerekhez képest az arányuk
A településen élő általános iskolás korú gyermekek létszáma		X
Más településről bejáró általános iskolások		
Más településről bejáró hh gyerekek		
Más településről bejáró hhh gyerekek		
Más településre eljáró általános iskolások		
Más településre eljáró hh gyerekek		
Más településre eljáró hhh gyerekek		
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek		
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek		

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen	db						
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskolába járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóiinak összlétszámahoz viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóiinak összlétszámahoz viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóiinak összlétszámahoz viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóiinak összlétszámahoz viszonyítva
Összesen							

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Ha a településen több általános iskola működik, az egymással határos felvételi körzeteket oly módon kell kialakítani, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulónak az adott körzetben felvehető összes tanköteles tanulóhoz viszonyított aránya a különböző intézményekben hasonló legyen. Vagyis ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulónak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24. §-a szerint. Amennyiben mód van rá a körzethatár rendelet hatálya alá nem tartozó egyéb egyházi vagy nem állami, nem önkormányzati általános iskolák adatait is adja meg.

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító		
Szaktanítást végző tanítók száma		
Szaktanítást végző tanárok száma		
Gyógyypedagógusok létszáma		
Gyermekevédelmi felelős		
Iskolaorvos		
Iskolapszichológus		
Kisegítő személyzet		

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban
	Fő / %
2010/2011	339/100%
2011/2012	285/99,30%
2012/2013	294/99,32%
2013/2014	291/98,64%

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A 8. évfolyamot elkezdett tanulók számát kell összevetni a 8. évfolyamot eredményesen elvégzettek számával a nappali rendszerű oktatásban. Ez az adat mutatja az intézmény lemorzsolódási mutatóit, melyeknek munkaerő-piaci hatásai nagy mértékben vannak.

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2012-2013. tanév														
Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat megnevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmazottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magán-tanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam A osztály														
1. évfolyam B osztály														
2. évfolyam A osztály														
2. évfolyam B osztály														
3. évfolyam A osztály														
3. évfolyam B osztály														
4. évfolyam A osztály														
4. évfolyam B osztály														
5. évfolyam A osztály														
5. évfolyam B osztály														
6. évfolyam A osztály														
6. évfolyam B osztály														
7. évfolyam A osztály														
7. évfolyam B osztály														
8. évfolyam A osztály														
8. évfolyam B osztály														
Összesen:														

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

A fenti táblázatot intézményenként szükséges kitölteni, és egyéb – releváns információkat tartalmazó – oszloppal lehet bővíteni. A táblázat nem csak az intézményen belüli oktatásszervezésről - szegregáció/integrációról - nyújt pontos képet, hanem a tartalmi szolgáltatások, illetve eredmények is megjelennek benne.

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

ISKOLA NEVE	2010		2011		2012			2013	
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga
Szövegértés									
6. évfolyam									
8. évfolyam	–	–							
10. évfolyam									
Matematika									
6. évfolyam									
8. évfolyam	–	–							
10. évfolyam									

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A kompetenciamérés adatait telephelyenként és iskolánként kell megadni és nem csak az országos átlaghoz viszonyítani, hanem a térségi, járási adatokhoz, az egyéb tanulói mutatókkal együtt (pl. továbbtanulás, érettségit adó szakközépiskolába felvettek aránya stb.).

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségít adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009										
2009/2010										
2010/2011										
2011/ 2012										
országos átlag: 2011/2012	34,00%		35,00%		29,00%		2,00%			

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az országos adatok forrása a Statisztikai Tájékoztató Oktatási Évkönyv 2011/2012-es tanév 24. oldal. – kezdő évfolyamos tanulók. Ha az országos adatokhoz viszonyítva alacsony a hhh tanulók továbbtanulása (különös tekintettel az érettségít adó intézményekre), akkor szükséges vizsgálni az oktatási intézmények szolgáltatásának hatékonyságát, eredményességét és méltányosságát. Ezek közül az egyik vizsgálandó terület, hogy működik-e a hhh tanulók képesség-kibontakoztatását támogató Integrációs Pedagógiai Rendszer.

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009						
2009/2010						
2010/2011						
2011/2012						
országos átlag 2011/2012	2,1%		0,8%		0,8%	

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az országos adatok forrása a Statisztikai Tájékoztató Oktatási Évkönyv 2011/2012-es tanév. 146. oldal. – általános iskola, és EMMI KIR STAT.

4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok

tanév	tanodai program létszám	HH/ HHH tanulók létszáma	tehetséggondozó program	HH/ HHH tanulók létszáma	nyári tábor	HH/ HHH tanulók létszáma	Alapfokú művészetoktatás	HH/ HHH tanulók létszáma
2008/2009								
2009/2010								
2010/2011								
2011/2012								

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A táblázatot a helyi, települési viszonyoknak megfelelően korrigálható vagy kiegészíthető a helyben működő és elérhető programoknak megfelelően.

Év	Nyilvános könyvtárak száma a településen
2008	1
2009	1
2010	1
2011	1
2012	1
2013	1
2014	1
2015	1

Év	Nyilvános könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány)
2008	121.519
2009	123.308
2010	123.467
2011	124.401
2012	125.851
2013	123.298
2014	122.242
2015	115.964

Év	Muzeális intézmények száma
2008	2
2009	2
2010	2
2011	2
2012	2
2013	2
2014	2
2015	2

Év	Közművelődési intézmények száma
2008	4
2009	3
2010	2
2011	5
2012	2
2013	5
2014	7
2015	7

A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	9402	9524			332	340
2009	7503	9432			573	516
2010	9314	9350			504	487
2011	9241	9312			467	517
2012	9503	9646			520	536
2013	9573	9397			409	448
2014	9520	9719			388	355
2015	9437	9607			283	286

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kapnánk a kérdésről, ha a rendelkezésre álló adatok között lenne, hogy az érintett csoportból (férfiak és nők is) hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 15 évesnél fiatalabb gyermeket, hány gyermeket nevelnek, illetve hányan egyedülállók. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

	Foglalkoztatást segítő és képzési programok száma adott évben	résztevők száma	résztevő nők száma
2008			
2009			
2010			
2011			
2012			

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A településen önkormányzati, civil vagy egyéb szervezet által megvalósított programok résztvevői között a nők arányának vizsgálata az 5.1.1. számú táblázattal összevetve mutathat eredményt: ha a munkanélküliek száma és a vizsgált programokon résztvevők száma nem egyenes arányos, annak okai újabb kérdéseket vetnek fel az eltérés irányának és mértékének függvényében. Pl: Az indított programok egyenlő mértékben célozták-e a férfiakat és nőket? A programok teljesíthetők voltak-e kisgyermekes édesanyák számára? (Megengedett-e hiányzás például a gyermek megbetegedése esetén? A program, képzés időbeosztása illeszkedik-e a bölcsődék, óvodák nyitvatartási idejéhez?)

5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

	Esetszám
2008	
2009	
2010	
2011	
2012	

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A partnerek bevonásával történt esetfeltárások nem csak az esetek számát mutatják, hanem a különböző eseteket is leírják. Itt érdemes arra figyelni, hogy az egyes esetek milyen számmal jelennek meg, illetve, hogy történtek-e az évek során megoldások.

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/ szakmunkás-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008								
2009								
2010								
2011								
2012								

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A táblázat adataiból jól látható, hogy adott településen miként áll összefüggésben a nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsága. A kapott adatok segíthetnek a foglalkoztatást segítő programok, képzések hatékonyabb szervezésében.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközis száma	férőhelyek száma családi napközisben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008							
2009							
2010							
2011							
2012							

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.

A nők munkaerő-piaci esélyeit és az ideális családtervezést is pozitívan befolyásolja, ha a gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

	védőnők száma **	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	12	972	81
2009	12	1001	84
2010	12	966	81
2011	12	988	83
2012	12	716	59
2013	15	930	62
2014	11	692	77
2015	10	723	90

2016	10	717	80
2017	10	715	79

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Ténylegesen betöltött körzet:2008: 10

2009: 12

2010: 12

2011: 11

2012: 11

2013: 6 területi és 3 iskola védőnő

2014: 6 területi és 3 iskola védőnő (ezen felül 2 gyes-en, gyed-en van)

2015: 7 területi és 3 iskola védőnő (ezen felül 2 gyes-en, gyed-en van)

2016: 7 területi és 3 iskola védőnő

2017: 7 területi és 3 iskola védőnő

9 védőnői körzet van és 3 iskolavédőnő, ebből kettő üres körzet van, ami helyettesítéssel betöltött. 11 engedélyezett álláshely van.

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008			
2009			
2010			
2011			
2012			

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni, de egyes részterületek tanulmányozása segítheti a problémák feltárását, segíthet a megoldási lehetőség megtalálásában.

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Férőhelyek száma	önkormányzati anyaotthon a településen	önkormányzati anyaotthon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a település 50 km-es körzetében
2008				
2009				
2010				
2011				
2012				

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az anyaoththonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaoththon/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik, ezért a férőhelyek száma mellett a jelenleg várólistán lévők számának szerepeltetésével pontosabb képet kapunk a témában.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítéltáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008						
2009						
2010						
2011						
2012						

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A táblázat adatainak vizsgálatánál az arányokat (férfi/nő) szükséges figyelembe venni.

5.7 számú táblázat - A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

	Intézkedések, pályázatok, programok száma a településen	Önkormányzati	Más állami szerv által támogatott	Civil	Összes
2008					
2009					
2010					
2011					
2012					

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés azokat a pályázati programokat, vagy helyi rendeletekhez kapcsolt intézkedéseket gyűjti össze, melyek a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségéért tesznek, a nőkkel szembeni erőszak ellen lépnek fel, vagy bármilyen módon a nők esélyegyenlőségét állítják középpontba. Adatgyűjtéshez a helyi önkormányzaton kívül célszerű felkeresni a Kormányhivatal Munkaügyi Központját és civil szervezeteket.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	3443	5328	8771
2009	3412	5225	8637
2010	3410	5062	8472
2011	3392	5120	8512
2012	3319	5058	8377
2013	3172	4971	8143
2014	3050	4885	7935
2015	2951	4786	7737

Forrás: TelR

Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma 2014: 2304 fő

Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma 2014: 3775 fő

Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma 2015: 2273 fő

Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma 2015: 3793 fő

Az adatelemzés során azt kell figyelembe venni, hogy vannak-e ellátatlan (nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás) időskorúak, és ha igen, akkor milyen arányban.

6.2.1. számú táblázat - Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az 55-64 éves idősebbek foglalkoztatottsági mutatói (2000-2011) az alábbi linken található:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_5_1.html

Az 55-64 éves idősebbek munkanélküliségi rátája (2000-2011) az alábbi linken található:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_5_2.html

Munkaerőpiaci esélyegyenlőség 2000-2011:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_3_3.html

A fenti táblák támpontot nyújtanak egy helyi adatgyűjtés előkészítéséhez, hiszen rendkívül részletes, a foglalkoztatás minden szegmensére kiterjedő adatokat, illetve gyűjtési kategóriákat tartalmaznak.

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Intézkedések, pályázatok száma a településen	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db	db	db	db	db
2008					
2009					
2010					
2011					
2012					

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés célja, hogy csokorba szedjük azokat a pályázati programokat, vagy helyi rendeletekhez kapcsolt intézkedéseket, melyek elősegíthetik az idősebb korosztály foglalkoztatását, vagy tesznek az élethosszig tartó tanulás elvéért. Célszerű a helyi önkormányzatnál, a Kormányhivatal Munkaügyi Központjánál, civil szervezeteknél tájékozódni a témában, illetve adatot gyűjteni.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008						
2009						
2010						
2011						
2012						

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év feletti, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év feletti aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolódnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	4960	40	0,80
2009	5001	40	0,79
2010	5017	40	0,79
2011	5009	40	0,79
2012	5020	35	0,69
2013	5086	30	0,58
2014	8073	33	0,40
2015	8200	29	0,35

Forrás: TeIR

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére a hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére: A) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek. Igény szerint lehetőség van a napközbeni étkezésre is.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	37
2009	34
2010	31
2011	27
2012	23
2013	21
2014	19
2015	21
2016	18
2017	15

Forrás: TelR

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt

a) a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,

b) az egyedülálló, 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,

c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008							
2009							
2010							
2011							
2012							

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idősebb korosztálytól (lehet akár az 55 év feletti, vagy csak a nyugdíjasok megkeresése) kérdőív segítségével fel lehet mérni, hogy az elmúlt években hány alkalommal látogattak meg különféle kulturális vagy sporteseményeket.

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	fő	fő	%	fő	%
2008					
2009					
2010					
2011					
2012					

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idősebb korosztálytól (lehet akár az 55 év feletti, vagy csak a nyugdíjasok megkeresése) egy kérdőív segítségével tud az adatgyűjtő tájékozódni arról, hogy milyen informatikai jártassággal rendelkezik a korosztály.

6.4. számú táblázat - Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2008	
2009	
2010	

2011	
2012	

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés célja, hogy a helyi önkormányzattól, vagy helyi civil, állami vagy egyházi szervezettől információkat kapjunk kifejezetten az idősebb korosztályt megcélzó programok, speciális programok számáról. (pl. informatikai képzés, dalkör, nyugdíjasklub, stb.)

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	494	27
2009	471	25
2010	447	24
2011	1222	28
2012	1144	28
2013	1070	29
2014	1036	28
2015	943	n.a.

Forrás: TeIR

a) Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők nemenkénti felosztása:

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma férfiak	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nők
2008	173	321
2009	157	314
2010	153	294
2011	514	708
2012	510	634
2013	475	595
2014	450	586
2015	420	523

b) Egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők nemenkénti felosztása:

	Egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma férfiak	Egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nők
2008	12	15
2009	11	14
2010	10	14
2011	11	17
2012	13	15
2013	13	16
2014	13	15
2015		

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	civil fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	önkormányzati fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	40
2010	0	0	40
2011	0	0	40
2012	0	0	40
2013	0	0	22
2014	0	0	23
2015	0	0	25

Forrás: TelR

A település civil és egyházi intézményeivel mindenképpen szükséges a kapcsolatfelvétel, az ellátásban kialakult arányok és a nem állami szolgáltatók jövőbeni tervei együttesen alakítják az elérhető szolgáltatás adott és jövőbeni minőségét. Fontos szempont, hogy a civil és egyházi fenntartók más települések lakosait is ellátják, tehát a helyi esélyegyenlőségi tervben a településen lakókat célszerű szerepeltetni. Feltehetően korábban létrejött és folyamatos együttműködést és a fejlesztések összehangoltságát tapasztalják a szakértők.

7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban

A közfoglalkoztatás nem speciálisan a fogyatékos személyek részére biztosított foglalkoztatási forma, bár nem kizárt, hogy fogyatékos személy is foglalkoztatásra kerül a rendszerben. A foglalkoztatást szervező nem tartja nyilván a fogyatékos személyeket, ezért az adatszolgáltatás illetve a foglalkoztatásba bevont fogyatékosok száma nem vizsgálható. Ennek ellenére megkísérelhető az adatgyűjtés a következők szerint.

Aktuális jogszabály: - 2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról.

- 1998. évi XXVI. törvény A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII.29.) Korm. rendelet
- A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól szóló 176/2005. (IX.2.) Korm. rendelet
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény

Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban, a különféle típusú foglalkoztatásban résztvevők száma az alkalmazók szerinti megoszlásban				
		Közférában foglalkoztatott (pl. önkormányzat, kormányhivatal, állami vagy önkormányzati fenntartású intézmény)	Non profit szervezet	Gazdasági vállalkozás
Szociális foglalkoztatásban alkalmazottak	fejlesztő-felkészítésben résztvevők száma			
	munka rehabilitációban foglalkoztatottak száma			
Védett munkahelyen foglalkoztatottak száma				

Támogatott foglalkoztatásban résztvevők száma			
Nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásban résztvevő fogyatékos személyek száma			

Forrás: helyi adatgyűjtés több forrás segítségével.

Ilyen adatokkal rendelkezik a Munkaügyi Központ, ahol a fogyatékos személyek kiválthatják az úgynevezett rehabilitációs kártyát. Adatot szolgáltat a helyi önkormányzat, a foglalkoztatást biztosító civil szervezet, egyházi fenntartású foglalkoztató intézmény. Gazdasági szereplők esetében támpont a rehabilitációs hozzájárulás csökkenése vagy kiváltása fogyatékos személyek foglalkoztatásával, a korábban említett rehabilitációs kártya éppen ezeknek a vállalkozói kedvezményeknek a jogosságát igazolja.

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

	Állami/önkormányzati			Egyházi			Civil		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás									
étkeztetés									
házi segítségnyújtás									
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás									
családsegítés									
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére									
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére									
támogató szolgáltatás									
nappali ellátás									

Forrás: helyi adatgyűjtés

A felsorolt szociális szolgáltatásokat ellátó intézmények és személyek éves munkájukról, esetforgalmukról beszámolót készítenek. Ezek a beszámolók tartalmazzák a szolgáltatást igénylő fogyatékosok számát. Sajnálatosan a családsegítés és a közösségi ellátás statisztikai nyilvántartásában nem szerepel, hogy a szolgáltatást igénybevevőnek van-e bármilyen fogyatékosága, ezért itt csak becsült adatokat fogunk kapni. Az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó osztálya, munkatársa révén a munkabeszámolók hozzáférhetőek.

A „közösségi ellátás szenvedélybetegek vagy pszichiátriai betegek részére” cellákba értelemszerűen csak az ellátott fogyatékos személyek számát szükséges megadni. Előfordul, hogy a fogyatékos személy aktuális vagy krónikus állapota szükségessé ezeket a közösségi ellátási formákat.

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

A lehetséges kedvezmények igénylése és rendszeres használata nem feltétlenül az önkormányzat bevonásával történik. Így az adatgyűjtés korlátozott. Nem nyilvántartott, hogy hányan élnek a tömegközlekedésben elérhető kedvezményekkel, az adókedvezménnyel. Vannak olyan természetbeni ellátások, melyek nem a fogyatékosokhoz, hanem az alacsony jövedelemhez kötöttek.

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján	
Pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	
Aktív korúak ellátása	
Rendszeres szociális segély	
Lakásfenntartási támogatás	
Ápolási díj	
Temetési segély	
Átmeneti segély	
Természetbeni ellátás:	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezzük, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	
Közgyógyellátás. Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	
Adósságkezelési szolgáltatás	
Energia felhasználási támogatás	
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékosági támogatás	
Rokkantsági járadék	
Személygépkocsi átalakítási támogatás	
Közlekedési kedvezmény	
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	
Parkolási igazolvány	

Forrás: helyi adatgyűjtés

A helyi önkormányzatok nem tartják nyilván, hogy a pénzbeli illetve a természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert itt a szociális rászorultság az elsődleges. Egyes ellátásoknál kérnek orvosi igazolást az igénylőtől, de itt az ápolási és gondozási szükséglet mértéke a fontos, nem pedig a diagnózis vagy a fogyatékoság. A más jogszabály alapján nyújtott ellátásoknál a MÁK a folyósító, ezért az adat tőlük szerezhető be.

Javaslat: Reprezentatív kérdőíves felmérés az érintettek körében, hogy milyen ellátásokat vesznek igénybe. Érdekes lehet az a kérdés is, hogy ismerik-e egyáltalán a lehetőségeiket.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

Közhasznúak azok az épületek, melyek használata senki számára sem korlátozott. Ebbe a körbe tartoznak az oktatás bármely szintjét befogadó épületek vagy épületrészek, az egészség-, szociális, kulturális, művelődés, sport célú építmények. Ilyenek és tevékenységük súlya miatt kiemelten fontosak az önkormányzati, a hatósági, a közigazgatási, az igazságszolgáltatási célokra fenntartott épületek vagy épületrészek. A mozgásukban akadályozottak, az idősek, nők- és gyermekek a fizikai akadálymentességet igénylik, a többi fogyatékos csoport számára az infokommunikációs akadálymentesség a jogos igény. Ilyenek a kontrasztos színekkel készült táblák, tapintható információk, hallható segítség, jelnyelvi segítség, a belső környezetben való tájékozódást elősegítő piktogramok, feliratok.

Aktuális jogszabályok:

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

2009. évi CXXV. törvény a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról

62/2011. (XI. 10.) NEFMI rendelet a jelnyelvi tolmácsszolgálatok működésének és a jelnyelvi tolmácsszolgáltatás igénybevételének feltételeiről igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól

		Igen/nem								
		Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rám- pa	Hangos tájéko- ztatás	Induk- ciós hurok	Tapin- tható infor- máció	Jel- nyelvi segít- ség	Egyéb
oktatási intézmé- nyek	alapfok									
	középfok									
	felsőfok									
Egész- ségügyi intézmé- nyek	fekvőbeteg ellátás									
	járó beteg szakellátás									
	alapellátás									
kulturális, művelődési intézmények										
önkormányzati, közigazgatási intézmény										
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség										
szociális ellátást nyújtó intézmények										

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

Kérjük, adja meg, hogy a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítő eszközök közül melyek állnak rendelkezésre (Igen/nem válasszal).

7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkozatóknál

	Igen/nem								
	Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rám- pa	Hangos tájéko- ztatás	Induk- -ciós hurok	Tapin- tható infor- máció	Jel- nyelvi segít- ség	Egyéb
A foglalkoztató neve és a foglalkoztatás jellege:									

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen foglalkoztatást végző vállalkozásoknál.

A munkahelyek akadálymentesítettségéről alig lehetséges az adatgyűjtés, mivel a többsége vállalkozás formában működik.

Kérjük, adja meg, hogy a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítő eszközök közül melyek állnak rendelkezésre (Igen/nem-es válasszal). Foglalkoztatónként külön sorokat szükséges nyitni.

7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben

	Igen/nem								
	Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rám- pa	Hangos tájéko- ztatás	Induk- -ciós hurok	Tapin- tható infor- máció	Jel- nyelvi segít- ség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)									
Helyi és távolsági tömegközlekedés									
Buszpályaudvar, buszvárók									
Vasútállomás									

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó munkatársától és az érdekvédelmi szervezetek vezetőitől.

7.3.4. táblázat - Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások

	Az adott évben a szolgáltatást igénylő fogyatékos személyek száma		
	2010	2011	2012
ápolást, gondozást nyújtó intézmény			
rehabilitációs intézmény			
lakóotthon			
támogatott lakhatás*			
átmeneti ellátást nyújtó fogyatékosok gondozóháza			

Forrás: helyi adatgyűjtés

A helyi adatgyűjtést nehezíti a lehetséges fenntartók sokfélesége. A felsorolt intézményeket egyházi és civil szervezetek is alapíthatják és működtethetik. Különösen fontos arról meggyőződni, hogy milyen tervezési, megvalósítási szakaszban van a támogatott lakhatás megvalósítási programja. Tulajdonképpen ennek fejlettsége az egyik legerősebb mutatója a fogyatékosokról való gondoskodásnak.

A szociális alapszolgáltatások segítséget jelentenek a fogyatékos személyeknek abban, hogy saját otthonukban, lakókörnyezetükben önálló életvitelt tudjanak fenntartani. Különös jelentősége van a helyi tájékoztatásnak, a mindenki számára azonos esélyű hozzáférés biztosításának. Célszerű ennek formáiról és rendszerességéről információkat gyűjteni.

Szakellátás akkor válik szükségessé, ha a fogyatékos személy önálló életvitelét saját otthonában az alapszolgáltatások már nem tudják biztosítani. Ezekben az ellátási formákban is külön gondot kell fordítani az önrendelkezés és önállóság érvényesülésére. Ilyenek az intézmény napirendjének szigorúsága, a kapcsolatok ápolásának lehetősége és módja intézményen kívüli személyekkel, intézményen belüli párkapcsolatok alakulása.

*A támogatott lakhatást 1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozatot teszi lehetővé, 2012. január 1-sejétől kezdődően. Az eddigi bentlakásos intézményeket felváltó önálló lakóotthonba való kitagolás, lehetővé teszi a lakhatás és a napközbeni tevékenységek (pl. oktatás, gondozás, szabadidős tevékenységek, társas kapcsolatok) szétválását. A korábbi komplex ellátás a jövőben két önálló szolgáltatásban valósul meg, a lakhatást és az önálló életvitelt segítő szolgáltatásra.

Aktuális jogszabály:

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről
321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről

1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozat